

ΣΗΜΕΡΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Το σχέδιο Β' για τις Κυπριακές Αερογραμμές

Ο υπουργός Συγκοινωνιών Μάριος Δημητριάδης σε συνέντευξή του στην «Κ» αφιέρνει λιγοστά περιθώρια πώλησης του κρατικού αερομεταφορέα σε ιδιωτική επενδυτή. Ξεκαθαρίζει ότι το κράτος θα κόψει κάθε δεσμό με τη δημιουργία νέας αεροπορικής εταιρείας που είναι το σχέδιο Β' σε περίπτωση ναυαγίου των διαπραγματεύσεων με Ryan και Aegean, ενώ επικρίνει έντονα όσους κατηγορούν την κυβέρνηση ότι αυτή επιθυμεί το κλείσιμο των Κυπριακών Αερογραμμών. **Σελ. 6**

ΓΡΑΦΟΥΝ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ: Η αβάσταχτη ελαφρότητα της νομενκλατούρας

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Όταν το κράτος επιβραβεύει εκείνους που παρανομούν

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΑΔΕΛΙΝΗΣ: Ελεγον πως θα γίνουμε σείκιδες, έτσι απλά...

ΕΛΕΝΗ ΞΕΝΟΥ: Φταίμε που παίζετε τους ωραίους εις βάρος μας

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ: Πίσω από τις απάτες υπάρχουν διαρθρωτικά ζητήματα

ΕΡΑΤΑ ΚΟΖΑΚΟΥ ΜΑΡΚΟΥΛΛΗ: Λύσεις για ενεργειακό εφοδιασμό και ασφάλεια

ΛΑΡΚΟΣ ΛΑΡΚΟΥ: Η κρίση ελάχιστα μας έκανε σοφότερους

Αστυνομικοί ανακριτές μπαίνουν και στο ΤΕΠΑΚ

Ξετυλίγεται το κουβάρι για τα χρυσά συμβόλαια ενοικίασης κτηρίων

Στο μικροσκόπιο της Αστυνομίας και της Γενικής Εισαγγελίας τίθενται πλέον τα ενοικιαστήρια συμβόλαια και άλλες συμφωνίες που σύντηψε το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου με ιδιώτες για κάλυψη των στεγαστικών του αναγκών, αφού τα ευρήματα των αρμοδίων υπηρεσιών δεν αποκλείουν

τη διάπραξη ποινικών αδικημάτων. Η εμπλοκή της Αστυνομίας γίνεται μετά την καταγγελία στην οποία αποφάσισε να προχωρήσει το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου για να διερευνηθεί η αυθεντικότητα μιας εγγυητικής επιστολής, η οποία δεν μπορεί να ρευστοποιηθεί, με κίνδυνο απώλειας

προκαταβολής ύψους 400 χιλιάδων ευρώ. Η υπόθεση αφορά το κτήριο «Συμεών», το οποίο θα έπρεπε να παραδοθεί στο ΤΕΠΑΚ τον Ιανουάριο του 2011 αλλά ακόμη κτίζεται. Εντός των ημερών ο φάκελος της έρευνας της Ελεγκτικής Υπηρεσίας θα κατατεθεί στη Γενική Εισαγγελία. **Σελ. 3**

Η «Κ» τιμά τον Κύπριο παραγωγό

Τους ανθρώπους της δημιουργίας και του μόχθου, που επιμένουν ποιοτικά και που μέσα από την παράδοση αξιοποιούν τον πλούτο της γης και λαμπρύνουν τον τόπο, τίμησε η «Καθημερινή» και το περιοδικό «Γαστρονόμος». Σε μια εκδήλωση εφάμιλλη σε ποιότητα και ήθος με τους τιμηθέντες δόθηκαν τα Βραβεία Ποιότητας που καθιερώνονται ως θεσμός για να αναδεικνύουν, άπαξ του έτους, τα καλύτερα κυπριακά προϊόντα και τους παραγωγούς τους. **Σελ. 14, 15**

Ζεσταίνουν τις μηχανές οι τράπεζες

Ενόςμει κούρσας ανταγωνισμού

Οι ραγδαίες και δραματικές εξελίξεις των τελευταίων 20 μηνών έφεραν ριζικές αλλαγές στις τράπεζες. Οι μεγάλοι παίκτες του συστήματος ετοιμάζονται για την αρχή της κούρσας για μερίδια αγοράς και κερδοφορία. Οι επικοινωνιακές καμπάνιες έχουν ήδη αρχίσει, με βασικό μήνυμα πως είναι έτοιμες να επιστρέψουν στην ομαλότητα. **Οικονομική, σελ. 4, 5**

Πολιτικά σκάνδαλα στην Ευρωζώνη

Μπαράζ αποκαλύψεων

Η αποκάλυψη πολιτικών σκανδάλων και μία γενικευμένη αίσθηση αποξένωσης των ευρωπαϊκών ελίτ από τους πολίτες στρέφει προς κόμματα αντισυστημικά, όπως το ισπανικό Podemos ή ευρωφοβικά, όπως το βρετανικό UKip σε μία περίοδο που τα σκάνδαλα διαφθοράς αναδύονται το ένα μετά το άλλο στους κύκλους της Ε.Ε. **Σελ. 22**

Α. Σαμαράς: Πρόσταγμα το χρέος

Άρθρο του Έλληνα πρωθυπουργού στην «Κ» για τις εξελίξεις

Την πολιτική και οικονομική σταθερότητα προτάσσει ως μείζον ζήτημα για τη συνέχιση των μεταρρυθμίσεων και την οριστική έξοδο από την κρίση ο Έλληνας πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς σε άρθρο του στην «Κ», με τίτλο «Η επόμενη μέρα: Μεταρρυθμιστικό άλμα στο αύριο», μέσω του οποίου

ασκεί σφοδρή κριτική στον ΣΥΡΙΖΑ για το ζήτημα του χρέους, χωρίς να τον κατονομάζει. Ο κ. Σαμαράς αναφέρει πως για την πολιτική σταθερότητα είναι κρίσιμες παράμετροι η εκλογή Προέδρου από την παρούσα Βουλή και να προχωρήσει απρόσκοπτα η Συνταγματική Αναθεώρηση που ξεκινά. **Σελ. 18**

Αρχίζουν να λύνονται οι γρίφοι της Αμφίπολης

Η επόμενη ημέρα της συγκλονιστικής ανακάλυψης του τάφου με τον σκελετό στην Αμφίπολη θέτει τους ανασκαφείς, αλλά και την επιστήμη της Αρχαιολογίας γενικότερα, ενώπιον δύο γρίφων: της ταυτότητας του νεκρού και του εάν ο Τύμβος του Καστά κρύβει στα σπλάχνα του και άλλες εκπλήξεις, ενδεχομένως μεγαλύτερες από τον τάφο που ήρθε στο φως και προκάλεσε παγκόσμιο ενδιαφέρον. **Σελ. 19**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Κρίνονται όλοι

Την ώρα που, μέσα από κινήσεις που δεν απευθύνονται στο πρόβλημα, επιχειρείται το άνοιγμα της βαλβίδας για να εκτονωθεί η πίεση από την Κεντρική Τράπεζα, και την ώρα που στον ΚΟΤ το φαγοπότι βγαίνει στη φόρα, αποκαλύπτεται πλέον και μια ζοφερή εικόνα σε σχέση με το ΤΕΠΑΚ. Η δικαιοσύνη έχει αρχίσει να επιτελεί το έργο της, και πολλά αναμένονται από αυτή. Την ίδια ώρα, όμως, και η πολιτική ηγεσία οφείλει να εξετάσει τα του οίκου της, αντιμετωπίζοντας τα δικά της ασυμβίβαστα, τη διαφάνεια στις χρηματοδοτήσεις των κομμάτων αλλά και τον τρόπο με τον οποίο φτάνει σε αποφάσεις. Ήδη, οι διορισμοί των τελευταίων 40 μηνών αποδεικνύεται εκ του αποτελέσματος πως ήταν κατά βάση αποτυχημένοι, και οι αποφάσεις που θα παρθούν στο εγγύς μέλλον θα πρέπει να είναι πιο σοβαρές.

Έλληνες Ηγέτες

Γνωρίστε τον άνθρωπο πίσω από τον αυτοκράτορα.

Τέταρτος τόμος: Ιουστινιανός

Ζωή, σελ. 8

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ «Κ»

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ K SPORTS

ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΗ

«Νιώθω σαν να είμαι Έλληνας»

Ο 19χρονος φόργουορντ του Άρν, Αλέξανδρος Βεζένκοφ, μιλά στην «Κ» για την Ελλάδα, την καταγωγή του από την Κύπρο, τον Άρν και τον ΠΑΟ.

ΑΠΟΕΛ

Το μέγεθος του προβλήματος

Μπορεί η ομάδα να βρίσκεται εντός στόχων, όμως είναι σχεδόν καθολικά αποδεκτό πως στον ΑΠΟΕΛ δεν κυλούν όλα όπως έχουν σχεδιαστεί.

FORMULA1

Τελική μονομαχία για το στέμμα

Οι δύο «ασημένιοι καβαλάρηδες» Hamilton και Rosberg θα διασταυρώσουν για τελευταία φορά τα ξιφί τους την ερχόμενη Κυριακή (23/11) στο Άμπου Ντάμπι.

ΜΠΑΣΚΕΤ

Η επόμενη μέρα και τα εμπόδια

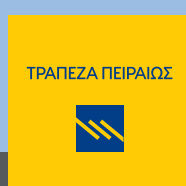
Ο νέος πρόεδρος της ΚΟΚ που θα αναλάβει προσεχώς έχει ενώπιόν του πολλές προκλήσεις για να ανατρέψει το κτηνημένο γόπτρο του αθλήματος.

winbank

Μια κίνηση μπροστά

www.winbank.com.cy

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Η αβάσταχτη ελαφρότητα της νομενκλατούρας

Πέρασαν 70 μέρες από τις 7 Σεπτεμβρίου που η «Κ» και ο γράφων θέσαμε θέμα ασυμβίβαστου για τη διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας (ΚΤΚ) Χρυστάλλα Γιωρκάτζη, διά τον λόγο ότι την υπεράσπιση της MIG και του Α. Βγενόπουλου είχε αναλάβει η δικηγорική εταιρεία Αντρέα Γιωρκάτζη ΔΕΠΕ, δηλαδή του εν διαστάσει συζύγου της ΔΚΤΚ και της κόρης τους Μαρίας. Αρχικά έπεσε βαριά σιωπή, διότι η κ. Γιωρκάτζη είχε δώσει την εντύπωση στην κοινωνία ότι ήταν τέρας εντιμότητας και αμεροληψίας και όλοι όσοι έχτισαν δεκάδες ρεπορτάζ σε πληροφορίες από την ελέγτρια έσπασαν τείχη γύρω της.

Για να είμαι ειλικρινής ώρες-ώρες ανατρίχιαζα εκείνες τις πρώτες μέρες, από την εκκωφαντική σιωπή. Σιωπή που έμοιαζε με αδιαπέραστη συνωμοσία, από τη στιγμή που ήμουν σίγουρος ότι υπήρχε καραμπινάτη υπόθεση ασυμβίβαστου. Αναθάρρησα μόλις έλαβα την απαντητική επιστολή του Γ. Εισαγγελέα, η οποία μου θύμισε λίγο από Κούντερα και «την αβάσταχτη ελαφρότητα του είναι», αφού επιβεβαιώνει ότι γνώριζε για όλα τα πιο πάνω αλλά δεν έβρισκε να υπάρχει πρόβλημα!

Τότε κατάλαβα ότι είχαμε πέσει στην αδιάρρηκτη αλυσίδα των τζακιών της Κύπρου και της συμβλημένες με αυτά νομενκλατούρας. Αυτό επιβεβαιώθηκε από την ανεμική αρχικά αντίδραση των κομμάτων και την περιφρονητική στάση της Χρ. Γιωρκάτζη, η οποία εξέδωσε ανακοίνωση μετά από τέσσερις μέρες εκθειάζοντας την τιμιότητα της και καταλήγοντας, ότι θα ολοκληρώσει την αποστολή της «με όποιο τίμημα και όποια θυσία χρειαστεί να αναλάβει». Κάτι σαν η αρσενική εκδοχή του προκατόχου της Χριστόδουλου Χριστοδούλου! Για μου είχαν περάσει οι όποιες αμφιβολίες και ανατριχίλες. Ήμουν σίγουρος ότι είχαμε

να κάνουμε με DNA κλασικού καρεκλοκενταύρου. Γι' αυτό όταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εξέδωσε εκείνη την αυστηρή ανακοίνωση πριν από 17 μέρες, ήμουν επίσης σίγουρος ότι η πάλη ποτέ εντιμότητας Χρυστάλλα που φόρτωσε το συμβόλαιό της με επιπρόσθετες 50.000 ευρώ και διέγραψε την πρόνοια περί ασυμβίβαστου, όχι μόνο δεν θα είχε την ευθεία να υποβάλει παραίτηση αλλά έψαχνε άλλους τρόπους να εκτονώσει την κρίση για να έχει και την πύτα σωστή και το σκυλί χορτάτο.

Επινόησε έτσι, προφανώς σε οικογενειακή σύναξη, την κίνηση της παραίτησης της κόρης της από το δικηγορικό γραφείο του πατρός της, λες και έτσι αίρεται το ζήτημα ασυμβίβαστου που υπάρχει. Εν πρώτοις ο Α. Γιωρκάτζης, όπως πιστοποιεί και ο γεν. εισαγγελέας στην επιστολή του στην «Κ», «είναι ο εν διαστάσει σύζυγος της Χρ. Γιωρκάτζη». Άρα το όποιο οικονομικό όφελος προκύψει για τον Α. Γιωρκάτζη από ένα πελάτη όπως ο Α. Βγενόπουλος με υποθέσεις που αγγίζουν τα 5 δισ. ευρώ, που πιθανότατα να είναι κάμποσα εκατομμύρια ευρώ, κληρονομείται και στη σύζυγο και στη θυγατέρα...

Ο Α. Γιωρκάτζης στην επιστολή του της περασμένης Πέμπτης σαφώς απορρίπτει το ενδεχόμενο να παραιτηθεί της υπεράσπισης Βγενόπουλου. Έτσι εκείνο που μένει είναι να παραιτηθεί η Χρ. Γιωρκάτζη από τη θέση της διοικήτριας καθότι από την περίπτωση της εξέτασης της παραποίησης του συμβολαίου εργοδότησής της εκ πρώτης όψεως προκύπτει, σύμφωνα με νομικές και πολιτικές πηγές, δόλος. Η υπόθεση πια θα επιστρέψει στα χέρια του γενικού εισαγγελέα, διότι ένα τόσο μεγάλο ανόμημα δεν μπορεί να εξανημισθεί στην αβάσταχτη ελαφρότητα του είναι, μιας νομενκλατούρας που για 54 χρόνια είναι στο απουρόβλητο.

paraschos@kathimerini.com.cy

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ / Γράφει ο ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ

Ένα ωιμέ για τον Κρίστη Χασάπη

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ η πρώτη φορά στην παγκοσμία ιστορία των business γενικότε-ρα που διάδοχος υπερκερνά εκείνον από τον οποίο έγινε πρόσληψη. Αλίμονο αυτή η τραγωδία, αυτό το ωιμέ, έχει συμβεί κατά το παρελθόν πολλάκις. Όταν ας πούμε ο Steve Jobs έκανε πρόσληψη στην Apple τον John Sculley, επιτυχημένος αντιπρόεδρος στην PepsiCo, δεν περίμενε στη συνέχεια ότι ο τελευταίος θα τον πετούσε με την ψήφο του εκτός Apple. Τι κι αν τον είχε δολοφονήσει με μια απλή πρόταση, λέγοντάς του «θεες για πάντα να πουλάς ζαχαρόνερο ή θέλεις να κάνεις τη διαφορά;». Στόρι που επαναλήφθηκε στο γίγνεσθαι των business και πάντα με τη ίδιο αποτέλεσμα. Κάποιος φεύγει. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, εκείνος που φεύγει είναι ο γκριζομάλλης βοηθός και αφεγάδιαστος σε στυλ, άνεση και εμφάνιση, Κρίστη Χασάπης. Ο οποίος ήταν ο άνθρωπος που έφερε τον Χούριγκαν στην τράπεζα Κύπρου, προσδοκώντας δε άμεση συμμαχία και κλίμα ομαλό και πρόσφορο. Ο δε Χούριγκαν, το δέκα το καλό στα προβληματικά δάνεια, μάεστρος και δε μπεστ οφ δε μπεστ στην Ευρώπη, άσχετο αν δεν έφυγε και με τη καλύτερα από την RBC. Ξαν και άλλα διδύμα φεγγάρια που πέρασαν από τις θέσεις του Προέδρου και του CEO στην Τρ. Κύπρου, από την εποχή Ηλιάδη-Αριστοδήμου (παλιές καλές μέρες) έτσι και εδώ σχεδόν άμεσα ξεκίνησαν τα θέματα. Τον Νοέμβριο του 2013 ο βοηθός Χασάπης είχε όλο το δικαίωμα και ήταν χαρούμενος αλλά συμβατικά, συγκρατημένα αισιόδοξος, για την πορεία και το μέλλον της τράπεζας. Τι γίνεται με τη μη εξυπηρετούμενα; Τα οποία ως και σήμερα αποτελούν τη μεγάλη της πληγή. Ο μεν Χούριγκαν με το μάτι κόκκινο από τα κόκκινα δάνεια, ο δε Χασάπης παίρνει και δίνει τον χρόνο του. Ο μεν πρώτος θέλει μια «μικρή και καθαρή τράπεζα» ο μεν δεύτερος δεν βλέπει τους μεγαλύτερους κινδύνους σαν τους πρώτους που πρέπει να κτυπηθούν. Θέλει να τους δώσει τον χρόνο τους να τακτοποιήσουν τις οφειλές τους... μόνι τους. Ίσως είναι λίγο πιο ρομαντική αυτή η στάση μα πάντως είναι τελεί-

«Σε κάνω roke για τη γνωριμία και μη χαθούμε...».

ως διαφορετική από του Χούριγκαν. Τα πρώτα ρήγματα ήρθαν, η τράπεζα χρειάζεται ρευστό και αύξηση κεφαλαίων, αλλά εξ αντικειμένου υπάρχει διαφορά φιλοσοφίας. Γίνεται η προσπάθεια να μας πείσουν τότε, μεγαλόχημο δημοσιογράφοι και διευθυντές εφημερίδων με το τζελαρισμένο μαλλί στα δελτία, πως δεν υπάρχει πρόβλημα μεταξύ Χούριγκαν-Χασάπη. Έρχεται η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της τράπεζας Κύπρου με τους τρεις καβαλάρηδες, Χούριγκαν, Καλοχωρίτη, Ζωγραφάκη και το πότε θα γινόταν η αύξηση κεφαλαίου στην τράπεζα ήταν θέμα διαχωρισμού του Χούριγκαν με τον Χασάπη. Τότε, μακριά από τα δικά της σημερινά προβλήματα, η Χρυστάλλα Γιωρκάτζη στέλνει επιστολές (δύο) η μία πιο αυστηρή από την άλ-

λη δίνοντας χίλια δίκια στον Τζον Χούριγκαν για αύξηση κεφαλαίου μέχρι τις 8 Αυγούστου. Πώς το λένε στις βαφτίσεις; Συνετάξω τη Χρυστάλλα με τον Χασάπη να πιάνει την επιστολή στα χέρια του και να σπάνε τα νύχια του. Τα κόμματα την ίδια ώρα, κάνουν χορό για το πότε πρέπει να γίνει η αύξηση του κεφαλαίου, ο Αρχιεπίσκοπος να εκπροσωπεί τους παλαιούς μετόχους και ψάχνοντας να γίνει η ίδια στιγμή μπάνει και η Uniastrum στο πλάνο. Ο αντιπρόεδρος του ΔΣ Βλαντιμίρ Στραλκόφσκι είναι κοντά στον Χούριγκαν, τα μέλη του ΔΣ τον κατηγορούν ότι τους κρατάει στο σκοτάδι για τις κινήσεις της τράπεζας και την πώληση της Uniastrum και ο Χασάπης νιώθει κάπως αποκομμένος από τις εξελίξεις. Ο Χούριγκαν από την άλλη κατηγορείται ότι «κέρυξε πόλεμο σε όλα τα μέλη», κόβοντας θέσεις εργασίας, πουλώντας δάνεια και αλλάζοντας ριζικά την κουλτούρα της τράπεζας αλλά έχει την καλύτερη άποψη για

τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, την κυβέρνηση, τον υπουργό Οικονομικών και τον διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας. Αυτούς που πρέπει δηλαδή: «Είναι άνθρωποι αρχών, πολύ πατριώτες και πολύ ευθείς». Αυτά είναι λόγια που φεύγουν από την ΒΟC, διακένονται στα σύννεφα και πέφτουν σαν χιόνι πάνω στα γκρίζα μαλλιά του Χασάπη. Παρόλο που έχει αλλάξει η πλειψη εδώ και καιρό, με τους Χούριγκαν-Χασάπη να μην είναι στην ίδια σελίδα, και πέρα από τις κινήσεις εξυγίανσης που έχουν γίνει, το θέμα των μην εξυπηρετούμενων δανείων είναι πρώτο στην ατζέντα. Μάιος-Ιούνιος του τρέχοντος, τα δελτία έχουν πάρει φωτιά με την Τρόικα να φωνάζει για τα μη εξυπηρετούμενα και να ανοίγει ο ασκός των εκποιήσεων σε γενικότερο πλαίσιο. Η φήμη που διαπερνάει το μαλακό υπογάστριο της Τρ. Κύπρου εκείνες τις μέρες είναι η παραιτήση Χούριγκαν. Ο Χριστοδουλίδης αρκείται στο «δεν έχουμε ιδέα» και κανείς επισήμως δεν τολμάει να πει ότι η είδηση ισχύει. Μια ήδη ταραγμένη περιόδος με Χούριγκαν και Χασάπη, θα ολοκληρωνόταν με μια παραίτηση; Το ότι μόνο ένας από τους δύο θα συνέχιζε, αυτό ήταν δεδομένο σχεδόν από την αρχή εμφάνισής της ιστορίας είπαμε ότι επαναλαμβάνεται. Τελικά, αυτό που πήρε τον δρόμο εκτός της Τρ. Κύπρου είναι ο Κρίστη Χασάπης, θέτοντας εαυτόν εκτός επανεκλογής. Αυτή η εβδομάδα που ξεκινάει μέχρι και τις 20 του μήνα, είναι η τελευταία του στην Προεδρία της Τρ. Κύπρου. Ο Γουίλμφορ Ρος έχει μια πρόταση για Πρόεδρο (αλίμονο αν δεν είχε) ο Χούριγκαν συνεχίζει, οι Ζωγραφάκης και Καλοχωρίτης μένουν. Τελικά, κανείς δεν θα μπορέσει ποτέ να είναι σίγουρος για το αν εκείνος που επιθυμείς να προσλάβεις είναι και η καλύτερή σου επιλογή στο τέλος. Αλλά τι σημαίνει καλύτερο τέλος; Το δικό σου τέλος ή το τέλος μιας διαδικασίας εξυγίανσης και αναστασης πραγματικά εκ νεκρών μιας συστημικής τράπεζας που μπορεί να έχει ευτυχημένο τέλος; Εξαρτάται από τον εγωισμό του κάθε ενός...

tsikalas@sppmedia.com

5πλά Προνόμια από την American Express®

Σε όλα τα εστιατόρια του Σχεδίου Selects στην Κύπρο, από 20 Οκτωβρίου μέχρι 30 Νοεμβρίου.

Τράπεζα Κύπρου

Με άριστα το 10

1 Στους κακεντρεχείς. Ο Μάριος για τον ΚΟΤ ήταν ότι είναι το λιοντάρι για την Αμφίπολη και θα πρέπει να το καταλάβουν κάποιοι επιτέλους. Ομορφάντρας, αξιοθέατο και σημείο αναφοράς.

2 Στα φιλά. Τα σύμβολα θα πρέπει λοιπόν να τα συντηρούμε και να λαμβάνουν τις πρέπεισες τιμές. Οι λιμουζίνες, το business class και τα ποτάκια του Μάριου είναι το πρόβλημα;

3 Στην αναλογικότητα. Βέβαια, Μάριε, για να είμαστε δίκαιοι, όταν ο ΥΠΕΞ ταξιδεύει οικονομική θέση θα έπρεπε να έχουν κάπως πιο ταπεινός.

4 Στα χάζια. Τα χάζια με τον ΚΟΤ θα αρχίσουν όταν δούμε τις λίστες των διαφημιστικών κονδυλίων, τα διαφημιστικά, και «διαφημιστικά» γραφεία, που αναλαμβάνουν την εικόνα της Κύπρου στο εξωτερικό. Χάζια μεγάλα.

5 Στις Κυπριακές. Μεγαλώσαμε μ' αυτές σπουδάσαμε, ερωτευτή-

ΕΝΩΝΟΥΜΕ ΔΥΝΑΜΕΙΣ / Γράφει ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ

Ομορφάντρας, αξιοθέατο, σημείο αναφοράς.

καμε, δουλέψαμε. Όλα όμως τα παρμήθια έχουν ένα τέλος. Όχι πάντα καλό.

6 Στη Navtex. Μάθαμε και νέες λέξεις τώρα με το Μπαρμπαρός. Αυτό που με ανησυχεί είναι που δεν έχω δει τον καθηγητή Γιαλλουρίδη στα παράθυρα. Ε, Μυλωνά;

7 Στον Χασάπη. Αυτός έφερε διά πυρός και σιδήρου τον Χούριγκαν στην Τράπεζα, αυτόν «έφαγε» ο Ιρλανδός για τον Άκερμαν. Βέβαια να προσέξουν εκεί στην Τράπεζα μην καταλήξουν να τη διοικούν μέσω skype, όπως γίνεται στην Ελληνική. Πρέπει όμως να καταγραφεί πως η διαδρομή του «τρέλου πανε-

@Anastasiadescy

Το μάτι σας...

πιστημιακού» Χασάπη στην Τράπεζα, ήταν θετική και εποικοδομητική.

8 Στον κ. Επίτροπο. Μπας και οι Ευρωπαίοι έστειλαν τον δικό μας Επίτροπο στον Έμπολα επειδή δεν πήγαινε κανείς άλλος; Χρήστο, πρόσεξε, να φορείς τα γάντια και τη στολή, γιατί σε τρία χρόνια έχουμε πάλι Προεδρικές...

9 Στον Sir. Και του λιμανιού ο Sir Kas, αλλά τώρα τελευταία πήγε στο λιμάνι και έμεινε. Ούτε ο Τάσος στα φόρτε του δεν μιλούσε έτσι για τους Τούρκους, φωρώντας τη φουστάνελα του Κολοκοτρώνη. Νικόλα, αυτός είναι που δεν τον βγάλαμε πρόεδρο επειδή ήταν «ενδοτικός»;

10 Στην υγεία. Πρόεδρε με το καλό να επιστρέψεις σιδερένιος, να έχουμε να γράφουμε. Healthy Nikaros (ελπιζώ να συμφωνήσουν προσωρινά κατάπαυση πυρός στο Προεδρικό).

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ • Διευθυντής Σύνταξης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Αρχισυντάκτης Οικονομικού: ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ • Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΝΤΕΛΛΑΣ

Ξετυλίζεται το κουβάρι του ΤΕΠΑΚ

Στο μικροσκόπιο το κτήριο «Συμεών» στη Λεμεσό που δεν παραδόθηκε ποτέ - Υποψίες για την εγκυρότητα της εγγυητικής

Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Μία σελίδα Α4 αποδεικνύεται αρκετή για να οδηγήσει τους αστυνομικούς ανακριτές στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου στη Λεμεσό, κάτι που δεν μπόρεσαν να κάνουν σωροί εγγράφων, απανωτά δημοσιεύματα και πολύωρες συσκέψεις στη Βουλή, στη Γενική Εισαγγελία και στην Ελεγκτική Υπηρεσία. Αντικείμενο έρευνας θα είναι μια εγγυητική επιστολή, που ενδεχομένως να είναι και το κλειδί

Εντός των ημερών στον εισαγγελέα και ο φάκελος της έρευνας της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για άλλα τρία κτήρια που συνδέονται με τον ιδιοκτήτη του «Συμεών».

που θα ανοίξει το κουτί της Πανδώρας για τα κατ' ισχυρισμό σκάνδαλα σχετικά με ενοικία για κτήρια που δεν παραδόθηκαν ποτέ, για επιδιορθώσεις κτηρίων που δεν χρησιμοποιήθηκαν και για εξοπλισμό που δεν δικαιολογείται, ζητήματα που «φονάζουν», σύμφωνα με ευρήματα του εσωτερικού ελεγκτή του ΤΕΠΑΚ, καθώς και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας του κράτους.

Οι σκιές για κακοδιαχείριση πέφτουν εδώ και χρόνια πάνω από το ΤΕΠΑΚ αλλά μόλις τώρα το νέο Συμβούλιο του Πανεπιστημίου αποφάσισε να προβεί σε καταγγελία για διερεύνηση των ισχυρισμών, ενδεχομένως, γιατί οι έρευνες που διεξάγει η Ελεγκτική Υπηρεσία έχουν φθάσει σε κομβικό σημείο και η

Το κτήριο «Συμεών» στην οδό Ειρήνης στη Λεμεσό, έπρεπε να παραδοθεί στο ΤΕΠΑΚ την 1η Ιανουαρίου 2011 για τη στέγαση της Νοσηλευτικής. Τέσσερα χρόνια μετά ακόμη βρίσκεται στις κολώνες. Το ΤΕΠΑΚ επιχείρησε να διεκδικήσει την προκαταβολή των 400 χιλιάδων ευρώ που κατέβαλε αλλά διαπίστωσε ότι η εγγυητική που κατέθεσε η ιδιοκτήτρια εταιρεία Voltura ήταν άκυρη. Έτσι αναλαμβάνει η Αστυνομία.

αποστολή του φακέλου στη Νομική Υπηρεσία ήταν θέμα χρόνου. Ο κλοιός άρχισε να σφίγγει πρόσφατα, μετά που η Ελεγκτική Υπηρεσία ανέθεσε σε συγκεκριμένους λειτουργούς με εξειδικευμένες γνώσεις την εξέταση όλων των συμβάσεων που υπέγραψε το ΤΕΠΑΚ με ιδιώτες για ενοικίαση και εξοπλισμό κτηρίων, κάτι που μέχρι τώρα δεν είχε γίνει, με αποτέλεσμα «ακόμη και υποθέσεις που βγάζουν μάτι δεν μπήκαν στο μικροσκόπιο», όπως χαρακτηρηστικά ελέχθη στην «Κ».

Η απόφαση για εμπλοκή της αστυνομίας ελήφθη την Παρασκευή από το Συμβούλιο του ΤΕΠΑΚ, που συνήλθε υπό την προεδρία του Χάρη Πουαγκαρέ. Αντικείμενο της καταγγελίας είναι εγ-

γυητική επιστολή της εταιρείας Voltura Limited, ιδιοκτήτριας του κτηρίου «Συμεών», το οποίο με βάση συμφωνία της 31ης Ιουλίου 2009 θα έπρεπε να είχε παραδοθεί στο ΤΕΠΑΚ την 1/1/2011 αλλά ακόμη βρίσκεται στο στάδιο ανέγερσης (στις κολώνες).

Το υπό ανέγερση κτήριο βρίσκεται στην οδό Ειρήνης, στο κέντρο της Λεμεσού και προοριζόταν να καλύψει τις ανάγκες της νοσηλευτικής σχολής και του κέντρου γλωσσών. Οι Voltura και ΤΕΠΑΚ υπέγραψαν συμφωνία ενοικίασης του κτηρίου «Συμεών» για δέκα χρόνια και το ΤΕΠΑΚ κατέβαλε ποσό πέραν των 400 χιλιάδων ευρώ. Λόγω της καθυστέρησης της εκ-

δοτικής απαίτησης της Αρχής Ηλεκτρισμού για τη δημιουργία επιπλέον υποσταθμού, η παράδοση του έργου καθυστερούσε. Στις 10/4/2012 τα δύο μέρη υπέγραψαν νέα συμφωνία με την οποία η ημερομηνία παράδοσης του κτηρίου μετατέθηκε για την 1/4/2013, με δύο μήνες περίοδο χάριτος, δηλαδή την 1/6/2013. Ούτε όμως αυτή τη φορά ο ιδιοκτήτης ήταν συνεπής και τον Δεκέμβριο του 2013 το ΤΕΠΑΚ ζήτησε από την Τράπεζα Κύπρου να ρευστοποιήσει την εγγυητική της Voltura Limited για να πάρει πίσω τα χρήματά του. Η απάντηση της Τράπεζας ήταν ότι η εγγυητική είχε λήξει τον Δεκέμβριο του 2010 και ουδέποτε ανανεώθηκε. Έγινε έρευνα από την Ελεγκτική Υπηρεσία

που διαπίστωσε ότι τα έγγραφα της ανανέωσης της εγγυητικής που κατέθετε η Voltura δεν είχαν εκδοθεί από την Τράπεζα. Αντί να προχωρήσει από τότε σε καταγγελία το ΤΕΠΑΚ δέχθηκε νέα εγγυητική της Voltura από την Ελληνική Τράπεζα. Και παρά τις υποδείξεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για το θέμα της πιθανής κατάθεσης πλαστής εγγυητικής, το Συμβούλιο του ΤΕΠΑΚ μόλις την Παρασκευή αποφάσισε να προχωρήσει σε καταγγελία στην Αστυνομία. Οι εξελίξεις όμως φαίνεται να παίρνουν τη μορφή χιονοστιβάδας μετά την εμπλοκή της Αστυνομίας, η οποία κλήθηκε από το Συμβούλιο του ΤΕΠΑΚ να διερευνήσει το ενδεχόμενο διáπραξης του αδικήματος της πλαστογραφίας σε εγγυητικές επιστολές, γεγονός που εκ των πραγμάτων ενδεχομένως θα οδηγήσει και σε άλλες υποθέσεις. Κι αυτό γιατί τουλάχιστον ένα φυσικό πρόσωπο που βρίσκεται πίσω από τη Voltura συνδέεται με άλλες εταιρείες με τις οποίες το ΤΕΠΑΚ ήρθε σε συμφωνία για ενοικίαση άλλων τριών κτηρίων, («Καλυψώ», «Χάνι» και «Ροδοθέα»). Τα δύο τελευταία κτήρια έχουν πωληθεί σε άλλους ιδιοκτήτες, οι οποίοι συνεχίζουν να το ενοικιάζουν στο ΤΕΠΑΚ. «Εντός των ημερών όλα τα στοιχεία θα είναι ενώπιον του γενικού εισαγγελέα» επιβεβαίωσε στην «Κ» ο γενικός ελεγκτής Οδυσσέας Μιχαηλίδης. Σύμφωνα με τον κ. Μιχαηλίδη, οι υποθέσεις αυτές που συνδέονται μεταξύ τους θα κατατεθούν μαζί στον γενικό εισαγγελέα. Αναφερόμενος γενικά στο θέμα των ενοικίων κτηρίων για τις στεγαστικές ανάγκες του ΤΕΠΑΚ ο κ. Μιχαηλίδης έκανε λόγο για εξόφθαλμη περίπτωση κακοδιαχείρισης και ενδεχομένως διασπάθισης δημοσίου χρήματος.

Ενοικίαζαν ακούρια σε υψηλές τιμές

Απίστευτες είναι οι ιστορίες που αποκαλύπτονται μέσα από τις συμφωνίες που συνήψε το ΤΕΠΑΚ για ενοικίαση κτηρίων για κάλυψη των στεγαστικών του αναγκών. Συμφωνίες, οι οποίες θεωρούνται ασύμφορες για το δημόσιο σε σημείο που προκαλούν την κοινή λογική, όπως για παράδειγμα το γεγονός ότι το Πανεπιστήμιο ενοικίαζε παλιά κτήρια που ήθελαν επιδιόρθωση ή κτήρια υπό ανέγερση, τα οποία με τα χρήματα που δαπάνησε θα μπορούσε να τα αγοράζε σε πολύ χαμηλότερη τιμή. Επιπλέον το ΤΕΠΑΚ κατέβαλλε πλήρες ενοίκιο ακόμη και για την περίοδο επιδιόρθωσης/ ανακαίνισης πολλών κτηρίων. «Στην ουσία το ΤΕΠΑΚ χρηματοδοτούσε εκείνους που του ενοικίαζαν τα κτήρια» ανέφερε στην «Κ» ηγή που έχει γνώση των δεδομένων. Το πιο εξωφρενικό δε είναι το γεγονός ότι το ΤΕΠΑΚ πλήρωνε και τα έξοδα για το βασικό εξοπλισμό ενός κτηρίου, όπως, οι πόρτες, τα παρκέ ακόμη και ο ανελκυστήρας, τα οποία, δήθεν, εντάσσονταν στα έξοδα για τις εξειδικευμένες εγκαταστάσεις που ήθελε το ΤΕΠΑΚ σε συγκεκριμένα κτήρια. Στο μικροσκόπιο της Ελεγκτικής Υπηρεσίας βρίσκονται πολλές τέτοιες περιπτώσεις που διέφυγαν μέχρι τώρα του ελέγχου, γιατί απαιτούνται ειδικές γνώσεις.

στο Συνεργατισμό
είμαστε
σίγουροι
για τις οικονομίες μας.

Αυτοί είμαστε.

Συνεργατικός Πιστωτικός Τομέας.
18 Ανεξάρτητα Πιστωτικά Ιδρύματα.

**ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΤΔ**

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΠΕ ΛΕΜΕΣΟΥ ΛΤΔ • ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΠΕ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΚΟΚΚΙΝΟΧΩΡΙΩΝ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ - ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΛΗΔΡΑ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΜΑΚΡΑΣΥΚΑΣ - ΛΑΡΝΑΚΑΣ - ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΤΑΜΑΣΣΟΥ - ΟΡΕΙΝΗΣ & ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ ΛΤΔ • ΣΠΕ ΤΡΟΟΔΟΥΣ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ & ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΟΤΑΔΥΚ) ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ - ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ & ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΤΑΣΚ) ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΤΕΚ) ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΛΕΜΕΣΟΥ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΠΑΦΟΥ ΛΤΔ • ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΤΡΑΠΕΖΩΝ (ΣΤΥΤΕΤ) ΛΤΔ

Με Κυπριακό στην ατζέντα ο Μπάιντεν στην Τουρκία

Παρασκηνιακές διεργασίες για αποκλιμάκωση της έντασης και επανέναρξη των συνομιλιών στο Κυπριακό

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Ανάλυση του
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΟΥΠΑΝΙΩΤΗ

Αποφασισμένοι να φύγει από την Τουρκία έχοντας ξεκαθαρίσει όσο περισσότερο μπορεί τη θολή εικόνα και τη βαριά ατμόσφαιρα των αμερικανοτουρκικών σχέσεων, μεταβαίνει στην Τουρκία στις 21 Νοεμβρίου ο αντιπρόεδρος των ΗΠΑ, Τζο Μπάιντεν. Η ατζέντα των συνομιλιών που θα έχει με τον Πρόεδρο Ταγίπ Ερντογάν και τον πρωθυπουργό Αχμέτ Νταβούτογλου έχει μεγαλώσει πολύ από τον Μάιο, όταν ο Τζο Μπάιντεν αποκάλυψε ότι σχεδίαζε να επισκεφθεί την Τουρκία και να έχει μια εκτενή κι

Η Ουάσιγκτον θεωρεί ότι η δημιουργία μιας «δεξαμενής σκέψης» που θα ασχολείται με τα ενεργειακά χρυσώνει το χάπι για την Άγκυρα, τουλάχιστον να μην ανανεώσει τη NAVTEX μετά την 20ή Δεκεμβρίου.

έξω από τα δόντια συνομιλία με τον Τούρκο Πρόεδρο και να συζητήσουν τον ρόλο που θα μπορούσε να διαδραματίσει η Τουρκία για τη δυτική συμμαχία μέσα στο νέο γεωστρατηγικό περιβάλλον της περιοχής από την Ουκρανία μέχρι το Ιράν. Και τα οφέλη που θα αποκομίσει, αν συμβάλει σε δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Στους πέντε μήνες που μεσολάβησαν στα προβλήματα έχουν προστεθεί η μεγάλη απειλή του «Ισλαμικού Κράτους», η επιδείνωση των αμερικανοτουρκικών σχέσεων, αλλά και των προσωπικών σχέσεων

Μπάιντεν – Ερντογάν, η εκτόξευση του αντιαμερικανισμού στην Τουρκία, αλλά και της κριτικής προς την Άγκυρα από την πλειοψηφία των δεξαμενών σκέψης των ΗΠΑ και τέλος, οι εντάσεις στην κυπριακή ΑΟΖ που προκάλεσαν οι τουρκικές παραβιάσεις, που είχαν σαν αποτέλεσμα τη διακοπή των συνομιλιών.

Ο Τζο Μπάιντεν μεταβαίνει στην Τουρκία αποφασισμένος να λάβει σαφείς διαβεβαιώσεις από τον Ερντογάν, ότι η Τουρκία θα ακολουθεί την πολιτική της συμμάχιας κατά του ISIL και δεν θα προβαίνει σε ενέργειες που συνιστούν ανοχή ή έμμεση υποστήριξη, όπως η κωλυσιεργία στην έγκριση της άδειας να περνούν κούρδικες δυνάμεις από τουρκικό έδαφος στο Κομπάνι. Εμπόδιο είναι η εμμονή της Τουρκίας για λήψη μέτρων που θα στοχεύουν στην ανατροπή του Ασάντ, όπου οι Αμερικανοί δεν είναι διατεθειμένοι να κάνουν περισσότερα, μέχρις ότου τουλάχιστον εκλείψει η απειλή του «Ισλαμικού Κράτους».

Ένα δεύτερο και σημαντικό ζήτημα αφορά στις σχέσεις της Τουρκίας με το Ισραήλ και την Αίγυπτο, όπου εκτιμάται ότι από αμερικανικής πλευράς θα προσφερθούν εκ νέου οι καλές τους υπηρεσίες.

Ένα από τα επιχειρήματα που αναλυτές της Ουάσιγκτον εκτιμούν ότι θα χρησιμοποιήσει στις συνομιλίες του ο αντιπρόεδρος Μπάιντεν είναι πως «οι ΗΠΑ αντέδρασαν με μεγάλη αυτοσυγκράτηση κι απέφυγαν να επικρίνουν ανοιχτά την Τουρκία, όμως, αυτό δεν μπορεί να γίνεται επί «αόριστον». Λογικά, η προειδοποίηση αυτή πρέπει να ισχύει τόσο για την περίπτωση του ISIL όσο και των απειλών κατά της Κύπρου.

Στη συνάντηση που είχαν την Πέμπτη στον Λευκό Οίκο, ηγετικοί παράγοντες της Ελληνοαμερικανικής Κοινότητας, με το σύμβουλο

Η αποκατάσταση των διμερών σχέσεων ΗΠΑ-Τουρκίας αλλά και διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ Μπάιντεν-Ερντογάν θα είναι το διακύβευμα της επίσκεψης του Αμερικανού αντιπρόεδρου στην Κωνσταντινούπολη.

Εθνικής Ασφαλείας του αντιπρόεδρου Μπάιντεν, Κόλιν Καλ, δόθηκε η διαβεβαίωση πως το Κυπριακό θα είναι ψηλά στην ατζέντα των συνομιλιών και πως αυτά που τα λόγια που θα πει ο Αμερικανός αντιπρόεδρος θα είναι «λόγια της καρδιάς του».

Καθώς οι σχέσεις ΗΠΑ – Τουρκίας προσομοιάζουν πολύ με την κατάσταση που δημιουργήθηκε το 2003 από τη στάση της Άγκυρας στον πόλεμο Ιράκ, ευλόγως οι Ομο-

γενείς έθεσαν το θέμα, να μην έχει ξανά η βελτίωση των αμερικανοτουρκικών σχέσεων θύμα την Κύπρο. Κι αν' ό,τι δώσαν, οι διαβεβαιώσεις που έλαβαν τους ικανοποίησαν.

Ωστόσο, αν και ανοιχτά χαρακτηρίζουν απαράδεκτες τις ενέργειες της Τουρκίας, είναι σαφές ότι οι ΗΠΑ χρειάζονται μια Τουρκία κοντά στην Αμερική και τη δυτική συμμαχία, παρά εχθρική κι από την άλλη τους φοβίζει η αλλοπρό-

σαλλν στάση του Ταγίπ Ερντογάν. Έτσι η τακτική που θα ακολουθηθεί θα συνεχίσει να προτάσσει τα οφέλη που θα έχει η Τουρκία από μία πολιτική συνεργασίας με τα κράτη της περιοχής και στην περίπτωση της Κύπρου από λύση του Κυπριακού. Σε σχέση με την αποκλιμάκωση της έντασης που προκάλεσαν οι τουρκικές προκλήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ, η αμερικανική προσέγγιση κινείται σε διαφορετικά επίπεδα. Πρώτον, έχουν ζητήσει

από την Ελλάδα και την Τουρκία να προχωρήσουν σε ενέργειες που θα βοηθήσουν στη δημιουργία ενός θετικού κλίματος και σύμφωνα με αναλυτές, οι αποφάσεις για την επίσκεψη του Ευάγγελου Βενιζέλου στην Άγκυρα και του Αχμέτ Νταβούτογλου στην Αθήνα έγιναν με αμερικανικές παραινέσεις. Μάλιστα έχει κλειστεί συνάντηση του αντιπρόεδρου Μπάιντεν με τον Ευάγγελο Βενιζέλο στις 18 Νοεμβρίου, στο Μαρακές του Μαρόκου, στο περιθώριο της 5ης Ετήσιας Παγκόσμιας Συνόδου Επιχειρηματικότητας. Το δεύτερο σημείο είναι η υποστήριξη των προσπαθειών του ειδικού συμβούλου του γ.γ. του ΟΗΕ, Έσπεν Μπαρθ Άντε για αποκλιμάκωση της έντασης και επανέναρξη των συνομιλιών. Παρότι ανταμβάνονται πως δεν πρόκειται η Λευκωσία να αποδεχθεί ποτέ συμπερίληψη των ενεργειακών στην ατζέντα των συνομιλιών του Κυπριακού, θεωρούν ότι η δημιουργία μιας «δεξαμενής σκέψης» που θα ασχολείται με το θέμα και θα εξετάζει τα οφέλη για όλους τους Κύπριους, χρυσώνει το χάπι για την Τουρκία, τουλάχιστον να μην ανανεώσει τη NAVTEX μετά την 20ή Δεκεμβρίου.

Προκαλεί πίεση η συνεργασία με Αίγυπτο και Ισραήλ

Οι απόψεις που εξέφρασε με άρθρο του στις 2 Νοεμβρίου ο αναλυτής του German Marshall Fund, Σερ Μάικλ Λι, φαίνεται να αποτυπώνουν πιστά τη λογική της αμερικανικής κυβέρνησης. Πρώτον, ότι οι ενεργειακές ανακαλύψεις στην ανατολική Μεσόγειο θα πρέπει να ωφελήσουν όλες τις χώρες της περιοχής, συμπεριλαμβανομένης της Τουρκίας. Δεύτερον, ότι το φυσικό αέριο της ανατολικής Μεσογείου μπορεί να ενισχύσει την ενεργειακή ασφάλεια όλων των χωρών της περιοχής, οι οποίες μπορούν να συνεργαστούν στους τομείς του εμπορίου και των επενδύσεων, της περιβαλλοντικής προστασίας, της ασφάλειας των υπερκράτιων εγκαταστάσεων και της διάσωσης/έρευνας σε περίπτωση ατυχήματος. Το ερώτημα όμως εδώ είναι πώς θα υπερπηδηθεί η μη

αναγνώριση της Κύπρου από την Τουρκία. Καθώς από την Άγκυρα έχει ήδη εκφραστεί δημόσια η οργή της τουρκικής ηγεσίας για τις κινήσεις προσέγγισης της Κύπρου με την Ελλάδα και την Αίγυπτο και με το Ισραήλ και την Ελλάδα, παρότι η Ουάσιγκτον δεν ευνοούσε τόσο ταχεία προσέγγιση, έχει καταλήξει να το χρησιμοποιήσει ως επιχείρημα προς την Τουρκία, ότι οι απειλές της κι η απροθυμία της στο κυπριακό, οδηγούν τη Λευκωσία σ' αυτές τις στρατηγικές συνεργασίες. Τον αντιπρόεδρο Μπάιντεν θα συνοδεύουν -μεταξύ άλλων- η υφυπουργός Εξωτερικών Βικτώρια Νούλαντ κι από τους συμβούλους του ο Τεντ Κάρπεντερ. Στην Κωνσταντινούπολη αναμένεται να συναντηθεί και με τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο.

Στρατηγική ελεγχόμενη έντασης από την Τουρκία

Σκληρή γραμμή στην Κύπρο από την Άγκυρα με αποδέκτη την Ε.Ε. και την Ουάσιγκτον ώστε να στραφούν προς τη Λευκωσία

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΙΑ**

«Οι Ελληνοκύπριοι σε στενή συνεργασία με την Αθήνα στοχεύουν στην απομόνωση της Τουρκίας στην ανατολική Μεσόγειο. Επιθυμούν να επισκιάσουν τον ρόλο της Τουρκίας στο νέο ενεργειακό παιχνίδι της ανατολικής Μεσογείου». Αυτό είναι το συμπέρασμα ενός άρθρου γνώμης, το οποίο δημοσιεύτηκε την προηγούμενη εβδομάδα στην ιστοσελίδα του τουρκικού

Οι διεκδικήσεις στην ΑΟΖ μετά και την τριμερή Κύπρου, Ελλάδας, Αιγύπτου και η επίσκεψη Μπάιντεν.

κέντρου στρατηγικών ερευνών «SETA» και στη φιλοκυβερνητική εφημερίδα «Γενί Σαφάκ».

Στον απόηχο της νέας συνεργασίας της Ελλάδας και της Κύπρου με την Αίγυπτο, το συγκεκριμένο άρθρο έθεσε επί τάπητος όλες τις εξελίξεις στην κυπριακή ΑΟΖ, με τον ισχυρισμό ότι η Λευκωσία, σε μια προσπάθεια να απομονώσει

την Τουρκία, στρέφει την προσοχή της στην Αίγυπτο. Διά μέσου της Αιγύπτου, η Λευκωσία αναζητεί νέες αγορές για το κυπριακό φυσικό αέριο. Επίσης, επιχειρεί να επωφεληθεί από τις εγκαταστάσεις και τις δυνατότητες της Αιγύπτου για τη μεταφορά του κυπριακού αερίου στην Ελλάδα και στη Δύση. «Έχουμε ένα ισχυρό χαρτί στο πεδίο της διπλωματίας», καταλήγει το άρθρο γνώμης. Σύμφωνα με τη συντάκτρια του άρθρου, η Τουρκία πρέπει την πιο ευνοϊκή διαδρομή για τη μεταφορά του κυπριακού φυσικού αερίου στη Δύση. Τη σημασία αυτής της πραγματικότητας, υπογραμμίζουν ομόφωνα οι τουρκικές πηγές της εφημερίδας μας. Τονίζουν δε ότι η Άγκυρα εμφανίζεται αποφασισμένη για να πιέσει την Ε.Ε. και τις ΗΠΑ για μια συμβιβαστική λύση στην κυπριακή ΑΟΖ. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές της «Κ», στο πλαίσιο της συγκεκριμένης στρατηγικής, το αμέσως επόμενο διάστημα, η Άγκυρα θα εντατικοποιήσει τις επαφές της με όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Το τουρκικό Υπουργείο Εξωτερικών μαζί με το Υπουργείο Ευρωπαϊκών Θεμάτων θα αναλάβουν την ευθύνη να μεταφέρουν στις δυτικές πρω-

Η τουρκική κυβέρνηση θα ζητήσει από τον Αμερικανό αντιπρόεδρο όπως η Ουάσιγκτον ασκήσει πίεση στη Λευκωσία για συμβιβαστική λύση στην ΑΟΖ, κατά τρόπο ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση της Δύσης και του ΝΑΤΟ στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου.

τεύουσες ένα σημαντικό μήνυμα της τουρκικής κυβέρνησης. «Σε μια περίοδο που η ενεργειακή εξάρτηση της Δύσης στη Ρωσία είναι μεγάλη και οι σχέσεις των δυο πλευρών γνωρίζουν νέα επιδείνωση, η Τουρκία έχει τη δυνατότητα να παρέχει λύσεις στα προβλήματα της Δύσης στο πεδίο της ενέργειας»,

θα είναι το μήνυμα της Άγκυρας προς την Ε.Ε.

Το παραπάνω μήνυμα θα βρεθεί και στο επίκεντρο της επικείμενης επίσκεψης του Αμερικανού αντιπρόεδρου, Τζο Μπάιντεν στην Άγκυρα. Η τουρκική πλευρά θα υπογράμμιση τη σημασία της περιήγησης στρατηγικής «win-win» στην

κυπριακή ΑΟΖ. Η Άγκυρα θα ζητήσει από την αμερικανική πλευρά να ασκήσει πίεση στη Λευκωσία για μια συμβιβαστική λύση στην ΑΟΖ, η οποία θα εξασφαλίσει τα συμφέροντα της Δύσης και του ΝΑΤΟ στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Σε αυτό το σημείο είναι χρήσιμο να υπογραμμιστεί ότι, μόλις λίγες ημέρες πριν την επίσκεψη του κ. Μπάιντεν στην τουρκική πρωτεύουσα, η «Φωνή της Αμερικής» υπογράμμισε τη σημασία του ενισχυμένου ρόλου της Τουρκίας στη Μέση Ανατολή και στην ανατολική Μεσόγειο. Αναλύοντας τις τελευταίες εξελίξεις στην Κύπρο, η «Φωνή της Αμερικής» έστειλε στις εμπλεκόμενες πλευρές το μήνυμα ότι στη νέα περίοδο, εξαιτίας των εξελίξεων στην ολόκληρη περιοχή, η Άγκυρα έχει όλα τα περιθώρια για να ακολουθήσει μια σκληρή, αδιάλλακτη γραμμή στο Κυπριακό και στην κυπριακή ΑΟΖ. Αυτό το σημείο προβληματίζει τον Τούρκο ακαδημαϊκό Τζεγνκίζ Ακτάρ. Ο έμπειρος αναλυτής εκφράζει έντονο προβληματισμό σχετικά με τις επιπτώσεις της σκληρύνσης της πολιτικής γραμμής της κυβέρνησης του στο Κυπριακό. Αναλύοντας τα τελευταία μή-

νήματα της Άγκυρας στο Κυπριακό, ο κ. Ακτάρ παρατηρεί την ύπαρξη μιας στρατηγικής ελεγχόμενης έντασης, η οποία αγνοεί τις επισημάνσεις και τους προβληματισμούς της διεθνούς κοινότητας. Σε πρόσφατο άρθρο γνώμης του, ο κ. Ακτάρ τονίζει ότι η Άγκυρα έχει επιλέξει να γυρίσει την πλάτη στα μηνύματα της Δύσης και της διεθνούς κοινότητας για το Κυπριακό. Σύμφωνα με τον κ. Ακτάρ πίσω από αυτή την επιλογή της Άγκυρας, ενδέχεται να κρύβεται μια συμφωνία της τουρκικής κυβέρνησης με τον Τούρκο στρατηγό. Μόλις λίγους μήνες πριν από τις τουρκικές βουλευτικές εκλογές, ανεβάζοντας τούς τόνους σε ένα «εθνικό ζήτημα», η κυβέρνηση του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) ενδέχεται να επιχειρεί να προσεγγίσει το ενδιαφέρον του εθνικιστή ψηφοφόρου. Την ίδια στιγμή, μέσα από τη νέα ένταση και τη διακοπή των συνομιλιών, ο τουρκικός στρατός σφραγίζει την παραμονή του στην Κύπρο. Στη νέα περίοδο, κανένα σχέδιο λύσης του Κυπριακού και κανέναν διεθνή παράγοντα δεν πρόκειται να «παρενοχλήσει» τον τουρκικό στρατό στο βόρειο κομμάτι της Κύπρου.

Αμείλικτες πραγματικότητες για το φυσικό αέριο

Δύσκολες και σύνθετες αποφάσεις απαιτεί η σύνδεση του Κυπριακού με τις γεωπολιτικές και ενεργειακές ισορροπίες της ανατολικής Μεσογείου και τη στάση της Τουρκίας

Του **ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ**

Περίπλοκες καταστάσεις με το φυσικό αέριο καλείται να χειριστεί στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα η κυβέρνηση. Τους τελευταίους μήνες είναι πλέον σαφές ότι η ανόρυξη και εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων εξαρτάται τόσο από την ανάπτυξη στενών γεωπολιτικών και

Η κυβέρνηση θα πρέπει να φροντίσει την κάλυψη των εσωτερικών ενεργειακών αναγκών, να προωθήσει τις ευρύτερες περιφερειακές συνεργασίες και να βρει οδό συναντίληψης με την Τουρκία.

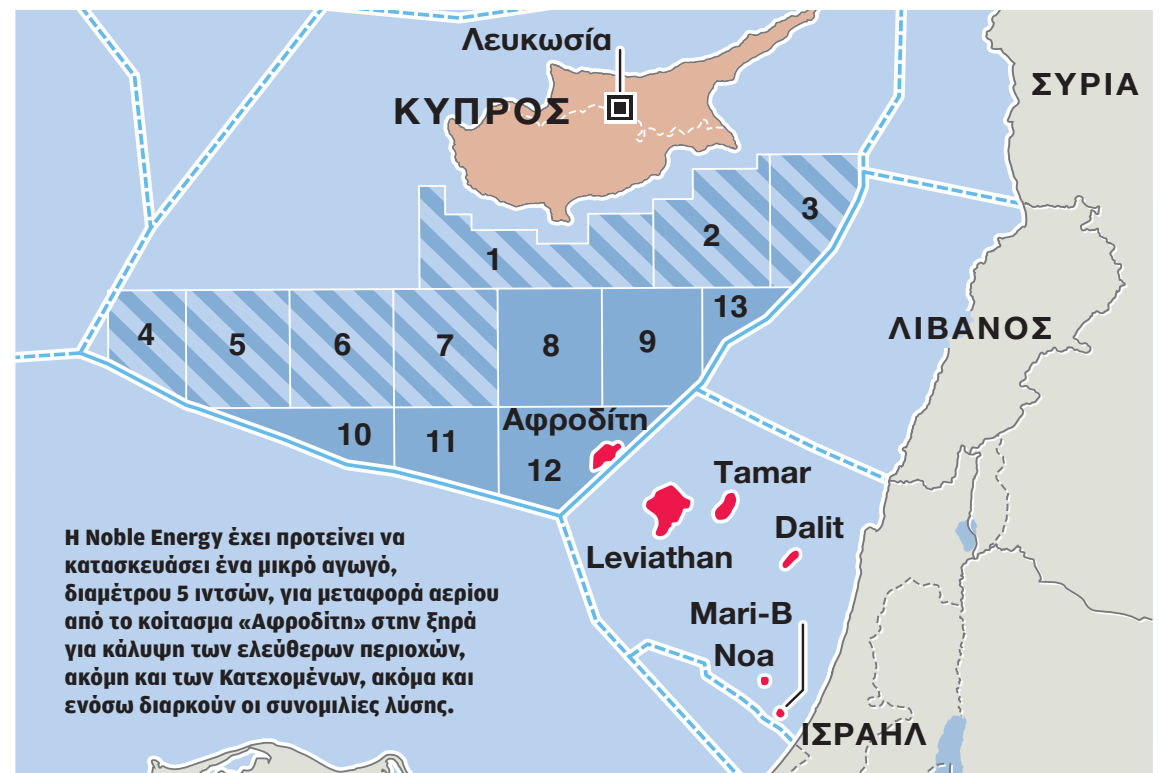
οικονομικών σχέσεων με τις ενεργειακές χώρες της περιοχής όσο και με τη λύση του Κυπριακού και τη δύσκολη συνεννόηση με την Τουρκία. Στην ουσία πρέπει να ληφθούν αποφάσεις σε τρεις άξονες. Πρώτον, να εξασφαλιστούν οι εσωτερικές ανάγκες της Κύπρου σε φυσικό αέριο με τον λιγότερο δαπανηρό τρόπο, γεγονός που θα συμβάλει στη μείωση

του κόστους της ενέργειας και στην ανάκαμψη της οικονομίας. Δεύτερον, θα πρέπει να προχωρήσουν και να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες περιφερειακής συνεργασίας που έχει ξεκινήσει επιτυχώς η Κύπρος με την Αίγυπτο, το Ισραήλ και την Ελλάδα. Και τρίτον να αποκατασταθεί κάποιο είδους συνεννόηση με την Τουρκία, ώστε η τελευταία να τερματίσει τις παραβιάσεις στην κυπριακή ΑΟΖ, μια πρακτική που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα σχέδια των πετρελαιοειδών εταιρειών αλλά και αυτών που υποστηρίζουν τις πλατφόρμες. Ο τελευταίος στόχος προϋποθέτει την επανέναρξη της διαδικασίας λύσης του Κυπριακού, εγχείρημα διόλου εύκολο υπό τις σημερινές περιστάσεις και τον τρόπο που σκέφτονται και ενεργούν στην Άγκυρα και τα Κατεχόμενα. Και στους τρεις άξονες, η Κυπριακή Δημοκρατία θα πρέπει να βάλει τα δυνάμει της σε πολιτικό, διπλωματικό και τεχνολογικό επίπεδο, έργο δύσκολο για ένα μικρό κράτος που δεν διαθέτει εμπειρία στην ψύχραιμη ανάλυση σύνθετων γεωπολιτικών και οικονομικών δεδομένων.

Οι ανάγκες και η Αίγυπτος

Πηγές από τον χώρο της διπλωματίας και της ενέργειας τόνιζαν στην «Κ» ότι η Κύπρος αφιέρωσε

πολύ χρόνο και φαιά ουσία για το πώς θα εξάγει τις άγνωστες ακόμα ποσότητες αερίου που διαθέτει και πολύ λιγότερο για να δει πώς θα καλύψει πρώτα τις δικές της ανάγκες. Οι ίδιοι κύκλοι τόνιζαν η κάλυψη των ενεργειακών αναγκών ολόκληρου του νησιού, Ε/κ και Τ/κ θα έπρεπε να είναι το πρώτο μέλημα των κυπριακών κυβερνήσεων. Σε αυτό το πλαίσιο θα έπρεπε να ακολουθηθούν οι αρμόδιοι το πλάνο της Noble Energy, η οποία έχει εδώ και καιρό προτείνει να κατασκευάσει ένα μικρό αγωγό, διαμέτρου 5 ιντσών για μεταφορά αερίου από το κοιτάσμα «Αφροδίτη» στην Ξηρά. Και στη συνέχεια χρησιμοποιήσει το τόσο στις ελεύθερες περιοχές όσο και τα Κατεχόμενα, ακόμα και ενόσω διαρκούν οι συνομιλίες λύσης. Επικαλούνται μάλιστα το προηγούμενο της τροφοδότησης των Κατεχομένων με ηλεκτρικό ρεύμα, στο παρελθόν, για περίπου μία εικοσαετία. Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, αυτό θα ήταν πραγματικό μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης και να εξουδετέρωνε μεγάλο μέρος των τουρκικών επιχειρημάτων ότι η Ε/κ πλευρά λειτουργεί μονομερώς σε σχέση τους υδρογονάνθρακες. Φθινοπώρη ενέργεια σημαίνει επίσης αναζωογόνηση παραγωγικών τομέων της κυπριακής οικονομίας, οι

οποίοι χάθηκαν με τα χρόνια λόγω του μεγάλου κόστους κάλυψης ενεργειακών αναγκών. Η κατασκευή του μικρού αυτού αγωγού κοστίζει γύρω στο μισό δισεκατομμύριο δολάρια και, ως πολυδάπανη λύση, δεν προχώρησε. Τώρα, η προοπτική πώλησης φυσικού αερίου στην Αίγυπτο, αξίας περίπου 300 εκατομμυρίων δολαρίων τον χρόνο, επαναφέρει στο προσκήνιο το πρότζεκτ του μικρού αγωγού από την Κύπρο. Η ιδέα είναι να χρησιμοποιηθούν τα έσοδα δύο χρόνων από την πώληση αερίου στην Αίγυπτο για να κατασκευαστεί ο εν λόγω αγωγός που θα καλύψει τις ενεργειακές ανάγκες του νησιού και θα συμβάλει στην πολιτική συνεννόηση.

Γεωπολιτικές ισορροπίες

Κύπριοι και ξένοι διπλωμάτες παρουσίασαν στην «Κ» τα επιχειρήματα που προβάλλει η Τουρκία στους συνομιλητές της για να δικαιολογήσει την παρουσία και τις παραβιάσεις του Μπαρμπαρός στην κυπριακή ΑΟΖ. Σύμφωνα με τα εν λόγω επιχειρήματα, η τουρκική κυ-

βέρνηση είχε αντιληφθεί πως αν διεξάγονταν συνομιλίες για λύση του Κυπριακού, η ίδια θα ήταν μέρος του ενεργειακού παιχνιδιού στην ανατολική Μεσόγειο. Θα έπαιρνε δηλαδή αέριο σίγουρα από το Ισραήλ και κατά δεύτερο λόγο από την Κύπρο, αν λυνόταν εν τω μεταξύ το πολιτικό πρόβλημα. Όταν, όμως, η Άγκυρα αντελήφθηκε ότι Κύπρος και Ισραήλ, μαζί με την Ελλάδα και με την προτροπή των ΗΠΑ, κατεύθυναν τις εξαγωγές αερίου προς τα αδρανή τερματικά υδρογονοποίησης της Αιγύπτου, θεώρησε ότι μένει εκτός νυμφώνος και ενεργοποίησε τη μέθοδο των απειλών και των εκβιασμών που την έχει εξυπηρετήσει στο παρελθόν. Η στάση της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ, όσο κι αν η Ε/κ πλευρά δεν θέλει να τη παραδεχθεί δημόσια, είναι κλειδί για την περαιτέρω εκμετάλλευση του φυσικού αερίου, ειδικά στα τεμάχια και τα κοιτάσματα που επιχειρεί η κοινοπραξία ENI-Kogas. Ο μεγάλος φόβος της Λευκωσίας, αλλά και των εταιρειών δεν είναι οι κινήσεις του Μπαρμπαρός. Είναι το πιθανότατο

σενάριο να φέρει και να εγκαταστήσει η Τουρκία πλατφόρμα γεωτρήσεων στα κυπριακά οικόπεδα. Δεν έχει σημασία αν αρχίσει γεωτρήσεις σε μερικούς μήνες ή σε αρκετά χρόνια. Η παρουσία της τουρκικής πλατφόρμας αυτόματα γκρεμίζει την περιοχή, καταγράφει διεκδίκηση της Άγκυρας και αποθαρρύνει πετρελαιοειδών εταιρείες ή και εταιρείες υποστήριξης των γεωτρήσεων από το να καταστήσουν βάση τους την Κύπρο για δραστηριότητες σε ολόκληρη την περιοχή. Με όλα δεδομένα που προαναφέρθηκαν είναι, για τους συνομιλητές της «Κ», καθαρό ότι η κυπριακή κυβέρνηση θα πρέπει να ενεργήσει ταυτόχρονα σε όλα τα μέτωπα. Να φροντίσει την κάλυψη των εσωτερικών ενεργειακών αναγκών, να προωθήσει τις ευρύτερες περιφερειακές συνεργασίες και να βρει οδό συναντίληψης με την Τουρκία. Ένα εγχείρημα που κρίνεται πολύ απαιτητικό και πολύ δύσκολο και φέρνει, όπως μας επώθησε χαρακτηριστικά, την Κύπρο ενώπιον «αμείλικτων πραγματικοτήτων».

Volvo V40 Cross Country

Volvo XC60

Volvo S60

Volvo V40 Cross Country D2 Auto
€23.500

Volvo S60 D2 Auto
€23.900

Volvo XC60 D4 Auto
€31.500

WINTER HAPPY DRIVERS DAYS

15 - 16 ΝΟΕΜΒΡΟΥ

Ελάτε στους εκθεσιακούς χώρους της Volvo παγκύπρια,
το Σάββατο 15 Νοεμβρίου 9:00 – 18:00
και την Κυριακή 16 Νοεμβρίου 10:00 - 16:30
οδηγήστε όποιο μοντέλο επιθυμείτε
και νιώστε κορυφαία υπεροχή όπως ο κάτοχος ενός Volvo:
Ασφάλεια, Δύναμη, Τεχνολογία, Οικονομία και
σεβασμό για το Περιβάλλον. Οι αδιαπραγμάτευτες
αξίες της Volvo σε πολύ ειδικές τιμές.

VOLVOCARS.COM.CY

 VolvoCarsCyprus **VolvoCarsCyprus**

CTC AUTOMOTIVE LTD. Λευκωσία: 22740550 - Λεμεσός: 25388222 - Λάρνακα: 24828518 - Πάφος: 26818313

Ο ΜΑΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Εξαιρετικά δύσκολο να πωληθούν οι ΚΑ

Πενιχρό ενδιαφέρον από επενδυτές και ναυάγιο των προσπαθειών διαβλέπει ο υπουργός Συγκοινωνιών

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΤΟΜΑΡΑ

Με τις Κυπριακές Αερογραμμές να διανύουν την κρισιμότερη περίοδο της ιστορίας τους, ο υπουργός Συγκοινωνιών ξεδιπλώνει στην «Κ» τους κυβερνητικούς σχεδιασμούς για το παρόν και το μέλλον της εταιρείας. Ο Μάριος Δημητριάδης σε συνέντευξη του δεν αφήνει πολλά περιθώρια σωτηρίας του κρατικού αερομεταφορέα, θεωρώντας πολύ δύσκολο οι διαπραγματεύσεις με Ryan και Aegean να έχουν κατάληξη. Ξεκαθαρίζει ότι μετά τις ΚΑ το κράτος δεν θα έχει καμία σχέση με τη νέα αεροπορική εταιρεία, απλώς θα ενθαρρύνει ιδιώτες να επενδύσουν σε αυτήν.

—Πόσο αισιόδοξος μπορεί να είναι κάποιος με την εικόνα που παρουσιάζει η διαδικασία ανεύρεσης επενδυτή για τις ΚΑ;

—Όπως είναι η διαδικασία σήμερα δεν μπορεί κάποιος να είναι αισιόδοξος.

“

Οι όροι που θέτει η Ryan Air δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτοί. Επομένως, μπορεί να μη συνεχιστεί έως το τέλος το ενδιαφέρον της Ryan Air. Το ίδιο ισχύει και για την Aegean.

δεν βρέθηκε κανείς αξιόπιστος – και το τονίζω αυτό – να μας πει ότι αγοράζω την εταιρεία.

—Αρα αν υπάρξει εξέλιξη, θα είναι μετά την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής;

—Εμείς κάναμε μία διαδικασία για να διαπιστώσουμε το ενδιαφέρον που υπάρχει. Το ενδιαφέρον από σοβαρούς επενδυτές ήταν μειωμένο και οι δύο που έμειναν στη διαδικασία και τους έκρινε ανεξάρτητη τεχνική επιτροπή ότι είναι σοβαροί δεν ενδιαφέρονται για το σύνολο της εταιρείας.

—Με αυτά που ζητούν οι ενδιαφερόμενοι που έχουν μείνει στη διαδικασία μπορεί να υπάρξει κατάληξη;

—Όσον αφορά τη Ryan Air έχει θέσει και κάποιους άλλους όρους με κάποιες επιπρόσθετες διευκολύνσεις που ήθελαν για το θέμα του φόρου των αεροδρομίων. Αυτοί οι όροι, έχουμε πληροφορήσει τη Ryan Air, ότι δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτοί.

“

Μπορεί να γίνει μια νέα εταιρεία, να βρεθούν κάποιον επιχειρηματίες, κάποια αεροπορική εταιρεία και σε συνεργασία μαζί τους να γίνει η νέα εταιρεία. Αλλά ως κρατικό αερομεταφορέα θα πρέπει να το ξεχάσουμε.

—Προς τι τότε η συνέχισή της τη στιγμή μάλιστα που δεν είναι δεσμευτικού χαρακτήρα;

—Θα έπρεπε να συνεχισθεί για να διαφανεί με μια ανοικτή διαδικασία αν υπάρχει ενδιαφέρον για τις ΚΑ. Το ενδιαφέρον που έχει εκφραστεί δυστυχώς δεν ήταν σημαντικό και στη διαδικασία έχουν παραμείνει δύο ενδιαφερόμενοι, η Ryan Air και η Aegean Airlines, οι οποίοι δεν ενδιαφέρονται για το σύνολο της εταιρείας, αλλά για κάποια περιουσιακά στοιχεία. Αυτή τη στιγμή έχουν ζητήσει κάποιες πληροφορίες για να συνεχιστεί η διαδικασία και βρισκόμαστε σε αυτό το στάδιο.

—Αν η εταιρεία καταλήξει σε έναν από τους δύο ενδιαφερόμενους, οι ΚΑ αύριο θα είναι όπως τις

«Νομίζω ότι έχει γίνει όλη αυτή η φασαρία για Ryan Air και Aegean χωρίς να ξέρουμε αυτή τη στιγμή πόσο πραγματικά ενδιαφέρονται», υποστηρίζει ο υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων Μάριος Δημητριάδης.

γνωρίζουμε;

—Ό,τι και να γίνει οι ΚΑ δεν θα είναι όπως τις γνωρίζουμε σήμερα. Αυτό που λέγεται, ότι ενδιαφέρονται μόνο για το εμπορικό σήμα των ΚΑ, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Ενδιαφέρονται και για άλλα στοιχεία του ενεργητικού. Εξ αρχής όμως η διαδικασία ήταν ξεκάθαρο ότι δεν είναι δεσμευτική και σίγουρα, εάν δεν μας ικανοποιούσαν οι προσφορές ή το ενδιαφέρον των επενδυτών, δεν σημαίνει ότι θα είχε κατάληξη.

—Αρα μπορεί να σταματήσει ανά πάσα στιγμή;

—Δεν είναι δεσμευτική. Αυτό είναι καθαρό.

“

Αν μπορούσαν να πωληθούν οι ΚΑ, θα ήταν έναν καλό σενάριο με την έννοια ότι δεν θα έχανε ο κόσμος τις δουλειές του. Αυτό όμως το βρισκω ως ένα εξαιρετικά δύσκολο σενάριο, όπως είναι σήμερα τα δεδομένα. Θεωρώ δύσκολο το σενάριο να αγοράσει κάποιος την εταιρεία όπως είναι τώρα. Η εταιρεία εξακολουθεί να κάνει σημαντικές ζημιές και σίγουρα δεν έχει απεριόριστα διαθέσιμα. Υπάρχει μια απόφαση που εκκρεμεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι περισσότερες πι-

—Υπό τις περιστάσεις το καλύτερο για τις ΚΑ ποιο είναι; Πώληση σε επενδυτή ή ελεγχόμενο κλείσιμο και η δημιουργία μιας νέας;

—Αν μπορούσαν να πωληθούν οι ΚΑ, θα ήταν έναν καλό σενάριο με την έννοια ότι δεν θα έχανε ο κόσμος τις δουλειές του. Αυτό όμως το βρισκω ως ένα εξαιρετικά δύσκολο σενάριο, όπως είναι σήμερα τα δεδομένα. Θεωρώ δύσκολο το σενάριο να αγοράσει κάποιος την εταιρεία όπως είναι τώρα. Η εταιρεία εξακολουθεί να κάνει σημαντικές ζημιές και σίγουρα δεν έχει απεριόριστα διαθέσιμα. Υπάρχει μια απόφαση που εκκρεμεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι περισσότερες πι-

θανότητες θέλουν να είναι αρνητική. Αντιλαμβάνεστε ότι και κάποιο ενδιαφέρον να υπήρχε για την εταιρεία, θα έπρεπε ο επενδυτής να γνωρίζει ή να αναμένει την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αν υπήρχε όμως ένας στρατηγικός επενδυτής που θα ήταν πρόθυμος να βάλει χρήματα στην εταιρεία, θα μπορούσε να αποτελέσει επικείμενο προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να μην είναι αρνητική η απόφασή της. Αλλά δεν βρέθηκε κανένας. Διότι, όταν ξεκίνησε η διαδικασία, είχαμε αφήσει ανοικτή την επιλογή: είτε για πώληση των μετοχών είτε για πώληση περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας. Και

Επομένως, μπορεί να μη συνεχιστεί έως το τέλος το ενδιαφέρον της Ryan Air. Το ίδιο ισχύει και για την Aegean Airlines. Έστω και αν έχουν περάσει στον τρίτο γύρο αυτές οι εταιρείες δεν σημαίνει ότι θα υπάρξει επιτυχής κατάληξη και νομίζω ότι έχει γίνει όλη αυτή η φασαρία για Ryan Air και Aegean χωρίς να ξέρουμε αυτή τη στιγμή πόσο πραγματικά ενδιαφέρονται. Έπρεπε να υποβάλουν δεσμευτική πρόταση και ζητήσαν κάποια στοιχεία. Δεν τους έχουμε δώσει καν τα στοιχεία. Εμείς πριν μάθουμε αν υπάρχει πραγματικό ενδιαφέρον, αρνηθήκαμε να τους δώσουμε τα στοιχεία και μιλάω για την απόφαση του ΔΣ των ΚΑ. Όλοι αυτοί που ζητούν πάγωμα της διαδικασίας, θα πρέπει να μας πουν ποιες είναι οι δικές τους λύσεις.

Αυτά που λέγονται είναι ανήθικα

Ξέρετε πόσες ανοησίες έχω ακούσει τους τελευταίους μήνες; Πάρα πολλές

—Η κυβέρνηση φοβάται το πολιτικό κόστος από κλείσιμο της εταιρείας;

—Αυτό το οποίο λέγεται, ότι η κυβέρνηση θα κλείσει τις ΚΑ, νομίζω ότι είναι αστειό. Δεν έχει κάνει κανέναν περισσότερο από αυτή την κυβέρνηση για να επιβιώσουν οι ΚΑ. Σκεφτείτε ότι είχαν δοθεί όλες αυτές οι ενισχύσεις χωρίς σχεδιασμούς για τη βιωσιμότητα της εταιρείας. Έγινε ένα σχέδιο το καλοκαίρι του 2013, το οποίο μείωσε το κόστος, μείωσε τις ζημιές, πλην όμως οι ΚΑ δεν κατέστησαν βιώσιμες. Έγιναν και παρεμβάσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Την εταιρεία δεν θα την κλείσει η κυβέρνηση, αν κλείσει, θα είναι από μόνη της. Όλα αυτά που λέγονται για διάφορους από μηχανές επενδυτές, έχουμε δηλώσει ότι εάν κάποιος είναι σοβαρός επενδυτής, είμαστε έτοιμοι να τον ακούσουμε έστω και τώρα, μέσω μιας σωστής αξιολόγησης. Διότι, ξέρετε, υπάρχουν πάρα πολλοί τσαρλατάνοι επενδυτές, οι οποίοι λένε ότι ενδιαφέρονται, αλλά η πραγματικότητα είναι διαφορετική.

—Η κυβέρνηση ανησυχεί από το ενδεχόμενο δημιουργίας μονοπωλιακών καταστάσεων κυρίως σε δρομολόγια προς

«Την εταιρεία δεν θα την κλείσει η κυβέρνηση, αν κλείσει, θα είναι από μόνη της» τονίζει ο κ. Μάριος Δημητριάδης στον συντάκτη της «Κ» Αποστόλο Τομαρά.

την Ελλάδα από ενδεχόμενη πώληση των ΚΑ στην Aegean;

—Υπάρχουν άλλοι επενδυτές που ενδιαφέρονται και τους έχουμε αποκλείσει; Υπάρχουν άλλες αεροπορικές εταιρείες που ενδιαφέρονται και τις έχουμε αποκλείσει και έχουμε επιλέξει τη Ryan και την Aegean; Το ιδανικό θα ήταν να βρεθεί μια άλλη πιο μεγάλη εταιρεία για να έχουμε

πιο μεγάλο ανταγωνισμό. Όμως ένα από τα δύο σενάρια που έχουμε είναι να κλείσει η εταιρεία. Τι θέμα ανταγωνισμού μπορεί να τεθεί σε μια τέτοια περίπτωση; Ξέρετε πόσες ανοησίες έχω ακούσει τους τελευταίους μήνες; Πάρα πολλές. Και γι' αυτό αποφασίσαμε να κάνουμε μια διαδικασία σοβαρή για πρώτη φορά και προσπαθούμε όλοι να αποδείξουμε ότι δεν είναι σωστή.

Λυπούμαι πολύ. Αυτό είναι ανήθικο. Αυτό είναι ανήθικο και θέλω να το γράψετε.

—Σε ποιους απευθύνεστε κ. Δημητριάδη;

—Εγώ είπα ότι είναι ανήθικο γιατί προσπαθούν να προσβάλουν μια ανεξάρτητη τεχνική επιτροπή και τους τρεις επαγγελματίες που την απαρτίζουν και αφήνουν σκίες για τον οποιοδήποτε, προσπαθώντας να πλήξουν μια διαδικασία απλώς και μόνο για να το πράξουν και όχι γιατί έχουν το οποιοδήποτε στοιχείο. Αυτό είναι ανήθικο.

—Πώς αντιμετωπίζετε τις αντιδράσεις των εργαζομένων;

—Πραγματικά τους νιώθω τους εργαζόμενους. Μέσα σε αυτό τον κυκεώνα η προσπάθειά μας είναι να περισώσουμε ό,τι μπορούμε. Είλικρινά θλιβομαι και θυμώνω όταν ακούω ότι ο υπουργός Συγκοινωνιών, είτε ο υπουργός Οικονομικών, είτε η κυβέρνηση θέλουν να κλείσουν τις ΚΑ. Αυτό είναι αστειό ιδιαίτερα όταν προέρχεται από ανθρώπους οι οποίοι έριξαν μέσα στην εταιρεία ένα σωρό εκατομμύρια και δεν έκαναν ένα βήμα να την αναδιρθώσουν ή να βρουν ένα στρατηγικό επενδυτή.

Έχουμε σχέδιο σε περίπτωση λουκέτου

—Πώς βλέπετε το αύριο των ΚΑ με τα δεδομένα που υπάρχουν σήμερα;

—Πρέπει να περιμένουμε να δούμε αν θα ανευρεθεί επενδυτής να την αγοράσει, αλλά και την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Από την άλλη όμως οι ίδιες οι ΚΑ θα πρέπει να μειώσουν το κόστος τους. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Αυτό σημαίνει ότι δεν δουλεύει το Σχέδιο Αναδιάρθρωσης ή δεν έχει εφαρμοστεί στην ολότητά του. Το Σχέδιο πρόβλεπε και άλλα, τα οποία δεν έχουν γίνει.

—Υπάρχει τελικά εναλλακτικό σχέδιο για τις ΚΑ σε περίπτωση ναυαγίου;

—Η κυβέρνηση κάνει σχεδιασμούς για το απευχόμενο σενάριο κλεισίματος των ΚΑ, πώς θα καλύψει τις χαμένες θέσεις εργασίας και πώς θα καλύψει την αεροπορική συνδεσιμότητα της Κύπρου. Και ναι, έχουμε κάνει τις ενέργειές μας και έχουμε το πλάνο πώς θα αντιμετωπίσουμε μια τέτοια κατάσταση. Ανάμεσα σε αυτά που μπορούν να γίνουν δεν μπορώ να αποκλείσω και τη δημιουργία μιας νέας εταιρείας που να φέρει το λογότυπο των ΚΑ.

—Η κυβέρνηση θα διατηρήσει την αεροπορική συνδεσιμότητα της Κύπρου στην περίπτωση που δεν καρποφορήσουν οι προσπάθειες πώλησης των ΚΑ;

—Με ποια εταιρεία; Να δημιουργή-

σουμε ένα νέο εθνικό αερομεταφορέα; **—Πιθανότατα με ένα ελεγχόμενο κλείσιμο των ΚΑ και τη δημιουργία μιας νέας.**

—Δεν μπορώ να σχολιάσω αυτό το σενάριο, όμως θα κάνουμε ό,τι μπορούμε για να διατηρήσουμε και να αυξήσουμε τη συνδεσιμότητα της Κύπρου.

—Υποθετικά μιλώντας, εάν οι Κυπριακές Αερογραμμές κλείσουν η Κύπρος θα μείνει χωρίς αεροπορική εταιρεία;

—Η κυβέρνηση συνεχίζει τις προσπάθειες να φέρουμε –και δεν αποκλείω το ενδεχόμενο να δημιουργηθούν και άλλες εταιρείες για ενθάρρυνση του κράτους– και προσπαθούμε να φέρουμε εταιρείες που να αποκτήσουν άδεια στην Κύπρο. Και η Aegean εξέφρασε ενδιαφέρον να αποκτήσει άδεια στην Κύπρο και η Ryan Air. Προσπαθούμε συνεχώς να βρούμε και άλλες εταιρείες που θα πάρουν άδεια από την Κυπριακή Δημοκρατία. Αλλά αυτή τη στιγμή στο νησί λειτουργούν 40 εταιρείες.

—Αρα εάν κλείσουν οι ΚΑ η κυβέρνηση δεν επιθυμεί να έχει καμία σχέση με μια νέα αεροπορική εταιρεία;

—Μπορεί να γίνει μια νέα εταιρεία, να βρεθούν κάποιοι επιχειρηματίες, κάποια αεροπορική εταιρεία και σε συνεργασία μαζί τους να γίνει η νέα εταιρεία. Αλλά κρατικός αερομεταφορέας θα πρέπει να το ξεχάσουμε.

Πτήση χωρίς επιστροφή για τις Κ.Α.

Εξαντλούνται τα χρονικά περιθώρια για λήψη αποφάσεων με την κυβέρνηση και τις συντεχνίες να βρίσκονται σε σύγκρουση διαρκείας

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Απέναντι στις κυβερνητικές επιλογές για αναζήτηση επενδυτή μεταξύ της Ryan Air και της Aegean Airline βρίσκονται οι εργαζόμενοι του κρατικού αερομεταφορέα. Αναπτύσσοντας μια ιδιαίτερη δυναμική κινητικότητα το τελευταίο διάστημα οι εργαζόμενοι ξεκαθαρίζουν ότι θα συνεχίσουν να αντιδρούν μέχρι τη ματαίωση των κυβερνητικών σχεδίων. Οι συντεχνίες των ΚΑ με πρωτοστάτες τους πιλότους της εταιρείας κατηγορούν την κυβέρνηση ότι με τις επιλογές της οδηγεί την εταιρεία σε κλείσιμο ή σε αδράνεια που δεν θα εξυπηρετεί στα συμφέροντα του τόπου εάν δοθεί σε μια από τις δύο εταιρείες που βρίσκονται στην τρίτη φάση των διαπραγματεύσεων για ιδιωτική επένδυση.

Αλλά και η ηγεσία του κρατικού αερο-

Προθεσμία μέχρι το τέλος του μήνα δίνει ο πρόεδρος του Δ.Σ. Μάκης Κωνσταντινίδης, για ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις δύο ενδιαφερόμενες εταιρείες.

μεταφορέα που δεν έχει ουσιαστικό αλλά συμβουλευτικό ρόλο στην όλη διαδικασία φαίνεται να διαφοροποιείται σε κάποια σημεία από τις κινήσεις που γίνονται από πλευράς της τεχνικής επιτροπής η οποία χειρίζεται τις διαπραγματεύσεις με ενδιαφερόμενους ιδιώτες επενδυτές. Όπως και αν κυλήσει η όλη διαδικασία ο πρόεδρος του Δ.Σ. των ΚΑ Μάκης Κωνσταντινίδης μιλώντας στην «Κ» ξεκαθαρίζει ότι η αναζήτηση επενδυτή θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Νοεμβρίου. Το ζητούμενο για τον ίδιο στην παρούσα φάση είναι η διασφάλιση ζωτικών συμφερόντων των εργαζομένων όπως είναι το Ταμείο Προνοίας των εργαζομένων

Για εξυπηρέτηση συγκεκριμένων συμφερόντων κάνουν λόγο οι συντεχνίες, οι οποίες δηλώνουν κατηγορηματικά ότι θα συνεχίσουν τις αντιδράσεις κατά των κυβερνητικών επιλογών.

στην εταιρεία κάτι για το οποίο όπως μας είπε έχει συχνά επαφές γραπτώς ή κατ' ιδίαν με τον υπουργό Οικονομικών Χάρη Γεωργιάδη.

Αβέβαιο το μέλλον

Με ή χωρίς τη διαδικασία αναζήτησης στρατηγικού επενδυτή υποστηρίζει ο πρόεδρος των ΚΑ η εταιρεία αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα. Ο κ. Κωνσταντινίδης τοποθετείται επικριτικά στην απόφαση των έξι μελών του διοικητικού συμβουλίου να μη δοθούν επιχειρησιακά στοιχεία της εταιρείας στους δύο εν δυνάμει αγοραστές με το σκεπτικό ότι στην κατάσταση που βρίσκονται σήμερα οι ΚΑ δεν έχουν να

κρύψουν τίποτα. Επίσημα, όπως μας είπε, Ryan και Aegean δεν έχουν αποσυρθεί από την όλη διαδικασία, η οποία στην παρούσα φάση λόγω της απόφασης των έξι μελών του συμβουλίου προχωράει σημειωτόν. Μετά την επίσημη πρόθεση των δύο ενδιαφερόμενων επενδυτών για αγορά κάποιων ενεργητικών στοιχείων και όχι του συνόλου της εταιρείας η τεχνική επιτροπή θα εξετάσει και το ενδιαφέρον το οποίο λέγεται από πλευράς συντεχνιών ότι υπάρχει από άλλους επενδυτές οι οποίοι αποκλείστηκαν από την τρίτη φάση. Μια κίνηση η οποία περισσότερο έχει τυπικό παρά ουσιαστικό χαρακτήρα. Ο κ. Κωνσταντινίδης υποστηρίζει ότι η Κύπρος χρειάζεται μια

δική της αεροπορική εταιρεία όχι κρατική κατ' ανάγκη με έδρα την Κύπρο και που θα ενεργεί με βάση τις ιδιαιτερότητες της Κύπρου. Αυτές οι ιδιαιτερότητες αν ληφθούν υπόψη οι παράνομες διεκδικήσεις των Τούρκων όπως μας τονίζει δεν μπορούν από αγνοηθούν από κανέναν γραφειοκράτη των Βρυξελλών. Ο πρόεδρος των ΚΑ αποκαλύπτει στην «Κ» ότι για τον ίδιο στην διαδικασία αναζήτησης επενδυτή θα έπρεπε να συμμετείχε και μια εταιρεία η οποία θα είχε πιστοποιητικό αεροπλοϊμότητας με παραπλήσιο όνομα με αυτό των Κυπριακών Αερογραμμών, η οποία θα ήταν μέρος της όλης διαδικασίας αναζήτησης επενδυτή και θα έκανε όπως λέει τη διαφορά.

Ναι εργαζομένων για το 10% της εταιρείας

Στον χώρο των εργαζομένων η αίσθηση που υπάρχει είναι ότι κάποιοι τους οποίους δεν κατονομάζουν προσπαθούν να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένα συμφέροντα. Ο πρόεδρος της συντεχνίας των πιλότων (ΠΑΣΥΠΙ) Πέτρος Σουπουρής είπε χαρακτηριστικά. «Όταν από τον περασμένο Φεβρουάριο πρέπει να απαντήσω και δεν απαντώ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αυτό είναι ένδειξη για εμάς ότι θέλω να εξυπηρετήσω μία από τις δύο εταιρείες». Η ΠΑΣΥΠΙ η οποία βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των αντιδράσεων υποστηρίζει ότι η παρούσα διαδικασία ανεύρεσης επενδυτή ότι θα πρέπει να ακυρωθεί. Αυτό που προτείνουν οι πιλότοι είναι να πεισθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αθωώσει τις ΚΑ για τις κρατικές ενισχύσεις που πήραν και στη συνέχεια να ξεκινήσει η αναζήτηση επενδυτή. Για τις δύο εταιρείες που είναι στη διαδικασία διαπραγματεύσεων με την τεχνική επιτροπή λένε ότι το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι οι διακρατικές αεροπορικές συμφωνίες με τρίτες χώρες και όχι το προσωπικό της εταιρείας. Ο κ. Σουπουρής απαντά στον υπουργό Οικονομικών ότι οι πιλότοι δεν ενδιαφέρονται να αγοράσουν την εταιρεία. Ωστόσο, διευκρινίζει ότι τους εργαζομένους θα τους ενδιέφερε στην περίπτωση ενός σωστού ιδιοκτήτη να έχουν συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας με ένα ποσοστό που δεν θα ξεπερνά το 10%. Ο πρόεδρος των πιλότων επιμένει ότι για την εταιρεία υπήρχε έντονο ενδιαφέρον το οποίο όμως εξασθενήσε σημαντικά η πώληση των χρονοθυρίδων.

Κάνε σήμερα την αρχή για μια πιο υγιεινή ζωή!

Στη Sanofi Diabetes, μέσω της καινοτομίας, της εκπαίδευσης και της υποστήριξης, έχουμε ως στόχο να εξυπηρετούμε τους ανθρώπους που ζουν με διαβήτη σε όλο τον κόσμο.

Σε συνεργασία με τη Διεθνή Ομοσπονδία Διαβήτη (IDF), αυξάνουμε την ευαισθητοποίηση όσον αφορά τη σημασία της υγιεινής διατροφής, η οποία βοηθά στον έλεγχο και την πρόληψη του διαβήτη.

Ξεκινήστε σήμερα. Μάθετε για τις θετικές αλλαγές που μπορείτε να εφαρμόσετε στη διατροφή σας και λάβετε δράση για την Παγκόσμια Ημέρα Διαβήτη. Υγιεινή διατροφή σημαίνει και **υγιής εαυτός**.

Μαζί μπορούμε να βοηθήσουμε στη μείωση των επιπτώσεων που έχει ο διαβήτης στη ζωή των ανθρώπων.

Official Partner
World Diabetes Day
2014

www.worlddiabetesday.org

CRD/A141006

SANOFI DIABETES **Going beyond together**

Κύριε Γιωρκάτζη, δεν θα σας ήθελα δικηγόρο μου!

Όλοι ηλίθιοι

Αγαπητοί μου συμπολίτες επιτρέψτε μου ταπεινά να υποβάλω προς όλους υμάς ότι ο δικηγόρος κ. Αντρέας Γιωρκάτζης, επί ματαίω θεωρεί ότι σε αυτήν τη μακαριανή νήσο όλοι πλην του ίδιου και ίσως μερικών μελών της οικογενείας του, είμεθα, αν όχι εντελώς ηλίθιοι, τουλάχιστον αφελείς για να πιστέψουμε, ότι αυτό που εξέδωσε και παρουσίασε την Πέμπτη 13/11/2014, στην κοινή γνώμη ως περισοπούδα στο σύνολο επιχειρημάτων αντικρούει έστω και λογικοφανώς τα γεγονότα που συνιστούν ότι για τη διοίκηση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου κ. Χρυστάλλα Γιωρκάτζη, τίθεται θέμα ασυμβίβαστου και σύγκρουσης συμφερόντων, από τη στιγμή που η δικηγορική εταιρεία του συζύγου της, δηλαδή του ίδιου του κ. Α. Γιωρκάτζη, υπερασπίζεται ενώπιον της δικαιοσύνης τα συμφέροντα της MIG και του Ανδρέα Βγενόπουλου.

Υποκριτική και φάρσα

Αν αυτό που παρουσιάστηκε την περασμένη Πέμπτη, από την οικογένεια Γιωρκάτζη, ενέπιπτε στο πλαίσιο της ενασχόλησης αλλά και της αγάπης πολλών εξ ημών για το θέατρο και την τέχνη της υποκριτικής θα εμφανιζόμουν δημοσίως και θα υποκλινόμουν για την απολαυστική φάρσα που επινόησαν πατήρ και θυγατέρα, προφανώς τη συναινέσει της μητρός. Κι αυτό διότι ο φαρσέρ - δικολάβος, ο οποίος τη συνέταξε, υποβάλλει προς το φιλοθεάμον κοινόν (Κυπρίων) πως η Χρυστάλλα Γιωρκάτζη ουδέποτε είχε σχέση με το εν λόγω δικηγορικό γραφείο είτε ως γενική ελέγκτρια είτε ως διοικήτρια, ενώ κατόπιν δικής της απόφασης δεν προεδρεύει της Αρχής Εξυγίανσης, όταν συζητούνται υποθέσεις που αφορούν τους πελάτες του εν λόγω δικηγορικού γραφείου. Δηλαδή ο λαμπρός επιστήμων της δικηγορίας παραδέχεται ότι:

1. Η σύζυγος του -αν- ό,τι γνωρίζουμε δεν υπάρχει διαζύγιο- αν και διοικήτρια της ΚΤΚ διαλέγει αλά καρτ πότε είναι και πότε όχι πρόεδρος της Αρχής Εξυγίανσης, η οποία αρχή προφανώς είναι μία επιτροπή τόσο ασήμαντη όσο και η διαχειριστική της πολυκατοικίας που στεγάζεται η «Αντρέας Γιωρκάτζης Δ.Ε.Π.Ε.» και αποφασίζει για τα κοινόχρηστα.

2. Σε περίπτωση που η δικηγορική εταιρεία του Αντρέα Γιωρκάτζη, εκπροσωπώντας τη MIG και τον Α. Βγενόπουλο κατορθώσει να κερδίσει όλες τις υποθέσεις -όπου διακυβεύονται 5 δισ. ευρώ- και ο κυρ Ανδρέας χουβαρντάς ως είναι δώσει ένα ωραίο στρογγυλό ποσό, π.χ. των 50 εκατομμυρίων ευρώ ως αμοιβή, ποιος θα το κληρονομήσει;

Ο Χρήστος Στυλιανίδης ολοκλήρωσε ήδη την πρώτη του αποστολή ως Επίτροπος Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Διαχείρισης Κρίσεων και ως ο Συντονιστής της Ε.Ε. για την καταπολέμηση του Έμπολα στις χώρες της Δυτικής Αφρικής. Μια από τις πηγές του Ιανού ήταν δίπλα στον «δικό μας άνθρωπο» κατά τη δύσκολη αποστολή και μας πληροφόρησε σχετικά, ενώ φρόντισε και για τη φωτογραφική κάλυψη. Πρώτος σταθμός ήταν η Σιέρρα Λεόνε όπου, μεταξύ άλλων, ο Κύπριος Επίτροπος επισκέφθηκε το Κέντρο Εκπαίδευσης καταπολέμησης του Έμπολα. Το Κέντρο λειτουργεί υπό την αιγίδα της Μεγάλης Βρετανίας της οποίας η εμπλοκή στην καταπολέμηση του ιού στη Σιέρρα Λεόνε είναι καθοριστική. Κατά την επίσκεψη στο Κέντρο Εκπαίδευσης ο Κύπριος Επίτροπος «εκπαιδεύτηκε» από ειδικευμένο προσωπικό για τις πρακτικές περίθαλψης ατόμων με Έμπολα. Έβαλε τη στολή, τη λεγόμενη PPE, και πέρασε από όλα τα στάδια της εκπαίδευσης. Κύριος τρόπος (αυτό) προστασίας από τον Έμπολα είναι το συχνό πλύσιμο των χεριών.

Οι μέτοχοι της πρώην Λαϊκής ή μήπως η σύζυγος και τα τέκνα του κυρίου Γιωρκάτζη ανεξάρτητα αν είναι ή όχι στην εταιρεία του;

Δάφνες συγγραφέα θιάσου

Όταν, λοιπόν, επιχειρηματολογεί ο κ. Αντρέας Γιωρκάτζης Δεπές στην περισοπούδα στη ανακοίνωση του υπογραμμίζοντας ότι «εξάκθαρα προκύπτει ακόμα και σε πρόσωπα που δεν έχουν στοιχειώδη νομική κατάρτιση ότι δεν τίθεται θέμα ασυμβίβαστου της διοικήτριας της Κεντρικής Τράπεζας λόγω της σχέσης της Μαριάννας Γιωρκάτζη με την Α. Γιωρκάτζη Δ.Ε.Π.Ε.», δεν νομίζω να διεκδικεί δάφνες νομικής ευφυΐας και δικηγορικής δεινότητας, αλλά όπως μάλλον ορθώς

αντιλήφθηκαν στην προκειμένη περίπτωση, διεκδικεί δάφνες συγγραφέα θιάσου που ειδικεύεται στη φαρσοκωμωδία ή τέλος πάντων νομίζει ότι οι υπόλοιποι είμαστε για τα μπάζα.

Ο ποντικός και η ουρά

Εκείνο όμως που είναι αίγιορο ότι διά της ανακοίνωσης του κάνει ο κ. Αντρέας Γιωρκάτζης είναι να στέλνει σαφές μήνυμα προς το προεδρικό μέγαρο, να μην ανακατεύονται στις δουλειές του και να γυρευτούν αλλού, αφού τονίζει εμφαντικά ότι θα εξετάσει το ενδεχόμενο να αποσυρθεί από την υπεράσπιση του Α. Βγενόπουλου και της MIG, μόνο εάν διαπιστώσει πως η στοχοποίησή του

Γραφείου του από το εν λόγω περιστατικό, ενδεχομένως να βλάψει τα συμφέροντα των πελατών του. (Ο ποντικός εκώνυνε τον τζί ο νούρος του εμφανέτουν). Αυτή μάλιστα η αναφορά ερμηνεύθηκε από κανάλια και εφημερίδες -που συμπεριφέρθηκαν σαν δουλικά της οικογένειας Γιωρκάτζη- ως το τέλος της ιστορίας κι έσπευσαν να την κλείσουν. Όμως από τα υψηλά δώματα της κυβερνητικής εξουσίας εισπράχθηκε σαν περιφρόνηση και σαν βρισιά. Μάλιστα, όπως ελέχθη, χαρακτηριστικά στον Ιανό από άνθρωπο του Λόφου, «το μόνο που δεν έκανε ο Γιωρκάτζης ήταν να βγει και να μας επιδείξει, της παλάμης το μεσαίο δάκτυλο»... Η φαρσοκωμωδία της περασμένης Πέμπτης, με τον δανεικό από τον Δημήτρη Ψαθά τίτλο, «Ζητείται ψεύτης», έληξε με την υπο-

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Νίκος Αναστασιάδης

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης, ο οποίος μια με το Μπαρμπαρός και δυο με τις ασθένειές του κέρδισε συμπάθειες. Περστικά Πρόεδρε και σιδερένιος, κι άλλη φορά να κάνεις καλύτερες επιλογές... You know what I mean!

βολή παραιτήσης της θυγατέρας Μαριάννας από τη δικηγορική εταιρεία του πατρός της. Μάλιστα, μας πληροφόρησε, ως αυθεντία που είναι προφανές, ότι σε καμία περίπτωση δεν υφίσταται ζήτημα σύγκρουσης συμφερόντων λόγω της εργοδότησής της στη Δικηγορική Εταιρεία Ανδρέας Γιωρκάτζης Δ.Ε.Π.Ε. Μάλλον αυτό θα συνάγεται από το γεγονός ότι έχει αποκλιρυσίσει τους γονείς της και πως ό,τι κληρονομήσει από αυτούς θα δοθεί στα κοινοτικά παντοπωλεία Λεμεσού, Αμραθούνας και περιχώρων. Κόψτε το δούλεμα σας βλέπουν, ρεεεεεεε!

Το έσχατο

Επειδή οι μεγαλόσχημοι έχουν ξεφύγει σε τέτοιο βαθμό που κάνουν τη νύχτα μέρα, όπως γίνεται αντιληπτό και από την υπόθεση Γιωρκάτζη, φαίνεται ότι ο κοσμάκης έχασε τη συστολή, που τον διέκρινε μέχρι τώρα και τα λέει έξω από τα δόντια. Το άκουσα στο αίθριο της Βουλής κατά τη διάρκεια συζήτησης, λίγο πριν ξεκινήσουν οι εργασίες της Επιτροπής Άμυνας την Πέμπτη και μάλιστα από άνθρωπο του κυβερνώντος κόμματος: «Ό,τι και να πει ο Χάρης (Γεωργιάδης) για τις Κυπριακές Αερογραμμές και όσα δίκαια και να έχει, όταν βγαίνει η αντιπολίτευση και σου λέει, ότι δικηγόροι της Ryan Air που θέλει να αγοράσει τις Κυπριακές είναι το γραφείο του Προέδρου της Δημοκρατίας, τότε τι να πεις;». Το «φτάνει πια» σας κάνει; Ή μήπως το, «τέλος στην ανοχή!»;

Γράφει ο ΙΑΝΟΣ

ΑΜΕΡΩΤΑ / Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ Μ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Σύστημα 4-4-2

Ζούμε σε μία έντονη περίοδο. Μόνο η εβδομάδα που φεύγει είχε ψήφισμα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εναντίον της Τουρκίας, συζήτηση για το μέλλον των Κυπριακών Αερογραμμών, εξαγγελία για εγχείρηση του Προέδρου της Δημοκρατίας, παραιτήση της θυγατέρας Γιωρκάτζη, διακοπή του συμβολαίου του Χαννίδη στον ΚΟΤ, απομάκρυνση Κερεβέζου από το ΡΙΚ και άλλα πολλά. Είμαι πολύ περιέργος πόσα από τα πιο πάνω αφορούν την πλειοψηφία της κοινωνίας. Μπορεί τα κανάλια να κοιτάζουν κάθε μέρα τα ποσοστά τηλεθέσης των δελτίων τους, αλλά δεν είμαι σίγουρος αν κοιτάζουν και την άλλη στήλη, με τους απόλυτους αριθμούς τηλεθεστών. Όλα αυτά που παίζουν στην επικαιρότητα, είναι όλα όσα μας οδήγησαν εδώ που μας οδήγησαν σήμερα. Τα μίντια επιμένουν στην ίδια συνταγή αλλά πιστεύω πως η κοινωνία τους προσπερνά.

Η κοινωνία είναι σε μια συνεχή διαδικασία διαφοροποίησης από αυτά που μας κρατούν πίσω. Πολλοί κατάλαβαν τη ματαιότητα που και προσπαθούν να αλλάξουν προς το καλύτερο ζητήματα που είτε είναι χρόνια σε στασιμότητα είτε είναι σήμερα σε χειρότερη μοίρα από πριν. Είναι πολλοί οι αορανοπαιχνιστές και πενηντάρηδες που παραιτήθηκαν από τις δουλειές τους στη Cyta, στις Κυπριακές Αερογραμμές και στις τράπεζες και σήμερα «ψάχνονται» για να ξεκινήσουν κάτι δικό τους. Με εφόδιο το ανήσυχο τους πνεύμα, τις εμπειρίες τους και την αποζημίωση που πήραν, είναι έτοιμοι να επενδύσουν σε μια νέα επιχειρηματική τους ιδέα. Την ίδια ώρα, οι εικοσιπεντά-

ρηδες και οι τριαντάρηδες έχουν συνηθιστεί πως δεν υπάρχουν διορισμοί στο δημόσιο. Δεν προβλέπουν και δεν αναμένουν. Έχουν διαγράψει αυτή την επιλογή. Είναι και αρκετοί που είναι έτοιμοι να ρισκάρουν και να ξεκινήσουν να κάνουν κάτι δικό τους. Το ρίσκο είναι μικρό, αν αναλογιστούμε πως η εναλλακτική τους είναι να κυνηγήσουν μια δουλειά με μισθό χίλια ευρώ. Τα βάζουν κάτω, βάζουν το μυαλό τους μπροστά, τις γνώσεις που μάδεψαν από τα πανεπιστήμια και τα μαστερ, ψάχνουν, ρωτούν, δικτυώνονται, γυρεύουν χρηματοδότηση, το παλεύουν. Οι πιθανότητες δεν είναι μαζί τους, αλλά ξέρουν πως έχουν πολλά περισσότερα να κερδίσουν από την προσπάθεια, έστω και αν στο τέλος δεν τους βγει.

Όλοι αυτοί έχουν απαξιώσει το σύστημα. Δεν τους αφορά ποιος πήρε μίζα, ούτε αν ο ΚΟΤ έδιωξε τον Χαννίδη. Θεωρούν τους πάντες «πιασμένους» και δεν περιμένουν τίποτα από τους έχοντες την εξουσία. Θεωρούν την πολιτική διαρροή έμποδιο στην ανάπτυξη τους και έχουν τα μάτια τους ανοικτά σε ευκαιρίες στο εξωτερικό. Δεν παρακολουθούν ειδήσεις ούτε επισκέπτονται ειδησεογραφικές πύλες. Διαβάζουν για τις εξελίξεις των start up στο εξωτερικό, και βλέπουν videos στο YouTube από τα TEDx. Είναι απογοητευμένοι που δεν μπορούν να τους καταλάβουν πολλοί στην Κύπρο, καμιά φορά ούτε οι ίδιοι οι γονείς τους. Θέλουν να ξεσπάσουν, να πουν κάπου το παράπονό τους αλλά βρίσκουν διέξοδο μόνο στο Facebook. Αγανακτούν όταν διαβάζουν τα σχέδια νεο-νικής επιχειρηματικότητας και καταλαβαίνουν πως δεν ταιριάζουν στις δικές τους ανάγκες. Απογοτεύονται

όταν βάζουν την τελευταία τελεία στο επιχειρηματικό τους πλάνο και καταλαβαίνουν πως η αγορά της Κύπρου είναι πολύ μικρή για να πετύχουν. Σπάνε τα νεύρα τους, που ψάχνουν για χρηματοδότηση και όταν πάνε στις τράπεζες και ζητούν μερικές χιλιάδες ευρώ, οι γραβατωμένοι τραπεζιτικοί γελούν λες και ζητήσεις εκατομμύρια.

Όλοι αυτοί οι τύποι, λίγο περίεργοι και εναλλακτικοί από τη συμβατική μας κοινωνία, αγαπούν τη χώρα μας και θέλουν να προφέρουν σε αυτή. Αν η κοινωνία μας, συνεχίζει να τους αγνοεί και να τους συμπεριφέρεται ως περιθωριακούς, θα χάσει μερικά από τα σπουδαιότερα της ίσως μυσάλλα. Αν τα κόμματα επιμένουν να σπαταλούν τις ώρες τους με τους βολεμένους και τους συντεχνιακούς και δεν στρέψουν τα μάτια τους στις ανησυχίες και τους προβληματισμούς αυτών των ανθρώπων να μην περιμένουν να γυρίσει ο τροχός. Αν οι πολιτικοί μας συνεχίσουν να βγαίνουν στα κανάλια και να συζητούν για τις απεργίες των δασκάλων και των γιατρών ο παρονομαστής θα συνεχίσει να είναι ο ίδιος. Αν τα κανάλια, με το σκεπτικό του τι πουλάει, δεν ρωτήσουν τα κόμματα, τους πολιτικούς, αλλά και τους πολίτες και αυτούς τους τύπους τους περιέργους και τους εναλλακτικούς, για όλα αυτά τα θέματα και για τον στρατηγικό σχεδιασμό που σιγά-σιγά πρέπει να αναπτύξουμε, θα είναι συνένοχοι στον πνίξιμο της επιχειρηματικότητας. Και αν οι τράπεζες, τώρα που σιγά-σιγά θα μπορούν και πάλι να δανείζουν, έχουν ευελιξία μόνο σε σπίτια και αυτοκίνητα, θα ξαναβλέπουμε το ίδιο έργο, απλά σε αργή κίνηση.

www.dmdemetriou.wordpress.com

ΒΟΛΕΣ / Γράφει ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΗΣ

Κατασχέσεις αντί φυλακίσεις

«Καλά είναι τρελοί και κλείνουν στις φυλακές τους απασέωνες του λευκού κολάρου», διερωτήθηκε θαμνίνας καφεενίου, ο οποίος αδυνατούσε να καταλάβει τη λογική του συστήματος απονομής δικαιοσύνης. Και συνέχισε με τα απαραίτητα επίθετα, που δεν λέγονται και δεν γράφονται. «Γιατί δεν τους κατάσχουν τις περιουσίες και να τους αφήσουν νησιτικούς, για καταλάβουν το κακό που έκαναν στον τόπο και στους συνανθρώπους τους; Γιατί θα πρέπει να τους ταΐζουμε και να τους ποτιζουμε, μέσα σε πανάκριβες φυλακές; Ποιος κινδυνεύει από αυτούς τους απασέωνες του λευκού κολάρου; Αυτοί φοβούνται και τη σκιά τους και συνήθως κρύβονται πίσω από δεκάδες φουσκωτούς. Η δυνάμη τους, είναι τα χρήματα και όταν αυτά κατασχεθούν και επιστρέψουν στα κρατικά ταμεία, τότε καθίστανται εντελώς άχρηστοι. Και επιπλέον το κράτος ενισχύεται οικονομικά, για μπορεί να αποζημιώσει τα θύματα των μεγαλοαπατεώνων».

Απορίας συνέχεια από τους αραχτούς φιλοσόφους του καφέ. «Πληρώνουμε εκατομμύρια σε βουλευτές, σε εισαγγελέες, σε αστυνομικούς και σε ένα σωρό άλλους ειδικούς, για απίστευτες έρευνες, επί τους πτώματος της οικονομίας. Ψάχνουν έγγραφα, αναζητούν μυστικά σε σκληρούς δίσκους, καταγράφουν σε χιλιάδες σελίδες ατέλειωτες καταθέσεις, συντάσσουν δεκάδες εκθέσεις και όμως το αποτέλεσμα είναι μέχρι στιγμής, δύο χρόνια μετά την καταστροφή, ένα μεγάλο μηδέν. Η ιστορία του χρηματιστηριακού σκανδάλου σε επανάλη-

ψη, όπως δείχνουν τα πράγματα». Ο θαμνίνας του καφεενίου προχώρησε ακόμη ένα βήμα τη σκέψη του. «Αλήθεια γιατί δεν κάνουν το πιο απλό. Γιατί δεν στέλνουν τα σάβια του φόρου εισοδήματος στους ύποπτους και να τους ρωτήσουν πού βρήκαν τα χρήματα, για τη βασιλική ζωή που κάνουν; Και αν δεν μπορούν να δικαιολογήσουν τον πλούτο τους, τότε να γίνεται κατάσχεση, όχι μόνο των ακινήτων τους, αλλά και των χρημάτων τους. Αλλά όλα αυτά πρέπει να γίνονται σε χρόνο μηδέν και όχι σε πολύχρονες διαδικασίες, οι οποίες στο τέλος της ημέρας δίνουν τη δυνατότητα στους μεγαλοαπατεώνες, με τη βοήθεια ακριβοπληρωμένων δικηγόρων, να κρύψουν τα ίχνη τους, με ύποπτες μεθόδους».

Στην Αμερική και σε άλλες σοβαρές χώρες, ο φόρος κληρονομιάς είναι πάρα πολύ υψηλός. Δηλαδή το κράτος δίνει φορολογικά κίνητρα στους επιχειρηματίες, όσο ζουν για να πλουτίσουν. Αλλά όταν πεθάνουν, τότε θα πρέπει να αποπληρώσουν ένα μέρος από την ασφάλεια που

τους παρείχε το κράτος, για να αποκτήσουν τα πλούτη τους. Επιπλέον σταματούν και τον φυσικό κανόνα, που λέει ότι σπάνια τα παιδιά μπορούν να συνεχίσουν στον δρόμο που χάραξαν οι γονείς τους και συνήθως διασκορπίζονται τα πλούτη που μάζεψαν με αίμα οι πρόγονοί τους. Στην Κύπρο εδώ και χρόνια, καταργήθηκε ο φόρος κληρονομιάς, αφήνοντας τους πλούσιους να αγωνιζούνται μέχρι την τελευταία τους πνοή, για να ζήσουν σαν βασιλιάδες, όχι μόνο τα παιδιά, αλλά και τα εγγόνια, ακόμη και τα τρισεγγόνια τους. Απομυζώντας συνήθως τον κόπο εργαζομένων, πληρώνοντάς τους πενταροδέκαρες.

Οι θεωρίες περί σωστής δικαιοσύνης είναι πάρα πολλές, αλλά σε μία θεωρία φαίνεται να συμφωνούν όλοι. Δικαιοσύνη που απονέμεται με καθυστέρηση δεν είναι σωστή δικαιοσύνη. Αυτές τις μέρες διαβάσαμε ότι θα ξαναοιζούν φακέλοι από τη Νομική Υπηρεσία για το χρηματιστηριακό σκάνδαλο, δεκαπέντε χρόνια μετά, όταν δεκάδες άνθρωποι αυτοκτόνησαν, εκατοντάδες πέθαναν από τη θλίψη τους και χιλιάδες έχασαν τις περιουσίες τους. Και όλα αυτά την ώρα που οι πρωταγωνιστές συνεχίζουν να ζουν ως μαχαραγιάδες, αν δεν υποφέρουν από αρρώστιες ή αν δεν πέθαναν. Ο φόβος τώρα είναι ότι τα ίδια θα έχουμε και με την καταστροφή της οικονομίας, με το κούρεμα των καταθέσεων. Πέρασαν σχεδόν δύο χρόνια και όμως οι δακτυλοδεικτούμενοι πρωταγωνιστές συνεχίζουν να κινούνται με λιμουζίνες, να διαμένουν σε πολυτελέστατα μέγαλα και όχι σπάνια να συναγάζονται με την εξουσία. Έλεος πια, γιατί όλα εδώ πληρώνονται.

“
Γιατί δεν στέλνουν τα σάβια του φόρου εισοδήματος στους ύποπτους και να τους ρωτήσουν πού βρήκαν τα χρήματα, για τη βασιλική ζωή που κάνουν;

ΣΤΙΓΜΑ / Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΔΕΙΛΙΝΗ

Στερνή μου γνώση...

Πραγματικά εκνευρίζομαι όταν σκέφτομαι τον κύκλο που έκανε η πολιτική ηγεσία στο θέμα των όποιων κοιτάσμάτων φυσικού αερίου διαθέτει η κυπριακή αποκλειστική οικονομική ζώνη. Το κακό ξεκίνησε πριν ακόμα κάνει την πρώτη γεώτρηση η Noble Energy. Οι αρμόδιοι διέρρεαν τα σεισμογραφικά δεδομένα, τις τρισδιάστατες έρευνες, και τροφοδοτούσαν, αφέλγη και απρόθυμα να διερευνήσουν, μέσα ενημέρωσης με ιστορίες για αγρίους. Ότι τα κυπριακά κοιτάσματα θα ήταν πιο πλούσια ακόμα και από το «Λεβιάθαν». Πολιτικά πρόσωπα και αναλυτές παραμυθιζαν ανεπτυχθεί τον κόσμο, που τείνει ευήκοα ότα και ρέπει προς την υπερβολή. Περίπου έλεγαν πως θα γίνουμε σείχηδες, ότι θα φτιάξουμε τερματικό υδροπώλησης, ότι θα είμαστε ο ενεργειακός κόμβος της Μεσογείου. Έτσι χωρίς σχεδιασμό, χωρίς υποδομές, χωρίς γνώση του αντικειμένου. Πορεύονταν με ευσεβείς πόθους και μεγάλα λόγια για βραχυχρόνια πολιτικά οφέλη.

Η ανακάλυψη του κοιτάσματος «Αφροδίτη» και οι πρώτες εκτιμήσεις που έφεραν τα αποθέματα να είναι πιο λίγα απ' ό,τι αναμενόταν, γύρω στα επτά τρισεκατομμύρια κυβικά πόδια αερίου, δεν λειτούργησε κατευθυνστικά ως προς τις υπερβολές. Ακόμα και τότε, η κυβέρνηση μιλούσε για τερματικό, για εξαγωγές στην Ασία και την Ευρώπη. Με ποσότητες που είναι ελάχιστες, αν τις συγκρίνει κανείς με αυτές άλλων χωρών που είναι πραγματικά πλούσιες σε φυσικό αέριο. Η ανώμαλη προσέγγιση έγινε με την επιβεβαιωτική γεώτρηση της Noble Energy στο «Αφροδίτη», όταν φάνηκε ότι τα πραγματικά αποθέματα του κοιτάσματος ήταν κοντά στα τέσσερα κι όχι στα επτά τρισεκατομμύρια κυβικά πόδια.

Έλεγαν πως θα γίνουμε σείχηδες, ότι θα φτιάξουμε τερματικό υδροπώλησης, ότι θα είμαστε ο ενεργειακός κόμβος της Μεσογείου. Έτσι χωρίς σχεδιασμό, χωρίς υποδομές, χωρίς γνώση του αντικειμένου.

βαθμό συνεχίζουν να ταίζουν το πόπλο. Ευτυχώς, στελέχη της σημερινής κυβέρνησης έχουν αντιληφθεί τη διαφορά ανάμεσα στον μύθο και στην πραγματικότητα. Και βλέπουμε, πλέον, τον υπουργό Ενέργειας να λέει δημόσια ότι κρατά μικρό καλάθι σε σχέση με τις προοπτικές ανακάλυψης αποθεμάτων στο τεμάχιο 9 που τρυπά η ENI.

Όλοι μιλούσαν για εξαγωγές και δεν σκέφτονταν σοβαρά πως θα καλυφθούν οι ανάγκες της Κύπρου σε φυσικό αέριο με το φθνότερο και αποδοτικότερο τρόπο. Για χρόνια πάλευαν με την ιδέα της ενδιάμεσης λύσης, αλλά και τη μορφή στην οποία θα παραλάμβαναν το αέριο, θα ήταν υδροποιημένο, θα ήταν συμπιεσμένο... Αέναες οι συζητήσεις που γίνονταν ακόμα και δημόσια για το θέμα. Και περνούσε ο χρόνος, αυξάνονταν οι τιμές, εκτοξευόταν το κόστος παραγωγής ηλεκτρισμού και μαράζωναν οι παραγωγικοί τομείς του νησιού. Ακόμα και σήμερα δεν έχουν βάλει μυαλό. Εξετάζουν προσφορές, συζητούν να αγοράσουν αέριο από τρίτους προσωρινά για ηλεκτροπαραγωγή. Κι ως γνωρίζουν ότι με την όποια ρύθμιση, όποια εταιρεία κι αν επιλέξουν, η παράδοση φυσικού αερίου θα γίνει σε χρονική στιγμή που η Noble θα μπορεί να προμηθεύσει την Κύπρο με δικό της αέριο από το κοιτάσμα «Αφροδίτη». Προσωπικά δεν έχω ακούσει να μελετά κανείς σοβαρά την αξιοποίηση αυτής της προοπτικής. Φλυαρίες ακούγονται και για το τι θα κάνει η Τουρκία, αν θα αντιδράσει ή όχι στην ανόρθωση κυπριακού φυσικού αερίου πριν από τη λύση του πολιτικού προβλήματος. Οι περισσότεροι κοιμούνται τον ύπνο του δικαίου. Αλλά και υποψιασμένοι πολιτικοί μας προτιμούν τις φθηνές αλτρουτικές κορώνες από την καλλιέργεια συμμαχιών που θα μπορούσαν να σταθούν πραγματικά χρήσιμες στη δύσκολη χρονική στιγμή. Κυνηγούσαν τις κάμερες και τα μικρόφωνα αντί να κοιτάζουν να κερδίσουν την εμπιστοσύνη των απλών Τ/κ. Των ανθρώπων με τους οποίους, όμως μας λένε, θέλουν να ζήσουν μαζί. Και ξύπνησαν όταν ο Μπαρμπαρός εμφάνιστηκε απέναντί από τη Λάρνακα και τη Λεμεσό, όταν έγιναν σοβαρά τα σενάρια άφιξης τουρκικής πλωτής πλατφόρμας στις κυπριακές θάλασσες.

adilinis@gmail.com

ΑΡΑΔΕΣ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Όταν το κράτος επιβραβεύει εκείνους που παρανομούν

Πριν από μια δεκαετία όταν την επικαιρότητα απασχολούσε το θέμα της μη καταβολής φόρων και άλλων οφειλών από αθλητικά σωματεία στο κράτος, ο τότε Πρόεδρος Τάσος Παπαδόπουλος συναντήθηκε τυχαίως σε μια παρέα με ένα από τα ποδοσφαιρικά αστέρια της εποχής. Όταν η κουβέντα έφτασε στο θέμα του μισθού ο Τάσος έδειξε να εκπλησσεται από το πολύ χαμηλό ποσό που άκουσε από τον συνομιλητή του. «Να πιστέψω ότι ένας παίκτης όπως εσύ να παίρνει μόνον τόσα;» ρώτησε προβοκατόρικα ο Πρόεδρος, τον οποίο ο ποδοσφαιριστής της ιστορίας μας, του έκλεισε το μάτι και χαμογέλασε αυτάρεκα στους υπολοίπους της παρέας. Λίγες μέρες μετά σε μια σύσκεψη με παράγοντες των σωματείων ο Πρόεδρος Παπαδόπουλος έδινε το ζήτημα των διπλών συμβολών, έχοντας πλέον γνώση εκ των έσω. Το θέμα κέρδισε μια περίοπτη θέση στα πρωτοεξέδρα των εφημερίδων και στα βραδινά δελτία αλλά τελικώς ο θόρυβος που προκλήθηκε είχε τη μοίρα του εφήμερου.

Τα χρόνια πέρασαν, τα διπλά συμβόλαια εξακολουθούν να υφίστανται, τα περισσότερα σωματεία παραμένουν ασυνεπή στις υποχρεώσεις τους έναντι ποδοσφαιριστών (και όχι μόνον) αλλά κυρίως έναντι του κράτους. Φόρος Εισοδήματος, Κοινωνικές Ασφαλίσεις και Φόρος Προστιθέμενης Αξίας έχουν να παίρνουν από τα σωματεία, τα οποία εδώ και πολλά χρόνια απολαμβάνουν μιας προκλητικής ασυλίας που δεν εδράζεται σε κανένα κριτήριο.

Αν είχαμε να κάνουμε με υγιή στήριξη των σωματείων δεν θα είχαμε κανένα πρόβλημα. Αυτό που συμβαίνει όμως δεν συνιστά στήριξη αλλά κλοπή από τα κρατικά ταμεία σε βάρος των πολιτών, οι οποίοι εδώ και χρόνια παρακολουθούν αυτό το περίεργο αλισβερσί των πολιτικών με τους ποδοσφαιρικούς παράγοντες και δεν αντιδρούν. Τώρα όμως η κοινωνία, ίσως γιατί δεν μπορεί να βλέπει παιδιά που δεν έχουν ένα πιάτο φαί, φαίνεται να μην ανέχεται αυτή την ασυδοσία. Πρόκειται για μια κατάσταση που είναι καιρός να σταματήσει

και το κράτος θα πρέπει να κινηθεί αποφασιστικά έναντι των σωματείων που δεν είναι συνεπή με τις υποχρεώσεις τους, όπως κάνει και με τον κάθε πολίτη και την κάθε εταιρεία που οφείλει είτε στον ΦΠΑ και τον Φόρο Εισοδήματος είτε στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Πριν από μερικές ημέρες άκουσα ότι ομάδα της Γ' κατηγορίας έχει ποδοσφαιριστές από το εξωτερικό, στους οποίους προσφέρει 300 ευρώ τον μήνα, διαμονή στις (άλλες) εγκαταστάσεις του γηπέδου της και ένα γεύμα την ημέρα. Στη δική μου λογική αυτό το πράγμα δεν είναι αθλητισμός αλλά δουλεμπόριο. Κι αυτός είναι ένας λόγος παραπάνω για τον οποίο όλοι θα πρέπει να απαιτήσουμε την εξυγίανση των σωματείων μας και τη στήριξη τους, υπό την προϋπόθεση ότι και αυτά θα είναι συνεπή με τις υποχρεώσεις τους. Να δοθεί βοήθεια στους συλλόγους που προάγουν τον αθλητισμό, που ανοίγουν τα γήπεδά τους στη νεολαία, που έχουν να δείξουν πρωτογενή αθλητική δραστηριότητα. Όσο όμως συνεχίζεται

η σημερινή απαράδεκτη κατάσταση τόσο θα διαιωνίζεται το πλιάτσικο που έλκυει στα σωματεία τον κάθε τυχοδιώκτη, που βλέπει τον σύλλογο σαν πλυντήριο για το αγνώστου προελεύσεως χρήμα με το οποίο εξαγοράζει την προσφώνηση «Πρόεδρε» και κερδίζει δωρεάν διαφημιστικό χρόνο σε prime time, πριν και μετά από κάθε παιχνίδι. Αν πραγματικά το κράτος και η πολιτεία θέλουν να εξυγιάνουν τον χώρο του αθλητισμού θα πρέπει πρώτα να παύσουν να ενεργούν με βάση το πολιτικό κόστος. Στη συνέχεια θα πρέπει να σταματήσουν να επιδοτούν την παρανομία. Και ακολουθώντας, αν έχουν τη θέληση, να επιβραβεύουν όσους ασχολούνται με τον αθλητισμό από αγάπη και όχι γιατί αντιμετωπίζουν τους συλλόγους ως τον προθάλαμο της δόξης πολιτικής ή της κοινωνικής καταξίωσης. Ας ελπίσουμε ότι ο υπουργός Οικονομικών θα αντέξει μέχρι τέλους και δεν θα υποκύψει στις πιέσεις για να ανεχθεί συνέχιση της παρανομίας. Πολύ φοβόμαστε όμως ότι το σάπιο σύστημα δεν θα δεχθεί κάτι τέτοιο γιατί τα λεφτά που διακυβεύονται είναι πολλά.

antoniouy@kathimerini.com.cy

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Ελεύθερη πτώση

Είναι όλοι τους, με τον Θεό, πολύ ωραίοι. Μα πάρα πολύ ωραίοι. Με τα σιδερωμένα κοστούμια τους, το περισπούδαστο ύφος τους, τις βαρύγδουπες δηλώσεις τους, τις ευφάνταστες αντιπαραθέσεις τους και την αξιοσημείωτη βεβαιότητα τους (αποκλειστικά κυπριακή πατέντα) ότι δεν χρωστούν εξηγήσεις σε κανέναν για την κατάντια μας. Αυτοί είναι κύριοι αναγνώστες, οι αντιπρόσωποι μας στη Βουλή. Αυτά είναι τα κόμμάτα μας. Αυτοί είναι οι κυβερνώντες μας. Αυτοί. Που έρχονται σήμερα και συνεδριάζουν για το μέλλον μερικών εκατοντάδων εργαζομένων παριστάνοντας όλοι τους τους ειδήμονες. Μεγάλοι ειδήμονες. Διότι ξέρουν τι πρέπει να γίνει, ξέρουν τι δεν έγινε, ξέρουν ποιος ευθύνεται που δεν έγινε εκείνο που έπρεπε να γίνει, ξέρουν τι πήγε λάθος, ξέρουν τι πρέπει να γίνει για να διορθωθεί το λάθος. Όλα τα ξέρουν. Όλα. Και γι' αυτό πήγαμε, πάμε και θα πηγαίνουμε κατά διαόλου.

Είναι τραγικό να τους ακούς να συζητούν και να παριστάνουν (ο καθένας από τη θέση του και την κομματική του παράταξη) τους υπερασπιστές των συμφερόντων μας. Τους σωτήρες του ΠΙΚ, των Κυπριακών Αερογραμμών, της οικονομίας μας, της εθνικής μας ακεραιότητας, της ΑΟΖ μας και της μαύρης μας της μοίρας. Λες και όλοι αυτοί δεν ήταν εδώ όταν άρχιζε η ελεύθερη πτώση. Ήταν κάπου άλλου. Σε ένα άλλο πλανήτη, απαχθέντες από εξωγήνους. Λες και δεν ήταν αυτοί οι ίδιοι που μας οδήγησαν στο φούντο (με τη δική μας βέβαια ανοχή της ανικανότητάς τους). Λες και δεν ήταν αυτοί οι ίδιοι που ενέκριναν προϋπολογισμούς, έλεγχαν την κυβερνητική πολιτική και γενικά τη χρηστή διοίκηση. Προφανώς πρέπει να πάσχουν από το σύνδρομο της πολλαπλής προσωπικότητας, γιατί μόνο έτσι εξηγείται η ακλόνητη πεποίθησή τους ότι δεν φέρουν καμία πολιτική ευθύνη για τα σκάνδαλα, τις διαπλοκές, τις αρπαχτές και το ατέρμονο γλέντι που γινόταν εις βάρος μας. Γι' αυτό και σήμερα κάθονται με περισπούδαστο ύφος και συζητούν για το μέλλον των Κυπριακών Αερογραμμών, λες και δεν ήταν αυτοί οι ίδιοι που ταίχων χρόνια το τέρας με τα ρουσφέτια τους και με το βόλεμα όποιου τους ήταν βολικός. Παριστάνουν τους προσπιστές των συμφερόντων των εργαζομένων, των πολιτών, των ανέργων, των ευάλωτων ομάδων, των πρώτων μας κατοικιών, λες και δεν είναι αυτοί οι ίδιοι που δεν έκαναν απολύτως τίποτα για να προλάβουν ή έστω για να διαγνώσουν το κακό. Τρανταχτό παράδειγμα του πόσο ωραίοι, μα πάρα πολύ ωραίοι είναι ο τρόπος σκέψης τους, είναι η πρόσφατη δήλωση του προέδρου της επιτροπής ελέγχου της Βουλής ότι «οι Κυπριακές Αερογραμμές οδηγήθηκαν σε αυτή την τραγική κατάσταση μετά από διαχρονικά λάθη». Διαχρονικά λάθη ποιων κ. Γεωργίου; Και τι σημαίνει διαχρονικά λάθη; Κανένας λάθος δεν γίνεται διαχρονικό αν υπάρχουν υπεύθυνοι πολιτικοί που θα το διαγνώσουν και θα φροντίσουν να μην επαναληφθεί.

Γι' αυτό και σήμερα κάθονται με περισπούδαστο ύφος και συζητούν για το μέλλον των Κυπριακών Αερογραμμών, λες και δεν ήταν αυτοί οι ίδιοι που ταίχων χρόνια το τέρας με τα ρουσφέτια τους και με το βόλεμα όποιου τους ήταν βολικός. Παριστάνουν τους προσπιστές των συμφερόντων των εργαζομένων, των πολιτών, των ανέργων, των ευάλωτων ομάδων, των πρώτων μας κατοικιών, λες και δεν είναι αυτοί οι ίδιοι που δεν έκαναν απολύτως τίποτα για να προλάβουν ή έστω για να διαγνώσουν το κακό. Τρανταχτό παράδειγμα του πόσο ωραίοι, μα πάρα πολύ ωραίοι είναι ο τρόπος σκέψης τους, είναι η πρόσφατη δήλωση του προέδρου της επιτροπής ελέγχου της Βουλής ότι «οι Κυπριακές Αερογραμμές οδηγήθηκαν σε αυτή την τραγική κατάσταση μετά από διαχρονικά λάθη». Διαχρονικά λάθη ποιων κ. Γεωργίου; Και τι σημαίνει διαχρονικά λάθη; Κανένας λάθος δεν γίνεται διαχρονικό αν υπάρχουν υπεύθυνοι πολιτικοί που θα το διαγνώσουν και θα φροντίσουν να μην επαναληφθεί. Για να γίνει διαχρονικό σημαίνει πως σε αυτό το ατέρμονο καταστροφικό γλέντι συμμετείχατε όλοι με τον άλφα ή βήτα τρόπο. Όλα τα κόμματα. Μόνο έτσι χρονίζουν τα λάθη κ. Γεωργίου. Και παρά να έρχεστε σήμερα με τα καλοσιδερωμένα σας κοστούμια να φορτώνετε τις συνέπειες των «διαχρονικών λαθών» στους εργαζόμενους δεν νομίζετε ότι έχετε ευθύνη κι εσείς και οι υπόλοιποι ωραίοι πολιτικοί μας, να κόψετε τον λαϊμό σας και να βρείτε όχι μόνο τον τρόπο να μην πληγούν τόσες οικογένειες αλλά και τους υπεύθυνους αυτών των «διαχρονικών λαθών»; Αντ' αυτού το μόνο που κάνετε (όλοι σας) είναι να κατηγορείτε ο ένας τον άλλο και να μας λέτε πως δεν έχουμε άλλη επιλογή παρά να φορτωθούμε εμείς τις συνέπειες των διαχρονικών λαθών, χωρίς να κάνετε την παραμικρή προσπάθεια να τεκμηριώσετε τις αποφάσεις σας και χωρίς να θεωρείτε πως είστε υπόλογοι που επιτρέψατε στα λάθη να χρονίζουν. Μα τον Θεό είστε πολύ ωραίοι. Μα πάρα πολύ ωραίοι. Κι εμείς πολύ μεγάλοι φταίχτες που σας επιτρέψαμε και σας επιτρέπουμε ακόμα να παιζετε τους ωραίους εις βάρος μας.

elenixenou11@gmail.com

ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ / Της Δρoς ΕΡΑΤΟΥΣ ΚΟΖΑΚΟΥ ΜΑΡΚΟΥΛΛΗ

Ενέργεια και Εξωτερική πολιτική

Η παρούσα οικονομική κατάσταση σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο απαιτεί την εξεύρεση λύσεων που να ανταποκρίνονται στις νέες προκλήσεις σε θέματα απρόσκοπτου ενεργειακού εφοδιασμού και ενεργειακής ασφάλειας. Η Ε.Ε. παράγει μόνο το 48% των ενεργειακών της αναγκών, ενώ εισάγει από τρίτες χώρες το 67% του φυσικού αερίου, 41% των στερεών καυσίμων και το 85% του πετρελαίου. Η αύξηση του πληθυσμού και η άνοδος του βιοτικού επιπέδου υπολογίζεται ότι θα ωθήσουν την παγκόσμια ζήτηση ενέργειας προς τα άνω κατά 40% μέχρι το 2030. Η αυξημένη ζήτηση και οι νέες δυναμικές της, απαιτούν μια αξιολόγηση τόσο των εσωτερικών όσο και των εξωτερικών δυνατοτήτων εφοδιασμού της Ε.Ε.

Επικεντρω σήμερα της ενεργειακής πολιτικής της Ε.Ε. είναι η ενεργειακή ασφάλεια μέσω της διαφοροποίησης των πηγών του ενεργειακού εφοδιασμού, των διαδρομών μεταφοράς της ενέργειας και των υποδομών

Η Κυπριακή Δημοκρατία, κράτος-μέλος της Ε.Ε. στην ανατολική Μεσόγειο, έχει δραστηριοποιηθεί και ενθαρρύνει τη συνεργασία στον ενεργειακό τομέα με όλες τις χώρες με τις οποίες η Κύπρος μοιράζεται θαλάσσια σύνορα.

Η ανακάλυψη και παραγωγή υδρογονανθράκων και μια ποικιλία από έργα μεταφοράς φυσικού αερίου στην ανατολική Μεσόγειο, θα μπορούσε να δημιουργήσει νέες προοπτικές για τη δημιουργία ενός τρίτου διαδρόμου για ασφαλή ενεργειακό εφοδιασμό της Ε.Ε., ενισχύοντας έτσι την περιφερειακή ενεργειακή ασφάλεια της Ε.Ε. και τη συνολική ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού.

Υπάρχει ένα τεράστιο δυναμικό στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου, τόσο στο επίπεδο της προσφοράς, όσο και της μεταφοράς του φυσικού αερίου. Η αμερικανική γεωλογική έρευνα εκτιμήσε το 2010 ότι στη Λεκάνη της Λεβαντίνης βρίσκονται 122 τρις. κυβικά πόδια (tcf) φυσικού

αερίου και 1,68 δισ. βαρέλια (bbl) πετρελαίου, ενώ στη Λεκάνη του Δέλτα του Νείλου 223 tcf και 1,76 bbl αντίστοιχα.

Οι χώρες της ανατολικής Μεσογείου συμμερίζονται τον κοινό στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης και ευημερίας, που θα μπορούσαν να προκύψουν από την εξερεύνηση και την εκμετάλλευση των φυσικών τους πόρων και θα μπορούσαν να συνεργαστούν ειρηνικά σεβόμενες τη νόμιμη άσκηση των δικαιωμάτων των γειτόνων τους στις θαλάσσιες περιοχές που ασκούν κυριαρχία ή έχουν κυριαρχικά δικαιώματα και/ή ασκούν δικαιοδοσία.

Η μόνη χώρα στην περιοχή που αρνείται να συνεργαστεί και δεν έχει προβεί σε συνομολόγηση συμφωνιών με τις γειτονικές της παράκτιες χώρες, με βάση τη Σύμβαση των ΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας και το συναφές εθνικό δίκαιο, είναι η Τουρκία.

Είναι σημαντικό να πεισθεί η Τουρκία να συνεργαστεί με όλες τις χώρες της περιοχής, τερματίζοντας πρώτα και κύρια

την στρατιωτική κατοχή της Κύπρου και εκφράζοντας έμπρακτα σεβασμό στα κυριαρχικά δικαιώματα όλων των γειτόνων της και να σταματήσει την προκλητική της συμπεριφορά με απειλές και παράνομες ενέργειες εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας, που αναπόφευκτα δημιουργούν αρνητικές επιπτώσεις για την ειρήνη και την σταθερότητα στην περιοχή.

Με αυτό τον τρόπο η Τουρκία θα μπορούσε να αποτελέσει μέρος του οράματος για την Ανατολική Μεσόγειο, με όλες τις θετικές συνέπειες για την ειρήνη, την ευημερία και την ανάπτυξη στην περιοχή αλλά και διεθνώς.

Η γεωγραφική θέση της Κύπρου σε ένα τόσο κομβικό και στρατηγικό σημείο της περιοχής, καθώς και οι εξαιρετικές σχέσεις που διατηρεί με όλες τις γειτονικές της χώρες της (πλην της Τουρκίας για τους γνωστούς λόγους), αποτελούν ένα σημαντικό παράγοντα για την υλοποίηση αυτού του οράματος που θα αποφέρει

τόσο πολιτικά όσο και οικονομικά οφέλη, πρώτιστα για τις ίδιες τις χώρες της περιοχής, αλλά και ευρύτερα για την Ε.Ε. και παγκόσμια.

Η Ε.Ε. θα πρέπει να επενδύσει μέσω της εξωτερικής και της ενεργειακής της Πολιτικής στην υλοποίηση αυτού του οράματος για σταθερότητα, συνεργασία, ειρήνη, ευημερία και ανάπτυξη των χωρών της ανατολικής Μεσογείου.

Η ενέργεια θα μπορούσε επίσης να μετατραπεί από πηγή σύγκρουσης σε εργαλείο περιφερειακής ενοποίησης και συνεργασίας και επίλυσης συγκρούσεων. Με αυτό τον τρόπο η στρατηγικής σημασίας για την οικονομία και την κοινωνία ενέργεια θα μπορούσε να αποτελέσει τον καταλύτη για τη μεταμόρφωση της ανατολικής Μεσογείου σε στρατηγικό εταίρο της Ε.Ε. στα θέματα ενεργειακής ασφάλειας και ενεργειακού εφοδιασμού.

erato@marcoullis.com

Ηγέτες: Αριστοτέλης

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΑΜΠΙΤΣΗ

Οταν πήρα στα χέρια μου τον τόμο «Ο Αριστοτέλης πίσω από τον φιλόσοφο», που κυκλοφόρησε την περασμένη Κυριακή με την ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ μέσα στο πλαίσιο της έκδοσης «Ηγέτες», και τον φυλλομέτρησα, μου έκανε εντύπωση ο μεγάλος αριθμός έργων τέχνης που απεικονίζουν τον Αριστοτέλη. Αντιγράφω μερικές από αυτές τις απεικονίσεις, με την ελπίδα να εντυπωσιαστείτε και εσείς και να διαβάσετε τον τόμο, αν εν τω μεταξύ δεν το έχετε πράξει. Έτσι θα αντιληφθείτε τους λόγους που μας έχει παραδοθεί διαχρονικά η πλούσια απεικόνιση του κορυφαίου αυτού πνευματικού ηγέτη, τον οποίο οι Άραβες αποκαλούσαν «ο Φιλόσοφος», αντί της χρήσης του ονόματός του.

• Κεφαλή του Αριστοτέλη, ρωμαϊκό αντίγραφο έργο του Λύσιππου που χρονολογείται στα 330-320 π.Χ. και βρίσκεται στο Μουσείο Ιστορίας Τέχνης, στη Βιέννη. (Έχουν καταγραφεί είκοσι περίπου αντίγραφα του έργου αυτού του Λύσιππου, που αποδεικνύουν τη μεγάλη φήμη του Αριστοτέλη. Ένα τέτοιο ρωμαϊκό αντίγραφο του 1ου ή 2ου αι. μ.Χ. βρίσκεται στο Λούβρο). • Ο Αριστοτέλης σε τοιχογραφία από το καθολικό της Μονής Φιλανθρωπινών στο νησί της λίμνης των Ιωαννίνων (1560). • Άγαλμα του Αριστοτέλη στην ομώνυμη πλατεία της Θεσσαλονίκης. • Πορτρέτο του Αριστοτέλη από το Χρονικό της Νυρεμβέργης (1493). • Άγαλμα του Αριστοτέλη στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, έργο του Henry Armstead. • «Η νεότητα του Αριστοτέλη», έργο του Charles Degeorge, Μουσείο Οροζέ, Παρίσι (1875). • Ο Αριστοτέλης μπροστά από την προτομή του Ομήρου, έργο του Ρέμπραντ (1653) στο Μητροπολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης. • Πλάτων και Αριστοτέλης σε διαλεκτική αντιπαράθεση, έργο του Luca della Robbia. Μαρμάρινο ανάγλυφο από τη βόρεια πλευρά της βάσης του κωδωνοστασίου του καθεδρικού ναού της Φλωρεντίας (Μουσείο της Όπερας Ντούμπο, Φλωρεντία). • Πλάτων, Σενέκας και Αριστοτέλης από την εικονογράφηση τμήμου με φιλοσοφικά κείμενα που κυκλοφόρησε το πρώτο μισό του 14ου αιώνα στο Λονδίνο (Πανεπιστήμιο της Γλασκώβης). • Ο Πλάτων, αριστερά, και ο Αριστοτέλης, δεξιά, στην ξυλόγλυπτη σύνθεση που κοσμεί το υπέρθυρο της Βιβλιοθήκης της Σάντα Μπάρμπαρα στην Καλιφόρνια. Σχεδιάστηκε από τον Carleton M. Winslowand και φιλοτεχνήθηκε από τον Marshall Laird το 1924. • Πέτρινη προτομή του Αριστοτέλη, έργο του John Cheere, στη βιβλιοθήκη του κάστρου Μπλάιρ, στη Σκωτία (πρώιμος 18ος αι.). • «Η Σχολή των Αθηνών», έργο του Ραφαήλ (1509-1510) στο Αποστολικό Παλάτι στο Βατικανό. Στο κέντρο ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης.

Δεν έχω φτάσει ούτε στο μισό βιβλίο και μένω ως εδώ, επειδή αν συνεχίσω, δεν θα αρκείσει η εναπομείνουσα έκταση του κειμένου. Όλα αυτά δικαιολογούν όσα αναφέρονται στον πρόλογο της σειράς, τον οποίο συνέταξε ο Θάνος Βερέμης: «Ο Αριστοτέλης υπήρξε ηγετική μορφή της φιλοσοφίας για μεγαλύτερο διάστημα από οποιονδήποτε άλλο διανοητή. Ανατολή και Δύση αγάπησαν τη διδασκαλία του, ώστε η μετάφρασή του από τους Άραβες να συναντηθεί με τις λατινικές μεταφράσεις του θαυμαστού του έργου. Όταν η γραμματεία της αρχαιότητας είχε υποστεί έκλειψη κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους στη Δύση, ο Αριστοτέλης εξακολουθούσε να αποτελεί σημείο αναφοράς για χριστιανούς και αλλόθρησκους διανοούμενους».

Το βιβλίο, του οποίου τα κείμενα έχει γράψει ο καθηγητής της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Βασίλης Κάλφας, διαβάζεται απνευστί. Τελειώνοντας την αναφορά μου, αντιγράφω έναν από τους πέντε λόγους για τους οποίους ο Αριστοτέλης είναι τόσο σημαντικός: «...ολόκληρα τμήματα της φιλοσοφίας του Αριστοτέλη ιoxύουν ακόμη και σήμερα. Η τυπική λογική είναι πλήρως αριστοτελική, η φιλοσοφία της επιστήμης και του δικαίου στηρίζονται στις δικές του βασικές διακρίσεις, ενώ η αριστοτελική ηθική έχει αναβιώσει στην εποχή μας και διατηρεί σημαντικούς υποστηρικτές. Διαβάζοντας σήμερα τον Αριστοτέλη, δυσκολεύεται κανείς να συνειδητοποιήσει ότι τα κείμενά του γράφτηκαν πριν από 2.500 χρόνια. Δεν είναι λοιπόν παράλογο ότι σε όποια χώρα του κόσμου υπάρχει γραπτή παράδοση, θα βρει κανείς ακόμη και σήμερα διακριτά ίχνη της επίδρασης του Αριστοτέλη». Καλό διάβασμα.

lampitsis.p@cytanet.com.cy

Η επικαιρότητα είναι γεμάτη με παραδείγματα ότι η κρίση ελάχιστα μας έκανε σοφότερους, λίγα στον χώρο της πολιτικής και του συνδικαλισμού δείχνουν ότι έχουμε κατανοήσει τι έφταξε και πέσαμε στον γκερέμ. Έτσι όσοι έχουν ψευδαισθήσεις ότι κάτι αλλάζει με τη δική μας θέληση και τη δική μας προσπάθεια μπορούν να προσγειωθούν. Οι Κυπριακές Αερογραμμές αποτελούν μία ουσιαστική βάση για να δούμε πώς πάνε τα πράγματα.

Στις 30 Οκτωβρίου 2014 ο υπουργός Οικονομικών Χ. Γεωργιάδης ανέφερε ότι «οι πληρωμές του κράτους προς τις Κυπριακές Αερογραμμές έφτασαν στα 130 εκατ. ευρώ». Έδωσε και στοιχεία κατά έτος: 16,6 εκατ. ευρώ το 2007, 20 εκατ. ευρώ το 2011, στα 42 εκατ. ευρώ το 2012, στα 39,2 εκατ. ευρώ το 2013 και στα 12,2 εκατ. ευρώ το 2014». Το θέμα των κρατικών ενισχύσεων βρίσκεται για μελέτη και τελική απόφαση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς το ερώτημα αν τα χρήματα καλώς ή κακώς δόθηκαν θα δοθεί από τις Βρυξέλλες. Από τις δηλώσεις Γεωργιάδης μπορεί κάποιος να συμπεράνει ότι μάλλον η Ε.Ε. θα θεωρήσει άκυρες τις κρατικές ενισχύσεις. Σήμερα παρακολουθούμε ένα θέατρο που παραλόγως: όσο ψηφίζουν και δίνουν τα ποσά αυτά στις ΚΑ χωρίς να έχουν κάνει τη σχετική συνεννόηση με την

αρμόδια Επιτροπή στις Βρυξέλλες, ζητούν με παρηγορία «να επιβιώσει ο εθνικός αερομεταφορέας», αλλά δεν λένε πώς και με τι χρήματα, και, κυρίως, δεν απαντούν στο ερώτημα τι θα γίνει με τα 130 εκατ. αν η Επιτροπή κρίνει ως μη παραδεκτές τις ενισχύσεις. Οι ΚΑ χρειάζονταν μια ουσιαστική λύση με την αναζήτηση στρατηγικού επενδυτή ενωρίτερα, σε χρόνο με καλύτερες προϋποθέσεις για ολόκληρο το σύστημα. Αντί να αναζητήσουμε λύση στον πιο κατάλληλο χρόνο, αδιαφορούσαμε, ψηφίζαμε ομόφωνα στη Βουλή τις ενισχύσεις, σπρώχναμε την επίλυση στο χρόνο, στην ουσία σπρώχναμε τις ΚΑ σε στρατηγικό αδιέξοδο. Σήμερα τα πράγματα κρέμονται από μια κλωστή και, δυστυχώς, από μηχανής θεός υπάρχει μόνο στο αρχαίο θέατρο.

Ο υπουργός Εσωτερικών Σ. Χάσιος δόλωσε στις 10 Νοεμβρίου, ενώπιον της Επιτροπής Οικονομικών, ότι «ξεπερνούν τα 600 εκατομμύρια οι οφειλές των Δήμων που βουλιάζουν στα χρέη... για το μεγαλύτερο μέρος αυτών των χρημάτων εγγυητής είναι το κράτος». Όλοι γνωρίζουν ότι ο χώρος της ΤΑ είναι γεμάτος από κενά, παραλείψεις, κακοδιοίκηση. Μια απλή ματιά στις ετήσιες Εκθέσεις του γενικού ελεγκτή της Δημοκρατίας λέει πολλά. Η λύση είναι μία και είναι πολιτική, γιατί καμιά χώρα στον κόσμο

με το μέγεθος της Κύπρου και κάτω από δανειακό πρόγραμμα δεν μπορεί να αντέξει 34 δήμους σε πλήρη λειτουργία! Αυτό αποτελεί έναν ακόμα ακραίο παραλογισμό μέσα στον οποίο αναπτύχθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες! Η λύση είναι απλή: δραστητική μείωση των δόμων, συνενώσεις, συνεργείες. Για παράδειγμα η Έγκωμη και ο Άγιος Δομέτιος θα μπορούσαν να ανήκουν στον Δήμο Λευκωσίας όπως είναι σήμερα η Παλλουριώτισσα. Με αυτή την προσέγγιση η διοικητική και αναπτυξιακή δομή θα αλλάζουν προς το καλύτερο. Αλλά τι θα γίνει με τους τίτλους και τα αξιώματα σε μια κοινωνία που διεκδικεί με πάθος τη διανομή τους; Δύσκολο ερώτημα, αλλά το πώς θα βρεθούν τα 600 εκατ. είναι και αυτό μέρος της εξίσωσης.

Η υπόθεση σχετικά με το συμβόλαιο της διοικήτριας της Κεντρικής Τράπεζας έχει διάφορες διαστάσεις. Για παράδειγμα ο απίθανος μνηνιαίος μισθός της. Αυτό είναι μια καλή ευκαιρία για να δούμε με νέο τρόπο την πολιτική αυτή με την υποθέτηση ενός μέγιστου εισοδήματος για τους κρατικούς αξιωματούχους, ενός ορίθμου που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες μιας κοινωνίας που πολεμά να ορθοποδήσει και που θα ανταποκρίνεται στο κυρίαρχο αίτημα της συμβολής όλων στο ξεπέρασμα της κρίσης. Λύσεις απλές, καθαρές, λύσεις που να προωθούν

το γενικότερο αίσθημα της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Για να πάμε σε μια διαφορετική κατεύθυνση απαιτείται σχέδιο, πρόσωπα που να πιστεύουν σε μια μεταρρύθμιση, επιμονή και επιμονοδιακτικό πλάνο. Χωρίς το τελευταίο, δεν πάμε πουθενά. Χωρίς μια ενημερωμένη με στοιχεία και κατευθύνσεις κοινή γνώμη, δεν θα αλλάξουμε και το πιθανότερο θα μείνουμε στα μισά του δρόμου. Έτσι εξηγείται και το δημοσίευμα στον «Φιλελεύθερο» στις 11 Νοεμβρίου ότι συντελούνται «διεργασίες» για τη δημιουργία νέας δημοσιοϋπαλλήλων οργάνωσης από δημόσιους υπαλλήλους που νιώθουν «απογοήτευση προς τους χειρισμούς της ηγεσίας της ΠΑΣΥΔΥ σε σειρά σοβαρών ζητημάτων, όπως οι περικοπές μισθών και άλλων δικαιωμάτων, καταλογίζοντας της ανεκτικότητα». Ακριβώς αυτό: Μια οργάνωση που υιοθέτησε και ενίσχυσε τις ειδικές ρυθμίσεις, που αδιαφόρησε για τις γενικότερες ρυθμίσεις ή τις ανάγκες της κοινωνίας, είναι φυσικό επακόλουθο να αντιμετωπίζει αυτού του είδους την κριτική – ότι δεν υπερασπίστηκε σθεναρά την δημοσιοϋπαλληλική τάξη στην εποχή της κρίσης. Ό,τι έκτιζε για δεκαετίες, σήμερα επιστρέφει με τη μορφή φάρσας!

www.larkoslarkou.org.cy

Ενα Νέο Σύμφωνο για την Ευρώπη

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΥ

Λίγες εκφράσεις θα μπορούσαν να υπερκεράσουν σε δραματικότητα τη διατύπωση του ίδιου του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μετά την παροχή ψήφου από το Ευρωπαϊκό βούλο: «Τελευταία ευκαιρία» για την Ευρώπη. Σπάνια στο παρελθόν της ευρωπαϊκής ενοποίησης το σκηνικό υπήρξε τόσο απαισιόδοξο και τα σημάδια τόσο απουσιάζοντα. Η Ευρώπη έχει βυθιστεί στην οικονομική στασιμότητα, πιθανώς και στον τρίτο κύκλο ύφεσης μετά το 2008. Είναι μακριές οι στρατιές των ανέργων. Ο μηδενικός ευρωπαϊσμός απειλεί με ένα βουρνο χρέους. Όπως δείχνει η πρόσφατη έκθεση του Ιδρύματος Bertelsmann για την κοινωνική δικαιοσύνη στην Ε.Ε., οι ανισότητες κι ο κίνδυνος φτώχειας έχουν επιδεινωθεί δραματικά, με την Ελλάδα στη χειρότερη θέση. Η διάχυση του ευρωσκεπτικισμού κι η προέλαση των άκρων ξεπερνούν κάθε πρόσφατο προηγούμενο. Η ολιγαρχία δημοκρατική συναίνεση στην οποία χτίστηκαν τα μεγάλα επιτεύγματα ενοποίησης έχει διαρραγεί που πολύ. Οι ηττημένοι αντιπαράθεσης μεταξύ Ευρωπαίων ηγετών επισφραγίζουν απλώς μια δυσλειτουργική πραγματικότητα.

Η κρίση είναι εκτεταμένη. Όμως, επανειλημμένα στο παρελθόν, οι κρίσεις λειτουργούσαν ως καταλύτες ενοποίησης στην Ευρώπη. Απελευθερώσαν προωθητικές δυνάμεις που υποχρέωσαν τους Ευρωπαίους ηγέτες να ξεπεράσουν τον εαυτό τους. Και τίποτα δεν συγκεντρώνει τον νου όσο η άμεση απειλή ενός καταστροφικού κατακερματισμού.

Την αποτροπή του κατακερματισμού αναδεικνύει ως κορυφαία πρόκληση της Ε.Ε. η τελευταία έκθεση «Ενα Νέο Σύμφωνο για την Ευρώπη». Μια κοινοπραξία έντεκα ευρωπαϊκών ιδρυμάτων, με ενεργό συμμετοχή διανοουμένων, διαμορφωτών πολιτικής και πολλών εκατοντάδων Ευρωπαίων πολιτών, διεξήγαγε από το 2012 μέχρι σήμερα έναν ευρύ πανευρωπαϊκό διάλογο σε όλες σχεδόν τις χώρες της Ε.Ε. Σκοπός, η διαμόρφωση ενός κειμένου στρατηγικών επιλογών, διαπιστώσεων και προτάσεων, ενός Νέου Συμφώνου για την Ευρώπη (New Pact for Europe). Το τελικό προϊόν αυτής της μακράς επεξεργασίας δημοσιοποιήθηκε στο Διαδίκτυο (www.newpactforeurope.eu).

Κεντρική υπαρκτική πρόκληση για την Ε.Ε., η υπέρβαση της κρίσης στην Ευρώπη. Οι πολιτικές πρωτοβουλίες της Ευρώπης κι η οδυνήρη προσαρμογή στην περιφέρεια συνέβαλαν στο να υποχωρήσει η άμεση απειλή διάλυσης του ευρώ. Όμως η δυναμική του κατακερματισμού οξύνεται: οικονομικός, κοινωνικός και πολιτικός, στην Ε.Ε. και στο εσωτερικό των κρατών-μελών της. Η αποτροπή του κατακερματισμού είναι η πρώτη μεγάλη πρόκληση της Ευρώπης. Η δεύτερη μεγάλη πρόκληση προς αντιμετώπιση είναι η διαχείριση αίσθησης ότι η Ε.Ε. έχει πάψει να λειτουργεί ως παίγνιο θετικού αθροίσματος, παράγοντας δηλαδή ωφέληματα για όλους (win-win). Ο κατακερματισμός δυσχεραίνει την προσπάθεια διαμόρφωσης πολιτικών λύσεων εφάμιλλων του μεγέθους της κρίσης και υπονομεύει έναν μεγάλο ευ-

ρωπαϊκό συμβιβασμό (grand bargain). Από την άλλη πλευρά, η επιθετικότητα των δυνάμεων κατακερματισμού καθιστά άμεσα επιτακτική την επίτευξη αυτού του συμβιβασμού ή ενός νέου «συμβολαίου», ενός Νέου Συμφώνου για την Ευρώπη, μεταξύ των κρατών-μελών και μεταξύ της Ε.Ε. και των πολιτών της.

Ο ρόλος της Ε.Ε. ήταν πάντα να προσθέτει αξία στις επιδιώξεις της ειρήνης, ασφάλειας, δημοκρατίας κι ευημερίας. Να εγγυάται επίσης τον «ευρωπαϊκό τρόπο ζωής» απέναντι σε ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο και συχνά εχθρικό διεθνές περιβάλλον. Δεν είναι βέβαιο ότι μια στενότερη ενοποιημένη Ε.Ε. θα τα καταφέρει, αλλά μια κωλή ή κατακερματισμένη Ένωση έχει ακόμα λιγότερες πιθανότητες. Κι είναι βέβαιο ότι οι εθνικές κυβερνήσεις μόνες τους, σε έναν κόσμο βαθιάς αλληλεξάρτησης, θα ήταν σε πλήρη αδυναμία να ανταποκριθούν. Η έκθεση εξετάζει λεπτομερώς τις επιλογές που διαθέτει η Ευρώπη προκειμένου να ανταποκριθεί στις παραπάνω προκλήσεις. Συμπεραίνει ότι, ενώ ένα άλμα πραγματικής ομοσπονδιοποίησης υπό τις παρούσες πολιτικές συνθήκες θα ήταν ανεφικτό, η μεταρρυθμιστική στασιμότητα και απλή «εμπέδωση» των κεκτημένων δεν είναι λύση. Η Ευρώπη πρέπει να προχωρήσει φιλόδοξα και ρεαλιστικά σε πρωτοβουλίες ενοποίησης πέραν του ελάχιστου κοινού παρονομαστή.

Η έκθεση εισπνέεται τρεις βασικούς στρατηγικούς άξονες ενοποίησης:

α. Μια Ένωση Ενδυνάμυνσης (Enabling Union), που θα εστιάζεται στην

τόνωση της ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, με ενίσχυση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Και την ενίσχυση επίσης των κοινωνικών επενδύσεων, με στήριξη ιδίως των οικονομικών που πραγματοποιούν επώδυνες μεταρρυθμίσεις για να βελτιώσουν τη μεσοπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα τους.

β. Μια Ένωση Υποστήριξης (Supportive Union), που θα παρέχει ελάχιστο δίκτυο κοινωνικής εξασφάλισης στις κοινωνίες που δοκιμάστηκαν σκληρότερα από την κρίση. Εργαλεία όπως κριτήρια κοινωνικής σύγκλισης για να συμπληρώνουν τους στόχους της οικονομικής προσαρμογής, ένας συμπληρωματικός ευρωπαϊκός μηχανισμός αντιμετώπισης της ανεργίας, ένα υποχρεωτικό σύστημα ελάχιστης υποστήριξης ή ένα Ευρωπαϊκό Ταμείο Κινητικότητας θα υπερέβαιναν τους στόχους της συνοχής.

γ. Μια Ένωση Συμμετοχής (Participatory Union), που θα ενισχύει τους δεσμούς της Ε.Ε. με τους πολίτες της, ενθαρρύνοντας την άμεση συμμετοχή, παρόντωντας τα κανάλια δημοκρατικής νομιμοποίησης. Πολλά επιμέρους μέτρα και πρωτοβουλίες εξειδικεύουν τους τρεις αυτούς άξονες ενοποίησης.

Τις αμέσως επόμενες εβδομάδες, οι Ευρωπαίοι πολίτες θα συζητήσουν το Νέο Σύμφωνο για την Ευρώπη.

Ο κ. Γιώργος Παγουλάτος είναι καθηγητής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και επισκέπτης καθηγητής στο Κολέγιο της Ευρώπης, Μέλος της Ομάδας Προβληματισμού του New Pact for Europe.

Το ασυμβίβαστο έφερε στην επιφάνεια η Γιωρκάτζη;

Του ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΥΛΑΔΡΟΥ

Είναι να απορεί κανείς. Πώς σκέφτονται και κυρίως τι σκέφτονται για εμάς. Έγινε άτυπη σύσκεψη αρχηγών με τον Πρόεδρο, λέει, και κατέληξαν στο ότι η υπόθεση με τη Γιωρκάτζη έφερε στην επιφάνεια κενά και αδυναμίες που κατέστησαν επιτακτική την ανάγκη για εκσυγχρονισμό του νόμου για το ασυμβίβαστο, ώστε να υπάρξει αποτελεσματικότερη πάταξη της διαπλοκής.

Μία ακόμα αντίδραση το τελευταίο διάστημα που ήρθε να επιβεβαιώσει σε ποια επίπεδα υποκρισίας και θρασύτητας έχει περιέλθει το κομματικό κατεστημένο της χώρας. Όχι επειδή το θέμα Γιωρκάτζη δεν ήταν σοβαρό. Σαφώς και το ασυμβίβαστο, όπως είχε δημιουργηθεί με την εκπροσώπηση του Αντρέα Βγενόπουλου από τη θυγατέρα της διοικήτριας, προκάλεσε το λαϊκό αίσθημα αλλά και αμφιβολίες κατά πόσο –υπό αυτές τις συνθήκες– θα μπορούσε να ασκήσει αμερόληπτα τις υποχρεώσεις της. Ούτε διότι το νομοσχέδιο δεν έχει κενά. Έχει μόνο

κενά. Αλλά διότι χρειάζεται τεράστια υποκρισία, απύθευνο θράσος, αυτοί που ψήφισαν τον νόμο και αξιοποίησαν όσο καλώς άλλος τα κενά του, για τους οποίους το ασυμβίβαστο είναι ο κύριος τρόπος και λόγος επιβίωσης, να επικαλούνται σήμερα την υπόθεση Γιωρκάτζη ως απόδειξη της ανάγκης για εκσυγχρονισμό του. Είναι δυνατόν, όλο αυτό τον προβληματισμό που έφερε στην επιφάνεια η εμπλοκή της θυγατέρας της κ. Γιωρκάτζη, να μην τον είχε φέρει πολύ πριν η εμπλοκή των θυγατέρων του Προέδρου, σε μια εξίσου εμφανή περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων; Να μην είχε θεωρηθεί από όλους αυτούς εξίσου ασύμβατο, ηθικά και πρακτικά, το ότι οι θυγατέρες του Προέδρου είναι μεγαλομέτοχοι σ' ένα από τα μεγαλύτερα δικηγορικά γραφεία, το οποίο εκπροσωπεί μερικούς εκ των κύριων μετόχων του δ.σ. της Τράπεζας Κύπρου; Μεγάλους ντόπιους και ξένους επιχειρηματίες; Των οποίων τα συμφέροντα, πολλές φορές, έρχονται σε σύγκρουση με το δημόσιο συμφέρον; Αν όντως

αυτός ο προβληματισμός ήταν ειλικρινής, δεν θα είχαν προ πολλού προβληματιστεί και καταλήξει στην ψηφισμένη διαφορετικού νομοσχεδίου το 2008, από το γεγονός ότι επί Τάσσου Παπαδόπουλου το δικηγορικό του γραφείο εκπροσωπούσε εταιρείες που διαπραγματεύονταν με το κράτος μπιζνες εκατομμυρίων; Δεν θα έπρεπε να ήταν εμφανή, σ' όλους αυτούς που σήμερα «αντιστοιχούν», τα κενά και οι αδυναμίες του νόμου όταν βουλευτές λειτουργούσαν ως νομικοί σύμβουλοι ή τραπεζίτες και ψηφίζουν νομοσχέδια που τις αφορούσαν; Όταν ιατροί ψηφίζουν για το ΓΕΣΥ; Ή ηγούσαν ανώνυμων εταιριών; Όταν σε κάθε σχεδόν ζήτημα που τίθεται στη Βουλή, αριθμός βουλευτών καλούνται να ψηφίσουν υπέρ ή εναντίον των ίδιων τους των συμφερόντων;

Είναι δυνατόν το γεγονός ότι οι βουλευτές που ψήφισαν «διάσωση» της Λαϊκής φορτώνοντας στη χρεοκοπημένη χώρα 1,8 δισ. είχαν πελάτες με τεράστια ποσά στη συγκεκριμένη τράπεζα να μην είχε ανα-

δείξει την ύπαρξη ασυμβίβαστου; Ή όταν ψηφίζουν για το πρώτο κύρημα; Το ότι τις εταιρείες για την ενδίαση ή αυτές που σήμερα θέλουν να αγοράσουν τις Κυπριακές Αερογραμμές εκπροσωπούν δικηγόροι με δικαίωμα ψήφου και επιρροή στη Βουλή, δεν θα έπρεπε να ήταν αρκετά για να φέρουν στην επιφάνεια αυτά που τελικώς έφερε η υπόθεση Γιωρκάτζη;

Κι αν έγνοια τους ήταν όντως το ασυμβίβαστο, υπήρχε περίπτωση, όταν –μετά από τέσσερις αναβολές– αποφάσιζαν να θέσουν περιορισμούς στις επαγγελματικές δραστηριότητες τους, σ' αυτές να μη συμπεριλαμβάναν πως δεν νοείται βουλευτής να είναι και νομικός σύμβουλος ημεδαπών οργανισμών ή να προσφέρει υπηρεσίες στις συνεργατικές εταιρείες; Να θεωρήσαν ότι οι περιορισμοί για παροχή υπηρεσιών στο δημόσιο δεν θα έπρεπε να επεκτείνονται στο στενό οικογενειακό τους περιβάλλον; Με αποτέλεσμα γυναικες υπουργών να ιδρύουν εταιρείες στις οποίες κατακυρώνονται

προσφορές από υπουργεία όπου επικεφαλής ήταν ο σύζυγός τους;

Η πραγματικότητα είναι ότι αν κάποιος διαβάσει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο εύκολα μπορεί να διακρίνει ότι τα παράθυρα δεν έτυχαν. Πέτυχαν. Επιτρέποντας σ' όλους αυτούς τους «προβληματισμένους» να εκμεταλλεύονται τη βουλευτική τους ιδιότητα για να καρπούνται επαγγελματικά οφέλη. Κι αν δει τις ενέργειες τους έκτοτε (όπως π.χ. το ότι 5 χρόνια μετά τη σύσταση της Επιτροπής για το ασυμβίβαστο ακόμα αναμένει τη ψήφιση κανονισμών για να λειτουργήσει), εύκολα μπορεί να αντιληφθεί και τις πραγματικές τους προθέσεις. Τις οποίες έτοι αλλιώς μας αποκάλυψε ο ΔΗΣΥ. Περιορίζοντας τις εξουσίες τους, να μετατρέψουν τους «ανεξάρτητους» θεσμούς σε ακόμα πιο εξαρτημένους από τους ίδιους. Ενώ αυτοί, εν μέσω μιας ατέρμονης συζήτησης που θα αναδείξει τεράστιες δυσκολίες εφαρμογής (όπως έγινε με τη χρηματοδότηση των κομμάτων, τις λιμουζίνες κ.ά.), θα συνεχίσουν ανε-

νόηλτοι να προωθούν και να πετυχαίνουν έγκριση νομοσχεδίων, διά των οποίων εξυπηρετούνται πελάτες τους και τα κόμματα να παίρνουν χρήματα από εταιρείες υπέρ ή εναντίον των συμφερόντων των οποίων θα καλούνται να ψηφίσουν στη Βουλή.

Υπάρχει αλήθεια κανείς που να πιστεύει ότι το σύστημα θα επιβίβει οποιοδήποτε περιορισμό στον εαυτό του; Ότι θα θέσει όρια που θα επιβεβαιώσουν τα εισοδήματα ή την πολιτική και οικονομική επιρροή του; Τον τρόπο να διαπλέκεται και να κερδίζει; Όταν η διαπλοκή είναι αυτή που τους κρατά εκεί; Και τελικά τι θα πρέπει να μας προβληματίσει περισσότερο; Το ότι η κ.Γιωρκάτζη εντέλως λανθασμένα αποδέχθηκε μια θέση στην οποία προηγήθηκε ασυμβίβαστο; Ή ότι όλοι αυτοί που διαπλέκονται και θα συνεχίσουν να διαπλέκονται κατάφεραν, με τόση ευκολία, να την αναδείξουν ως το κύριο πρόβλημα της χώρας;

antopol@cytanet.com.cy

Ο λεκές παραμένει για τη Χρυστάλλα

Ανοικτό για το Προεδρικό και τα κόμματα το ζήτημα ασυμβίβαστου και συμβολαίου της Γιωρκάτζη παρά την παραίτηση της κόρης της

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Η παραίτηση της Μαρίας Γιωρκάτζη θυγατέρας της διοικήτριας της Κεντρικής Τράπεζας από το δικηγορικό γραφείο Α. Γιωρκάτζη Δ.Ε.Π.Ε φαίνεται να θεωρήθηκε ως η λύση εκτόνωσης από τον κύκλο της διοικήτριας. Μια λύση, ωστόσο, που αφήνει ανοικτό το ζήτημα τάξεως και σύγκρουσης συμφερόντων. Η Χρυστάλλα Γιωρκάτζη, ύπατος φορέας του θεσμού, συνεχίζει να σωπαίνει προκλητικά, και με την υποβάθμιση του όλου ζητήματος σε έλασσον θέμα απλών αποφάσεων ιδιωτών, προκαλείται η δυσφορία κοινωνίας και πολιτείας. Αφενός γιατί το ζήτημα αφορά καθαρά θεσμικά ζητήματα και όχι ιδιωτικά συμφέροντα. Αφετέρου γιατί δεν δίδεται καμία απάντηση στο ζήτημα περιεργής τροποποίησης του συμβολαίου της διοικήτριας, με αποτέλεσμα οι υποψίες περί παρατυπιών και κατάχρησης εμπιστοσύνης να αυξάνονται επικίνδυνα. Τα βλέμματα όλων εξακολουθούν να εστιάζουν επίμονα στη Χρυστάλλα Γιωρκάτζη και να αναμένουν τη διορθωτική κίνησή της.

Η παραίτηση της Μαρίας

«Αντικείμενο συζήτησης και αφορμή για ανυπόστατες κατηγορίες για δήθεν σύγκρουση συμφερόντων» σημείωσε πως υπήρξε η εργοδότησή της στη Δικηγορική Εταιρεία Ανδρέας Γιωρκάτζη Δ.Ε.Π.Ε η Μαρία Γιωρκάτζη, οδηγώντας τη στο να παραιτηθεί από το δικηγορικό γραφείο του πατέρα της.

Της ανακοίνωσης της Μαρίας Γιωρκάτζη προηγήθηκε η λάβρα ανακοίνωση του δικηγορικού γραφείου Α. Γιωρκάτζη Δ.Ε.Π.Ε διά της οποίας κατηγορούνται Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και πολιτικά κόμματα για παραποίηση της αλήθειας και αναλήθειες με στόχο να πληγεί η ίδια η διοικήτρια της ΚΤΚ. Στην ανακοίνωση της εταιρείας παρουσιάζονται οι λόγοι για τους οποίους δεν τίθεται ζήτημα σύγκρουσης συμφερόντων, επισημαίνοντας χαρακτηριστικά πως ακόμα και όσοι δεν

Το ζήτημα παραμένει ανοικτό για κόμματα και Προεδρικό, αφού η απόφαση παραίτησης της θυγατέρας αφορά αποκλειστικά ιδιωτικά συμφέροντα και όχι θεσμικά ζητήματα, τα οποία θα έπρεπε να επιλυθούν από την ίδια τη διοικήτρια.

έχουν στοιχειώδη νομική κατάρτιση μπορούν να κατανοήσουν ότι δεν τίθεται θέμα ασυμβίβαστου. Στην «υπεράσπισή» της διοικήτριας και στην προσπάθεια αναίρεσης ζητήματος σύγκρουσης συμφερόντων, αναφέρει πως:

- Η εργοδότηση της Μαρίας Γιωρκάτζη έχει προηγηθεί από τον διορισμό της μητέρας της στη Διοίκηση της Κεντρικής Τράπεζας.

- Οι υποθέσεις που αναλαμβάνει το γραφείο δεν στρέφονται εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενώ για τον χειρισμό των υποθέσεων, δεν έχει εμπλοκή η Μαρία Γιωρκάτζη.

- Η Χρυστάλλα Γιωρκάτζη δεν έχει καμία σχέση με το γραφείο του εν διστάσει συζύγου της, ενώ η ίδια αποφάσισε την αυτοεξαίρεσή της από την προεδρία της Αρχής Εξυγίανσης όταν συζητείται η στρατηγική της υπόθεσης Βγενόπουλου.

Τα ίδια ζητήματα που έθεσε και η Χρυστάλλα Γιωρκάτζη ενώπιον της ιστορικής συνεδρίας της Επιτροπής Θεσμών χωρίς ωστόσο να απαντά στις επίμονες ερωτήσεις βουλευτών αν γνωρίζει τη στρατηγική που ακολουθεί η ΚΤΚ στην υπόθεση Βγενόπουλου, αν θεωρεί πως η εργοδότηση της θυγατέρας της στο δικηγορικό γραφείο που εκπροσωπεί τον Α. Βγενόπουλο θα μπορούσε να επηρεάσει την υπόθεση, ούτε για τη σκιάδη απόληψη της πρόνοιας ασυμβίβαστου από το συμβόλαιο της Πάν-

Με την παραίτηση της θυγατέρας της, η Χρυστάλλα Γιωρκάτζη φαίνεται να ήλπιζε στην εκτόνωση της πολιτικής σύγκρουσης τόσο με το Προεδρικό όσο και με τα πολιτικά κόμματα. Ωστόσο, προκύπτει μάλλον το αντίθετο. Η συνέχεια την Τρίτη στην Επιτροπή Θεσμών της Βουλής.

τως, πολιτικοί κύκλοι ερμηνεύουν την κίνηση παραίτησης της Μαρίας Γιωρκάτζη ως προσπάθεια της ίδιας της διοικήτριας να εκτονώσει την πολιτική σύγκρουση τόσο με τον Πρόεδρο όσο και με τα κόμματα. Άλλωστε, η διοικήτρια θέλει να αποφύγει το ενδεχόμενο να βρεθεί και πάλι στο εδάλιο της Επιτροπής Θεσμών χωρίς κανένα χαρτί, με την Επιτροπή να επιζητά επίμονα απαντήσεις.

Ανοικτό κεφάλαιο η Γιωρκάτζη

Το ζήτημα φαίνεται να μην έχει λάβει ακόμα τέλος στο Προεδρικό. Παρά την αποκλιμάκωση της αρχικής έντασης μεταξύ

Προέδρου και διοικήτριας, το Προεδρικό προσπαθεί πλέον ψύχραιμα να βρει λύσεις. Υψηλά ιστάμενες κυβερνητικές πηγές σημειώνουν πως το Προεδρικό αναμένει την αντίδραση της ίδιας της διοικήτριας και πως οι αποφάσεις ιδιωτών δεν το αφορούν. Άλλες κυβερνητικές πηγές αναφέρουν πως υπάρχει τρόπος μέσα από συγκεκριμένες ενέργειες της ίδιας της Χρυστάλλας Γιωρκάτζη να διορθωθούν τα ζητήματα δεοντολογίας, θεωρώντας ως πιθανή λύση την απόσυρση του δικηγορικού γραφείου του εν διστάσει συζύγου της Α. Γιωρκάτζη από την υπεράσπιση του Α. Βγενόπουλου και της MIG.

Τα κόμματα πυροβολούν

Μείζον ζήτημα τάξεως και ασυμβίβαστου εξακολουθούν να θεωρούν την υπόθεση Γιωρκάτζη και τα κόμματα, στρέφοντας παράλληλα τα βέλη τους και στους χειρισμούς του Προεδρικού. Το ΔΗΚΟ, μέσα από τη δημόσια τοποθέτηση της εκπροσώπου Τύπου Χριστίνας Ερωτοκρίτου, επισημαίνει πως το ζήτημα δεν είναι η θυγατέρα της κ. Γιωρκάτζη αλλά ο ίδιος ο θεσμός. «Δεν είναι την παραίτηση της θυγατέρας της κ. Γιωρκάτζη που ζητήσαν όλα ανεξαίρετως τα κόμματα, αλλά την παραίτηση της ίδιας της κ. Χρυστάλλας Γιωρκάτζη», επισημαίνει το ΔΗΚΟ, σημειώνοντας πως δεν είναι η Μαρία Γιωρκάτζη που επέκρινε ο Πρόεδρος για κατάχρησης εμπιστοσύνης και για τροποποίηση συμβολαίου αλλά τη μητέρα της και διοικήτρια της Κεντρικής. Η ΕΔΕΚ, από την πλευρά της, ζητά επιτακτικά την πλήρη διερεύνηση στο ζήτημα της τροποποίησης του επίμαχου συμβολαίου της διοικήτριας, ενώ οι Οικολόγοι αναφέρουν πως θα θέσουν εμφαντικά το ανοικτό ζήτημα που παραμένει με τη σύγκρουση συμφερόντων στην Επιτροπή Θεσμών. Ο ΔΗΣΥ από την πλευρά του εξακολουθεί να θεωρεί το θέμα εξέχουσας σημασίας, με τον πρόεδρο του κόμματος να κάνει την παρέμβασή του στην επόμενη συνεδρία της Επιτροπής Θεσμών.

Καίει το συμβόλαιο Γιωρκάτζη

Πέραν του ζητήματος δεοντολογίας, αναπάντητο παραμένει και το ζήτημα μυστηριώδους απόλειψης πρόνοιας του συμβολαίου που αφορά ακριβώς το ασυμβίβαστο. Σε περίπτωση που το συμβόλαιο της διοικήτριας εμπεριείχε την πρόνοια για το ασυμβίβαστο, όπως και σε αυτά των προκατόχων της, Αθανάσιου Ορφανίδη και Πανίκου Δημητριάδη αυτή τη στιγμή η διοικήτρια θα αποχωρούσε αναγκαστικά από το τιμόνι της Κεντρικής Τράπεζας. Από την άλλη η παραμονή της στη θέση, παρά την απαίτηση όλων των πολιτικών δυνάμεων να παραιτηθεί, δείχνει να είναι προβληματική. Εγείρεται, επίσης, σημαντικό θέμα στο κατά πόσο ο Πρόεδρος μπορεί πλέον να εμπιστευθεί τη Χρυστάλλα Γιωρκάτζη. Ωστόσο, το όλο ζήτημα παίρνει μεγάλες διαστάσεις, βραδύνοντας ιδιαίτερα το Προεδρικό, το οποίο -έστω και εν αγνοία του- υπέγραψε το τροποποιημένο συμβόλαιο. Υπό την απαίτηση όλων για πλήρη διερεύνηση του ζητήματος του συμβολαίου, το Προεδρικό φαίνεται να θεωρεί ως αναγκαία κίνηση την υπογραφή νέου συμβολαίου εκ μέρους της διοικήτριας. Στόχος η συμπερίληψη της επίμαχης πρόνοιας, εκείνη δηλαδή του ασυμβίβαστου, ενώ την ίδια στιγμή στο Προεδρικό κάνουν σκέψεις για το ενδεχόμενο επαναφοράς του μισθού της διοικήτριας στα επίπεδα του προκατόχου της. Εκτός από το Προεδρικό και η Πινδάρου εργάζεται για την επίλυση του ζητήματος, το οποίο προετοιμάζει ήδη πρόταση για διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου της Κεντρικής Τράπεζας στο πρότυπο της γερμανικής Κεντρικής Τράπεζας (Bundesbank) ούτως ώστε να περιορίσει τις υπερεξουσίες του εκάστοτε διοικητή, να ενισχύσει τον ρόλο και τα καθήκοντα ενός συμβουλίου κυβερνητών, καθώς και να προσθέσει πρόνοια που να απαγορεύει αυστηρώς ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων, ούτως ώστε να αποφευχθούν στο μέλλον παρόμοια δυσάρεστα περιστατικά.

Τι δεν θα άφηνες ποτέ στην τύχη;

Τις καλοκαιρινές σου διακοπές;

Την ανακαίνιση του σπιτιού σου;

Το μέλλον σου και αυτών που αγαπάς;

Το αυτοκίνητο που θα αγοράσεις;

Το πάρτι που θα διοργανώσεις για τους φίλους σου;

Πολλές φορές ξεχνάμε τι πραγματικά έχει σημασία.
Μην αφήνεις τα σημαντικά πράγματα στην τύχη.
Προνόησε σήμερα για το μέλλον σου και αυτών που αγαπάς.

UNIVERSAL LIFE
γιατί η ζωή είναι πολύτιμη

www.universallife.com.cy

Η προεδρία της ΕΔΕΚ μπορεί να περιμένει

Ο Μαρίνος Σιζόπουλος μιλά για τις εσωκομματικές τριβές, τις στοχεύσεις στις νέες συνθήκες και τις προσωπικές του επιδιώξεις

Συνέντευξη στη
ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Ζητήματα διεκδίκησης της προεδρίας της ΕΔΕΚ μπορούν να περιμένουν τονίζεις σε συνέντευξή του στην «Κ» ο αναπληρωτής πρόεδρος της ΕΔΕΚ Μαρίνος Σιζόπουλος, χωρίς ωστόσο να απορρίπτει το ενδεχόμενο να διεκδικήσει τη θέση. Ο Μ. Σιζόπουλος θεωρεί επιτυχία το αποτέλεσμα της ΕΔΕΚ στις προεδρικές του 2013, παρά τις κάποιες διαφωνίες και τον εσωκομματικό ψιθυρισμό, ενώ σημειώνει ότι διά της πρωτοβουλίας του κόμματος για αναστολή του νομοσχεδίου εκποίησης μέχρι και την έγκριση του πλαισίου αφερεγγυότητας επιδιώκεται η διαμόρφωση μιας κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας που θα εργάζεται προς όφελος της κυπριακής κοινωνίας.

Παρακολουθούμε πλέον την ΕΔΕΚ να λαμβάνει πρωτοβουλίες

«Η ΕΔΕΚ δεν θα αρκείται πια σε θέσεις διαμαρτυρίας και σε διαπιστώσεις, αποτελώντας απλώς μία παράμετρο της πολιτικής ζωής».

σε θέματα που αφορούν την οικονομία. Χαρακτηριστική ήταν η πρόταση για αναστολή του νομοσχεδίου εκποίησης μέχρι και την έγκριση του πλαισίου αφερεγγυότητας.

—Η ΕΔΕΚ πια δεν θα αρκείται σε θέσεις διαμαρτυρίας ή διαπιστώσεις, μας ενδιαφέρει να λαμβάνουμε εποικοδομητικές πρωτοβουλίες για μεγάλα ζητήματα που απασχολούν την κυπριακή οικονομία. Κύριος στόχος μας είναι η διαμόρφωση μιας αποτελεσματικής κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας που θα εργάζεται προς όφελος της κυπριακής κοινωνίας. Η πρόταση αυτή σκοπεύει να μην αφή-

σει εκτεθειμένους εκείνους τους πολίτες που έχουν πληγεί ιδιαίτερα από την οικονομική κρίση και είναι έρμαιο των απαράδεκτων πολιτικών του τραπεζικού συστήματος. Να υπενθυμίσω ότι και τον Νοέμβριο του 2008 είχαμε καταγγείλει τραπεζικές ασυδοσίες, ζητώντας τη λήψη δραστηρίων μέτρων. Δυστυχώς ούτε οι εποπτικές αρχές τότε ούτε τα πολιτικά κόμματα συνδράμαν στην προσπάθειά μας. Αντίθετα, όλοι σφύριζαν αδιάφορα.

—Με την αναστολή όμως δεν κινδυνεύει να βρεθεί στον αέρα η εκταμίευση της επόμενης δόσης;

—Δεν μπορούμε να είμαστε μονίμως υπόλογοι και εκτεθειμένοι. Οι τεχνοκράτες της Τρόικας φαίνεται να καταλήγουν στο ότι το θέμα δεν είναι τεχνοκρατικό αλλά κυρίως πολιτικό. Εναπόκειται στην κυβέρνηση να αναλάβει την ευθύνη να διασφαλίσει τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού έναντι του κινδύνου των μαζικών εκποιήσεων. Το θέμα πια δεν είναι οικονομικό, δεν είναι τεχνοκρατικό αλλά καθαρά πολιτικό.

—Η ΕΔΕΚ έχει πολλές φορές επικρίνει έντονα το έργο της κυβέρνησης Αναστασιάδη, ωστόσο, στη Βουλή επιδεικνύει μια πιο μετριοπαθή στάση, όπως π.χ. η αποχή στο ζήτημα των αναπομπών.

—Η ΕΔΕΚ καταψήφισε τη μία αναπομπή, στη δεύτερη τήρησε αποχή παρά το γεγονός ότι το Πολιτικό Γραφείο (ΠΓ) είχε αρχικά αποφασίσει να καταψηφιστούν και οι δύο. Αυτό, γιατί υπήρχε μία πρόνοια ότι για το περιεχόμενο της συγκεκριμένης πρότασης θα έπρεπε να έχει ενημερωθεί προηγουμένως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα χωρίς κατ' ανάγκη να δεσμεύει το Σώμα στην οποία απόφαση έπαιρνε. Γι' αυτό και με τη στάση αποχής που τήρησε το κόμμα δεσμεύτηκε να επαναφέρει την πρόταση όπως και έγινε.

—Εσείς εκφράσατε διαφωνία με

«Αυτή τη στιγμή εκείνο που με ενδιαφέρει είναι από τη θέση του αναπληρωτή προέδρου να βοηθήσω στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό το Κίνημα να διαμορφώνει σωστές αποτελεσματικές θέσεις και προτάσεις», λέει στην «Κ» ο Μαρίνος Σιζόπουλος.

την αποχή που ακολούθησε στο εν λόγω περιστατικό η κοινοβουλευτική ομάδα, μήπως αυτό οφείλεται στην έλλειψη επικοινωνίας ηγεσίας – κοινοβουλευτικής ομάδας;

—Δεδομένου ότι η απόφαση του ΠΓ ήταν η καταψήφισή και των δύο αναπομπών, ήταν προφανές ότι ως αξιωματούχος του κόμματος όφειλα να σεβαστώ και να προβάλω την απόφαση του Σώματος. Ταυτόχρονα είχα δηλώσει ότι αναμένω από τους βουλευτές να εξηγήσουν τους λόγους που τους οδήγησαν σε αλλαγή αυτής της στάσης, πράγμα που έγινε. Εξάλλου όσοι έχουν την κοινοβουλευτική εμπειρία γνωρίζουν ότι σε πάρα πολλές περιπτώσεις μπορεί να υπάρχουν τέτοιες αλλαγές κατά τη διάρκεια της συζήτησης ενός θέματος χωρίς

να υπάρχει η δυνατότητα επικοινωνίας των βουλευτών με συλλογικά όργανα του κόμματος λόγω χρόνου. Εκεί επαφίεται στους ίδιους να έχουν την ικανότητα και τη δυνατότητα να λαμβάνουν αποφάσεις οι οποίες να είναι προς την ορθή κατεύθυνση και κυρίως εναρμονισμένες με τη θέση του κόμματος.

—Η ΕΔΕΚ παρουσιάζει σημαντική πτώση στα ποσοστά της τα τελευταία χρόνια. Σε ένα κόμμα που φθίνει τίθεται ζήτημα αλλαγής της ηγεσίας;

—Αυτό είναι ένα αυθαίρετο συμπέρασμα, γιατί οι ευρωεκλογές και λόγω του ψηλού ποσοστού αποχής αλλά και της ιδιαιτερότητας που έχουν δεν μπορούν να ληφθούν ως αντικειμενικό παράδειγμα αύξησης ή μείωσης ποσοστών. Το βαρόμετρο

για τα εκλογικά ποσοστά των κομμάτων είναι οι βουλευτικές εκλογές. Ως εκ τούτου θα αναμένουμε τις επόμενες βουλευτικές εκλογές για να μπορέσουμε ακριβώς να κρίνουμε τα ποσοστά των κομμάτων. Εξάλλου, η κάθε εκλογική αναμέτρηση πραγματοποιείται μέσα σε διαφορετικές πολιτικές—και όχι μόνο—συνθήκες, οι οποίες μπορούν να διαφοροποιήσουν τα εκλογικά ποσοστά. Όσον αφορά θέματα που τίθενται για την ηγεσία, όχι κατ' ανάγκη της ΕΔΕΚ αλλά όλων των κομμάτων, αυτό κυρίως καθορίζεται από ποια στάση θα τηρήσουν τόσο από τις καταστατικές διατάξεις όσο και από την ευθυμία, την οποία οι αξιωματούχοι του κάθε κόμματος θα επιδείξουν στις περιπτώσεις όπου θα παρατηρηθεί κάποια εκλογική αποτυχία.

—Τα χαμηλά ποσοστά δεν αφορούν μόνο τις ευρωεκλογές. Ήδη υπήρξε σχετική αναστάτωση εντός του κόμματος και για τα χαμηλά ποσοστά κατά τις προεδρικές εκλογές.

—Δεν μπορούμε να θεωρήσουμε ότι υπήρχε αποτυχία στις προεδρικές εκλογές, αφού δεν υπήρχε υποψήφιος στον χώρο της ΕΔΕΚ ούτως ώστε να μπορούν να καταγραφούν κομματικά ποσοστά. Το σημαντικό ωστόσο είναι ότι η ΕΔΕΚ ήταν το μοναδικό κοινοβουλευτικό κόμμα που είχε υποστηρίξει τότε τον Γιώργο Λιλλήκα και έφτασε πολύ κοντά στο να περάσει στον δεύτερο γύρο των εκλογών. Αυτό αποτέλεσε άθλο για την ΕΔΕΚ, η οποία είχε και την κύρια ευθύνη της προεκλογικής εκστρατείας αλλά και της οργανωτικής ανάπτυξης του τότε υποψηφίου.

—Ωστόσο, υπήρξε ψιθυρολογία εντός πως η στήριξη Λιλλήκα ήταν λανθασμένη.

—Αυτό ήταν θέμα εκτιμήσεων μελών του ΠΓ της Κεντρικής Επιτροπής. Τα συλλογικά όργανα του κόμματος έχουν πάρει τις δικές τους αποφάσεις, το θέμα θεωρείται τουλάχιστον από την πλευρά τη δική μου, λήξαν.

—Η συνεργασία της ΕΔΕΚ με το Κίνημα Οικολόγων στις ευρωεκλογές χαρακτηρίστηκε ως θετική και από τις δύο πλευρές. Θα υπάρξει περαιτέρω εμβάθυνση αυτής της συνεργασίας;

—Και τα δύο κόμματα δηλώσαμε πως θα υπάρξει συνέχεια. Ήδη υπάρχει πάρα πολύ καλή συνεργασία στο επίπεδο του κοινοβουλίου που εκτείνεται και σε άλλους τομείς. Υπάρχει συχνή και σταθερή επαφή και ευελπιστούμε ότι θα γίνει ακόμα πιο στενή. Θεωρούμε ότι είναι προς όφελος των δύο κομμάτων και μπορεί να αποτελέσει τη βάση για τη συμμετοχή και άλλων πολιτικών δυνάμεων ώστε να είναι πιο ενισχυμένη και αποτελεσματική.

—Βλέπουμε την ιδιαίτερη δραστηριοποίησή σας το τελευταίο διάστημα σε σημαντικά ζητήματα της επικαιρότητας. Να το ερμηνεύσουμε ως ενδιαφέρον και για την προεδρία της ΕΔΕΚ;

—Είναι πολύ νωρίς να συζητούμε γι' αυτό το ενδεχόμενο, δεδομένου ότι το καταστατικό του κόμματος ορίζει σαφώς και τις διαδικασίες αλλά και τον χρόνο που θα πραγματοποιηθούν οι εκλογικές διαδικασίες. Ως εκ τούτου θεωρώ ιδιαίτερα πρώιμο και άσκοπο να τίθεται τέτοιο θέμα συζήτησης. Εξάλλου στην πολιτική ποτέ δεν μπορείς να γνωρίζεις τι θα συμβεί αύριο. Όλα στην ώρα τους. Αυτή τη στιγμή εκείνο που με ενδιαφέρει είναι ως αναπληρωτής πρόεδρος να βοηθήσω στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό το Κίνημα να διαμορφώνει αποτελεσματικές θέσεις, να αγωνίζεται για να διεκδικήσει αυτά που οφείλει η πολιτεία να παραχωρήσει στους πολίτες της και ιδιαίτερα στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού. Θα πρέπει άλλωστε να αγωνιστούμε όλοι μαζί στα θέματα της σωστής επίλυσης του Κυπριακού και της αντιμετώπισης των τουρκικών προκλήσεων, οι οποίες θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο και τη φυσική και την εθνική μας επιβίωση. Όλα τα υπόλοιπα μπορούν να περιμένουν.

Χωρίς αντιπάλους ο Ντερβίς Έρογλου στις «προεδρικές εκλογές»

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΙΑ

Τη στιγμή που οι εξελίξεις στο Κυπριακό και στην ΑΟΖ αφήνουν τη σκιά τους στο προσκήνιο της επικαιρότητας και στις δύο πλευρές της πρόσφατης γραμμής, η προσοχή των τουρκοκυπριακών πολιτικών παραγόντων είναι στραμμένη στις επικείμενες «προεδρικές εκλογές». Μέχρι στιγμής, δύο στελέχη της τ/κ Αριστεράς και ένα πρώην μέλος της τ/κ ηγεσίας δηλώνουν παρόντα στην «εκλογική» αναμέτρηση του Απριλίου. Αναμένονται οι τελικές αποφάσεις του ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας, Ντερβίς Έρο-

γλου και του πρώην «Πρωθυπουργού» Ιρσέν Κιουτσούκ για να ξεκαθαρίσει το «προεκλογικό» τοπίο. Στο στρατόπεδο της τ/κ Δεξιάς, ο πρώην διαπραγματευτής της τουρκοκυπριακής κοινότητας, Κουντρέτ Οζεράι υπήρξε το πρώτο στέλεχος, το οποίο ανακοίνωσε την υποψηφιότητά του για το ανώτατο πολιτικό αξίωμα της κοινότητας.

Ο Οζεράι ακολουθεί μια νέα επικοινωνιακή και «προεκλογική» στρατηγική για τα κυπριακά δεδομένα. Αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στα διευκρινιστικά διασυνδέσεις, χρησιμοποιεί το διαδικτυο και έρχεται σε επαφή με την τουρκοκυπριακή

νεολαία. Το στρατόπεδο του επιχειρεί να περάσει το μήνυμα της ανανέωσης. Πιστός στην πάγια στρατηγική του, ο κ. Οζεράι αποφεύγει να ασκήσει ριζική κριτική στις πολιτικές και κοινωνικές δομές της κοινότητας του και προτιμάει να υπογραμμίσει την σημασία του εκσυγχρονισμού της τουρκοκυπριακής κοινότητας. «Με τα σημερινά δεδομένα, ο κ. Οζεράι δεν πρόκειται να αναπτύξει αξιοσημείωτη δυναμική παρά το ενδιαφέρον το οποίο παρουσιάζει το πολιτικό μήνυμά του», υποστηρίζει μια τουρκοκυπριακή ακαδημαϊκή πηγή. Σύμφωνα με την ίδια πηγή, η μεγάλη αδυναμία του Οζεράι

σχετίζεται με το γεγονός ότι ο ίδιος αδυνατεί να επικοινωνήσει με όλες τις μερίδες της τ/κ Δεξιάς και κυρίως του υποστηρικτές του κ. Έρογλου. Την ίδια ακριβώς αδυναμία παρουσιάζει και ο πρώην «Πρωθυπουργός» Ιρσέν Κιουτσούκ.

Έχοντας χάσει την «πρωθυπουργία», την ηγεσία του Κόμματος Εθνικής Ενότητας (ΚΕΕ) και τη «βουλευτική έδρα» του, ο κ. Κιουτσούκ δίνει αγώνα δρόμου για να επιστρέψει στο πολιτικό προσκήνιο. Σύμφωνα με τις πληροφορίες της εφημερίδας μας, το τελευταίο διάστημα, ο κ. Κιουτσούκ συναντιέται με κορυφαία στελέχη της τ/κ Δεξιάς και ζητά την

υποστήριξή τους για την «υποψηφιότητά» του στις «προεδρικές εκλογές». Μέχρι στιγμής, τα μηνύματα που οποία λαμβάνει είναι αποθαρρυντικά.

Αποθαρρυντικές είναι και οι πρώτες ενδείξεις για την υποψηφία του μεγαλύτερου κόμματος της τ/κ Αριστεράς, Σιμπέλ Σιμπέρ. Όλα δείχνουν ότι, μέχρι στιγμής, η «πρόεδρος» της «βουλής» δεν έχει καταφέρει να εξασφαλίσει την υποστήριξη κάποιων μεριδίων του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος (ΡΤΚ). Η εσωκομματική αντιπολίτευση δεν πιστεύει ότι ο κ. Σιμπέρ έχει τη δυνατότητα να διεκδικήσει δυναμικά

την ηγεσία της τ/κ κοινότητας. Από την άλλη, η «υποψηφιότητα» του Μουσταφά Ακιντζί προκαλεί μεγάλο πονοκέφαλο στο στρατόπεδο της κ. Σιμπέρ. Εκτός από το ΡΤΚ, σημαντικό παράγοντες της τ/κ Αριστεράς εκφράζουν την υποστήριξη τους για το νέο εγχείρημα του κ. Ακιντζί. Το τ/κ σοσιαλδημοκρατικό κόμμα βρίσκεται ήδη στο πλευρό του έμπειρου πολιτικού.

Η λίστα των υποστηρικτών του κ. Ακιντζί εμπλουτίζεται καθημερινά με κοινωνικούς φορείς και πολιτικά κόμματα να ξεκαθαρίζουν την υποστήριξή τους για την «υποψηφιότητά» του.

ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Πληροφορούνται οι Μέτοχοι της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (η «Τράπεζα»), ότι θα πραγματοποιηθεί η Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας στα Κεντρικά Γραφεία Διοίκησης του Συγκροτήματος Τράπεζας Κύπρου (Στασίνου 51, Αγία Παρασκευή, Στρόβολος, Λευκωσία), **την Πέμπτη 20 Νοεμβρίου 2014 και ώρα 9:00 π.μ.**

Το πλήρες κείμενο της ειδοποίησης σύγκλησης της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης καθώς και όλα τα συνοδευτικά έγγραφα αυτής, έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας **www.bankofcyprus.com** (επιλέξτε Σχέσεις Επενδυτών/Ετήσιες Γενικές Συνελεύσεις/Ετήσια Γενική Συνέλευση 2014).

Περαιτέρω, η ειδοποίηση σύγκλησης της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης καθώς και όλα τα συνοδευτικά έγγραφα αυτής είναι διαθέσιμα και δύνανται να παραληφθούν σε έντυπη μορφή από το Τμήμα Μετοχών και Χρεογράφων της Τράπεζας, στην οδό Έβρου 4, Eurolife House, 3ος Όροφος, Στρόβολος, Λευκωσία.

Διευκρινίζεται ότι η ειδοποίηση σύγκλησης της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης και τα σχετικά συνοδευτικά έγγραφα δεν θα σταλούν ταχυδρομικώς στον κάθε Μέτοχο.

Υπενθυμίζεται ότι:

- Εντύπο Διορισμού Πληρεξουσίου πρέπει να κατατεθεί στο εγγεγραμμένο γραφείο της Τράπεζας (ως καθορίζεται στο εν λόγω έντυπο), τουλάχιστον 48 ώρες πριν από το χρόνο που ορίστηκε για τη διεξαγωγή της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης, και
- οι μέτοχοι και/ή οι πληρεξούσιοι αντιπρόσωποι τους που θα παραστούν στη Συνέλευση, θα πρέπει να προσκομίσουν την πολιτική τους ταυτότητα ή άλλο πιστοποιητικό με το οποίο θα καθίσταται δυνατή η διακρίβωση της ταυτότητάς τους.

Τράπεζα Κύπρου

ΕΝΩΣΗ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ Ε.Ο.Κ.Α. (1955-1959)

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Προς όλα τα μέλη της Ένωσης Αγωνιστών Αμμοχώστου
Αγαπητέ/ή συναγωνιστή/συναγωνίστρια,

Προσκαλείστε στην Τακτική Παγκύπρια Γενική Συνέλευση της Ένωσης Αγωνιστών Αμμοχώστου που θα πραγματοποιηθεί στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας, το Σάββατο 29 Νοεμβρίου 2014 και ώρα 10:30 π.μ., για εκλογή του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των 7 μελών της Εξελεγκτικής Επιτροπής της Ένωσης, με βάση τα άρθρα 50 και 51 του Καταστατικού.

Η παρουσία όλων των μελών κρίνεται απαραίτητη. Δικαίωμα ψήφου έχουν όλα τα εγγεγραμμένα μέλη. Με βάση το άρθρο 50, υποψηφιότητες μπορούν να υποβληθούν γραπτώς μέχρι την Τετάρτη 26 Νοεμβρίου 2014 στο Γραμματέα κ. Χαράλαμπο Χαράλαμπιδη τηλ.: 22432381 και 99664825. Διεύθυνση Γρίβα Διγενή 42, 1021 Λευκωσία ή Φαξ. 22436016. Σύμφωνα με το Καταστατικό του Συνδέσμου Άρθρο 51 η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκονται τα μισά συν ένα μέλη. Διαφορετικά μετά την παρέλευση μισής ώρας όσα μέλη παρευρίσκονται αποτελούν απαρτία.

Ημερήσια Διάταξη

- Λογοδοσία από τον Πρόεδρο της Ένωσης Αγωνιστών Αμμοχώστου για τα πεπραγμένα της Απερχόμενης Επιτροπής της Ένωσης.
- Ταμειακή Έκθεση
- Διευκρινιστικές ερωτήσεις και εισηγήσεις
- Εκλογή Εφορευτικής Επιτροπής
- Διεξαγωγή ψηφοφορίας για εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου
- Εκλογή Εξελεγκτικής Επιτροπής

Από το Ανώτατο Συμβούλιο

ΑΡΘΡΟ / Της Δρος ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΒΑΛΑΝΙΔΟΥ

Κυπριακό φοιτητικό κίνημα και η Δικτατορία

Με αφορμή την Επέτειο της εξέγερσης του Πολυτεχνείου

Για άλλη μία χρονιά θα τιμήσουμε την αντίσταση των φοιτητών ενάντια στη Δικτατορία των Συνταγματαρχών στην Ελλάδα, που είχε ως αποκορύφωμα την εξέγερση στο Πολυτεχνείο, μια εξέγερση συνέχεια μιας σειράς από αγώνες των φοιτητών και ολόκληρου του ελληνικού λαού. Την ακολουθούσε η κλιμάκωση της καταπίεσης και η αντικατάσταση του δικτάτορα Παπαδόπουλου με τον δικτάτορα Ιωαννίδη, που είχε πρωταγωνιστικό ρόλο στην κυπριακή τραγωδία του Ιούλη του 1974 – πραξικόπημα και τουρκική εισβολή.

Ως γνωστό, οι δικτάτορες διέλυσαν κάθε έκφραση οργανωμένης δημοκρατικής ζωής με αποτέλεσμα να μπουν στην παρανομία πολιτικά κόμματα, οργανώσεις, φοιτητικοί σύλλογοι. Συλλήψεις, βασανιστήρια, φυλακές, εξορίες, ξερονήσια, δολοφονίες ήταν μέρος της όλης καταπίεσης. Οι φοιτητές σε όλους τους φοιτητικούς συλλόγους απέκτησαν τους δικούς τους διορισμένους ηγέτες, αρεστούς και πιστούς στη χούντα.

Έτσι τέτοιες μέρες οι θύμιες – που δεν μπορούν να ξεθωριάσουν παρά τα 41 χρόνια από τότε – γίνονται ξανά οδυνηρές. Ως ειθισται, με κάθε επέτειο βιώνουμε τα ζητά από όλους – ανεξάρτητα από τον ρόλο που διαδραμάτισαν τότε. Βιώνουμε και τη μυθοποίηση και τις προσπάθειες «αλλοίωσης» του νοήματος της ιστορίας των πρωταγωνιστών και των ενόχων. Δικαιολογούνται έτσι όσοι ήταν τότε είτε αμέτοχοι στον αντιδικτατορικό αγώνα, είτε είχαν και τις δικές τους ευθύνες στην υποστήριξη της «εθνοσωτηρίου επανάστασης» όπως την αποκαλούσαν.

Με κάθε συζήτηση για το Πολυ-

τεχνείο τίθεται για εκείνη την εποχή ο ρόλος του οργανωμένου Φοιτητικού Κινήματος στην Ελλάδα, την ΕΦΕΚ (Εθνική Φοιτητική Ένωση Κυπρίων) και την ΟΕΦΕΚ (Ομοσπονδία Εθνικών Φοιτητικών Ενώσεων Κύπρου). Οι εφημερίδες της εποχής αποτυπώνουν σημαντικά ζητήματα για τον ρόλο των ηγεσιών του οργανωμένου κυπριακού φοιτητικού κινήματος, από το απριλιανό πραξικόπημα της 21ης Απριλίου 1967 μέχρι τον Νοέμβριο του 1973. Στον περιορισμένο χώρο μιας εφημερίδας αξίζει να αναφερθούν τα πιο χαρακτηριστικά.

Αναφέρεται για τις ηγεσίες της ΕΦΕΚ και ΟΕΦΕΚ:

«Έχουν επιμελώς επιλεγεί υπό του Στρατιωτικού Διοικητού Αθηνών μετά την Επανάστασιν της 21ης Απριλίου». (Πατρίς 9 Δεκεμβρίου, 1967),

Υπόσχονται να μεταφέρουν «εις την Κύπρον το πνεύμα της Εθνοσωτηρίου επανάστασης της 21ης Απριλίου». (Πατρίς 9 Αυγούστου, 1967).

Οι δημοκρατικοί φοιτητές καταγγέλλουν ως «παράνομο και αντιφοιτητικό τον διορισμένο από τη δικτατορική κυβέρνηση Συμβούλιο της ΕΦΕΚ» και τον «διαγραφόμενο» ρόλο τους, που απώτερος στόχος του ήταν η «συκοφάντηση της κυπριακής κυβέρνησης» (επιστολή Ανδρέα Χριστοδουλίδη και Κώστα Σπυριδάκη Φοιτητών της Νομικής Σχολής Αθηνών, Φιλελεύθερος, 2 Αυγούστου 1967).

Με στρατιωτικά διατάγματα απαγορεύονταν οι φοιτητικές εκλογές στους ελληνικούς συλλόγους, αλλά στην ΕΦΕΚ «επιτρέπονταν». «Εκλογές» διεξήχθησαν στην Αθήνα το 1969, 1971, 1972, 1973. Οι προσπάθειες των δημοκρατικών φοιτητών

Εφημερίδα «Εθνική», 29 Νοεμβρίου 1973.

Ως ειθισται, με κάθε επέτειο βιώνουμε τα ζητά από όλους – ανεξάρτητα από τον ρόλο που διαδραμάτισαν τότε. Βιώνουμε και τη μυθοποίηση και τις προσπάθειες «αλλοίωσης» του νοήματος της ιστορίας των πρωταγωνιστών και των ενόχων.

να διεξαχθούν ελεύθερες και δημοκρατικές εκλογές έβρισκαν εμπόδια λόγω των απειλών της Ασφάλειας και του στρατιωτικού νόμου. Ο φόβος, η αποχή ή μειωμένη προσέλευση, διασφάλιζε την παραμονή ηγεσιών στην ΕΦΕΚ – ΟΕΦΕΚ, αποδεκτών από τους δικτάτορες.

Στη διάρκεια της επιταξίας, η κύρια δραστηριότητα των ηγεσιών της ΕΦΕΚ – ΟΕΦΕΚ ήταν δράση ενάντια στον Μακάριο, υπέρ του Διγενή και της Βορείου Ηπείρου.

Η Γενική Συνέλευση της ΕΦΕΚ (Θάρρος, 14 Φεβρουαρίου 1972), ζητά «να ηγηθή των Ελληνικών Δυνάμεων εις Κύπρον ο Διγενής» και «καλεί την Κυβέρνησιν της Ελλάδος όπως διατάξει τις ενόπλους Ελληνικές δυνάμεις εις Κύπρον να θεθούν υπό της διαταγής του λεβεντόγερου Διγενή και τους φοιτητάς του Ελληνισμού όπως δώσουν το παρόν των εις νέον προσκλητήριο της ΕΟΚΑ».

Πολλοί δημοκρατικοί Κύπριοι φοιτητές συμμετείχαν στις αντιδικτατορικές οργανώσεις και κινητοποιήσεις των ελλήνων φοιτητών. Η ΕΦΕΚ-ΟΕΦΕΚ δεν είχαν εκκράσει ποτέ τη συμπάρασταση τους προς

τους αγώνες των φοιτητών ή του ελληνικού λαού, ούτε και στην εξέγερση του Πολυτεχνείου. Αντίθετα, τα «τπλεγραφήματα» τους που απεστάλησαν στο Δικτάτορα Ιωαννίδη, διάδοχο του Παπαδόπουλου μετά τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, και τον Γκιζικιν, εδραιώνουν στη συνείδηση των δημοκρατικών φοιτητών και πολιτών τον ρόλο του τότε οργανωμένου Κυπριακού Φοιτητικού Κινήματος και της ηγεσίας του στη διάρκεια της επιταξίας δικτατορίας.

Η Εθνική, στις 29 Νοεμβρίου, 1973 γράφει για τα συχαρητήρια τηλεγραφήματα της ΕΦΕΚ και ΟΕΦΕΚ προς τον Δικτάτορα Ιωαννίδη και «Πρόεδρο» Γκιζικιν, με τα οποία «συνεχάρησαν την ηγεσίαν της νέας Επανάστασης των Ενόπλων Δυνάμεων και διαδύωσαν την απόφασιν των όπως συνεχίσουν ανένδοτοι τον ενωτικό αγώνα συμπαριστάμενοι προς την νέαν εθνική κυβέρνησιν».

Το τηλεγράφημα του Δ.Σ. της ΕΦΕΚ προς «τον πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας» κ. Φαίδωνα Γκιζικιν, αναφέρει: «Εχον υπ' όψιν του [το Δ.Σ.] την αγωνιστικότητα των ηγετών της νέας επανάστασης ως επίσης και την αποφασιστικότητα των να επαναφέρουν εις Ελλάδα την γνησίαν δημοκρατίαν, την ενόπτιαν του λαού και την ορθήν προώθησιν των Εθνικών μας θεμάτων και ιδιαιτέρως του εθνικού θέματος της Κύπρου, λύσει του οποίου είναι η Ένωσις και μόνον η Ένωσις, συμπαρίσταται Υμίν ολοψύχως και εύχεται επιτυχίαν της Επανάστασεως» και η ΟΕΦΕΚ «δηλοί απεριφράστως ότι συμπαρίσταται προς την νέαν εθνικήν κυβέρνησιν».

Η Δρ Χρισ. Βαλανίδου είναι ερευνήτρια.

www.opap.org.cy

Αντλήστε τύχη

Κάθε φορά που γεμίζετε καύσιμα αξίας €25 και άνω στα πρατήρια ΕΚΟ, παίρνετε ΔΩΡΟ ένα κουπόνι αξίας €5.

Πηγαίνετε σε ένα πρακτορείο ΟΠΑΠ με το κουπόνι σας και παίξτε το αγαπημένο σας παιχνίδι.

Μπορεί να κερδίσετε χιλιάδες ευρώ!

Συμπληρώστε τα στοιχεία σας στο πίσω μέρος του κουπονιού και μπειτε στην κλήρωση για ένα FIAT 500 1.2 LOUNGE.

Μέρος των εσόδων θα διατεθεί για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Η εξαργύρωση του κουπονιού, προϋποθέτει συμμετοχή του κατόχου σε οποιοδήποτε παιχνίδι της ΟΠΑΠ, με το ελάχιστο ποσό των €2. Η προωθητική ενέργεια ισχύει από 17/11/2014 μέχρι 7/12/2014, ή μέχρι εξαντλήσεως των κουπονιών. Η εξαργύρωση των κουπονιών ισχύει μέχρι 14/12/2014.

€5
ΔΩΡΟ

με €25 καύσιμα και άνω
παίζετε και διεκδικείτε
χιλιάδες ευρώ!

Περισσότερες πληροφορίες στα πρακτορεία της ΟΠΑΠ Κύπρου, στα πρατήρια ΕΚΟ και στο www.eko.com.cy

ΣΗΜ. ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΤΟΜΩΝ ΚΑΤΩ ΤΩΝ 18 ΕΤΩΝ.

Η μεγάλη γιορτή των Κύπριων παραγωγών

Απονεμήθηκαν την Τρίτη 11 Νοεμβρίου τα πρώτα Βραβεία Ποιότητας Γαστρονόμος σε παραγωγούς, μεταποιητές και εμπόρους

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Η εφημερίδα «Η Καθημερινή» και το περιοδικό μαγειρικής «Γαστρονόμος» διοργάνωσαν τα πρώτα Βραβεία Ποιότητας Γαστρονόμος με την ευγενή στήριξη της Τράπεζας Κύπρου και χορηγό πολιτισμού τον ΟΠΑΠ. Η τελετή πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 11 Νοεμβρίου στις 7:30 μ.μ. στις παλιές αποθήκες Τρακασόλ στη Μαρίνα Λεμεσού, οι οποίες ανακαινίστηκαν πρόσφατα και μεταμορφώθηκαν σε ένα σύγχρονο πολιτιστικό κέντρο, πραγματικό στολίδι για την πόλη της Λεμεσού. Παρουσιάστρια της βραδιάς ήταν η δημοσιογράφος Έλενα Αποστόλου, η οποία καλωσόρισε τους καλεσμένους και μας εισήγαγε στη φιλοσοφία των βραβείων με ένα πρώτο βίντεο που παρουσίαζε την πιο σημαντική φάση των βραβείων, εκείνη της τυφλής γευστικής γνώσης που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου στην Λεμεσό.

Ο χώρος της βράβευσης διαμορφώθηκε κατάλληλα ώστε να συνάδει με τη φιλοσοφία και το ύφος της τελετής βράβευσης. Μουσικές από βιολί και λαούτο καλωσόριζαν τους καλεσμένους οι οποίοι είχαν τη δυνατότητα να θαυμάσουν παλιές φωτογραφίες με θέμα την κυπριακή ύπαιθρο του χθες προερχόμενες από συλλογή του Πολιτιστικού Ιδρύματος της Τράπεζας Κύπρου.

Τα βραβεία Ποιότητας Γαστρονόμος είναι ένας θεσμός που πραγματοποιείται τα τελευταία επτά χρόνια στην Ελλάδα από την «Καθημερινή» και τον «Γαστρονόμο» Ελλάδας. Ακολουθώντας την επιτυχημένη πορεία τους στην Ελλάδα η «Καθημερινή» και ο «Γαστρονόμος» Κύπρου έφεραν τα βραβεία και στη χώρα μας.

Η φιλοσοφία αυτής της βράβευσης περιστρέφεται γύρω από την ποιότητα, τη γεύση και την καταλληλότητα των προϊόντων, σε άμεση συνάρτηση με την εμπορία, τη μεταποίηση, την κατανάλωση, τον σεβασμό στο περιβάλλον και τον ίδιο τον καταναλωτή. Καλωσορίζοντας τους προσκεκλημένους της βραδιάς, ο διευθυντής της Καθημερινής κ. Αντρέας Παράσχος, αναφέρθηκε σε αυτήν ακριβώς τη φιλοσοφία αλλά και στη σοφία που μας κληροδότησαν οι γιαγιάδες μας ως σεφ και οι παππούδες μας ως παραγωγοί. Ένα στοιχείο το οποίο προσπαθεί να διατηρήσει

Οι νικητές από αριστερά: Γιώργος Τρυπάτσας (Οινοποιείο Άης Αμπέλης), Χριστοφής Νέστορας (Παραδοσιακά Προϊόντα «Δήμητρα»), Ουρανία Πίσσουρου (Φοινιώτικο λουκούμι), Μηνάς Μηνά, Αλέξης Φωτιάδης (Οινοποιείο Κυπερούνας), Τηλέμαχος Γεωργίου (Φούρνοι «Το προζύμι»), Παναγιώτης Παπαλιόζου, Θεόδωρος Ζαβός (Εταιρεία Alion), Νίκος Καλλής (Τιμητικό βραβείο).

και να διαδώσει σήμερα τα περιοδικά «Γαστρονόμος» μέσα από τις σελίδες του αλλά πλέον και διά μέσου των βραβείων ποιότητας. Εκ μέρους της Τράπεζας Κύπρου, και ρετισμό απεύθυνε ο κ. Χάρης Πουαγκαρέ, διευθυντής Διεθνήσων Λιανικής Τραπεζικής και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων της Τράπεζας Κύπρου. Ακολούθως, ο υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας, Ενέργειας & Τουρισμού Γιώργος Λακωτρίπης, ο οποίος έθεσε υπό την αιγίδα του την εκδήλωση εξήρε τη σημασία της ντόπιας παραγωγής και αναφέρθηκε στην ανάγκη ενίσχυσης της με το κράτος αρωγώ

της. Επιθυμία όλων των συντελεστών των Βραβείων Ποιότητας είναι να καταστούν θεσμός και στην Κύπρο, ώστε η χώρα μας, επιστρέφοντας στις ρίζες της με σωστό προγραμματισμό, να επιστρέψει στον δρόμο της ανάπτυξης με τρόπο ορθολογικό.

Έτσι, με αυτό το όραμα, η ποιότητα των προϊόντων που παράγει ο Κύπριος παραγωγός, θα τύχει αναγνώρισης και σεβασμού από όλους μας. Καλύπτοντας όλο το φάσμα της παραγωγής, της εμπορίας και της μεταποίησης, δόθηκαν έξι βραβεία στις κατηγορίες των Εξαγωγών, του Γαλακτοκομικού

προϊόντος, του Ποτού, της Ετικέτας και Συσκευασίας, της Αρτοποιίας και της Ζαχαροπλαστικής, καθώς και ένα έβδομο τιμητικό βραβείο για το έργο ζωής ενός σημαντικού ανθρώπου των τομέων που προσβέδουν τα βραβεία, του κ. Νίκου Καλλή.

Οι νικητές σε κάθε μία από τις επτά κατηγορίες, προέκυψαν μέσα από την βαθμολογία της κριτικής επιτροπής, η οποία μέσω της διαδικασίας της τυφλής γευστικής ανάλυσης τους νικητές κάθε κατηγορίας. Τα μέλη της κριτικής επιτροπής είναι επτά άνθρωποι που γνωρίζουν καλά το αντικείμενο και

τους σχετικούς με τα βραβεία τομείς. Πρόκειται για τη συγγραφέα βιβλίων μαγειρικής Αθηνά Λοϊζίδου, τον σεφ Χρίστο Χριστοδούλου, τον υπεύθυνο Έκδοσης του Γαστρονόμου Κύπρου Μιχάλη Χριστοδούλου, τον λέκτορα του τμήματος γεωπονικών επιστημών, βιοτεχνολογίας και επιστήμης τροφίμων του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου Φώτη Παπαδήμα, τον σεφ Χριστόφορο Πέσκα, τη δημοσιογράφο γεύσης Ντένη Καλλιβωκά και τη δημοσιογράφο Καλλιόπη Πατέρα, υπεύθυνη των βραβείων του Γαστρονόμου στην Ελλάδα. Μετά το πέρας της τελετής βρά-

βευσης οι καλεσμένοι είχαν την ευκαιρία να γευτούν εκλεκτά πιάτα και εδέσματα που έφτιαξαν ειδικά για την τελετή οι Κύπριοι σεφ Χρίστος Χριστοδούλου και Χριστόφορος Πέσκις, ο οποίος ήρθε από την Ελλάδα ειδικά για τη βραδιά και η συγγραφέας βιβλίων μαγειρικής Αθηνά Λοϊζίδου. Οι καλεσμένοι γνώρισαν από κοντά τα νικητήρια προϊόντα και παραγωγούς και γεύτηκαν 21 διαφορετικά κυπριακά ποτά και κρασιά που παραχώρησαν ειδικά για την τελετή Κύπριοι οινοπαραγωγοί και παραγωγοί από την γκάμα των προϊόντων τους.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΡΤΟΠΟΙΪΑΣ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

Φούρνοι «Το προζύμι», παστόπιτα/ταخينόπιτα

Το βραβείο απένειμε εκ μέρους της Τράπεζας Κύπρου η κ. Δάφνη Προδρόμου.

Γεύσεις από την παράδοση

Το 1997 έκανε την εμφάνισή του στην κοινότητα της Ξυλοφάγου ο φούρνος «Το προζύμι». Μία οικογενειακή επιχείρηση με ξεχωριστά προϊόντα. Όραμα του ιδιοκτήτη Τηλέμαχου Γεωργίου ήταν η παρασκευή ποιοτικών προϊόντων. Μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα τα προϊόντα κέρδισαν το στοίχημα και η φήμη τους ξεπέρασε τα σύνορα της Ξυλοφάγου. Πέραν του ψωμιού και των υπολοίπων προϊόντων η ταخينόπιτα και η παστόπιτα ήταν τα αρτοποιήματα του φούρνου που αγαπήθηκαν ιδιαίτερα. «Το μυστικό στην ταخينόπιτα βρίσκεται στην ποσότητα από το ταχίνι», αναφέρει ο ιδιοκτήτης του φούρνου. Η παστόπιτα, όμως,

ήταν εκείνη που ξεχώρισε, πρώτον διότι ήταν ένα άγνωστο προϊόν στο ευρύτερο κοινό και δεύτερον ιδιαίτερα εύγεστο. Ο τύπος αυτού του προϊόντος προέρχεται από τα Κокκινόχωρια και αποτελεί μία πατροπαράδοτη συνταγή των γιαγιάδων και στην Ξυλοφάγου. Η νοστιμιά των προϊόντων του φούρνου «Το προζύμι» και η προτίμηση τόσο από ντόπιους όσο και από τους εκτός κοινότητας καταναλωτές συνέβαλε στην ανάπτυξη της επιχείρησης και την επέκτασή της σήμερα στις επαρχίες Αμμοχώστου και Λάρνακας με επτά καταστήματα αποδεικνύοντας ότι η έμφαση στην ποιότητα μπορεί να φέρει την ανάπτυξη.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Φοινιώτικο λουκούμι

Το βραβείο απένειμε ο Δήμαρχος Λεμεσού Αντρέας Χρίστου.

Μία γλυκιά ιστορία 84 ετών

Το 1930 ο Φυλακτής Πηλαβάκης φέρνει από την Αίγυπτο στο Φοινί της επαρχίας Λεμεσού μία ξεχωριστή συνταγή παρασκευής λουκουμιού με άρωμα περγαμόντο. Το γλυκό αυτό έδεσμα κερδίζει την προτίμηση των κατοίκων της κοινότητας και γίνεται κομμάτι του γαστρονομικού χάρτη του χωριού αλλά και της ευρύτερης περιοχής. Έτσι, το λουκούμι του Φυλακτή Πηλαβάκη πολύ σύντομα γίνεται γνωστό σε όλη την Κύπρο με τον προσδιορισμό φοινιώτικο. Ο γιος του Φυλακτή Πηλαβάκη, Δημήτρης, μερικά χρόνια μετά αναλαμβάνει τα νήματα της οικογενειακής επιχείρησης και μέχρι τον θάνατό του το 2002 ασχολείται με την πα-

ραγωγή του φοινιωτικού λουκουμιού. Για πέντε χρόνια, η παραγωγή του λουκουμιού σταμάτα στο Φοινί και το δημοφιλές έδεσμα κινδυνεύει να εξαφανιστεί. Το 2007, όμως, η Ουρανία Πίσσουρου, ανιψιά του Δημήτρη Πηλαβάκη αποφασίζει να δώσει συνέχεια σε αυτή τη γλυκιά ιστορία. Έτσι, καταφέρνει να επαναλειτούργησει τη βιοτεχνία, παρασκευάζοντας ξανά το φοινιωτικό λουκούμι περγαμόντο. Σήμερα, το λουκούμι που ξεχωρίζει με τη γεύση, το άρωμα και την ποιότητά του αποτελεί κύριο τοπικό προϊόν της κοινότητας και πόλο έλξης τουριστών και εγχώριων επισκεπτών.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

Εταιρεία Alion Vegetables and fruits Co. Ltd

Το βραβείο απένειμε ο υφυπουργός παρά τω προέδρω κ. Κωνσταντίνος Πετρίδης.

Αρωματικά με διεθνή καριέρα

Το 1990, δύο ξαδέρφια, ο Θεόδωρος Ζαβός και ο Παναγιώτης Παπαλιόζου, προερχόμενοι από οικογένειες αγροτών, άρχισαν τη λειτουργία μιας οικογενειακής επιχείρησης εστιάζοντας κυρίως στην παραγωγή, συσκευασία και εξαγωγή φρέσκων λαχανικών, βοτάνων και φρούτων. Σήμερα, η Alion με πάνω από 200 εργαζομένους έχει εδραιωθεί στην εγχώρια αγορά παρουσιάζοντας μία εντυπωσιακή πορεία στον τομέα των εξαγωγών. Η δραστηριότητα των εξαγωγών επεκτείνεται σε 25 ευρωπαϊκές χώρες, σε πολλές αραβικές, στη Ρωσία και τη Σιν-

καπούρη. Η εταιρεία εξαγει ετησίως πάνω από 3.000 τόνους αρωματικά λαχανικά, όπως κολανθρο, βασιλικό, θυμάρι, δυόσμο, ρίγανη, μαϊντανό, σπανάκι και άλλα σπανιότερα που παράγονται στην Κύπρο από την εταιρεία και αποστέλλονται αεροπορικώς στο εξωτερικό. Το Υπουργείο Γεωργίας της χώρας μας βραβεύει τα τελευταία χρόνια την εταιρεία Alion για τη δραστηριοποίησή της στον τομέα των εξαγωγών. Η αγάπη και επιμονή τους, όπως πιστεύουν τα δύο ξαδέρφια, είναι τα κύρια εφόδια που τους οδήγησαν στην μεγάλη τους επιτυχία.

Η τελετή βράβευσης πραγματοποιήθηκε στις ανακαινισμένες αποθήκες Τρακασόλ στη Μαρίνα Λεμεσού, ένα υπέροχο σήμερα πολιτιστικό κέντρο.

Μουσικές από βιολί και λαούτο από την κυπριακή παράδοση είχαν την ευκαιρία να παλαύσουν οι καλεσμένοι.

Ο διευθυντής της «Καθημερινής» κ. Αντρέας Παράσχος.

Οι σεφ Χρίστος Χριστοδούλου, Χριστόφορος Πέσκιος και η συγγραφέας βιβλίων μαγειρικής Αθηνά Λοϊζίδου έφτιαξαν για τους καλεσμένους εκλεκτά εδέσματα με τοπικά προϊόντα με βάση την κυπριακή κουζίνα.

Η κατάνεστη αίθουσα του Πολιτιστικού Κέντρου Τρακασόλ.

Το βραβείο απένειμε ο υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τουρισμού κ. Γιώργος Λακκοτρύπης.

ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ Νίκος Καλλής

Ο άνθρωπος πίσω από την κουμανταρία

Ο «Γαστρονόμος» τίμησε τον άνθρωπο που διέσωσε την παραδοσιακή συνταγή του κρασιού της Κύπρου, ο οποίος με δικές του ενέργειες συνέβαλε στη νομοθετική ρύθμιση της παραγωγής της. Αν και γεννήθηκε στην Αμμόχωστο εντούτοις ρίζωσε στη Ζωοπηγή, πρωτεύουσα των 14 Κουμανταροχωριών της Λεμεσού. Από τα φοιτητικά του χρόνια και τις σπουδές του η κουμανταρία αποτελούσε τη μεγάλη του αγάπη και εκπόνησε με θέμα αυτή διδακτορική διατριβή. Μετά από την τουρκική εισβολή, η ιδέα της επιστροφής στη γενέτειρά του απομακρύνθηκε και έτσι ρίζωσε στα χωριά της κουμανταρίας, έγινε κοινοτάρχης Ζωοπηγής -αξίωμα που διατηρεί τα τελευταία 25 χρόνια, πρόεδρος του Συμβουλίου Αμπελοοικονομικών Προϊόντων και ακόμη πρόεδρος της οινολογικής της κοινότητας. Με δική του πρωτοβουλία επετεύχθη η συνένωση των 14 Κουμανταροχωριών Λεμεσού, με την ίδρυση της Συνεργατικής Εταιρείας της Ομάδας Παραγωγών Κουμανταρίας το 2010. Ο συνεταιρισμός βάσει νομοθεσίας αναλαμβάνει το πρώτο στάδιο της οινολογικής κουμανταρίας. Έτσι, όλοι οι παραγωγοί κουμανταρίας είναι υποχρεωμένοι να παραλαμβάνουν το πρώτο στάδιο οινολογίας από τις 14 κοινότητες. Η ενέργεια αυτή συνέβαλε σημαντικά στη διατήρηση της παραδοσιακής συνταγής της κουμανταρίας, στη διάσωση του προϊόντος με ονομασία προέλευσης, στη βελτίωση της ποιότητας αλλά και ελέγχου της τιμής. Όνειρο ζωής του ήταν η δημιουργία ενός Μουσείου Κουμανταρίας, το οποίο πρόσφατα έγινε πραγματικότητα και το κρασί της Κύπρου απέκτησε το δικό του σπίτι.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΤΙΚΕΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ Κουμανταρία Άης Αμπέλης

Το βραβείο απένειμε ο εκδότης της Καθημερινής Κύπρου κ. Δημήτρης Λοττίδης.

Η Κύπρος σε ένα μπουκάλι

Ένας από τους κύριους στόχους των Βραβείων Ποιότητας Γαστρονόμος είναι ο εκσυγχρονισμός της εικόνας των κυπριακών προϊόντων. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο θεσπίστηκε και το συγκεκριμένο βραβείο ετικέτας και συσκευασίας, ένας τομέας στον οποίο παρατηρούνται σχεδιαστικές και αισθητικές ελλείψεις. Το βραβείο αυτό αποσκοπεί στην επαρκέστερη και πιο εμπορικά πρόσφορη προώθηση των προϊόντων μας. Το μπουκάλι του προϊόντος που βραβεύτηκε εμπερικλείει την κυπριακή μικροτεχνία συνδυασμένη καλλιτεχνικά με την αμπελοοικονομική παράδοση του τόπου, δημιουργώ-

νώντας μία αισθητικά πρωτότυπη ετικέτα. Το οινοποιείο παράγει 4.000 φιάλες κουμανταρίας η οποία παλαιώνεται στα 3,5 με 4 χρόνια ακολουθώντας την παραδοσιακή συνταγή και παραγωγή η οποία διέπεται από σχετική νομοθεσία. Η ιδέα της εμφάνισης της Κουμανταρίας Άης Αμπέλης ανήκει στο ίδιο τον κ. Τρυπάτσα όσο και στη σχεδιάστρια Άρετην Ελευθεριάδου. Ο κ. Γιώργος Τρυπάτσας, ιδιοκτήτης του Οινοποιείου Άης Αμπέλης έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στο συγκεκριμένο προϊόν ένεκα του ιστορικού του χαρακτήρα από τη μία και από την άλλη της γευστικής του ισχύς.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ Εταιρεία παραδοσιακών προϊόντων «Δήμητρα»

Το βραβείο απένειμαν ο υπεύθυνος του Γαστρονόμου Κύπρου Μιχάλης Χριστοδούλου και η δημοσιογράφος γεύσης Ντέννη Καλλιβωκά.

Χαλούμι υψηλών προδιαγραφών

Χαλούμι υψηλών προδιαγραφών Η κ. Δήμητρα Θεμιστοκλέους μεγάλωσε και ανατράφηκε σε γεωργικοκτηνοτροφική οικογένεια μαθαίνοντας από μικρή την τέχνη της παρασκευής γαλακτοκομικών προϊόντων και πιο συγκεκριμένα χαλούμιου. Μεγαλωμένη στην ορεινή Πάφο γνώρισε από πρώτο χέρι την παρασκευή γνήσιων προϊόντων που τιμούν την κυπριακή παράδοση. Σήμερα, η ίδια, φημίζεται για την ποιότητα των γαλακτοκομικών της προϊόντων σε ολόκληρη την επαρχία Πάφου και Λεμεσού όπου βρίσκουμε τα προϊόντα της. Ψηλά στην ορεινή Πάφο, στην μικρή κοινότητα Στατό-Αγίος Φώτιος συναντούμε τη μι-

κρή βιοτεχνική μονάδα των παραδοσιακών προϊόντων «Δήμητρα». Με γάλα από ζώα δικής της εκτροφής η κ. Δήμητρα φτιάχνει σήμερα τα δικά της τυποποιημένα προϊόντα. Η κ. Δήμητρα φτιάχνει το εκλεκτό της χαλούμι, το οποίο ξεχωρίζει για το άρωμα και τη φυσική του γεύση τα τελευταία 25 χρόνια. Αλμυρό, μαλακό και μυρωδάτο το χαλούμι «Δήμητρα» αποτελεί ένα ιδιαίτερο και ξεχωριστό εκπρόσωπο του παραδοσιακού τυριού της Κύπρου που τιμά την ιστορία του δικού μας τυριού. Το βραβείο εκ μέρους της κ. Δήμητρας Θεμιστοκλέους παρέλαβε ο γιος της Χριστοφής Νέστωρος.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΤΟΥ Κουμανταρία Κυπερούντας

Το βραβείο απένειμε ο δημοσιογράφος της Καθημερινής Ελλάδος κ. Μιχάλης Κατσιγέρας.

Κρασί με άρωμα ιστορίας

Σήμερα στο Οινοποιείο Κυπερούντας παράγονται και ωριμάζουν οινοί υψηλής ποιότητας με πολλά βραβεία και επιδόσεις σε Κύπρο και εξωτερικό. Μέσα σε 15 χρόνια παρουσίας, η συνύπαρξη της αγάπης για την παραγωγή οίνου, η υψηλή τεχνολογία που διαθέτει το οινοποιείο και οι γνώσεις του οινολόγου της εταιρείας Μηνά Μηνά, συνέβαλαν ώστε το Οινοποιείο Κυπερούντας να καθιερωθεί ως οινοποιείο ποιότητας με 300.000 φιάλες ετήσια παραγωγή. Το καμάρι του οινοποιείου σήμερα είναι η κουμανταρία του, η οποία εξέληξε με τα αρώματα και τη γεύση της την

κριτική επιτροπή αποσπώντας πολύ υψηλή βαθμολογία κατά τη διαδικασία της γευστικής. Η εξαιρετικής ποιότητας κουμανταρία του οινοποιείου Κυπερούντας βγήκε στην κυπριακή αγορά το 2012, ακολουθώντας τα πρότυπα παρασκευής και την παραδοσιακή συνταγή του κυπριακού νάματος. Η κουμανταρία παλαιώνεται σε δρύινα βαρέλια στο κελάρι του οινοποιείου σε κατάλληλες θερμοκρασίες, αφού πραγματοποιηθεί το πρώτο στάδιο οινολογίας στα Κουμανταροχώρια όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία που διέπει την παραγωγή κουμανταρίας στην Κύπρο.

Δίπλα στον γκρεμό

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Είναι νομίζω πάρα πολύ χρήσιμο να συνειδητοποιήσουμε όλοι πού βρίσκεται η χώρα και πού μπορεί να βρεθεί τους επόμενους μήνες. Πιστεύω ότι είναι κρίσιμο για εμάς τους πολίτες που παλεύουμε ανάμεσα στη λογική, τον θυμό και την απελπισία για να πάρουμε τις αποφάσεις μας. Και βεβαίως αναγκαίο για όποιον θέλει να κυβερνήσει να συνεκίσει να κυβερνά αυτόν τον τόπο.

Η Ελλάδα... περπατάει εδώ και μερικά χρόνια δίπλα στον γκρεμό. Πήγε να πέσει, αλλά πάντοτε έκανε ένα βήμα πίσω την τελευταία στιγμή. Φτάσαμε κοντά στην έξοδο από το ευρώ και τη χρεοκοπία, φλερτάραμε με τον εμφύλιο και την «ημέρα της Βασιλλικής» και το πολιτικό χάος. Ένα αόρατο χέρι μας έσπρωχνε με πείσμα και μίσος στον γκρεμό, ένα ένστικτο επιβίωσης μας κρατούσε πίσω.

Κάποιοι πιστεύουν ότι ξεμπερδέψαμε με τον γκρεμό, ότι πάει τέλειωσος ο κίνδυνος της κατάρρευσης. Γι' αυτό είναι έτοιμοι να αποδεχθούν το ρίσκο μιας παρατεταμένης ακυβερνησίας ή μιας νέας κυβέρνησης που θα επιχειρήσει ένα σκληρό μπρα ντε φερ με την Ευρώπη και τις αγορές. Ορισμένοι επιμένουν, μάλιστα, ότι μόνο μέσα από το δημιουργικό χάος, ένα μεγάλο μπιγκ μπανγκ, θα σωθεί το παλιό και το σάπιο και θα γεννηθεί το καινούργιο που όλοι λαχταράμε, αλλά δεν βλέπουμε στον ορίζοντα.

Τα πράγματα, όμως, δεν είναι τόσο απλά. Όποιος νομίζει ότι θα κάνει τον «τσαμπουκά» με το Βερολίνο, τις Βρυξέλλες και τις αγορές σαν να είναι περίπατος στο πάρκο ξεγελάει τον εαυτό του. Η Ευρώπη είναι πολύ πιο έτοιμη να μας αφήσει στην ευχή του Θεού από ό,τι ήταν το 2010. Το κλίμα στις ευρωπαϊκές κοινωνίες είναι βαρύ, η κούραση μεγάλη και τα περιθώρια για συμβιβασμούς πολύ μικρά. Υπάρχει η ψευδαίσθηση ότι θα έχουμε συμμάχους την Ιταλία ή τη Γαλλία. Είναι οι πρώτοι που κατηγορούν την Ελλάδα, προκειμένου να βγάλουν τον προβόλα από πάνω τους.

Υπολογίζουμε στους Αμερικανούς και τους Κινέζους. Ναι, αν αυτοί έχουν πραγματικό συμφέρον και εφόσον μπορούν να πείσουν το Βερολίνο να κάνει κινήσεις που θα αποτελούν πολιτική αυτοκτονία για την κ. Μέρκελ.

Πρέπει να είμαστε, λοιπόν, έτοιμοι για το τι θα συμβεί αν μία κυβέρνηση κάνει τον μεγάλο «τσαμπουκά» και γυρίσει πίσω με άδεια χέρια, ή τουλάχιστον με πολύ λιγότερα από ό,τι είχε υποσχεθεί. Αυτή θα είναι η στιγμή της αλήθειας που θα απαιτήσει μέγιστη ψυχραιμία, σύνεση και αποφασιστικότητα. Όταν θα τελειώνουν τα λεφτά και θα πρέπει κάποιος να αποφασίσει ποιος θα πληρωθεί και ποιος όχι, θα αρχίσουν τα σκληρά διλήμματα.

Δεν ζούμε όμως ούτε σε μία κανονική χώρα ούτε και σε μία κανονική γειτονιά. Η σχέση με την Τουρκία θα περάσει μια δύσκολη περίοδο και ίσως κάποια κρίση. Είναι πραγματικά σπουδαίο ότι η υπόθεση της ΑΟΖ δεν έχει αντικείμενο κομματικής αντιπαράθεσης και πως ο κ. Τσίπρας είναι πολύ προσεκτικός στις διατυπώσεις του. Πρέπει, όμως, να έχουμε στον νου μας πως όποιος θα κυβερνά τη χώρα τους επόμενους μήνες μπορεί να βρεθεί σε μια κατάσταση εκτάκτου ανάγκης πριν προλάβει να το συνειδητοποιήσει. Και τι σημαίνει αυτό; Για τον κ. Τσίπρα φαντάζομαι σημαίνει ότι χρειάζεται μεγάλη προετοιμασία, συμμαχίες και επαφές διεθνώς εκεί που μετράει, και όχι στα φεστιβάλ διαμαρτυρίας ανά την Ευρώπη. Έχει γκρεμίσει πολλές γέφυρες με τους ανθρώπους που παίρνουν τις αποφάσεις σε αυτή την ήπειρο και αυτό δεν είναι καλό. Όσο για τον κ. Σαμαρά, υποθέτω πως το βάρος όσων έρχονται ή μπορεί να έλθουν θα έπρεπε να τον οδηγεί στο να απλώνει πού και πού το χέρι προς την... άλλη πλευρά, όσο δύσκολο και αν του φαίνεται. Τα δύσκολα που μπορεί να έλθουν θα απαιτήσουν από όλους κινήσεις και αποφάσεις, που ίσως ποτέ δεν είχαν φαντασθεί ότι θα έπαιρναν.

Απλώς παραπαίουμε

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΑΝΙΔΗ**

Επεία από έξι χρόνια της πλέον δραματικής υφέσεως, σαρώσεως ενός τμήματος του οικονομικού και του κοινωνικού συστήματος, απλώς έχουμε περιέλθει σε κατάσταση πλήρους αποδιοργανώσεως, με αποτέλεσμα τη δημιουργία καταστάσεων επείκως τραπεζοφαρμάκων.

Η ελληνική κυβέρνηση θεωρεί ότι το ευρωπαϊκό περιβάλλον δεν είναι απληλέγγο, όσο τουλάχιστον επιθυμούσε ή ανέμενε. Η τιμωρητική διάθεση των εταίρων μας αμβλύνθηκε σε σχέση με εκείνη που περιέγραφε ο πρώην υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ, Τζορτζ Γκάντνερ, στη συνάντηση των υπουργών Οικονομικών του G7 στον Καναδά τον Φεβρουάριο του 2010, όπου οι Ευρωπαίοι «πρότειναν να δώσουν στους Έλληνες ένα μάθημα» - «να τους τσακίσουν».

Οι δεκαεννέα δράσεις που πρέπει να ολοκληρωθούν η κυβέρνηση προκειμένου να πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση έως τη συνεδρίαση του Ευροgroup στις 8 Δεκεμβρίου είναι μία εφιαλτική υποχρέωση, που ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς θα ήθελε να μεταθέσει - εν μέρει - για το επόμενο έτος. Η έξοδος στις αγορές, η επαναδιαπραγμάτευση του χρέους, η απεξάρτηση από το ΔΝΤ - που συνθέτουν το κυβερνητικό αφήγημα - διαψεύστηκαν.

Σε πρακτικό επίπεδο η υπαναχώρηση της κυβέρνησης - μετά την αντίδραση της τρίκας - στη διευκόλυνση των εκατό δόσεων που θεσμοθέτησε αρχικώς για την αποπληρωμή του ΕΝΦΙΑ, συγκλόνισε την κοινοβουλευτική ομάδα της Ν.Δ. Ο «τεχνοκράτης» υπουργός Οικονομικών - διεθνών προδιαγραφών βεβαίως - που θα αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα τα οικονομικά ζητήματα της χώρας ευρέθη στο στόχαστρο των βουλευτών.

Εμπειρία τεσσάρων ετών δείχνει ότι συνθήκες οι κρίσεις με την τρίκα οδηγούν σ' έναν συμβιβασμό και

τελικώς στην παροχή στηρίξεως προς την κυβέρνηση - τουλάχιστον στην παρούσα. Πιθανόν να ισχύσει και πάλι η πρακτική αυτή. Εάν όμως δεν συμβεί το αναμενόμενο, τότε είναι πιθανόν ότι ο κ. Σαμαράς θα αντιδράσει με τρόπο τόσο δυναμικό έναντι των δανειστών της χώρας, ώστε ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ, Αλέξης Τσίπρας, να εμφανίζεται ως «μετριοπαθής» μετά τις διαρκείς «προσαρμογές» του. Ενδέχεται, λοιπόν, ο κ. Σαμαράς να αποδειχθεί αρκετά απόρροιστος, δεδομένου ότι τελεί υπό το καθεστώς μεγάλης πίεσης. Ο «ανατροπές» είναι στη φύση του σπερμινοῦ προέδρου της Ν.Δ.

Η περιορισμένη ανταπόκριση των εταίρων μας στις διαρκείς εκκλήσεις του πρωθυπουργού για επίδειξη ελαστικότητας, ώστε να αποτραπεί η «καταστροφική» για την Ευρωπαϊκή Ένωση» άνοδος του ΣΥΡΙΖΑ στην εξουσία συνδυάζεται με μίαν εξοικείωση οικονομικών παραγόντων της Ελλάδας προς το ενδεχόμενο μιας κυβερνήσεως υπό τον κ. Αλέξη Τσίπρα. Αλλά αυτή είναι μία πρακτική που κατ' εξακολούθησιν παρατηρείται.

Ο επιχειρηματικός κόσμος δεν διακατέχεται από αίσθημα νομιμοφροσύνης προς τα κόμματα, την ανικανότητα των οποίων κατά κανόνα οικτρεί. Προσέκρινε το οικονομικό κατεστημένο στον Ανδρέα Παπανδρέου, ενθουσιάστηκε με τον κ. Κώστα Σημίτη, δυσανασχέτησε με τον κ. Κώστα Καραμανλή. Ο,τι αρχίζει να παρατηρείται σήμερα είναι μία ανιαρή επανάληψη. Επιχειρηματικότητα σημαίνει ευελιξία και διαρκές αίσθημα ανασφάλειας. Πολιτική σημαίνει πλαίσιο ιδεολογικό, που πρέπει να αμβλύνεται υπό την πίεση της συγκυρίας. Κάποτε η ένταση προσλαμβάνει αφορμές διαστάσεις, οπότε έχουμε αποσύνθεση, παραβιάσεις των θεσμικών λειτουργιών, που ο αντίπαλος θα τις αξιοποιήσει εν καιρό. Επί του παρόντος απλώς παραπαίουμε.

Ο νεκρός της Αμφίπολης και ο κομήτης 67P

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Τους τελευταίους μήνες, η σκληρή καθημερινότητα της οικονομικής κρίσης και της πολιτικής έντασης αντισταθμίστηκε σε κάποιο βαθμό από τις εξελίξεις στην αρχαιολογική ανασκαφή της Αμφίπολης. Το πρωτοφανές κνημίο θησαυρού, σχεδόν σε πραγματικό χρόνο στις οθόνες μας, μας επέτρεψε να ξεφύγουμε για λίγο από τα προβλήματά μας, να αναπονοούμε για την επόμενη ανακάλυψη, να συνθέσουμε θεωρίες για την ταυτότητα του νεκρού για τον οποίο κατασκευάστηκε ο μεγαλοπρεπής τάφος. Η ανασκαφή μάς έφερε σε άμεση επαφή με το παρελθόν, με την ανάγκη να μάθουμε περισσότερα για τους εαυτούς μας. Τις τελευταίες μέρες, όμως, «συμμετείχαμε» σε μια ακόμη πιο σπουδαία εξερεύνηση του παρελθόντος - όχι της Ελλάδας και του Ελληνισμού, αλλά του κόσμου μας.

Η προσεδάφιση του ρομπότ Philae στον κομήτη 67P Τσουριούμοφ-Γκερασιμένκο την περασμένη Τετάρτη, 500 εκατ. χιλιόμετρα από τη Γη και ύστερα από ταξίδι δέκα ετών και τεσσάρων δισ. χιλιομέτρων του διαστημόπλοιο Ροζέτα, είναι σταθμός στην εξερεύνηση του Σύμπαντος και στην Ιστορία. Το ταξίδι της Ροζέτας σχεδιάστηκε από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος τη

δεκαετία του '80, η αποστολή ενεκρίθη το 1993 και ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2004. Το όνομα του διαστημόπλοιο προοριζόταν τη σημασία της αποστολής - στη Ροζέτα της Αιγύπτου βρέθηκε η πέτρινη στήλη η οποία, γραμμένη στα ιερογλυφικά, τα δημόδια αιγυπτιακά και τα ελληνικά, επέτρεψε την «αποκωδικοποίηση» των συμβόλων της αρχαίας Αιγύπτου πριν από 200 χρόνια. Το όνομα Philae παραπέμπει στα νησιά του Νείλου όπου βρέθηκε ο βελίσκος που συνέβαλε και αυτός στην ανάγνωση των ιερογλυφικών. Η πρώτη προσεδάφιση σε κομήτη έχει στόχο την ανακάλυψη των στοιχείων που υπήρχαν στο Διάστημα πριν από τον σχηματισμό του Ηλιακού Συστήματος - πριν από 4 με 5 δισ. χρόνια. Ετσι θα μάθουμε περισσότερα για τη Γη μας - ίσως επιβεβαιώνοντας τη θεωρία ότι η ζωή στο πλανήτη μας είναι αποτέλεσμα συγκρούσεων με κομήτες που «έσπειραν» το νερό και διάφορα οργανικά στοιχεία. Ίσως έτσι καταλάβουμε πως εξελίχθηκαν τα όντα που σήμερα σχεδιάζουν αποστολές όπως αυτή της Ροζέτας, όπως του διαστημόπλοιο Voyager 1 που εκτοξεύτηκε από τη Γη το 1977 και σήμερα έχει φύγει από το Ηλιακό Σύστημα, ταξιδεύοντας προς άλλα άστρα, με σχεδιαγράμματα και νηπτικά μν-

νήματα προς άλλους πολιτισμούς που ίσως το περισυλλέξουν στην πορεία του. Γνωρίζοντας περισσότερα για τους κομήτες, ίσως μπορέσουμε να αποτρέψουμε την καταστροφή του είδους μας - μια πρόσκρουση με τέτοιο ουράνιο αντικείμενο.

Ο σκελετός που βρέθηκε στα βάθη του Τύμβου Καστά στην Αμφίπολη και ο κομήτης 67P είναι από άλλους κόσμους. Τους ενώνει, όμως, η ανθρώπινη ανάγκη να γνωρίζουμε περισσότερα για τον κόσμο μας και για τους εαυτούς μας. Τους ενώνει και το γεγονός ότι οι άνθρωποι συνδυάζουν τα τεχνολογικά επιτεύγματά τους και τις γνώσεις τους με τη συναισθηματική ανάγκη να γνωρίζουν όσα μπορούν για το παρελθόν. Ο,τι πιο σύγχρονο υπάρχει στην επιστήμη συμβάλλει στην εξερεύνηση του Σύμπαντος, δηλαδή στην ανάγνωση του παρελθόντος όπως μας παρουσιάζεται. Παρομοίως, πολλές επιστήμες συμβάλλουν στην προσπάθεια να μάθουμε την ταυτότητα, την ηλικία, τη διατροφή, τις ασθένειες και ό,τι άλλο μπορούμε για τον επιφανή νεκρό της Αμφίπολης. Συνεργάζονται αρχαιολόγοι, χημικοί, ανθρωπολόγοι, γεωφυσικοί, και άλλοι. Στην ουσία, η ταυτότητα και η ζωή ενός ανθρώπου που έζησε πριν από περί-

που 2.400 χρόνια δεν έχει καμία ιδιαίτερη σημασία για τον καθένα μας. Αλλά η εξερεύνηση εξυπηρετεί τη δική μας ανάγκη να μάθουμε, να συμπληρώσουμε κενά στη γνώση μας, να βρούμε τη φαντασία και τους μύθους που κάνουν πιο οικείο το τρομακτικό κενό του χώρου και του χρόνου, που μας επιτρέπουν να αισθανόμαστε κομμάτι ενός συνόλου και όχι ο καθένας χαμένος στη μοναξιά του. Οι αποστολές στο Διάστημα εξυπηρετούν τον ίδιο στόχο - να μάθουμε περισσότερο για το παρελθόν, ώστε να κατανοήσουμε το παρόν και να σχεδιάσουμε το μέλλον. Και όπως βλέπουμε στην αποστολή της Ροζέτας, η συνεργασία πολλών χωρών, οργανισμών και επιστημόνων (συμπεριλαμβανομένων και Ελλήνων) είναι από μόνη της σπουδαίος στόχος και σημαντικό επίτευγμα. Όταν κάθε μέρα μας απασχολούν τα προβλήματά μας - προσωπικά, εθνικά και ευρωπαϊκά - η περιέργειά μας για τον άγνωστο νεκρό της Αμφίπολης, για τον θησαυρό που κρύβει ένας κομήτης που διασχίζει το Διάστημα μας ωθεί να ξεπεράσουμε τα όριά μας. Η αναζήτηση μας εμπνέει, οδηγεί τα παιδιά μας να μας ξεπεράσουν, ωθεί την ανθρωπότητα προς τη γνώση. Και η γνώση μας παρηγορεί και μας ενώνει.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Μηδενισμού τερατογενέσεις

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Το κίνητρο που μπορεί να υποθέσει κανείς ότι ωθεί νέους ανθρώπους σήμερα να αποδράσουν από τους καταναλωτικούς παραδείσους της Δύσης και να στρατευθούν στο μαχόμενο τη Δύση Ισλάμ, είναι ίσως ο τρόμος του κενού, παράγωγο του θεωρητικού και έμπρακτου μηδενισμού, κυρίως οτις δυτικές κοινωνίες. Το παγκοσμιοποιημένο δυτικό «παράδειγμα» έχει μεταβάλει τον πλανήτη σε πεδίο, όπου κυρίαρχος είναι ο νόμος της ζούγκλας: Ένας ολοκληρωτικά επιβαλλόμενος αμοραλισμός, η ηθική της δύναμης, η ισχυρότερη, η αδυσώπητη, στιγμιαία απολυταρχία των «αγορών». Τηνρούνται όλα τα προσηλύματα των «φιλελεύθερων», δημοκρατικών ιδεωδών της Δύσης: Γινούνται εκλογές, λειτουργούν κοινοβούλια, θεσμοί Δικαιοσύνης, αυτονομημένα από το κράτος ΜΜΕ. Και πίσω από την παντομίμα, η άορατη αλλά παντοδύναμη εξουσία των οικονομικών συμφερόντων καθορίζει τα πάντα: Σε ποιον θα δοθούν τα απαιτούμενα κεφάλαια προεκλογικών δαπανών, ώστε να είναι νομοτελεστικά δεδομένη η εκλογή του (στην προεδρία των ΗΠΑ ή... στην Β' Αθηνών!) - αφού το χρήμα εξασφαλίζει τη διαφημιστική πλήση γεφυρώσεων των μαζών, δηλαδή τη νομιμοποίηση της απόλυτης εξουσιαστικής αυθαιρεσίας.

Το 4% του γήινου πληθυσμού απολαμβάνει, κάρη στην εξαπάτηση ή στον εξανδραποδισμό του υπόλοιπου 96%, παραδείσους κλιδής, νδονής και δύναμης, που καμιά αφέλξης θρησκευτική επαγγελία δεν θα μπορούσε ποτέ να φαντασθεί. Ιδιαιτέρως «οίκοι» αξιολογούν κρατικές οικονομίες, αποφασίζουν (πέρα από κάθε πολιτικό έλεγχο) ποια κοινωνία θα

Ο μηδενισμός γεννάει τόσο το τυφλό συμφέρον όσο και την τυφλή «πίστη».

λιμοκτονήσει και ποια θα δανεισθεί. Πολεμικές βιομηχανίες και ο υπόκοσμος της λαθρεμπορίας των όπλων επιλέγουν ποια χώρα θα μακελευτεί και με ποιο πρόσχημα. Και πάει λέγοντας.

Απέναντι σε αυτόν τον εφιάλτη του κυρίαρχου στο δυτικό «παράδειγμα» μηδενισμού (μηδενισμού κάθε «νοήματος» της ανθρωπίνης ύπαρξης και συνύπαρξης - του κάλλους, της ετερότητας και μοναδικότητας, των σχέσεων κοινωνιών), κάποιος Δυτικός (ήταν να αρπάζουν από μια συνεπείστερη «πίστη». Και όσο μεγαλύτερος ο πανικός από τον εφιάλτη, τόσο πιο τυφλή η πίστη που τους ντοπάει. Ο Βρετανός που αποκεφαλίζει ανθρώπους επιδεικτικά μπροστά στην κάμερα, «πιστεύει», ίσως, ότι έτσι αντιστέκεται στις πετρελαϊκές εταιρείες που βάσαν στην παραπληροφόρηση την ειςβολή στο Ιράκ (πιθανόν και τον αφανισμό τριών χιλιάδων ανθρώπων στους Δίδυμους Πύργους). Ο μηδενισμός γεννάει τόσο το τυφλό συμφέρον όσο και την τυφλή «πίστη».

Το 1887 ο Νίτσε έγραφε για τον ευρωπαϊκό μηδενισμό: «Αυτό που σας αφηγούμαι, είναι η ιστορία των επόμενων δύο αιώνων. Περιγράφω αυτό που έρχεται, αυτό που δεν μπορεί να συμβεί: την ανάδυση του μηδενισμού». Απίστευτα ευθύβολη πρόβλεψη. Που τη συνόδευε και η απεριφραση (πέρα από κάθε πολιτικό έλεγχο) ποια κοινωνία θα

τικός από τους επισκέπτες, στέκεται στο κατώφλι της πόρτας», επειδή «ο Θεός πέθανε και τον σκοτώσαμε εμείς - εσείς και εγώ! Εμείς όλοι είμαστε οι φονιάδες του!.. Τι άλλο είναι πια αυτές οι εκκλησίες, παρά οι τάφοι και τα μνήματα του Θεού;».

Η νοσηλαρχία, που μεταβάλλει το άλχημα της πίστης - εμπιστοσύνης σε πακέτο ιδεολογικών «επινοήσεων», ο νομικισμός και ο ηθικισμός, που έχουν αλλοτριώσει το εκκλησιαστικό γεγονός σε ιδρυματική κατοχύρωση της «νάρετης» εγωπάθειας και της ναρκισσιστικής αυτασφάλειας, η ασφυκτική ατομοκεντρική «σωτηρία», εξαγορασμένη δικαιωματικά με αξιόμιμους πράξεις για την αιώνια επιβίωση του εγώ - αυτά όλα είναι ο «θάνατος του Θεού», η αποθέωση του μηδενισμού. Και δεν συμβαίνουν κάπου στην «παραστρατημένη» Δύση όλα αυτά, Δύση είμαστε πια όλοι μας. Ακούστε τα κρυψήματα των ελλαδιτών επισκόπων, αναζητήστε εξήγηση: γιατί χειροτονούνται επίσκοποι, σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα, μόνο όσοι εκφέρουν πεθαμένο λόγο για μια ιδεολογία Θεού, γιατί η ανθρωπινή ποιότητα, μέσα στην Εκκλησία, είναι εν διωγώ. Παρακολούθηστε στο διαδίκτυο να ερπονίζονται σε μητροπολιτικούς θρόνους παιδάρια τέτοιων δεξιοτήτων «διαπλοκής», ώστε να έχουν θεάτες του «θριάμβου» τους τον πρωθυπουργό με το μισό υπουργικό του συμβούλιο και περίπου όλους τους ανώτατους κρατικούς αξιωματούχους.

Όταν πεθαμένοι άνθρωποι διαχειρίζονται τη μαρτυρία για τη ζωή που νικάει τον θάνατο, το επόμενο (λογικό) πλάνο είναι ο τζιχαντιστής Βρετανός, που κηρύττει κόβοντας κεφάλια.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Το αυτο(α)νόμπο του πράγματος

Καταλαβαίνω ότι τώρα πρέπει να έχει αρκετό ελεύθερο χρόνο στη διάθεσή του (όταν δεν γυμνάζεται, βεβαίως), αλλά πιστεύει σ' αλήθεια ο Γιώργος Παπανδρέου ότι ήταν προς το συμφέρον του η παρέμβαση της περασμένης εβδομάδας; Ήταν για το καλό του –να το πω όσο πιο απλά γίνεται– να μας θυμίσει ότι είναι εδώ και μάλιστα ότι έχει βλέψεις να επανέλθει στην πολιτική; Δυστυχώς για τον Γιώργο, ναι. Το πιστεύει.

Η δυνατότητά του να πιστεύει κάτι τέτοιο είναι η προσωπική τραγωδία του και, εν μέρει, τραγωδία για τη χώρα. Εν μέρει, όχι καθ' ολοκληρίαν διότι ένα εξίσου μεγάλο μέρος της ευθύνης (αν όχι μεγαλύτερο) ανήκει στον επί πενταετία πρωθυπουργό, τον οποίο διαδέχθηκε ο Γιώργος. Από τη Ραφήνα όπου κάθεται και βλέπει τον χρόνο να περνά, ο Κώστας Καραμανλής θα έπρεπε να στείλει ένα δώρο στον Γιώργο να τον ευχαριστήσει. (Λουλούδια ίσως να είναι παρεξηγημένο. Μια πίτσα και δυο μπύρες ίσως.) Όσο βγαίνει ο Γιώργος και προσπαθεί να δικαιολογήσει τα δικαιολογήματα, να εξηγήσει τι εννοούσε με το «λεφτά υπάρχουν» και πώς εννοούσε την «επανάσταση του αυτονόμπου» κ.λπ., τόσο ο Κώστας θα μπορεί απεριόσπαστος να συνεχίζει τις δημιουργικές δραστηριότητές του στη Ραφήνα και να ελπίζει ότι ο χρόνος θα λειτουργήσει προς όφελός του.

Διότι, as μη γελιόμαστε, και οι δύο αυτοί ελπίζουν σε κάποια «δικαίωση» και, από την πλευρά του καθενός τους, λογικό είναι να το ελπίζουν. Γιατί ποιος θα ήθελε να φέρει για πάντα το στίγμα του πρωθυπουργού της χρεοκοπίας; Όμως το πώς διαχειρίζεται ο καθένας τις προσδοκίες του κάνει όλη τη διαφορά. Ο Κ. Καραμανλής, ως έξυπνος άνθρωπος, φαίνεται ότι έχει καταλάβει καλά τι έπαθε – και, ενδεχομένως, τι μας έκα-

Κ. Αγοραστός και Γ. Πατούλης: η ηγεσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

νε. Κατά κάποιο τρόπο μάλιστα, θέλησε να δείξει ότι αναλαμβάνει και την ευθύνη, πτώμενος στις εκλογές του 2009, στις οποίες κατέφυγε ζητώντας μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης, έστω και αν ως τότε τα είχε αποφύγει. Κατάλαβε ότι αν δεν εξαφανίζονταν αμέσως από το προσκήνιο, ο «λογαριασμός» για τον ίδιο θα μεγάλωνε, καθώς με την έλευση της κρίσης θα άρχιζε αναπόφευκτα να αποκαλύπτεται και η έκταση του χάους στην οικονομία, για την οποία επί πέντε χρόνια ο ίδιος δεν είχε κάνει τίποτα. Χάθηκε λοιπόν από προσώπου γης και έκτοτε παραμένει σιωπηλός. Αδιάφορος ήταν ως πρωθυπουργός ο Κ. Καραμανλής. Οποιοι τον έχει γνωρίσει, όμως, δεν υπάρχει περίπτωση να σας πει ποτέ ότι δεν είναι

έξυπνος ή ότι δεν έχει αντίληψη του συμφέροντός του.

Ο άλλος, τώρα, ο Γιώργος, είναι οπωσδήποτε ταλαντούχος και ιδιαίτερα προικισμένος άνθρωπος, αλλά –πώς να το πω;– ιδιοφυΐα δεν τον λες. Γι' αυτό και συμπεριφέρεται σαν να μην έχει πάρει χαμπάρι τίποτα και επαγέρχεται στην «επανάσταση του αυτονόμπου» για να μας εξηγήσει τι πήγε στραβά, ενώ την ίδια ώρα του διαφεύγει το πράγματι αυτονόμπο ότι, δηλαδή, μερικά λάθη στην πολιτική –και στη ζωή γενικώς– δεν διορθώνονται με κουβέντες. Μάλλον χειρότερα γίνονται. Πρέπει να περάσει πολύς χρόνος και, αν βοηθήσει σκανδαλωδώς και η τύχη, ίσως να υπάρχει μια ελπίδα για το μέλλον. Ειδήλλως,

όσο επιμένει να επιστρέφει στο «αυτονόμπο» δεν κάνει τίποτε περισσότερο παρά να επιβεβαιώνει το ανόμπο της προσπάθειάς του...

Η πρώτη φορά

Από το πρωί της περασμένης Παρασκευής ακούω διάφορους να ρωτούν (με έναν ανεπαίσθητο τόνο απογοήτευσης στη φωνή, είναι αλήθεια...) αν ήταν ανάγκη, τέλος πάντων, ο Φορτσάκης να καλέσει προληπτικά την Αστυνομία στο Πανεπιστήμιο για την αποτροπή των καταλήψεων, εν όψει Πολυτεχνείου. Στη συνήθη εκδοχή του, ο τύπος του ανθρώπου που ειλικρινά αναρωτιέται αν ήταν απαραίτητη η παρουσία της Αστυνομίας, διαθέτει δημοκρατικές ευαισθησίες και σέβεται την (νεώτερη)

Τι του μένει;

Διαβάζοντας τον κατάλογο των αρμοδιοτήτων που πέρασαν, με μια υπογραφή του πρωθυπουργού, από τον υπουργό Οικονομικών Γίκα Χαρδούβελη στον υφυπουργό του Γιώργο Μαυραγάνη, αναρωτήθηκα τι απομένει πλέον στον Χαρδούβελη. Πιθανώς να εκπροσωπεί στο Eurogroup και το EcoFin τον Γιώργο Μαυραγάνη; Δεν είναι άσχημα...

παράδοση του τόπου. Δεν είναι αναρχικός ή αντιεξουσιαστής. Θέλει, ασφαλώς, την Αστυνομία να συμμετέχει στον εορτασμό του Πολυτεχνείου, αλλά την θέλει να περιορίζεται στον παραδοσιακό ρόλο της: να γίνεται στόχος για τις ασκήσεις των αναρχικών στη ρίψη των μολότοφ, να μην εμποδίζει τις εορταστικές εκδηλώσεις, όπως οι πυρπολήσεις αυτοκινήτων και, βασικά, να φροντίζει ώστε η γιορτή να μην ξεφεύγει και πολύ από τα γεωγραφικά όρια που ορίζει η παράδοση, δηλαδή περίξ του Μετσοβίου και της πλατείας Εξαρχείων.

Κατά κανόνα, ο ίδιος (θέλω να πιστεύω, καλοπροαίρετος) άνθρωπος, αυτός που θίγεται από την παρουσία της Αστυνομίας, είναι και εκείνος που ονειρεύεται το πανεπιστήμιο απαλλαγμένο από την τρομοκρατία των αναρχικών και των διαφόρων φυλών τους, ελεύθερο από την ανομία όπου εκκολάπτονται οι νεότερες γενιές τρομοκρατών, είτε είναι από αυτούς με τις χύτερες ταχύτητας είτε από τους άλλους με τα καλάσνικοφ. Θέλει όμως αυτό να συμβεί από μόνο του. Χωρίς αναμέτρηση δυνάμεων με τους αναρχικούς, χωρίς φασαρίες και αγωγίες, χωρίς φωνές και νεύρα. Να ξυπνήσουμε –αν είναι δυνατόν– ένα ωραίο πρωί και οι κακοί να έχουν εξαφανιστεί! Αν η ζωή ήταν έτσι,

όμως, ώστε το σύμπαν να συνωμοτεί για την πραγματοποίηση των ευσεβών πόθων μας, τότε ο Κ. Καραμανλής θα κυβερνούσε ακόμη αμέριμνος και θα είχε βάλει πλήρη πλυσίστιος για ακόμη μια τετραετία...

Χάρη στον Φορτσάκη, είναι η πρώτη φορά από την εποχή της Γιαννάκου που βρίσκεται, επιτέλους, κάποιος να αφηφίσει το «κεκτεμένο» ενός ιδιότυπου του υποκόσμου που έχει αναπτυχθεί τις τελευταίες δεκαετίες στα πανεπιστήμια και τα καταδυναστεύει. Θα είναι επίσης η πρώτη φορά εδώ και δεκαετίες, όπου απέναντι στην αλητάρια, η οποία συστηματικά εκμεταλλεύεται την επέτειο, θα βρεθεί όχι μόνο η Αστυνομία αλλά και οι πανεπιστημιακές αρχές. Κάτι τέτοιο θα τολμούσα να πω ότι μοιάζει με πρόοδο...

Ηδη πρώην

Ο Ανδρέας Ψυχάρης παραιτήθηκε από τη βουλευτική έδρα του και, με αυτή την πρωτοβουλία του, επέτρεψε να «γυρίσουν τα γρανάζια» της Ιστορίας, αν μου επιτρέπεται η μηχανολογική μεταφορά, καθώς την έδρα του παραιτηθέντος στη Βουλή καταλαμβάνει ο Αλέξανδρος Μωραϊτάκης. Επομένως λοιπόν, ίσως η μέρα αυτή –μια υπόθεση κάνω, τίποτε περισσότερο– να αποδειχθεί στο μέλλον ιστορική. Ίσως τα γεγονότα μας θα πηγαίνουν στο σχολείο και θα μαθαίνουν ότι η περίοδος ανάκαμψης και, εν τέλει, εθνικής αναγέννησης της χώρας ξεκίνησε από τη μέρα που ο Μωραϊτάκης μπήκε στη Βουλή. Ποιος ξέρει... Πάντως, θα συνιστούσα στο νέο μέλος του Κοινοβουλίου σύνεση: as τυπώσει από τώρα κάρτες με τον τίτλο του πρώην βουλευτή. Για να μη χρειασθεί να το προσθέσει αργότερα ιδιοχείρως. Δεν θα ήταν καθόλου ωραίο να δίνει μια κάρτα με μουντζούρες...

kassimatis@kathimerini.gr

Official Partner
World Diabetes Day
2014

www.worlddiabetesday.org

GR.DIA.14.10.07

SANOFI DIABETES Going beyond together

Κάνε σήμερα την αρχή για μια πιο υγιεινή ζωή!

Η Sanofi Diabetes συνεχίζει το ταξίδι της ως ηγέτης στην ολοκληρωμένη φροντίδα του διαβήτη και λαμβάνει δράση για την Παγκόσμια Ημέρα Διαβήτη στις 14 Νοεμβρίου. Στόχος μας είναι να βελτιώσουμε τις ζωές των ανθρώπων που ζουν με διαβήτη και να βοηθήσουμε στη μείωση του επιπολασμού του σ' όλο τον κόσμο. Η Sanofi προσφέρει καινοτομία, εκπαίδευση και υποστήριξη και στηρίζει την ευαισθητοποίηση του κόσμου όσον αφορά την περίπλοκη αυτή κατάσταση.

Ο διαβήτης είναι μια αναπτυσσόμενη ασθένεια με πολλές επιπλοκές, οι οποίες προκύπτουν σε περιπτώσεις μη-διάγνωσης ή φτωχής διαχείρισης. Με τα στατιστικά να πολλαπλασιάζονται σε κάθε χώρα, ο διαβήτης παρουσιάζει ολοένα και πιο σημαντική επίδραση στα παγκόσμια συστήματα υγιονομικής περίθαλψης. Οι μισοί από τους ανθρώπους που ζουν με διαβήτη παραμένουν χωρίς διάγνωση, γεγονός που υποδηλώνει την ανάγκη για αυξημένη ευαισθητοποίηση και κατανόηση της νόσου.

Στις προσπάθειες που γίνονται παγκοσμίως για τη βελτίωση στην ζωή των ανθρώπων που ζουν με τον διαβήτη, η Sanofi έχει αναπτύξει μια ισχυρή συνεργασία με τη Διεθνή Ομοσπονδία Διαβήτη (IDF). Μαζί μπορούμε να βοηθήσουμε στην οικοδόμηση ενός υγιέστερου τρόπου ζωής και να ευαισθητοποιήσουμε περαιτέρω σχετικά με τον διαβήτη.

Σας ενθαρρύνουμε να λάβετε δράση για την Παγκόσμια Ημέρα Διαβήτη αυξάνοντας τις γνώσεις σας και κατανοώντας τη σημασία της υγιεινής διατροφής και πώς αυτή μπορεί να συμβάλει στην πρόληψη ή τη διαχείριση του διαβήτη. Ένας υγιεινός τρόπος ζωής, συμπεριλαμβανομένης της καλής διατροφής και της άσκησης, μπορεί να έχει ευεργετικά αποτελέσματα στη μείωση του κινδύνου για τον διαβήτη τύπου 2.

Προβληματιστείτε για τη διατροφή σας και το αποτέλεσμα που έχει αυτή στην υγεία σας. Επιλέξτε θρεπτικά, καλά ισορροπημένα γεύματα, καθώς εργάζεστε για ένα πιο θετικό αποτέλεσμα και την επίτευξη μιας υγιεινής ζωής.

Κάθε μικρή αλλαγή μπορεί να βοηθήσει. Για παράδειγμα, η καθημερινή πρόσληψη τροφής, η οποία περιλαμβάνει στοιχεία από διαφορετικές ομάδες τροφίμων: πρωτεΐνη, γαλακτοκομικά, υδατάνθρακες, φρούτα και λαχανικά και μειωμένες ποσότητες τροφίμων που περιέχουν λίπος και ζάχαρη.

Η Sanofi ως πρωτοπόρος εταιρία στην παραγωγή και παροχή γνώσεων στη παγκόσμια κοινότητα του διαβήτη, στοχεύουμε να παραδώσουμε εξατομικευμένες λύσεις με επίκεντρο τις καθημερινές ανάγκες των ασθενών.

Σας ευχαριστούμε για την υποστήριξή σας όσον αφορά την προώθηση της αφοσίωσής μας για την Παγκόσμια Ημέρα Διαβήτη 2014. Ας γίνει σήμερα η αρχή για μια **πιο υγιεινή ζωή!**

Η επόμενη μέρα: Μεταρρυθμιστικό άλμα στο αύριο!

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΣΑΜΑΡΑ**

Για πολλά χρόνια, στην Ελλάδα υπήρχε το εξής παράδοξο: Η μεταρρύθμιση, ως λέξη, ήταν πολύ συνηθισμένη. Αλλά, ως έννοια, ήταν περίπου «απαγορευμένη»! Όλοι μιλούσαν για «απαραίτητες μεταρρυθμίσεις». Αλλά λίγοι τις τολμούσαν. Κι ακόμα λιγότεροι τις πίστευαν...

Στο μεταξύ, όπου γύριζες να κοιτάξεις έβλεπες ότι η χώρα είχε ανάγκη από μεταρρυθμίσεις παντού! Οποιοι έβγαине στο εξωτερικό, το διαπίστωνε με τον πιο οδυνηρό τρόπο: Η Ελλάδα είχε μείνει πολύ πίσω σε σύγκριση με όλες τις άλλες σύγχρονες χώρες...

Η κρίση των τελευταίων ετών, η απειλή χρεοκοπίας και ο κίνδυνος εξόδου από την Ευρώπη, έθεσαν το πρόβλημα της ελληνικής υστέρησης με τον πιο άμεσο και δραματικό τρόπο. Έθεσαν το δίλημμα: αν η Ελλάδα θα τολμούσε όσα δεν τολμούσε ως τώρα, ή θα κατέρρεε με τρόπο που δεν έχει καταρρεύσει ποτέ χώρα σε περίοδο ειρήνης...

Ο ελληνικός λαός πήρε την απόφαση το 2012 να προχωρήσει μπροστά! Και μέσα σε ελάχιστο χρόνο ξεκινήσαμε μεταρρυθμίσεις που έπρεπε να είχαν γίνει εδώ και τριάντα χρόνια! Λύσαμε και λύνουμε προβλήματα που συσσωρεύονταν για δεκαετίες. Κόψαμε και κόβουμε «γρόδιους δεσμούς» που κρατούσαν δέσμη την Ελλάδα για δύο-τρεις γενιές. Κι όλα αυτά σε συνθήκες ύφεσης και δραματικής αύξησης της ανεργίας.

Κι όμως, ενώ οι περισσότεροι στοιχημάτιζαν ότι δεν θα τα καταφέρουμε, η Ελλάδα σήκωσε κεφάλι...

• Πετύχαμε την πιο θεαματική δημοσιονομική προσαρμογή που έχει γίνει ποτέ: Μηνένισαμε το δημοσιονομικό έλλειμμα! Το 2015 τα πρωτογενή πλεονάσματα που βγάζουμε θα καλύπτουν και τις δαπάνες σε τόκους! Πράγμα που είχε να συμβεί στην Ελλάδα πάνω από σαράντα χρόνια, κι έχει συμβεί ελάχιστες φορές από ιδρύσεως ελληνικού κράτους...

• Κι ακόμα, ήλθε η ανάκαμψη και μάλιστα υπό συνθήκες δύσκολης δημοσιονομικής προσαρμογής! Το τρίτο τρίμηνο της φετινής χρονιάς, για πρώτη φορά ύστερα από 24 τρίμηνα, η οικονομία κινήθηκε ανοδικά. Με 1,7%, δηλαδή πολύ περισσότερο απ' ό,τι προέβλεπαν και οι πιο αισιόδοξοι μέχρι χθες. Και η ανεργία άρχισε ήδη να υποχωρεί, σε πείσμα όσων προέβλεπαν την εφιαλτική διόγκωσή της.

Πώς έγινε αυτό το «παράδοξο»; Πώς έπεσαν έξω όλοι οι «προφητές» της καταστροφής; Απλά, οι μεταρρυθμίσεις που ξεκινήσαμε άρχισαν ήδη να αποδίδουν! Βεβαίως, έχουν να γίνουν ακόμα πολλά. Αλλά για πρώτη φορά έγιναν τομές αδιανόητες ως τώρα:

Να δώσω ένα παράδειγμα: Το 2012, η Ελλάδα με βάση τη διεθνή κατάταξη ανταγωνιστικότητας της Διεθνούς Τράπεζας βρισκόταν στην 147η θέση στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Σε αυτόν τον κρίσιμο δείκτη ανταγωνιστικότητας η χώρα μας βρισκόταν κάτω απ' όλες τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Και κάτω από τις μισές περίπου τριτοκοσμικές χώρες...

Σήμερα, με τις μεταρρυθμίσεις που ήδη έγιναν, η Ελλάδα βρίσκεται

στην 36η θέση! Ανέβηκε μέσα σε δύο χρόνια 111 θέσεις! Και φέτος θα ανέβει ακόμα περισσότερη. Σε δύο-τρία χρόνια θα βρίσκεται στην πρώτη δεκάδα διεθνώς. Κι αυτή είναι τελικά η αληθινή λύση στο πρόβλημα της ανεργίας. Γιατί όλες οι οικονομίες που βρίσκονται μπροστά σε αυτήν την κατάσταση, δεν έχουν κανένα πρόβλημα ανεργίας...

Το ίδιο ισχύει για την έγκριση νέων επενδύσεων. Εγιναν θεαματικές αλλαγές, επαναστατικού χαρακτήρα. Το ίδιο συνέβη με τις στρεβλώσεις στο εμπόριο. Το ίδιο συνέβη με τα κλειστά επαγγέλματα. Οπου στην Ελλάδα, από τις πιο υποτιμημένες χώρες του κόσμου, οι συντεχνίες είχαν... απαγορεύσει την προσέγγιση κρουαζιερόπλοιων! Εμείς, λοιπόν, καταργήσαμε το «καμποτάζ», με αποτέλεσμα να έλθουν φέτος 4 εκατομμύρια τουρίστες μόνο από τα κρουαζιερόπλοια! Και να δώσουν πολύτιμη ώθηση στον τουρισμό. Το ίδιο συνέβη με τις συγκοινωνίες, τα ταξί, τα φορτηγά, τους όρους λειτουργίας των καταστημάτων.

Ένα δεύτερο παράδειγμα: Αυτή τη στιγμή το 95% των φορολογικών δηλώσεων υποβάλλεται ηλεκτρονικά! Πράγμα που σημαίνει ότι οι «διασταυρώσεις» είναι αυτόματες και η «απόκριψη» πολύ πιο δύσκολη. Κι ακόμα η ακίνητη περιουσία όλων των Ελλήνων είναι πλήρως καταγεγραμμένη. Και μάλιστα ηλεκτρονικά καταγεγραμμένη. Οπως συμβαίνει σε κάθε άλλη σύγχρονη χώρα... Με αποτέλεσμα, όποιοι δήλωναν επί δεκαετίες κάτω από το «ελάχιστο εισόδημα» και σήμερα εμφανίζονται με πολλαπλά πολυτελή ακίνητα, κάπως πρέπει να τα εξηγήσουν... Κι όχι στον έφορο, ο οποίος μπορούσε παλαιότερα, με την κατάλληλη «ενθάρρυνση» να κάνει τα «στραβά μάτια». Αλλά στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων. Κι ως γνωστόν τα ηλεκτρονικά συστήματα δεν μπορεί κανείς να τα «κρηματίσει»... Η σχέση εφόρου-φορολογούμενου περιορίστηκε στο έπακρο. Κι αυτό αποτελεί ήδη μεγάλο βήμα στον αγώνα για την πάταξη της φοροδιαφυγής.

Κι ακόμα, πιάστηκαν με τη μέθοδο της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης εκατοντάδες εκατομμύρια δημόσια σπατάλης κάθε χρόνο. Και με την παρακολούθηση των δημόσιων νοσοκομείων ανακαλύφθηκε πολλαπλάσια σπατάλη στη δημόσια υγεία. Που το κόστος της ανά ασοθενή είχε ξεφύγει πολύ πάνω απ' ό,τι στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης. Αυτό δεν ήταν «δαπάνες για την υγεία». Ήταν άπιστευτο «πάρτι διαφθοράς» που ξεπερνούσε τα 3 δισεκατομμύρια τον χρόνο! Και τώρα σταμάτησε. Κι όσοι προσπαθούν να το συνεχίσουν, ελέγχονται άμεσα και αποφασιστικά...

Οι επόμενες μεταρρυθμίσεις

Ασφαλώς μένουν ακόμα να γίνουν πολλά, κι αυτά αφορούν το επόμενο κύμα των μεταρρυθμίσεων: Ανοικτά καταστήματα, ανοικτά επαγγέλματα, ανοικτά σχολεία, ανοικτά πανεπιστήμια... Με δυο λόγια ανοικτά οι οικονομία προς τα έξω, προς τον ανταγωνισμό και τις εξαγωγές. Και ανοικτή κοινωνία, χωρίς στεγανά που εμποδίζουν την είσοδο νέων επιχειρήσεων στην αγορά, νέων ανθρώπων στη γνώση και νέων εργαζομένων στην απασχόληση.

Ανοικτά σε επενδύσεις. Που με-

Αντώνης Σαμαράς: «Το τρίτο τρίμηνο της φετινής χρονιάς, για πρώτη φορά ύστερα από 24 τρίμηνα, η οικονομία κινήθηκε ανοδικά. Με 1,7%, δηλαδή πολύ περισσότερο απ' ό,τι προέβλεπαν και οι πιο αισιόδοξοι μέχρι χθες».

Κάνουμε τα πάντα να μειώσουμε το χρέος, όταν κάποιοι άλλοι κάνουν ό,τι μπορούν για να μας επιστρέψουν στον αναγκαστικό δανεισμό.

χρη πρόσφατα τις διώχναμε... Ανοικτή στην επιχειρηματικότητα, που ως τώρα την καταδιώκαμε... Ανοικτή στις ιδιωτικοποιήσεις. Που μέχρι πριν από λίγο τις ξορκίζαμε... Αλλά και στην παραγωγή σύγχρονων ποιοτικών δημοσίων υπηρεσιών. Καλής ποιότητας και καλά αμειβόμενων δημοσίων υπαλλήλων. Γιατί η περικοπή της σπατάλης ανοίγει τον δρόμο σε πολύ καλύτερες αμοιβές γι' αυτούς που προσφέρουν και το αξίζουν...

Τέσσερις άξονες συνοψίζουν (χωρίς να εξαντλούν) το επόμενο κύμα μεταρρυθμίσεων.

• **Ταχύτερη απονομή δικαιοσύνης.** Γιατί εκεί δυστυχώς πάσχουμε ακόμα. Αλλά και καλύτερη οργάνωση των δικαστηρίων, ώστε να μπορούν οι λειτουργοί της δικαιοσύνης να κάνουν τη δουλειά τους.

• **Αναταξινόμηση έσοδα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, με πρώτο τον ΕΝΦΙΑ.** Όσοι να μπορούν οι δήμοι και οι περιφέρειες να βγάλουν τα έξοδά τους, να κρίνονται για την αποτελεσματικότητά τους και να γίνουν

αληθινά μοχλοί τοπικής ανάπτυξης. Οχι «επαίτες» του κεντρικού Προϋπολογισμού και εστίες διαφθοράς στις τοπικές κοινωνίες.

• **Αναβάθμιση της δημόσιας παιδείας,** ώστε να κρίνεται το έργο των εκπαιδευτικών από τα αποτελέσματά τους, δηλαδή από τις επιδόσεις των μαθητών στο γυμνάσιο και στο λύκειο. Κι όχι να υποκαθίσταται από τη φροντιστηριακή παραπαιδεία. Ωστε να επιστρέψει η μάθηση μέσα στο σχολείο, να ανακουφιστούν οι οικογενειακοί προϋπολογισμοί από τα «ιδιαιτέρως». Και να μη συνθλιβούνται οι μαθητές που σήμερα υποχρεούνται να μάθουν τα πάντα τα δύο τελευταία χρόνια πριν από τις Πανελλαδικές...

• **Απλοποίηση και εξορθολογισμός του φορολογικού συστήματος** με σταδιακή μείωση των συντελεστών σε όλες τις κατηγορίες: και στον φόρο εισοδήματος, και στον φόρο κερδοφορίας, και στον φόρο περιουσίας, και στον ΦΠΑ. «Σταδιακά» στα επόμενα χρόνια, που σημαίνει, ότι κάθε χρόνο θα γίνεται αισθητή μια ακόμα βελτίωση, αλλά χωρίς να τίθενται σε κίνδυνο οι δημοσιονομικοί στόχοι.

Σταθερότητα σημαίνει...

Όλα αυτά, όμως, προϋποθέτουν σταθερότητα! Πρώτα πρώτα, πολιτική σταθερότητα και λειτουργικό κράτος.

• Η εκλογή Προέδρου Δημοκρατίας να ολοκληρωθεί απ' αυτή τη Βουλή! Χωρίς αναταράξεις,

χωρίς πρόωρες εκλογές και χωρίς κίνδυνο ακυβερνησίας. Ωστε η σημερινή κυβέρνηση να ολοκληρώσει το μεταρρυθμιστικό της έργο.

• Να προχωρήσει απόρροια της Συνταγματικής Αναθεώρησης που ήδη ξεκινά! Να ολοκληρωθεί η πρώτη φάση της από την τωρινή Βουλή μέχρι τον Μάιο του 2016 και στη συνέχεια να ψηφιστεί από την επόμενη Βουλή. Ωστε το 2017 να έχουμε νέο Σύνταγμα. Διαφορετικά, ακόμα και ο νόμος περί ευθύνης υπουργών δεν θα μπορεί να αλλάξει πριν από το... 2021!

Τέλος, χρειάζεται γενικότερη οικονομική σταθερότητα. Που σημαίνει να πιστοποιηθεί η βιωσιμότητα του χρέους μας. Δυστυχώς, αυτό που δεν καταλαβαίνει η αντιπολίτευση, είναι πως μια χώρα που δεν έχει βιώσιμο χρέος, δεν μπορεί να δανειστεί από τις αγορές! Αρα αναγκάζεται να καταφύγει σε «επίσημο δανεισμό». Δηλαδή να δανειστεί από τους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς και να υπογράψει δυσβάστακτους σε νέα Μνημόνια.

Απ' αυτό βγάζουμε τη χώρα εμείς. Εκεί την επιστρέφει η πολιτική ασυναρτησία της αντιπολίτευσης! Οποιοι διακηρύσσει ότι το χρέος μας είναι «μη βιώσιμο», δεν παύει να «νέα διαπραγματεύσεις». Λέει στις αγορές να ΜΗΝ τον δανειζούν! Και πηγαίνει σε νέο αναγκαστικό δανεισμό, με νέους επαχθείς όρους!

Οποιοι επιστρέφει τη χώρα στα ελλείμματα—που με τόσο κόπο ξεπεράσαμε—δεν «κτυπά τη λιτότητα». Αναγκάζεται να δανειστεί από εκείνους τους οποίους... «εκβιάζει» να του κόψουν το χρέος. Δεν ζητάει απλώς νέα δανεικά. Ζητάει να του χαρίσουν λεφτά για να καλύψει τα νέα ελλείμματα που ο ίδιος δημιούργησε! Και δεν υπάρχει χώρα στον κόσμο που θα δεχόταν κάτι τέτοιο. Πολύ περισσότερο που ανάμεσα στους εταίρους μας υπάρχουν ήδη χώρες που μας δάνεισαν με χαμηλότερα επιτόκια απ' ό,τι δανείζονται οι ίδιες.

Παραμιππιδώντας, πρότειναν να χρηματοδοτηθεί πρόγραμμα παροχών από το υπόλοιπο του ΤΧΣ που είχε δοθεί για ανακεφαλαιώση των τραπεζών. Δεν γνώριζαν ότι αυτό απαιτεί έγκριση από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και από 26 ευρωπαϊκά Κοινοβούλια. Ούτε αυτό δεν γνώριζαν! Ο κεντρικός πυλώνας του προγράμματος τους αποδείχθηκε ότι ήταν στον αέρα. Τέτοια άγνοια. Τέτοια ανευθυνότητα...

Όσοι τέτοια έχουν στο μυαλό τους, οδηγούν την Ελλάδα πίσω: είτε στη χρεοκοπία που μόλις αποφύγαμε είτε στην έξοδο από την Ευρώπη που μόλις αποτρέψαμε! Και πάντως σίγουρα στην πολιτική απομόνωση, την πιο δύσκολη στιγμή για τα εθνικά μας θέματα. Και ίσα ίσα τη στιγμή που η Ελλάδα γίνεται σήμερα επίκεντρο νέων συμμαχιών και νέων ισορροπιών στην περιοχή της. Είναι ελληνικό παράδοξο: αυτοί που ουσιαστικά επιδιώκουν επιστροφή σε Μνημόνια αναγκαστικού δανεισμού, να το παίζουν... «αντιμνημονιακοί»!

Βιωσιμότητα χρέους...

• Η Ελλάδα ήδη πέτυχε το μεγαλύτερο «κούρεμα» χρέους που έχει

υπάρξει ποτέ στην παγκόσμια Ιστορία: 105 δισεκατομμύρια ευρώ, το 2012!

• Ακόμα πέτυχε πρόσθετη μείωση χρέους κατά 20 δισ. τον Δεκέμβριο του 2012: Με την «επαναγορά» των παλαιών ομολόγων της σε πολύ μειωμένη τιμή.

• Ήδη μειώνουμε το χρέος κατά άλλα 11 δισ. με την επιστροφή του υπολοίπου από την ανακεφαλαιώση των τραπεζών, που τελικά δεν χρειάστηκε...

• Ήδη πληρώνουμε εξαιρετικά μειωμένους τόκους, που αντιστοιχούν σε χρέος προς ΑΕΠ πολύ χαμηλότερο απ' όσο έχουμε πραγματικά. Κι αυτό μετράει ήδη θετικά στη βιωσιμότητα...

• Ήδη το χρέος μας άρχισε να μειώνεται ονομαστικά. Ενώ θα μειωθεί ταχύτατα και ως ποσοστό του ΑΕΠ, με την ανάκαμψη που ήδη επιβεβαιώθηκε και την ανάπτυξη που όλοι προεξοφλούν για την Ελλάδα τα επόμενα χρόνια.

• Η Ελλάδα διεκδικεί ακόμα πρόσθετες ελαφρύνσεις χρέους, ως «επιβράβευση» της επιτυχίας της στο Πρόγραμμα που τώρα λήγει. Κάτι το οποίο υπάρχει στη συμφωνία του Νοεμβρίου του 2012...

Κάνουμε, δηλαδή, τα πάντα να μειώσουμε το χρέος και να το κατατίσουμε βιώσιμο, όταν κάποιοι άλλοι κάνουν ό,τι μπορούν για να μας επιστρέψουν στον αναγκαστικό δανεισμό! Τελικά, «κρίσις βιωσιμότητας» του χρέους είναι οι ίδιες οι αγορές. Αυτές ήδη το έκριναν βιώσιμο όταν πρωτοβγήκαμε, τον περασμένο Απρίλιο, και πριν υπάρξουν αναταράξεις πολιτικού ρίσκου.

Μόλις εκλέξουμε Πρόεδρο Δημοκρατίας και εξαλειφθούν οριστικά οι φόβοι πολιτικής αναταραχής, οι αγορές θα δείξουν ξανά πώς αξιολογούν αυτήν την τεράστια επιτυχία δημοσιονομικής προσαρμογής που έγινε στην Ελλάδα... Και με την «πιστωτική γραμμή» που θα πάρουμε από τους εταίρους μας για τον πρώτο χρόνο μετά τη λήξη του Μνημονίου, οι προσδοκίες για το μέλλον της ελληνικής οικονομίας θα ανέβουν κατακόρυφα, ενώ τα επιτόκια θα υποχωρήσουν πολύ περισσότερο από τα «χαμηλά» του περασμένου Αυγούστου.

Αυτή είναι η πορεία εξόδου από την κρίση. Αυτή είναι η «επόμενη μέρα»: Επιμονή στη δημοσιονομική εξυγίανση και συνέχιση των μεταρρυθμίσεων! Αλλά τώρα πια σε περιβάλλον ανάπτυξης, μείωσης της ανεργίας και σταδιακών φοροελαφρύνσεων.

Το αντίθετο επιδιώκουν όσοι διακηρύσσουν κατάργηση των μεταρρυθμίσεων: να επιστρέψουν τη χώρα στα ελλείμματα και στην εποχή των Μνημονίων. Να φέρουν πίσω την Ελλάδα στην 147η θέση στη διεθνή κατάταξη ανταγωνιστικότητας. Και να αποτρέψουν σύγχρονα θεσμούς και σύγχρονο Σύνταγμα.

Εμείς προτείνουμε πρόγραμμα εξόδου από την κρίση, με εθνική ορατότητα. Κι όσοι προσπαθούν να το ματαιώσουν βρίσκονται χωρίς πυξίδα στην ομίχλη, επιζητώντας επιστροφή στο σκοτάδι. Αληθινό παράδοξο: να εμφανίζονται ως δήθεν «προοδευτικοί», εκείνοι που θέλουν την Ελλάδα να παραμείνει αλυσοδεμένη στο χθες...

Μυστήριο παραμένει η επιστροφή της τρόικας

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

Την ώρα που η επιστροφή της τρόικας παραμένει ένα... μυστήριο, η ελληνική πλευρά εμπλουτίζει διαρκώς την επιχειρηματολογία της για να αντιμετωπίσει τις υψηλές απαιτήσεις των δανειστών της χώρας σε ό,τι αφορά τον προϋπολογισμό και τα δημοσιονομικά μεγέθη.

Την Πέμπτη η κυβέρνηση απέστειλε στην τρόικα τις προτάσεις της για τα 19 ανοικτά ζητήματα. Σε μείζονος σημασίας αναδεικνύεται το θέμα του δημοσιονομικού κενού που εντοπίζει η τρόικα, το οποίο υπό συνθήκες μπορεί να περπατήσει το 2015 ακόμα και στα 3,6

δισ. ευρώ. Ποσό το οποίο το οικονομικό επιτελείο όχι μόνο δεν αναγνωρίζει, αλλά θεωρεί ότι «μεγαλώνει» επίτηδες για να χρησιμοποιηθεί ως μοχλός πίεσης από την τρόικα, ώστε να υποχωρήσει η κυβέρνηση από τις θέσεις της στα υπόλοιπα 18 ζητήματα.

Ωστόσο, πρόθεση υπαναχώρησης δεν υπάρχει. Η κυβέρνηση εμμένει στη θέση της ότι δεν πρόκειται να λάβει νέα μέτρα για το 2015. Μάλιστα, σε ένδειξη καλής θέλησής του οικονομικό επιτελείο εντόπισε διάφορες δαπάνες (μη μισθολογικές) σε ΔΕΚΟ και Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), που θα μπορούσαν να περιοριστούν και ταυτόχρονα να δια-

σφαλίσουν την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος 3% του ΑΕΠ για το επόμενο έτος.

Από εκεί κι πέρα ξεκινάει η διαμόρφωση της στρατηγικής της ελληνικής πλευράς για αντιμετώπιση των «υπερβολικών»—όπως λένε στο υπουργείο—απαιτήσεων της τρόικας. Στο πλαίσιο αυτό:

1. Η κυβέρνηση υποστηρίζει ότι και πέρυσι τέτοια εποχή η τρόικα εκτιμούσε δημοσιονομικό κενό για το 2014 ύψους 2 δισ. ευρώ και οι προβλέψεις της διαψεύστηκαν. Γινα να μπορούν οι δήμοι και οι περιφέρειες να βγάλουν τα έξοδά τους, να κρίνονται για την αποτελεσματικότητά τους και να γίνουν

στο 1,8% του ΑΕΠ (ή και υψηλότερα) αντί στόχου για 1,5% του ΑΕΠ.

2. Τα στοιχεία για την πορεία των εσόδων στο πρώτο 10ήμερο του Νοεμβρίου είναι ενθαρρυντικά. Δείχνουν αύξηση 15% σε σχέση με πέρυσι το ίδιο διάστημα, ενώ φαίνεται πως η μείωση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης στα καύσιμα έχει άρchiσει να αποφέρει καρπούς. Τα έσοδα από τον ΕΦΚ και τον ΦΠΑ στα καύσιμα κατά τις πρώτες 10 ημέρες του μήνα ήδη έχουν φθάσει στα 380 εκατ. ευρώ.

3. Η επιστροφή στην ανάπτυξη αποτελεί το πιο ισχυρό διαπραγματευτικό χαρτί. Η τρόικα—αν και επισήμως δεν το αναφέρει—αμφι-

σβητεί την πρόβλεψη για ανάπτυξη της οικονομίας κατά 2,9% το 2015. Ωστόσο, η πολύ θετική εξέλιξη με τα στοιχεία του ΑΕΠ για φέτος (δείχνουν ότι η οικονομία τρέχει με θετικούς ρυθμούς από το πρώτο κιάλας τρίμηνο) ενισχύει την επιχειρηματολογία του οικονομικού επιτελείου ότι η οικονομική δραστηριότητα ανακάμπτει και αντιπροσώπευσε θα βελτιωθούν τα έσοδα στατζιζόντος τους δημοσιονομικούς στόχους.

Πάντως, στο υπουργείο Οικονομικών αναφέρουν ότι τώρα είναι ευκαιρία για την κυβέρνηση να θέσει το θέμα της αλλαγής των υψηλών στόχων για τα πρωτογενή πλεονάσματα. Με την οικονομία

να ανακάμπτει και τους έως τώρα στόχους να υπερκαλύπτονται, η κυβέρνηση θα μπορούσε να ζητήσει μία χαλάρωση προς όφελος της πραγματικής οικονομίας και της ταχύτερης επιστροφής σε υψηλούς αναπτυξιακούς ρυθμούς.

Από την άλλη πλευρά, όμως, η τρόικα δεν δείχνει διατεθειμένη να εγκαταλείψει τη σκληρή γραμμή που έχει χαράξει. Μάλιστα, υπάρχουν στέλεχη της που θεωρούν ότι η απόσταση με την Αθήνα είναι μεγάλη και δεν πρόκειται να επέλθει συμφωνία έως τις 8 Δεκεμβρίου και κάνουν λόγο για πιθανή παράταση του ευρωπαϊκού προγράμματος για όσο διαρκούν οι διαπραγματεύσεις.

Σε «αξονικό τομογράφο» ο τάφος της Αμφίπολης

Μετά τους αρχαιολόγους πιάνουν δουλειά γεωφυσικοί και ανθρωπολόγοι για τεστ DNA

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ

Η επόμενη ημέρα της συγκλονιστικής ανακάλυψης του τάφου με τον σκελετό στην Αμφίπολη θέτει τους ανασκαφείς, αλλά και την επιστήμη της Αρχαιολογίας γενικότερα, ενώπιον δύο γρίφων: της ταυτότητας του νεκρού και του εάν ο Τύμβος του Καστά κρύβει στα σπλάχνα του και άλλες εκπλήξεις, ενδεχομένως μεγαλύτερες από τον τάφο που ήρθε στο φως και προκάλεσε παγκόσμιο ενδιαφέρον.

Η αρχαιολόγος κ. Κατερίνα Περιστέρη και οι συνεργάτες της, εμφανώς δικαιωμένοι, θεωρούν ότι ολοκλήρωσαν το έργο τους στο συγκεκριμένο σημείο της ανασκαφής, που έδωσε στον ελληνικό και τον παγκόσμιο πολιτισμό εκπληκτικά ευρήματα, ενώ στους θαλάμους του τάφου παραμένουν μηχανικοί και εργάτες για την υποστήλωση, έργο ιδιαίτερα δύσκολο, λόγω της σαθρότητας του εδάφους. Τώρα τον λόγο έχουν οι ανθρωπολόγοι και τα εργαστήριά τους και οι γεωφυσικοί. Οι πρώτοι θα αναλάβουν να μελετήσουν και να αποφανθούν για τον σκελετό που βρέθηκε στον τάφο, ενώ οι γεωφυσικοί θα «ακτινογραφήσουν» με υπερσύγχρονες μεθόδους τον έκταστος 30 στρεμμάτων τύμβο.

Τα ανθρώπινα οστά, μερικά εκ των οποίων, όπως ανέφεραν οι ανασκαφείς, βρέθηκαν σε καλή κατά-

σταση, μεταφέρθηκαν μαζί με τα χώματα στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Αμφίπολης και αρμοδίως θα αποφασιστεί ο δρόμος που θα ακολουθηθεί για την εξέτασή τους.

Θα σταλούν δείγματα προς εξέταση στο εξωτερικό ή μπορεί να γίνει η επιστημονική εξέταση τους και στην Ελλάδα; Η ομότιμη καθηγήτρια Αρχαιολογίας του ΑΠΘ Χρυσούλα Παλιαδέλη λέει στην «Κ» ότι η διαδικασία που ακολουθείται σε αυτές τις περιπτώσεις είναι η εξέταση

Μολονότι έχουν περάσει τόσα χρόνια από την ανακάλυψη των οστών του Φιλίππου στη Βεργίνα, δεν έχει γίνει ακόμη έλεγχος DNA!

των οστών από ανθρωπολόγους, ενώ ειδικευμένοι στο αρχαίο DNA γενετιστές είναι σε θέση να το συγκρίνουν με άλλο γενετικό υλικό.

Εν προκειμένω, ο νους πηγαίνει στα οστά του Φιλίππου που βρέθηκαν στη Βεργίνα, πλην όμως η κ. Παλιαδέλη σημείωσε ότι μολονότι έχουν περάσει τόσα χρόνια από την ανακάλυψή τους δεν έχει γίνει ακόμη έλεγχος DNA!

«Ναι, μπορούν οι ανθρωπολόγοι εξετάζοντας στα εργαστήρια τα οστά να ξεχωρίσουν το φύλο, την ηλικία και το ύψος αν είναι ακέραια», ανέφερε στην «Κ» ο καθηγητής και προϊστάμενος της Ανθρωπολογικής Ερευνας της Πανεπιστημιακής Ανασκαφής της Βεργίνας κ. Θεόδωρος Αντίκας, προσθέτοντας πως υπάρχουν στην Ελλάδα και η γνώση και οι υποδομές. Ομως μια τέτοια διαδικασία προβλέπεται ότι θα πάρει χρόνο, χωρίς να είναι καθόλου βέβαιο πως στο τέλος θα εξακριβωθεί η ταυτότητα του νεκρού. Μέχρι τότε η «ονοματολογία» θα κυριαρχεί, αγγίζοντας ακόμη και αυτόν τον Μέγα Αλέξανδρο, μολονότι οι της ανασκαφής αλλά και οι εκτός Τύμβου Καστά αρχαιολόγοι αποφεύγουν να εκστομίσουν αυτό το όνομα, έστω και ως υπόθεση εργασίας.

Μελετώντας, ωστόσο, κανείς προσεκτικά κάποιες αναφορές στην ανακοίνωση του υπουργείου Πολιτισμού για τον τάφο και τον σκελετό,

δεν μπορεί να μην πάει ο νους του ότι «φωτογραφίζουν» τον μεγάλο στρατηλάτη. Γιατί ποιον άλλον θα μπορούσαν να εννοούν, έλεγαν όσοι προσπαθούσαν να διαβάσουν πίσω από τις γραμμές, στις επισήμανσεις τους περί «αφηρωισμένου νεκρού, δηλαδή, θνητού στον οποίο αποδόθηκαν λατρευτικές τιμές από την κοινωνία της εποχής του»; Για ποια «εξέχουσα προσωπικότητα» θα κατασκευαζόταν ένα «τέτοιο μοναδικό συγκρότημα», το οποίο, όπως σημειώνεται στην ανακοίνωση, «είναι απίθανο να είχε αναληφθεί από ιδιώτη»;

Και δεν τελειώσαμε: απομένει να ερευνήσουν οι επιστήμονες τι άλλο, εκτός από τον αποκαλυφθέντα τάφο, ενδεχομένως κρύβει ο λόφος του Καστά. Ποιος μπορεί να αποκλείσει ότι η αρχαιολογική σκαπάνη θα φέρει στο φως ακόμη πιο εκτυφλωτικά ευρήματα; Η επικείμενη λύση του δεύτερου γρίφου ξεκινάει σύντομα με «αξονική τομογραφία» του τύμβου, την οποία, όπως ανακοίνωσε ο πρόεδρος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου κ. Περικλής Μήτκας, ανέλαβε το Τμήμα Εφαρμοσμένης Γεωφυσικής του ΑΠΘ. Οι επιστήμονες θα «καλωδιώσουν» τον τύμβο και με τη διοχέτευση ηλεκτρικού ρεύματος στο εσωτερικό θα εκτιμήσουν αν υπάρχουν τάφοι. Εφόσον εντοπίσουν κενά στο χώμα, θα πιάσουν δουλειά οι αρχαιολόγοι.

Στους θαλάμους του τάφου της Αμφίπολης παραμένουν μηχανικοί και εργάτες για την υποστήλωση, έργο ιδιαίτερα δύσκολο, λόγω του σαθρού εδάφους.

Σε εγρήγορση η ΕΛ.ΑΣ. λόγω Πολυτεχνείου

Με τα τεκταινόμενα τις τελευταίες ημέρες στο Πανεπιστήμιο Αθηνών να προσφέρουν το βασικό υλικό στην «καθιερωμένη» πολιτική διελκυστίνδα κυβερνήσεως - αντιπολίτευσης, οδεύουμε στην κορύφωση του φετινού 41ου τριήμερου εορτασμού της εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Στα πανεπιστήμια του κέντρου της Αθήνας και την Ελληνική Αστυνομία έχει σημάνει συναγερμός προς αποφυγήν εκτροπών, ενόψει της αυριανής πορείας προς την πρεσβεία των ΗΠΑ.

Τα αστυνομικά μέτρα πρόκειται να είναι δρακόντεια για την αντιμετώπιση τυχόν επεισοδίων στους δρόμους του κέντρου, ενώ οι πρυτανικές αρχές του ΕΜΠ, του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (πρώην ΑΣΟΕΕ) θα βρίσκονται σε εγρήγορση για να αποφευχθούν εκτροπές εντός των ιδρυμάτων. Αλλωστε, οι εισαγγελικές και οι αστυνομικές αρχές μπορούν να παρέμβουν στα δημόσια κτίρια εάν τελούνται αξιόποινες πράξεις καθώς με τον νόμο 4009/11 η ΕΛ.ΑΣ. είναι αρμόδια για την προστασία των δημόσιων κτιρίων. Είναι χαρακτηριστικό ότι ήδη από την Πέμπτη αποφασίστηκε κατόπιν συνεννόησης Πρυτανείας - ΓΑΔΑ, να τεθούν σε αστυνομικό κλοιό τα πανεπιστημιακά ιδρύματα του κέντρου για να αποτραπεί ενδεχόμενη κατάληψή τους.

Ειδικότερα, όπως συμβαίνει την τελευταία πενταετία, ο εορτασμός της εξέγερσης του Πολυτεχνείου συνδέεται από τους διοργανωτές του με τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα και την προσφυγή της χώρας στους διεθνείς μηχανισμούς στήριξης (ΔΝΤ, Ε.Ε.), καθώς και -μετά την ψήφισή του τον Αύγουστο του 2011- με τον νόμο-πλάσιο 4009 για τη λειτουργία των ΑΕΙ, ο οποίος δέχεται τα πυρά των αριστερών κομμάτων, φοιτητικών παρατάξεων και πανεπιστημιακών. Στο πλαίσιο αυτό, στο φετινό κάρδο εισήλθαν τα τελευταία επεισόδια μπροστά στη Νομική Σχολή Αθηνών ανάμεσα σε δυνάμεις των ΜΑΤ και φοιτητές που διαμαρτύρονταν στην απόφαση του πρύτανη Θεόδωρου Φορτσάκη να κλείσει τη

σχολή ώστε να αποφύγει κατάληψή της.

Τελικά, η Νομική όπως και το ΟΠΑ θα παραμείνουν κλειστά σήμερα και αύριο, όπως συμβαίνει την τελευταία δεκαετία, όμως «η διαχείριση της κατάστασης στο ΕΚΠΑ πυροδοτεί κινδύνους για τον εορτασμό του Πολυτεχνείου» όπως ανέφερε στην «Κ» καθηγητής του ΕΜΠ με μακρά εμπειρία στα διοικητικά του ιδρύματος.

Βέβαια, η Σύγκλητος του ΕΜΠ σε ανακοίνωσή της προς τα υπουργεία Παιδείας και Δημόσιας Τάξης, καθώς και την εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, αναφέρει ότι η ίδια δεν φέρει ευθύνη για ό,τι συμβεί εκτός ΕΜΠ, ενώ με τον νόμο 4009/11 η Αστυνομία είναι αρμόδια για την προστασία των δημόσιων κτιρίων. «Η ομαλή εξέλιξη του εορτασμού εξαρτάται αποκλειστικά από εξωτερικούς, ως προς το Ιδρυμα, παράγοντες. Τα μέλη ή τα όργανα του ΕΜΠ δεν έχουν νομική ή την ουσιαστική αρμοδιότητα ή δυνατότητα και για τον λόγο αυτό αρνούνται κατηγορηματικά να αναλάβουν την οποιαδήποτε ευθύνη, όσον αφορά την πρόληψη δολοφονίας, καταστροφών, ή βίας από οποιονδήποτε και οπουδήποτε» αναφέρει ανακοίνωση του ΕΜΠ.

Σήμερα και αύριο πάντως, το σύνολο -σχεδόν- της αστυνομικής δύναμης στην Αττική βρίσκεται σε επιφυλακή, ενώ υπολογίζεται ότι στην εφαρμογή του σχεδίου ασφαλείας της ΓΑΔΑ θα μετάσχουν 7.000 αστυνομικοί. Τα προγραμματισμένα ρεπό των αστυνομικών έχουν ανασταλεί, ενώ για τον καλύτερο συντονισμό των επιχειρήσεων αναμένεται να χρησιμοποιηθεί εφεδρικό σύστημα επικοινωνίας Tetra, όπως είχε συμβεί στις κινητοποιήσεις για τη συμπλήρωση ενός έτους από τη δολοφονία του Π. Φύσσα.

Κύκλοι του υπουργείου Δημόσιας Τάξης αναφέρουν ότι η αναταραχή στον χώρο της Παιδείας αλλά και το ενδεχόμενο να μετάσχουν μαζί στις κινητοποιήσεις μέλη του αναρχικού - αντιεξουσιαστικού χώρου καθιστούν τις φετινές εκδηλώσεις «υψηλού κινδύνου».

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΑΚΑΣΑΣ,
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ

Βραδιά βράβευσης συνεδρίου Success Generator Douwe Egberts Professional Partner, Βουδαπέστη, Ουγγαρία
Κώστας Σαντορινάος, Περιφερειακός Διευθυντής DEP, Μάριος Γ. Συρίμης, Διευθυντών Σύμβουλος,
Παναγιώτης Ζώντας, Διευθυντής Επιχειρηματικής Ανάπτυξης DEP

Coffee Care Ltd “Partner of the year 2014!”

Για ακόμη μια φορά βραβεύτηκε η εταιρεία COFFEE CARE από τη DOUWE EGBERTS! Αυτή τη φορά με το βραβείο **PARTNER OF THE YEAR 2014**. Αποδεικνύεται και δικαιώνεται η εμπιστοσύνη που έχουν δείξει οι πελάτες και συνεργάτες μας για πάνω από 19 χρόνια. Η Coffee Care με συνετές κινήσεις κατάφερε να κρατηθεί δυνατή στην αγορά και προχώρησε σε επενδύσεις και άλλες ενέργειες οι οποίες δημιουργούν προϋποθέσεις για ένα καλύτερο μέλλον.

Η Coffee Care ευχαριστεί θερμά το αφοσιωμένο της προσωπικό και τους πιστούς πελάτες και συνεργάτες της, για τη συνεχή στήριξη τόσο στην εταιρεία όσο και στα προϊόντα της. **Υπόσχεσή της...συνέπεια στη βελτίωση.**

Για ολοκληρωμένες λύσεις στον καφέ Douwe Egberts και στα υπόλοιπα ποιοτικά προϊόντα μας για τον επαγγελματικό σας χώρο, παρακαλώ επικοινωνήστε στο 8000 8002 (χωρίς χρέωση κλήσης).

Coffee Care

Με συνέπεια στην απόλαυση.

Παρέμβαση ΗΠΑ στην Αν. Μεσόγειο

Η επίσκεψη Μπρίντεν στην Αγκυρα, οι τριμερείς με Αίγυπτο και Ισραήλ και η συνάντηση Σαμαρά - Νταβούτογλου

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ**

Πόκερ για γερά νεύρα, με εναλλαγή ευκαιριών που δημιουργούνται και κινδύνων που ελλοχεύουν, παίζεται τις τελευταίες εβδομάδες στην Ανατολική Μεσόγειο. Η είσοδος του τουρκικού σεισμογραφικού σκάφους «Μπαρμπαρός» στην ΑΟΖ της Κύπρου άνοιξε ένα νέο αρνητικό κεφάλαιο, στις σχέσεις της Ελλάδας με την Τουρκία. Το κλίμα επιδεινώθηκε από τις περιέργειες κινήσεις τουρκικών πλοίων και αεροσκαφών στο Αιγαίο. Προσστά στην κλιμακούμενη ένταση που απειλεί να αποσταθεροποιήσει την περιοχή, ο Αμερικανός αντιπρόεδρος, Τζο Μπρίντεν, εμφανίζεται έτοιμος στις συναντήσεις που θα έχει με τους κ. Ερντογάν και Νταβούτογλου την ερχόμενη Παρασκευή στην Αγκυρα να ασκήσει

Αμερικανοί αξιωματούχοι τονίζουν ότι το Μπαρμπαρός «παραβιάζει το δικαίο της θάλασσας και τη νομιμότητα».

την επιρροή του και να προσφέρει εγγυήσεις που θα αποφορτίσουν την ατμόσφαιρα. Στην κορυφή της ατζέντας θα βρεθεί η αντιμετώπιση του Ισλαμικού Κράτους, αλλά θα συζητηθεί και η έκρυθμη κατάσταση στην Αν. Μεσόγειο.

Ο Αμερικανός αντιπρόεδρος, ο οποίος το Σάββατο θα επισκεφθεί και τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο στο Φανάρι, θα αναζητήσει μια φόρμουλα που θα επιτρέψει την απόσυρση του «Μπαρμπαρός», για το οποίο οι ΗΠΑ τονίζουν πλέον ότι «παραβιάζει το δικαίο της θάλασσας και τη νομιμότητα». Σύμφωνα με αξιωματούχο του Λευκού Οίκου, οι ΗΠΑ θέλουν την απόσυρση των τουρκικών πλοίων από την κυπριακή ΑΟΖ «το συντομότερο».

Την ίδια ώρα, η αμερικανική εταιρεία Noble Energy, που διεξάγει

20 Οκτωβρίου
Το «Μπαρμπαρός» εισέρχεται στην ΑΟΖ της Κύπρου.

29 Οκτωβρίου
Κοινή συνάντηση των υπουργών Εξωτερικών Ελλάδας, Κύπρου και Αιγύπτου, στη Λευκωσία.

5 Νοεμβρίου
Ο αναπληρωτής βοηθός υπ. Εξωτερικών των ΗΠΑ, Άμος Χόκσταϊν, φθάνει στη Λευκωσία.

Η κορβέτα «Μπουγιουκάντα» περνάει μεταξύ Ανδρου και Εύβοιας, παραβιάζοντας επτά φορές τους κανόνες αβλαβούς διέλευσης.

9 Νοεμβρίου
«Εχουμε σαφείς κανόνες εμπλοκής» σε περίπτωση που τα τουρκικά πλοία «συναντηθούν» με ελληνικά ή ισραηλινά, δηλώνει ο αρχηγός του τουρκικού ΓΕΝ.

11 Νοεμβρίου
Τουρκικό μαχητικό φθάνει μέχρι τη Μύκονο και αναχαιτίζεται από δυο ελληνικά F-16.

ΕΝΑΣ ΜΗΝΑΣ ΕΝΤΑΣΗΣ

27 Οκτωβρίου
Υπερπήσεις τουρκικών μαχητικών πάνω από το Αγαθονήσι και το σύμπλεγμα των Φούρνων.

30 Οκτωβρίου
Το Εθνικό Συμβούλιο της Τουρκίας προειδοποιεί ότι θα κάνει τα πάντα για να προστατεύσει τα δικαιώματά της λεγόμενης ΤΔΒΚ.

7 Νοεμβρίου
Επίσκεψη Σαμαρά στην Κύπρο, συνάντηση με Αναστασιάδη και πολιτικούς αρχηγούς.

8 Νοεμβρίου
«Διακήρυξη του Καΐρου» μετά την τριμερή σύνοδο κορυφής Σαμαρά, Αναστασιάδη, Αλ Σίσι.

10 Νοεμβρίου
Ανακοινώνεται η σύγκληση του Ανωτάτου Συμβουλίου Συνεργασίας Ελλάδας - Τουρκίας στις 5-6 Δεκεμβρίου στην Αθήνα.

12 Νοεμβρίου
Συνάντηση στην Αθήνα των γεν. γραμματέων των υπουργείων Εξωτερικών Ελλάδας, Κύπρου και Ισραήλ.

γεωτρήσεις στο «Οικόπεδο 12», έχει διαμνηύσει στην κυβέρνηση Ομπάμα ανησυχία για την ένταση στην περιοχή και έχει ζητήσει να υπάρξουν πρόνοιες που να διασφαλίζουν την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητάς της.

Πάντως, οι ΗΠΑ θεωρούν το αέριο ως «κλειδί» και, προς το παρόν, υποστηρίζουν ότι τα όποια έσοδα από την αξιοποίηση των κοιτασμάτων θα πρέπει να διαιωνισθούν ακριβοδίκαια στο πλαίσιο της λύσης.

Με την ομογένεια να πιέζει την κυβέρνηση Ομπάμα να σταματήσει να διασυνδέει την ενεργειακή διάσταση με τη λύση, αναζητούνται τρόποι που θα επιτρέψουν μεν την εμπλοκή των Τουρκοκυπρίων σε μια ευρύτερη συζήτηση για τα κοινά, αλλά όχι με θεσμική δυνατότητα παρέμβασης ή παρενόχλησης της διαδικασίας κάτι που η Λευκωσία απορρίπτει κατηγορηματικά.

Ενδεχόμενη αποκλιμάκωση θα διαμορφώσει ένα πιο θετικό περιβάλλον για το Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας (ΑΣΣ) Ελλάδας - Τουρκίας η σύγκληση του οποίου γίνεται και με την προτροπή της Ουάσινγκτον. Με το «Μπαρμπαρός» να παραμένει εντός της κυπριακής ΑΟΖ, η απρόσμενη εναλλαγή από την ένταση στην αποκλιμάκωση που σηματοδοτεί η ελληνοτουρκική συνάντηση κορυφής, αποτελεί μεν μια ευπρόσδεκτη εξέλιξη, ελλοχεύει όμως ο κίνδυνος, αν δεν υπάρξουν οι απαραίτητες «συμπληρωματικές κινήσεις», να δημιουργηθεί η αρνητική εντύπωση ότι αποσυνδέονται οι ελληνοτουρκικές σχέσεις από την παραβατική συμπεριφορά της Αγκυρας στην Κύπρο.

Η συνάντηση Σαμαρά - Νταβούτογλου, που πραγματοποιείται στον απόηχο της επισήμοποίησης των συνεργασιών της Ελλάδας και της Κύπρου με Αίγυπτο και Ισραήλ, αποτελεί και απάντηση στον ισχυρισμό της Αγκυρας ότι τα πολυμερή αυτά σχήματα στρέφονται εναντίον της. Με το ΑΣΣ η Αθήνα δείχνει έμπρακτα ότι εξακολουθεί να επενδύει στις καλές διμερείς σχέσεις με την Τουρκία.

Οι τριμερείς συνεργασίες

Ο ρόλος της Ουάσινγκτον παραμένει κομβικός, καθώς υποστηρίζει επίσης τις παράλληλες τριμερείς συνεργασίες της Ελλάδας και της Κύπρου με την Αίγυπτο και το Ισραήλ. Οι Αμερικανοί θεωρούν την επιβίωση και ισχυροποίηση του Αιγυπτίου προέδρου Αλ Σίσι αναγκαίο συστατικό για τη διασφάλιση της σταθερότητας στην περιοχή, ενώ παρά τις διαφορές σε τακτικό επίπεδο μεταξύ Ομπάμα και Νετανιάχου, η στήριξη του Ισραήλ και η ενσωμάτωσή του στην περιφερειακή κανονικότητα, παραμένει διαχρονικά ακρογωνιαίος λίθος της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής.

Σε κάθε περίπτωση, οι τριμερείς συνεργασίες της Ελλάδας και της Κύπρου, με την Αίγυπτο, και με το Ισραήλ, προχωρούν με ταχείς ρυθμούς. Μετά τη σύνοδο κορυφής Σαμαρά - Αναστασιάδη - Αλ Σίσι, στο Κάιρο, μπήκαν τα θεμέλια για ανάλογη τριμερή συνάντηση του Έλληνα πρωθυπουργού και του Κύπριου προέδρου με τον Μπέντζαμιν Νετανιάχου που τοποθετείται γύρω στον Ιανουάριο. Η Διακήρυξη του Καΐρου που, μεταξύ άλλων, προβλέπει την ταχεία προώθηση της διαδικασίας οριοθέτησης των θαλασσίων ζωνών μεταξύ Ελλάδας, Αιγύπτου και Κύπρου, προκάλεσε την έντονη ενόχληση της Αγκυρας. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η προειδοποίηση του αρχηγού του τουρκικού πολεμικού ναυτικού ότι έχει λάβει συγκεκριμένους κανόνες εμπλοκής σε περίπτωση που τα τουρκικά πλοία «συναντηθούν» με ελληνικά ή ισραηλινά. Τουρκικές διπλωματικές πηγές τόνιζαν στην «Κ» ότι με τις κινήσεις αυτές το μόνο που επιτυγχάνεται η Αθήνα είναι «να περιορίσει την ευελιξία κινήσεων» σε πιθανές μελλοντικές διαπραγματεύσεις για οριοθέτηση ΑΟΖ μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Στο υφιστάμενο σκηνικό έχει ενδιαφέρον το ενεργειακό σενάριο που πραγματοποιείται την ερχόμενη Πέμπτη και Παρασκευή στην Κωνσταντινούπολη όπου, μεταξύ άλλων, θα συμμετάσχουν οι υπουργοί Ενέργειας της Τουρκίας, της Ελλάδας, αλλά και των ΗΠΑ.

Οι προσδοκίες από το Συμβούλιο

Του **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ**

Την Τετάρτη το απόγευμα, ο Ευ. Βενιζέλος συγκάλεσε την πρώτη σύσκεψη υπηρεσιακών παραγόντων του υπουργείου Εξωτερικών για την προετοιμασία του Ανωτάτου Συμβουλίου Συνεργασίας Ελλάδας και Τουρκίας που θα γίνει στις 5 και 6 Δεκεμβρίου στην Αθήνα. Μία ημέρα αργότερα, έστειλε επιστολές σε οκτώ συναδέλφους του από το υπουργικό συμβούλιο, και συγκεκριμένα στους υπουργούς Ανάπτυξης, Ναυτιλίας, Τουρισμού, Πολιτισμού, Δικαιοσύνης, ΠΕΧΩΔΕ, Προστασίας του Πολίτη και Αγροτικής Ανάπτυξης, ζητώντας τους να συμβάλουν στην προετοιμασία, με επεξεργασία προτάσεων και αναζήτηση πεδίων, όπου θα μπορούσαν να συναφθούν συμφωνίες. Ως έθιστοι σε αυτές τις περιπτώσεις, η γραφειοκρατία αρχίζει να δουλεύει αφού έχουν οριστεί οι ημερομηνίες.

Το χρονικό διάστημα της προετοιμασίας θα είναι περιορισμένο, αφού οι υπηρεσιακοί παράγοντες θα έχουν στη διάθεσή τους το πολύ 20 ημέρες. Ως εκ τούτου έμπειροι διπλωμάτες συνιστούν να μην καλλιεργούνται υπερβολικές προσδοκίες ως προς τα αποτελέσματα σε επίπεδο συμφωνιών και μνημονίων συνεργασίας. Αλλωστε, αυτά δεν ήταν η κύρια επιδίωξη πίσω από την απόφαση να γίνει το Συμβούλιο Συνεργασίας Ελλάδας-Τουρκίας. Η κύρια επιδίωξη ήταν να ελεγχθεί η ένταση ανάμεσα στις δύο χώρες, η οποία είχε οδηγήσει σε μια επικίνδυνη κλιμάκωση τις τελευταίες εβδομάδες, με αποκορύφωμα ίσως τις δηλώσεις Τούρκων αξιωματούχων για τους «κανόνες εμπλοκής». Σύμφωνα με διπλωματική πηγή, η επιδείνωση του κλίματος ήταν μια διαδικασία που αντανάκλασε και στις δύο πλευρές του Αιγαίου και σε επίπεδο κοινής γνώμης, και όπως αναφέρει χα-

κτηριστικά, η τριμερής Αιγύπτου, Κύπρου και Ελλάδας απασχόλησε έντονα και επί μία ολόκληρη εβδομάδα τον τουρκικό Τύπο, ο οποίος στο σύνολό του την εξέλαβε ως μια συμμαχία εχθρική προς την Τουρκία. Η αποφασιστική επικοινωνία, κατά την οποία συμφωνήθηκε να γίνει το Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας, έγινε από την ελληνική πλευρά, από το Μέγαρο Μαξίμου, αμέσως μετά την τριμερή Σύνοδο Κορυφής του Καΐρου. Αξίζει να σημειωθεί ότι υπηρεσιακοί παράγοντες στο ΥΠΕΞ θεωρούσαν τη χρονική συγκυρία μάλλον ακατάλληλη και είχαν εισηγηθεί να ανασταλεί επί αόριστον η διεξαγωγή του Συμβουλίου, ενώ και τουρκικές διπλωματικές πηγές υποστήριζαν ότι η χρονική στιγμή δεν ήταν η καταλληλότερη να γίνει. Έτσι, πάντως, η διεξαγωγή του συνιστά ένα ρίσκο για την κυβέρνηση, αν στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων στην κυπριακή ΑΟΖ, δεν υπάρξει εκτόνωση. Διπλωματικές πηγές εκτιμούν, ωστόσο, ότι η Αθήνα έχει λάβει διαβεβαιώσεις ότι τα πράγματα θα παραμείνουν ελεγχόμενα στο Αιγαίο το επόμενο διάστημα και ότι το «Μπαρμπαρός», αν δεν έχει

Κύρια επιδίωξη της συνάντησης είναι να ελεγχθεί η κλιμακούμενη ένταση ανάμεσα στις δύο χώρες.

αποσυρθεί ως τότε, δεν θα βρίσκεται εν πλώ στην κυπριακή ΑΟΖ στις 5 και 6 Δεκεμβρίου.

Η Αγκυρα από την πλευρά της επιθυμούσε διακαώς τη σύγκληση του Συμβουλίου, ώστε να αποκρούσει την κριτική που δέχεται από το εσωτερικό της για αποτυχία της εξωτερικής της πολιτικής. Μια ευρύτατα διαδεδομένη σαρκαστική παρατήρηση ανάμεσα στους Τούρκους σχολιαστές είναι, πως από το δόγμα του «μηνενικά προβλήματα με τους γείτονες» έχει φτάσει στο «μηνενικά σχέσεις με τους γείτονες», αφού σε πέντε σημαντικές χώρες (Αίγυπτο, Ισραήλ, Συρία, Λιβύη και Αρμενία) δεν έχει προεβληθεί. Με το Συμβούλιο Συνεργασίας η κυβέρνηση Νταβούτογλου θέλει να δείξει στο εσωτερικό, ότι με έναν τουλάχιστον γείτονα οι σχέσεις είναι κανονικές.

Αυτή η εγκόνα κανονικότητας ήταν πάντως κάτι που προκαλούσε ενδοιασμούς στην Αθήνα και εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα. Με το Συμβούλιο Συνεργασίας η κυβέρνηση Νταβούτογλου θέλει να δείξει στο εσωτερικό, ότι με έναν τουλάχιστον γείτονα οι σχέσεις είναι κανονικές. Αυτή η εγκόνα κανονικότητας ήταν πάντως κάτι που προκαλούσε ενδοιασμούς στην Αθήνα και εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα. Με το Συμβούλιο Συνεργασίας η κυβέρνηση Νταβούτογλου θέλει να δείξει στο εσωτερικό, ότι με έναν τουλάχιστον γείτονα οι σχέσεις είναι κανονικές. Αυτή η εγκόνα κανονικότητας ήταν πάντως κάτι που προκαλούσε ενδοιασμούς στην Αθήνα και εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα. Με το Συμβούλιο Συνεργασίας η κυβέρνηση Νταβούτογλου θέλει να δείξει στο εσωτερικό, ότι με έναν τουλάχιστον γείτονα οι σχέσεις είναι κανονικές.

Ισχυρή η σχέση Ελλάδας - Ισραήλ

Της **IRIT BEN-ABBA***

Το Ισραήλ και η Ελλάδα έχουν μία ισχυρή εταιρική σχέση. Εχουν δημιουργηθεί ισχυρά θεμέλια στις διμερείς μας σχέσεις τα τελευταία χρόνια, καθώς τα δύο κράτη αναπτύσσουν μια πραγματικά δυναμική συνεργασία σε διάφορους τομείς, όπως είναι η πολιτική, η άμυνα, η ενέργεια, ο τουρισμός, η τεχνολογική έρευνα και ανάπτυξη και ο πολιτισμός. Το πρώτο υψηλόβαθμο διακυβερνητικό συμβούλιο έλαβε χώρα πέρυσι στην Ιερουσαλήμ υπό την αιγίδα των πρωθυπουργών Νετανιάχου και Σαμαρά με τη συμμετοχή πολλών υπουργών, κάτι που αντικατοπτρίζει τις ιδιαίτερες σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών.

Ο υπουργός Εξωτερικών μας, κ. Αβιγκντορ Λίμπερμαν συναντήθηκε με τον Έλληνα ομολόγό του, κ. Ευ. Βενιζέλο στο περιθώριο της Γ.Σ. του ΟΗΕ, όπου ανακοίνωσαν ότι η δεύτερη υψηλόβαθμη διακυβερνητική θα πραγματοποιηθεί τον επόμενο χρόνο που συμπιπτει και με την 25η επέτειο των αναβαθμισμένων διμερών μας σχέσεων. Οι σχέσεις μεταξύ των επιτελείων Αμυνάς μας βελτιώνονται συνεχώς, όπως φαίνεται και από τον μεγάλο αριθμό των κοινών ασκήσεων μεταξύ των Πολεμικών Αεροποριών και Πολεμικών Ναυτικών Ισραήλ και Ελλάδας. Η σημασία που αποδίδει το Ισραήλ σε αυτή την ενισχυμένη συνεργασία διαφαίνεται και από το γεγονός ότι διορίστηκε ακόλουθος Αμυνάς στην ισραηλινή πρεσβεία στην Ελλάδα για πρώτη φορά στην ιστορία. Βρισκόμαστε σε διαβουλευσεις για συνεργασία στον τομέα της ενέργειας (φυσικό αέριο, ηλεκτροδότηση) τόσο σε διμερές επίπεδο όσο και σε μια τριγωνική σχέση

με την Κύπρο. Περίπου 400.000 Ισραηλινοί τουρίστες επισκέφθηκαν την Ελλάδα φέτος. Οι πολιτικές μας σχέσεις βρίσκονται σε άνθηση και θα υπάρξουν πολλές πολιτικές εκδηλώσεις με αφορμή την 25η επέτειο των διμερών σχέσεων. Στόχος μου είναι να ενισχύσω ακόμα περισσότερο τον ελληνοισραηλινό στρατηγικό συνεργασίας, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις ανθρώπινες επαφές και στη δημιουργία συνεργειών σε σημαντικούς τομείς.

Οι διμερείς μας σχέσεις αναπτύσσονται και σε μια κρίσιμη συγκυρία για την ευρύτερη περιοχή μας. Η Μέση Ανατολή βρίσκεται σε αναβρασμό, καθώς ο εξτρεμισμός απειλεί τις σταθερές ηγεσίες στην περιοχή και την παγκόσμια σταθερότητα. Το Ισραήλ αντιμετωπίζει απειλές χωρίς προηγούμενο από τη Χεζμπολάχ που υποστηρίζει το Ισραήλ, ο οποίος απειλεί τις σταθερές ηγεσίες στην περιοχή και την παγκόσμια σταθερότητα. Το Ισραήλ αντιμετωπίζει απειλές χωρίς προηγούμενο από τη Χεζμπολάχ που υποστηρίζει το Ισραήλ, ο οποίος απειλεί τις σταθερές ηγεσίες στην περιοχή και την παγκόσμια σταθερότητα. Το Ισραήλ αντιμετωπίζει απειλές χωρίς προηγούμενο από τη Χεζμπολάχ που υποστηρίζει το Ισραήλ, ο οποίος απειλεί τις σταθερές ηγεσίες στην περιοχή και την παγκόσμια σταθερότητα.

Δυναμική συνεργασία σε τομείς όπως η πολιτική, η άμυνα, η ενέργεια, ο τουρισμός, η τεχνολογική έρευνα και ο πολιτισμός.

*Η κ. Irit Ben-Abba είναι πρέσβης του Ισραήλ στην Αθήνα.

Εθnikοπατριωτικό «ταγκό» από Ράμα και Βούτσιτς

Οι πρωθυπουργοί της Αλβανίας και της Σερβίας ξέχασαν, λόγω Κοσόβου, τη διπλωματία

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ

Οπως και στον πολυσυζητημένο ποδοσφαιρικό αγώνα μεταξύ των εθνικών ομάδων Σερβίας και Αλβανίας, έτσι και στην πρώτη, ιστορική κατά τα άλλα, συνάντηση των πρωθυπουργών Εντι Ράμα και Αλεξάνταρ Βούτσιτς, το «πρώτο ημίχρονο» έληξε επεισοδικά. Στο ποδόσφαιρο το ματς διακόπηκε λίγο πριν από τη λήξη

Η πρώτη επίσκεψη Αλβανού πρωθυπουργού στο Βελιγράδι, ύστερα από 68 χρόνια, έληξε με την εύθραυστη περιφερειακή σταθερότητα να έχει δεχθεί άλλο ένα πλήγμα.

του ημίχρονου, με τους ποδοσφαιριστές να παίζουν γροθιές για τη σημαία με τον χάρτη της «Μεγάλης Αλβανίας», που έκανε την εμφάνισή της κρεμασμένη ο' ένα τπλακατευθυνόμενο ελικοπτεράκι.

Στην κοινή συνέντευξη, στο πλαίσιο της επίσκεψης του Αλβανού πρωθυπουργού στο Βελιγράδι, της πρώτης μετά 68 χρόνια, Βούτσιτς και Ράμα έγιναν «μαλλιά κουβάρια» για το θέμα του Κοσόβου και λίγο έλειψε ο Σέρβος πρωθυπουργός να ζητήσει από τον «προκλητικό» Αλβανό ομολόγό του να τα μαζέψει και

Στιγμιότυπο από την επεισοδική συνέντευξη Τύπου που έδωσαν, την περασμένη Δευτέρα, μετά τη συνάντησή τους στο Βελιγράδι οι πρωθυπουργοί της Αλβανίας και της Σερβίας, Εντι Ράμα (αριστερά) και Αλεξάνταρ Βούτσιτς.

να γυρίσει στην πατρίδα του. Κατόπιν αυτών, όπως και με τον επαναληπτικό ποδοσφαιρικό αγώνα, μένει να δούμε εάν θα γίνει η ανταποδοτική επίσκεψη Βούτσιτς στα Τίρανα. Αλλά και αν πάρει ο Σέρβος, θα δούμε αν θα πάρει το «αίμα» πίσω και θα διακρυξεί όπως δήλωσε αμέσως μετά την «πρόκληση» του Ράμα, μέσα στο «σπίτι» του τελευταίου ότι το Κόσοβο «ήταν, είναι και θα παραμείνει αναπόσπαστο κομμάτι της Σερβίας».

Κανείς δεν έτρεφε αυταπάτες ότι οι πάγοι δεκαετιών στις σχέσεις Σέρβων και Αλβανών θα έλιωναν με την ανταλλαγή επισκέψεων των δύο πρωθυπουργών και οι δύο λαοί θα παραμέ-

ριζαν ιστορικές διαφορές και προκαταλήψεις. Υπήρχαν πάντως ελπίδες ότι οι κ. Ράμα και Βούτσιτς θα άφηναν στην άκρη ή θα διαχειρίζονταν τις όποιες διαφορές με διπλωματικότερο τρόπο, ώστε τουλάχιστον να δημιουργήσουν μια ακτίδα φωτός, για την οικοδόμηση μελλοντικά κλίματος εμπιστοσύνης ή τουλάχιστον να μη γυρίσουν πίσω τον τροχό. Δεν το έπραξαν, παρότι οι πιέσεις των δυτικών και ειδικά της Αγκελα Μέρκελ να αποφύγουν να αναφερθούν στο θέμα του Κοσόβου, ήταν ισχυρές και κατά κάποιες πληροφορίες που διέρρευσαν στα ΜΜΕ, η Γερμανίδα καγκελάριος τους το είχε σχεδόν απαγορεύσει.

Ο Ράμα που ήγειρε δημοσίως αυτό το ζήτημα, δεν άντεξε, υπέκυψε στον πειρασμό του εθνικολαϊκισμού. Ταξίδεψε στο Βελιγράδι ως πρωθυπουργός της Αλβανίας, στο μυαλό του όμως είχε σκοπό να επιστρέψει ως ηγέτης των απανταχού Αλβανών. Και εν πολλοίς το πέτυχε. Ερέθισε τους Σέρβους με το θέμα του Κοσόβου και τους εξαγριώσε με τα όσα διακήρυξε την επομένη επισκεπτόμενος την αλβανική μειονότητα στη Νότια Σερβία. Ήταν ανάγκη να το πράξει; Εθίγη όταν ο Βούτσιτς στην «απερίγραπτη» κοινή συνέντευξη τον κατηγόρησε για «κατάχρηση της φιλοξενίας». Ήταν όμως ο ίδιος που, λίγους μήνες πριν, είχε απευθύνει

την ίδια κατηγορία στον ηγέτη των Σέρβων ορθόδοξων, πατριάρχη Ειρηνάιο, που επισκεπτόταν τα Τίρανα προσκεκλημένος του Αρχιεπισκόπου Αναστάσιου και είχε δηλώσει σε μια εφημερίδα ότι το Κόσοβο είναι τμήμα της Σερβίας. Ο Εντι Ράμα δεν θα είχε χορέψει το ίδιο καλά το εθνικοπατριωτικό του «ταγκό» στο Βελιγράδι, αν δεν είχε σε ρόλο «παρτενέρ», μια αντάξια σερβική ηγεσία, η οποία έκανε τα πάντα να του δείξει ότι ήταν ανεπιθύμητος.

Οχι μόνο, λοιπόν, ο Ράμα δεν έγινε δεκτός από τον πρόεδρο Νικολιτς, όπως προέβλεπε το αρχικό πρόγραμμα, αλλά οι Σέρβοι δεν είχαν αναρτήσει ούτε αλβανικές σημαίες στο αεροδρόμιο και τον χώρο της συνάντησης, παραβιάζοντας το διπλωματικό πρωτόκολλο και εμφανιζόμενοι μικρόψυχοι, ενώ έφτασαν στα όρια φαιδρότητας όταν στην απευθείας τηλεοπτική μετάδοση της κοινής συνέντευξης Τύπου, σταματούσαν, όπου δεν τους άρεσαν τα λεγόμενα του Ράμα, τη διερμνεύει!

Συμπέρασμα; Τους δύο ηγέτες ενδιέφερε περισσότερο το εθνικό ακροατήριο, παρά το πώς θα αναζητήσουν ένα μίνιμουμ πεδίο συνεννόησης. Και μπορεί με την επίδειξη «εθνικής υπερηφάνειας» να κέρδισαν μερικούς πόντους δημοφιλίας στην μεριά εκείνη της κοινής γνώμης των χωρών τους, που παραμένει δέσμια των εθνοτικών αντιπαλοτήτων, η εύθραυστη περιφερειακή σταθερότητα όμως δέχθηκε άλλο ένα πλήγμα.

Μέγα επίτευγμα η πτήση της Ροζέτας

Κάθε διαστημική πρωτιά έχει να αντιμετωπίσει τρομερές δυσκολίες και απρόβλεπτα εμπόδια. Η αποστολή του ευρωπαϊκού διαστημόπλοιου Ροζέτα στον αψιλόξενο, παγωμένο κομήτη 67Ρ/Τσουριούμοφ - Γκερασιμένκο δεν αποτέλεσε εξαίρεση. Οι υπεύθυνοι της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος (ESA) κρατούσαν την αναπνοή τους έως ότου διαπιστώσουν αν το ρομπότ Philae που προσεδάφιστηκε στον κομήτη την Πέμπτη, ύστερα από μια διαστημική Οδύσσεια 10 χρόνων, καταφέρει να στείλει στη Γη τα δεδομένα από τη γεώτρηση που πραγματοποίησε την Παρασκευή. Το πρόβλημα προέκυψε κατά την προσεδάφιση του ρομπότ στον κομήτη - κάτι που έγινε για πρώτη φορά στην ιστορία της Διαστημικής - όταν δύο από τα άγκιστρα του δεν άνοιξαν, με αποτέλεσμα το ρομπότ να αναπηδήσει δύο φορές και να ισορροπήσει αβέβαια σε μια επιφάνεια που δεν φωτίζεται επαρκώς από την ηλιακή ακτινοβολία. Αυτός είναι και ο λόγος που οι επιστήμονες αμφιβάλλουν αν το ρομπότ θα έχει αρκετή ενέργεια ώστε να επεξεργαστεί τα δεδομένα της γεώτρησης και να τα στείλει στη Γη. Αυτή καθαυτή η γεώτρηση ήταν ένα εγχείρημα υψηλού ρίσκου, καθώς, λόγω του εξαιρετικά ασθενούς πεδίου βαρύτητας του κομήτη, υπήρχε ο κίνδυνος με την παραμικρή αναπήδηση να διαφύγει για πάντα στην απεραντοσύνη του Διαστήματος. Οπως δήλωσε, ωστόσο, ο αστροφυσικός Φίλιπ Γκοντόν, επικεφαλής του προγράμματος Ροζέτα στο Εθνικό Κέντρο Διαστημικών Ερευνών της Γαλλίας, ακόμη και αν αποτύχει η αποστολή των δεδομένων της γεώτρησης στη Γη, η ιστορική αποστολή θα καταχωρισθεί ως θρίαμβος της ευρωπαϊκής αεροδιαστημικής. Ήδη, οι φωτογραφίες και τα πειραματικά δεδομένα που έχει στείλει στη Γη από την επιφάνεια του κομήτη (θερμοκρασίες, φασματικές αναλύσεις κ.λπ.) αντιστοιχούν στο 70% - 80% των στόχων της αποστολής. Βάσει αυτών, οι επιστήμονες φιλοδοξούν να ρίξουν φως σε ερωτήματα που αφορούν τον σχηματισμό του ηλιακού μας συστήματος, ενδεχομένως δε και την εμφάνιση της ζωής στη Γη. Τέλος, υπάρχει μια μικρή πιθανότητα, ακόμη κι αν πέσει σε «νάρκη» το ρομπότ, να «αφυπνισθεί» λίγους μήνες αργότερα, όταν ο κομήτης θα βρισκείται πιο κοντά στον Ήλιο και το ρομπότ θα δέχεται περισσότερη ακτινοβολία.

Καθαρόλλα Ίβι Ρουκού
της γιαγιάς του παππού

**ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΑΪΡΚΟ
ΤΖΙΕ ΤΗΝ ΝΥΧΤΑ ΣΧΑΡΑ**

**Καθημερινά από τις 12:00 μέχρι τις 15:00 το μεσημέρι
και 19:00 μέχρι τις 23:30 το βράδυ**

Πατροπαράδοτα μαγειρευτά φαγητά της μέρας,
Όσπρια, κοκκινιστά, λαδερά και λικουδιές του φούρνου...
Σουβλάκια, σιεφταλιά, παγιδάκια και διάφορα σχάρας.

Πλούσιος μεζές στα 13,50 ευρώ ανά άτομο.

Αλκαίου 22 (απέναντι από το Occhio και την Cyprus Airways)
Δωρεάν χώρος στάθμευσης.
Delivery τηλ. 22 271999

Με την καρτοκινητή MTN PayAsYouGo έχεις ALL IN ONE DEALS στα αγαπημένα σου brands!

ALL IN ONE DEALS

Μπες κι εσύ στον κόσμο της καρτοκινητής MTN PayAsYouGo, κατέβασε το **All In One application** και πήρε **15% ΕΚΠΤΩΣΗ** σε café, εστιατόρια και καταστήματα (MTN Stores, Costa Coffee, Pizza Hut, Wagamama, TOPSHOP, Οπτικά Νικολαΐδη)

ALL IN ONE

Κατέβασε TOPA το αποκλειστικό ALL IN ONE app για να το έχεις ΟΛΑ!

MTN

Η MTN σου δίνει πάντα περισσότερα

Για όρους και προϋποθέσεις www.mtn.gr/cy

Στη δίνη της διαφθοράς η Ευρωζώνη

Μπαράζ αποκαλύψεων σε Βρυξέλλες, Παρίσι, Μαδρίτη με εμπλεκόμενα υψηλά ιστάμενα πρόσωπα δίνουν τροφή στον ευρωσκεπτικισμό

Η επικεφαλής του ακροδεξιού Εθνικού Μετώπου στη Γαλλία, Μαρίν Λεπέν, έχει τριπλάσια δημοτικότητα από αυτήν του σοσιαλιστή προέδρου της χώρας, Φρανσουά Ολάντ. Το ισπανικό αντισυστημικό κόμμα Podemos, μετεξέλιξη των «Αγανακτισμένων», καταλαμβάνει στις τελευταίες δημοσκοπήσεις από την πρώτη έως την τρίτη θέση. Και τα ευρωφοβικά κόμματα, από τη Γερμανία μέχρι τη Βρετανία, από την Ενωτική για τη Γερμανία (AfD) δηλαδή μέχρι το Κόμμα της Ανεξαρτησίας (Ukip), όχι απλώς πολλαπλασιάζουν την απήχυσή τους, αλλά θέτουν την πολιτική ατζέντα. Όλες αυτές οι ομοειδείς τάσεις, που καταγράφονται σε διάφορες χώρες της Ε.Ε., συμπίπτουν με την αποκάλυψη πολιτικών σκανδάλων και μια γενικευμένη αίσθηση αποξένωσης των ελίτ, πολιτικών, οικονομικών και άλλων, από τους πολίτες. Το γεγονός ότι στις νέες αυτές υποθέσεις εμπλέκονται τα ονόματα υψηλά ιστάμενων στελεχών των Βρυξελλών επιτείνει περαιτέρω

Η αποκάλυψη πολιτικών σκανδάλων και μια γενικευμένη αίσθηση αποξένωσης των ευρωπαϊκών ελίτ από τους πολίτες στρέφει προς κόμματα αντισυστημικά, όπως το ισπανικό Podemos (φωτ.), ή ευρωφοβικά, όπως το βρετανικό Ukip.

τη δυσπιστία προς την ευρωπαϊκή γραφειοκρατία. Ο νέος πρόεδρος της Κομισιόν, Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ, δύο εβδομάδες αφότου ανέλαβε τα καθήκοντά του, καλείται να δώσει εξηγήσεις για τον ρόλο του ως υπουργού Οικο-

νομικών και πρωθυπουργού του Λουξεμβούργου στο σκάνδαλο φοροαποφυγής που ήρθε στην επιφάνεια μέσω των Luxleaks. Ο πρώην επικεφαλής της ΕΚΤ, Ζαν-Κλοντ Τρισέ, κατηγορείται ότι σχεδόν έκανε bullying στην Ιρλανδία

προκειμένου να δεχθεί το πρόγραμμα διάσωσης και το μνημόνιο. Στη Γαλλία, αποκαλύπτεται ότι ο πρώην πρωθυπουργός Φρανσουά Φιγιόν, ο οποίος είναι και υποψήφιος για την προεδρία του δεξιού κόμματος UMP, γευμάτισε με τον Ζαν-Πιερ

Ζουγιέ, τον γενικό γραμματέα του Προεδρικού Μεγάρου, προκειμένου να του ζητήσει να επιταχυνθεί η δικαστική διαδικασία κατά του πρώην προέδρου της χώρας Νικολά Σαρκοζί, του χειρότερου εσωκομματικού εχθρού του, προκειμένου

να αποτρέψει την επιστροφή του στην πολιτική. Κι αυτό λίγους μήνες μετά τις ερωτικές περιπέτειες του Ολάντ, από τις οποίες το μόνο που έμεινε ως παρακαταθήκη στη γαλλική κοινή γνώμη είναι ότι αποκαλεί υποτιμητικά τους φτωχούς «φαφούτπδες». Στην Ισπανία, κατεστημένα κόμματα, επιχειρηματίες και τραπεζίτες, συνδικαλιστικές ηγεσίες, ακόμη και ο βασιλικός οίκος έχουν εμπλακεί σε σκάνδαλα διαφθοράς και διασπάθισης δημοσίου χρήματος. Αυτήν την εβδομάδα επιβεβαιώθηκε ότι η Χριστίνα, αδελφή του βασιλιά της χώρας Φελίπε, αντιμετωπίζει τον κίνδυνο παραπομπής σε δίκη για φοροδιαφυγή, σε μία πρωτοφανή διαδικασία για την ιστορία του θεσμού της μοναρχίας στη χώρα. Σχεδόν ταυτόχρονα εκδόθηκε εισαγγελική εντολή για την κράτηση 32 ατόμων σε 13 επαρχίες λόγω υποψηφίων για σύσταση ενός ακόμη κυκλώματος δωροδοκίας αξιωματούχων της τοπικής αυτοδιοίκησης με αντάλλαγμα αναθέσεις έργων.

ΞΕΝΙΑ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ

Οι δύο Ζαν-Κλοντ σε «βαθιά νερά»

Της ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ

Από όταν ξέσπασε η κρίση στην Ευρωζώνη, οι δύο Ζαν-Κλοντ της Ευρώπης, ο Τρισέ της ΕΚΤ και ο Γιουνκέρ του Ευρογρουπ, χρειάστηκε πολλές φορές να κάνουν μέτωπο για να αντιμετωπίσουν τις επίμονες ερωτήσεις δημοσιογράφων για ποικίλα θέματα, από την Ελλάδα μέχρι την οικονομική διακυβέρνηση. Τους δύο άνδρες ένωσε την εβδομάδα που πέρασε ένα άλλο κοινό στοιχείο: η εμπλοκή του ονόματός τους σε σκάνδαλα. Ο μεν Γιουνκέρ κατηγορείται ως υπεύθυνος για την υπόθεση φοροαποφυγής δεκάδων επιχειρήσεων που συνήψαν σχετικές συμφωνίες με το Λουξεμβούργο, όσο ο ίδιος ήταν αρχικά υπουργός Οικονομικών και στη συνέχεια πρωθυπουργός της χώρας. Ο δε Τρισέ φέρεται ότι απειλούσε να διακόψει την έκτακτη χρηματοδότηση προς τις ιρλανδικές τράπεζες εάν η Ιρλανδία δεν δεχόταν άμεσα να ζητήσει να τεθεί σε πρόγραμμα και να συναινέσει σε επιβολή μνημονίου.

Προτού καν συμπληρώσει ένα δεκαπενθήμερο στο νέο του πόστο ως προέδρου της Κομισιόν, ο φεντεραλιστής Γιουνκέρ δέχεται ήδη πιέσεις να παραιτηθεί από την Αριστερά στο Ευρωκοινοβούλιο, ενώ και ο Ντέιβιντ Κάμερον, ο Βρετανός πρωθυπουργός, άδραξε την ευκαιρία να αμφισβητήσει την αξιοπιστία και καταλληλότητα του. Ο ίδιος ο επικεφαλής της Κομισιόν παραδέχθηκε ότι του αναλογεί η πολιτική ευθύνη για την υπόθεση, υποσχέθηκε ότι θα θεσπίσει νέα κοινοτική ντιρεκτίβα για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα εθνικής φορολογίας μεταξύ των κρατών-μελών, υπενθύμισε πως από το 1991 ήταν υπέρ της φορολογικής εναρμόνισης και επέμεινε ότι δεν υπάρχει ασυμβατότητα.

«Δεν είναι απλώς λόγια. Είναι η πρόθεσή μου: η Κομισιόν θα καταπολεμήσει τη φοροδιαφυγή και φοροαποφυγή», διακήρυξε μιλώντας στους δημοσιογράφους. «Γιατί να σας πιστέψουμε;» ήταν η εύλογη απορία των εκπροσώπων του Τύπου. «Επειδή το λέω εγώ», ήταν η αφοπλιστική αλλά όχι τόσο πειστική απόκρισή του. Παρά τη σπουδή των Βερολίνου να τον καλύψει, διαβεβαιώνοντας μέσω του υπουργού Οικονομικών της Γερμανίας, Βόλφ-

γκανγκ Σόιμπλε, ότι δεν υπήρξε κάτι παράνομο στη συμπεριφορά του Γιουνκέρ, η Γερμανία μοιάζει διατεθειμένη να πατάξει τους φορολογικούς παραδείσους της Ε.Ε. «Η πρακτική αυτή είναι ενοχλητική, αλλά οι προσωπικές κατηγορίες δεν χρειάζονται», είπε ο Σόιμπλε. «Το γεγονός ότι είναι νόμιμη δεν σημαίνει ότι είναι και δίκαιη», είχε αναγνωρίσει μία μέρα νωρίτερα. «Δεν υπήρξε παραβίαση της νομοθεσίας, το ίδιο πράγμα συμβαίνει σε πολλές άλλες χώρες», πρόσθεσε ο Γερμανός υπουργός σε συνέντευξή του στον γερμανικό ραδιοφωνικό σταθμό rbb Info-radio. Σχεδόν ταυτόχρονα με τα Luxleaks, με τα οποία αποκαλύφθηκε η φοροαποφυγή των πολυεθνικών στο Λουξεμβούργο, ήρθε στη

δημοσιότητα μία άλλη διαρροή, που ενίσχυσε περαιτέρω τα επικειρήματα των ευρωσκεπτικιστών. Σύμφωνα λοιπόν με τους Irish Times, σε επιστολή του προς τον τότε υπουργό Οικονομικών της Ιρλανδίας, Μπράιαν Λένινγκαν, ο Τρισέ ζητούσε με επιτακτικό τρόπο την υπαγωγή της χώρας σε πρόγραμμα διάσωσης και μνημόνιο. Σε αντίθετη περίπτωση απειλούσε να αποσύρει την έκτακτη παροχή ρευστότητας προς τις εθνικές τράπεζες. «Αντιλαμβάνεστε ότι απαιτείται μια ταχεία απάντηση προτού ανοίξουν οι αγορές την επόμενη εβδομάδα», έγραφε με έκδηλη αυταρχικό τρόπο ο τότε επικεφαλής της ΕΚΤ στην επίμαχη επιστολή.

Πολλοί έσπευσαν να δικαιολογήσουν τον αυστηρό τόνο του «άψογου τζέντλεμαν», όπως τον αποκαλεί ειρωνικά ο ιρλανδικός Τύπος, αφού ο κίνδυνος αλυσιδωτής επέκτασης της κρίσης πέρα από την Ελλάδα και την Ιρλανδία ήταν ορατός τον Νοέμβριο του 2010, οπότε εστάλη το γράμμα. Η ιρλανδική κοινή γνώμη, αντίθετα, δυσκολεύεται να χωρέσει ότι ο Τρισέ υπαγόρευσε τους όρους του στο Δουβλίνο, ενώ σοφιστικά ερωτήματα γεννώνται κατά πόσον η ΕΚΤ υπερέβη τις αρμοδιότητές της στο ζήτημα. Οι αποκαλύψεις για τις υποθέσεις των δύο Ζαν-Κλοντ απλά προσφέρουν πολεμοφόδια σε όσους ευρωφοβικούς δυσπιστούν για τις προθέσεις, τα κίνητρα και την αξιοπιστία των αποκομμένων από την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη γραφειοκρατών στις Βρυξέλλες.

Της ΑΛΕΞΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑ

Μετά τις αντιφάσεις του, ο γενικός γραμματέας του Προεδρικού Μεγάρου αποκάλυψε ότι ο πρώην πρωθυπουργός Φρανσουά Φιγιόν του ζήτησε να επισπεύσει τη δικαστική διαδικασία ενάντια στον Νικολά Σαρκοζί, προκειμένου να εμποδίσει την επιστροφή του. Οι αμερικανικές σειρές, όπως «Το στίπι από τραπουλόχαρτα» (House of cards), οι οποίες φέρνουν στην επιφάνεια τα σκάνδαλα και τις πολιτικές συνωμοσίες της πολιτικής, δεν θα μπορούσαν να έχουν καλύτερο σενάριο από τα επαναλαμβανόμενα σκάνδαλα γύρω από τον Γάλλο πρόεδρο, Φρανσουά Ολάντ. Μετά την αποκάλυψη για έναν υπουργό ο οποίος δεν δήλωνε ποτέ

τους φόρους και δεν πλήρωνε το νοίκι του λόγω «φοβίας», έναν άλλον ο οποίος έκρυβε τα χρήματά του στην Ελβετία, καθώς και μια πρώην σύντροφο, η οποία δημοσίευσε ένα φλέγον βιβλίο όπου ισχυριζόταν ότι ο Γάλλος πρόεδρος αποκαλούσε τους φτωχούς «φαφούτπδες», μια νέα υπόθεση έρχεται στο φως, για να αποδυναμώσει τη Δημοκρατία. Ολα ξεκινούν με τον πρόλογο του βιβλίου «Ο Σαρκοζί αυτοκτόνησε», το οποίο γράφτηκε από δύο δημοσιογράφους της εφημερίδας Le Monde. Μαθαίνουμε, λοιπόν, ότι ο πρώην πρωθυπουργός της Δεξιάς και υποψήφιος για την προεδρία του δεξιού κόμματος UMP, Φιγιόν, γευμάτισε με τον Ζαν-Πιερ Ζουγιέ, τον γενικό γραμματέα του Προεδρικού Μεγάρου, προκειμένου να του ζητήσει να επιταχυνθεί η δικαστική διαδικασία κατά του Σαρκοζί, ο οποίος αποτελεί τον χειρότερο εχθρό του, ώστε να αποτρέψει την επιστροφή του στην πολιτική. Αυτό το γεγονός αποκαλύφθηκε από τον Ζουγιέ με τη πλήρη συνείδηση των λεγόμενων του. Ωστόσο, μόλις δημοσιεύθηκε το βιβλίο, ο ίδιος αρνήθηκε το συμβάν, προτού μάθει όμως ότι οι δημοσιογράφοι είχαν στην κατοχή τους μία καταγραφή, η οποία πραγματοποιήθηκε εν γνώσει του.

Αυτή η ιστορία έχει προκαλέσει κατακραυγή τόσο στη δεξιά όσο και στην αριστερή πτέρυγα. Οι «λοχαγοί» του Σαρκοζί αναγκάστηκαν με το σκάνδαλο και τη χειραγώγηση, ενώ η κοινή γνώμη ανακάλυψε ότι το πλησιέστερο πρόσωπο στον Ολάντ, ο Ζουγιέ, γευμάτισε με έναν από τους

κορυφαίους υποψηφίους των αντιπολιτευσιών. Περισσότερο από απογοήτευση, κάποιοι κάνουν λόγο για προδοσία και πολλοί ζητούν την παραιτήσή του. Ο Ζουγιέ ήταν ένας άνδρας να τεθεί στην υπηρεσία της Δεξιάς. Ανώτερος αξιωματούχος με αψεγάδιαστη καριέρα, πρώην πρόεδρος της Δημόσιας Τράπεζας Επενδύσεων (BPI France), υπήρξε μέλος του πολιτικού γραφείου του Λιονέλ Ζοσπέν, του πρώην σοσιαλιστή πρωθυπουργού και, κατόπιν, διορίστηκε υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της κυβέρνησης του Φρανσουά Φιγιόν υπό την προεδρία του Νικολά Σαρκοζί. Παντρεμένος με μια άμεση

απόγονο της οικογένειας Τέτινγκερ, διάσημη παραγωγό σαμπάνιας, διαθέτει φίλους τόσο στη δεξιά πτέρυγα όσο και στην αριστερή, στους οίκους των μεγάλων αφεντιών και της ανώτερης γαλλικής αστικής τάξης.

Η φίλια του με τον Ολάντ είναι παλιά, όταν ήταν και οι δύο καθηγητές στην έγκριτη Σχολή Πολιτικών Επιστημών. Το δίδυμο αυτό αποτελούσε τη χαρά των μαθητών, οι οποίοι τους είχαν απονείμει το παρατσούκλι «Ο Χοντρός και ο Λιγνός», επειδή ήταν ακώριστοι και συνεργάτες. Το πρόβλημα του Ζουγιέ, ο οποίος είναι ένας πολύ συμπαθητικός άνθρωπος, είναι ο ελεύθερος λόγος του. Σύμφωνα με τους δημοσιογράφους της εφημερίδας Le Monde, οι οποίοι του πήραν συνέντευξη, «η πρόσβαση στον Ζουγιέ είναι επιτυχία για τους δημοσιογράφους, προκειμένου να αποσπάσει κανείς πληροφορίες, επειδή είναι φλύαρος». Βεβαίως, αυτή η υπόθεση θέτει, για άλλη μια φορά, τον Ολάντ σε αμυντική θέση, αφού τα ποσοστά δημοτικότητάς του παραμένουν χαμηλότερα από ποτέ. Ωστόσο, η κυβέρνηση αποφάσισε να μην απολύσει τον γενικό γραμματέα. Αλλά η ουσία της υπόθεσης και τα επανειλημμένα ψέματα συνεχίζουν να κινούν το ενδιαφέρον του Τύπου: Πρέπει να πιστέψουμε αυτό που δήλωσε ο Ζουγιέ στους δημοσιογράφους; Σε τι λόγο ειπώθηκε; Ή να δεχτούμε τα λέγοντα του Φιγιόν, ο οποίος διαψεύδει οποιαδήποτε αξίωση εναντίον του Σαρκοζί και προέβη σε μήνυση κατά της εφημερίδας Le Monde;

Ο πρώην πρωθυπουργός και υποψήφιος για την προεδρία του UMP, Φρανσουά Φιγιόν.

Το γεύμα του πρώην πρωθυπουργού της Δεξιάς Φιγιόν με τον αριστερό Ζουγιέ και πρώτο πιάτο το «κεφάλι» του Σαρκοζί.

Της ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΜΠΕΡΣΗ

Το ιδρυτικό συνέδριο («asamblea ciudadana») του Podemos, που ολοκληρώθηκε την Παρασκευή, κόστισε 132.700 ευρώ, τα οποία καλύφθηκαν κατά 100% από δωρεές 5.757 υποστηρικτών. Τα στοιχεία αυτά, όπως και όλα τα στοιχεία για τα μηνιαία έσοδα και έξοδα του κινήματος που έχει φέρει τα πάνω κάτω στην ισπανική πολιτική, αναρτώνται συστηματικά στην ιστοσελίδα του.

Μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών που μαοιζούνται από σκάνδαλα διαφθοράς, η Ισπανία είναι πρωταθλήτρια όχι μόνο στο πρόβλημα αλλά και στις προσπάθειες υπέρβασής του. Οι διαδικασίες εσωκομματικής δημοκρατίας και ανεξαρτησίας από

κυβέρνηση Θαπατέρο. Αρκετοί απ' αυτούς οδεύουν τώρα προς το Podemos. Προς επίρρωση των δημοσκοπήσεων που εμφάνισαν το Podemos ως πρώτο κόμμα, το 56% των ερωτηθέντων σε έρευνα του ινστιτούτου DYM συμφωνεί με τις θέσεις του Podemos για ανανέωση του πολιτικού σκηνικού, σπάσιμο του δικομματισμού και απαλλαγή της χώρας από τους διεφθαρμένους πολιτικούς. Επικαιροποιημένη την άνοδο του Podemos και τις βεβαιότητες γύρω από την καταλανική υπόθεση, η επενδυτική τράπεζα JP Morgan συνέστησε στους επενδυτές να μην αγοράζουν ισπανικά ομόλογα. «Αν η JP Morgan θέλει να υπαγορεύει τις οικονομικές πολιτικές, μπορεί να το κάνει στο Λαϊκό Κόμμα

ή στο Σοσιαλιστικό Κόμμα, αλλά όταν κυβερνήσει το Podemos, η JP Morgan δεν θα σπκάνει το τηλέφωνο για να μας λέει τι να κάνουμε», απάντησε ο επικεφαλής του κόμματος, Πάμπλο Ιγκλέσιας. «Αν η JP Morgan θέλει, ας κατέβει στις εκλογές». Σύμφωνα με το Podemos, η δημοκρατία είναι η απάντηση και στο καταλανικό ζήτημα. Την περασμένη Κυριακή, 2,3 εκατομμύρια Καταλανοί αγνόησαν τη δικαστική απαγόρευση και ψήφισαν κατά 80% υπέρ της απόσυρσης στο ανεπίσημο δημοψήφισμα που οργανώθηκε σε όλη την κα-

Ο Μαριάνο Ραχόι βλέπει αρκετούς ψηφοφόρους του να οδεύουν προς το Podemos.

Υπό κράτηση 32 άτομα λόγω υποψηφίων για σύσταση κυκλώματος δωροδοκίας αξιωματούχων.

ταλανική επικράτεια. Τα ποσοστά αυτά δείχνουν ότι περίπου το 1/3 των Καταλανών υποστηρίζει ενεργά την απόσχιση. Την επόμενη ημέρα, ο Καταλανός πρωθυπουργός Αρτούρ Μας ζήτησε από τη Μαδρίτη να επιτρέψει δεσμευτικό δημοψήφισμα, ενώ η Μαδρίτη απάντησε με ακόμη περισσότερες απειλές για δικαστικές διώξεις όσων οργάνωσαν το «παράνομο δημοψήφισμα». «Η κυβέρνηση Ραχόι παραδίδει πειθήνια τη λαϊκή κυριαρχία στη Μέρκελ και στην τρόικα (σ.σ. που επισημάς δεν υπάρχει στην Ισπανία), σχολίασε το στέλεχος του Podemos Ινίγο Ερεχόν «Αλλά κάνει επίδειξη ισχύος απέναντι στους Καταλανούς. Το εδαφικό ζήτημα είναι ένα ακόμη σημάδι ότι το συνταγματικό πλαίσιο έχει διαρραγεί και χρειάζεται να ξαναγραφτεί από τον κυρίαρχο λαό». Σε μια τέτοια περίπτωση, ίσως οι θεσμοί της Μαδρίτης γίνουν και πάλι εκλυστικοί για τους Καταλανούς.

Επίδειξη ήρεμης δύναμης από την Κίνα του Σι Τζινπίνγκ

Καρποφόρα η σύνοδος του APEC, αλλά οι σοβαρές διαφωνίες με ΗΠΑ παραμένουν

Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Μια όμορφη τεχνητή λίμνη γύρω από το νερόδομο, εντυπωσιακών διαστάσεων, ξενοδοχειακό συγκρότημα, βροχή από πυροτεχνήματα κι ένας κατακόκκινος κυλιόμενος δρόμος για τον Μπαράκ Ομπάμα, τον Βλαντιμίρ Πούτιν και τους άλλους υψηλούς προσκεκλημένους, ενδεδυμένους για την περίπτωση με μωβ, ασιατικές έμπνευσης χιτώνες. Η σκηνοθεσία της διήμερης συνόδου κορυφής της οικονομικής συνεργασίας Ασίας-Ειρηνικού (APEC), στο Πεκίνο, δεν είχε τίποτα να ζηλέψει από τις καλύτερες παραγωγές του Χόλλιγουντ. Όλα είχαν προετοιμαστεί στην εντέλεια για να παρουσιάσει το κινεζικό του όνειρο ο αφιερώνοντας της συνόδου, Σι Τζινπίνγκ – για πολλούς, ο ισχυρότερος ηγέτης της Λαϊκής Δημοκρατίας μετά τον Μάο Τσετούνγκ.

Εξίσου, αν όχι και περισσότερο, εντυπωσιακά ήταν τα επί της ουσίας αποτελέσματα της συνόδου και των διμερών διαβουλεύσεων

Συμφωνία ελεύθερου εμπορίου με τη Νότια Κορέα, ενίσχυση του ενεργειακού «αντιάξονα» Μόσχας - Πεκίνου.

στο περιθώριό της. Επιβεβαιώνοντας την αυξανόμενη επιρροή της στην περιοχή, η Κίνα υπέγραψε συμφωνία ελεύθερου εμπορίου με τη Νότια Κορέα, η οποία, αν και βασισμένη ενεργειακής συνεργασίας, ενισχύοντας τον «αντιάξονα» Μόσχας - Πεκίνου που έχει θορυβήσει την Ουάσινγκτον, αντισταθμίζοντας ως ένα βαθμό τις δυτικές κυρώσεις για τη ρωσική πολιτική στην Ουκρανία.

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν και η υιοθέτηση, από τον APEC, Οδίκου Χάρτη για την υλοποίηση του μεγάλου κινεζικού σχεδίου περί δημιουργίας Ζώνης Ελεύθερου Εμ-

Μπαράκ Ομπάμα και Σι Τζινπίνγκ, κατά τη συνάντησή τους στη διήμερη σύνοδο κορυφής της οικονομικής συνεργασίας Ασίας-Ειρηνικού, υπογράμμιζαν με κάθε τρόπο ότι οι δύο μεγάλες χώρες τους δεν έχουν εμπλακεί σε ένα παιχνίδι μηδενικού αθροίσματος, όπου τα κέρδη του ενός είναι ζημιές του άλλου.

πορίου Ασίας-Ειρηνικού (FTAAP). Ένα σχέδιο που –αν και αυτό δεν ομολογείται δημοσίως– πασιφιστεί να «αδειάσουν» οι Αμερικανοί με την αντίπαλη πρωτοβουλία τους για τη Συνεργασία του Ειρηνικού (TPP), από την οποία ρητά αποκλείονται Κίνα και Ρωσία.

Αν σε αυτά προστεθεί η προ-

ϋπάρχουσα πρωτοβουλία της Κίνας για δημιουργία Ασιατικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, ανεξάρτητης από το δυτικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, την οποία έχει ήδη αγκαλιάσει και η Ινδία, η μεγάλη ει-κόνα δεν επδέχεται αμφισβήτηση: η Κίνα μετατρέπεται σταδιακά την τεράστια οικονομική της ισχύ σε

πολιτική επιρροή, μεταβάλλοντας τους συσχετισμούς δύναμης στην ευρύτερη ζώνη Ασίας-Ειρηνικού. Δηλαδή, ακριβώς την περιοχή εκείνη στην οποία ο Μπαράκ Ομπάμα εννοεί να μεταθέσει το κέντρο βάρους της αμερικανικής γεωστρατηγικής, θεωρώντας ότι είναι εκείνη που θα κρίνει τη διαμόρφωση της παγκόσμιας τάξης πραγμάτων, κατά τον 21ο αιώνα.

Είναι αλήθεια πως Ομπάμα και Σι υπογράμμισαν με κάθε τρόπο ότι οι δύο μεγάλες χώρες τους δεν έχουν εμπλακεί σε ένα παιχνίδι μηδενικού αθροίσματος, όπου τα κέρδη του ενός είναι ζημιές του άλλου. Η αλληλεξάρτηση των οικονομιών τους και οι συγκλίσεις συμφερόντων σε ζητήματα διεθνούς πολιτικής, όπως η αντιμετώπιση του ισλαμικού εξτρεισμού, ενισχύουν τις τάσεις συνεργασίας. Αυτό έδειξε και η απροσδόκητη συμφωνία Ομπάμα - Σι για την κλιματική αλλαγή, αλλά και οι συμφωνίες για μείωση των δασμών στα προϊόντα υψηλής τεχνολογίας και για ενίσχυση της στρατιωτικής συνεργασίας προς αποφυγήν θερμών επεισοδίων.

Παρ' όλα αυτά, τα ρήματα του Ειρηνικού παραμένουν ενεργά. Το γεγονός ότι η κινεζική ηγεσία επέλεξε τις ημέρες της συνόδου κορυφής στο Πεκίνο για να παρουσιάσει το νέο, «αόρατο» μαχητικό αεροπλάνο της J-31, που φιλοδοξεί να ανταγωνιστεί το αμερικανικό F-35, δεν ήταν βέβαια τυχαίο. Παρά τα βήματα εκτόνωσης των εντάσεων στις θάλασσες της Νότιας και Ανατολικής Κίνας, που έγιναν στις συναντήσεις του Σι με τους ηγέτες της Ιαπωνίας και των Φιλιππίνων, η Αμερική αισθάνεται ανησυχία για την αυξανόμενη αυτοπεποίθηση της Κίνας στην εξωτερική της πολιτική. Πολλοί αναλυτές εκφράζουν αμφιβολίες κατά πόσο οι δύο μεγάλοι εταίροι και ανταγωνιστές θα καταφέρουν, τελικά, να ξεφύγουν από αυτό που ο καθηγητής του Χάρβαρντ Γκράχαμ Αλίσον ονομάζει «η παγίδα του Θουκυρίδου»: τη σύγκρουση ανάμεσα στην ταχέως αναδυόμενη μεγάλη δύναμη, που δεν χωράει στα παλιά της ρούχα, και την εδραιωμένη μεγάλη δύναμη, που νιώθει να απειλούνται η ασφάλεια και η ηγεμονία της.

Συνεργεία καθαρίζουν έξω από το κατεστραμμένο κτίριο της πρεσβείας των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, στην Τρίπολη της Λιβύης, ύστερα από έκρηξη παγιδευμένου αυτοκινήτου.

Εξαπλώνεται το ISIS σε Λιβύη και Αίγυπτο

Αμυχανία Ουάσινγκτον και αλλαγή πλεύσης

Τη δυσαρρέσκεια του προέδρου των ΗΠΑ, Μπαράκ Ομπάμα, για την ολιγωρία στην αντιμετώπιση της εξαπλώσεως του «Ισλαμικού Κράτους», επέτειναν οι βομβιστικές επιθέσεις αυτές της εβδομάδας στην Τρίπολη της Λιβύης και στην Αίγυπτο.

Σε έκθεσή τους προς τον Λευκό Οίκο, την οποία δημοσίευσε αυτή την εβδομάδα το ειδησεογραφικό δίκτυο CNN, ανώτατοι αξιωματούχοι της αμερικανικής κυβέρνησης επισημαίνουν τις δυσκολίες του πολέμου κατά της οργάνωσης ISIS.

Χωρίς συμμάχους

Παρά τα 500 εκατ. δολάρια που ζήτησε η κυβέρνηση Ομπάμα από το Κογκρέσο για εκπαίδευση και εξοπλισμό «μετριοπαθών» ανταρτών στη Συρία, η Ουάσινγκτον δεν έχει ακόμη εντοπίσει αξιόπιστους συμμάχους μεταξύ των ανταρτικών ομάδων. Την ίδια στιγμή, νεκρό γράμμα παραμένουν και τα σχέδια επιβολής ζώνης απαγόρευσης πτήσεων κοντά στα σύνορα Συρίας - Τουρκίας.

Η συζήτηση στα ανώτατα κλιμακία της αμερικανικής κυβέρνησης οδηγεί την Ουάσινγκτον στο συμπέρασμα ότι η αντιμετώπιση του ISIS στη Συρία πρέπει να προηγηθεί κάθε εκστρατείας κατά της ισλαμικής οργάνωσης στο Ιράκ.

«Οι εξελίξεις στο έδαφος οδηγούν στην οράδα εθνικής ασφάλειας στο ομόφωνο συμπέρασμα ότι ο χρόνος δεν επαρκεί για να

αντιμετωπίσουμε πρώτο το πρόβλημα του Ιράκ. Σε έναν ιδανικό κόσμο, θα δώναμε πρώτα το ISIS από το Ιράκ, προτού στρέψουμε την προσοχή μας στη Συρία. Αν, όμως, μέχρι τότε η μετριοπαθής αντιπολίτευση έχει εξαφανιστεί και το ISIS παραμένει στη θέση του, τότε δεν πετύχαμε τίποτα», είπε ανώτατος αξιωματούχος της αμερικανικής κυβέρνησης στο CNN.

Η νέα στρατηγική της Ουάσινγκτον αναμένεται, όμως, να δυσχεράσει ορισμένους από τους –ούτως ή άλλως λιγοστούς– συμμάχους της στην περιοχή. Η στρατηγική αυτή αφορά τη σύναψη σχέσεων με κάποιους από τις συριακές ανταρτικές οργανώσεις κατά του καθεστώτος Ασάντ, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι το καθεστώς της Δαμασκού θα διατηρήσει την αμυντική του ικανότητα στα μέτρα της Ανατολικής Συρίας, όπου μάχεται το ISIS.

Ατελέσφορες συνομιλίες

Σημαντικές πρακτικές και διπλωματικές δυσχέρειες παραμένουν, πάντως, όπως έδειξαν και οι ατελέσφορες συνομιλίες που φέρετα να είχε τους τελευταίους μήνες ο Αμερικανός ΥΠΕΞ Τζον Κέρι με τους ομολόγους του της Σαουδικής Αραβίας, των Εμιράτων, της Τουρκίας και της Ρωσίας, γύρω από πιθανή μετάβαση εξουσίας στη Δαμασκό και τη διενέργεια εκλογών στη Συρία.

REUTERS

Υποτροπιάζει η ουκρανική κρίση

Του DAVID H. HERSZENHORN
THE NEW YORK TIMES

Αρματα μάχης και άλλα στρατιωτικά οχήματα, προερχόμενα από τη Ρωσία, περνούν τα σύνορα προς την περιοχή που ελέγχουν οι φιλωρώσοι αυτονομιστές, στην Ανατολική Ουκρανία. Νυχτερινές βολές πυροβολικού αναστατώνουν τη μεγαλύτερη πόλη της περιοχής, το Ντονέτσκ. Και τώρα, διακρίνονται ίχνη των «πράσινων ανθρώπων», επαγγελματιών στρατιωτών με πράσινες στολές χωρίς διακριτικά, παραπέμποντας στις παρόμοιους τύπου δύναμεις που πρωταγωνίστησαν την περασμένη άνοιξη στην Κριμαία.

Ο Αμερικανός πρέσβης Φίλιπ Μπρίντλαβ βεβαίωσε, την περασμένη Τετάρτη, ότι ρωσικές δυνάμεις διεισδύουν στην Ανατολική Ουκρανία, ενισχύοντας τους φόβους ότι επικείμενη η ανάληψη στρατιωτικής δράσης, αν και η έκταση και οι στόχοι αυτής της δράσης παραμένουν αδιευκρίνιστοι. Η αυτόκλητη Λαϊκή Δημοκρατία του Ντονέτσκ διεκδικεί για λογαριασμό της ολόκληρη την περιοχή της ομώνυμης επαρχίας, αν και αυτή τη στιγμή την ελέγχει μόνο κατά το ήμισυ. Από την πλευρά της, η Ρωσία αρνήθηκε κατηγορηματικά τις αιτιάσεις περί μεταφοράς στρατευμάτων της στην Ανατολική Ουκρανία, χαρακτηρίζοντας τις δηλώσεις Μπρίντλαβ ανάξια προσοχής «αερολογία».

Η νέα κλιμάκωση της έντασης θέτει υπό διηνή δοκιμασία τη συμ-

Ρωσικές δυνάμεις διεισδύουν στην Αν. Ουκρανία, ενισχύοντας τους φόβους ότι επικείμενη η ανάληψη στρατιωτικής δράσης.

φωνία κατάπαυσης του πυρός, η οποία υπεγράφη στις 5 Σεπτεμβρίου, στο Μινσκ της Λευκορωσίας, και δοκιμάστηκε στη συνέχεια από σειρά ποσοδικών παραβιάσεων. Το βράδυ της Τετάρτης, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ συνεδρίασε εκτάκτως με αντικείμενο την ουκρανική κρίση, χωρίς να καταλήξει σε αποφάσεις. Ήταν η 26η συνεδρίαση του ανώτατου οργάνου των Ηνωμένων Εθνών από την εκδήλωση της κρίσης. Ο βοηθός γενικός γραμματέας του διεθνούς οργανισμού, Αντερς Τόιμπεργκ-Φράντσεν, εξέφρασε τις ανησυχίες του για «την πιθανότητα επιστροφής σε ανοικτό πόλεμο», όπως και για το ενδεχόμενο «να οδηγηθούμε σε μια παγωμένη, παρατεταμένη διένεξη, η οποία θα παγιάσει το στάτους κβο στη νοτιοανατολική Ουκρανία για χρόνια ή και για δεκαετίες». Με άλλα λόγια, για τον κίνδυνο να μετατραπούν οι ρωσόφωνες περιοχές του Ντονέτσκ και του Λουγκάνσκ σε κάτι ανάλογο με τα ντε φάκτο ρωσικά προτεκτοράτα της Υπερδνειστερίας στη Μολδαβία και της Αμπχαζίας στη Γεωργία.

Γεγονός είναι ότι η συμφωνία του

Μινσκ υπονομεύθηκε από σχεδόν καθημερινές αψιμαχίες σε μεγάλο μέρος της γραμμής του μετώπου. Μεγαλύτερη σφοδρότητα είχαν οι συγκρούσεις στο αεροδρόμιο του Ντονέτσκ, το οποίο συνεχίζει να υπερασπίζεται ένας περικυκλωμένος θύλακος του ουκρανικού στρατού, στον αυτοκινητόδρομο του Ντεπαλτσέβε και στο εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του Λουγκάνσκ, της δεύτερης μεγάλης πόλης που ελέγχουν οι ρωσόφωνοι αντάρτες. Μια άλλη, στρατηγικής σημασίας, εστία συγκρούσεων βρίσκεται λίγο έξω από το λιμάνι της Μαριούπολης, που εξακολουθεί να ελέγχεται από τον ουκρανικό στρατό. Ενδεχόμενη κατάληψή της από τους αντάρτες θα τους χάριζε τον έλεγχο ολόκληρης της Αζοφικής Θάλασσας, θα αποκαθιστούσε εδαφική επαφή των δύο «Λαϊκών Δημοκρατιών» με τη Χερσόνησο της Κριμαίας και θα άνοιγε τον δρόμο για ενδεχόμενη προέλασή τους στη Νότια Ουκρανία, μέχρι την Οδησό.

Για τον Ουκρανό πρόεδρο Πέτρο Ποροσένκο, το να αναγνωρίσει την κατάρρευση της εκκεντρικής θα ισχυριζόταν με ομολογία ανικανότητας να εξασφαλίσει τον έλεγχο στην εμπόλεμη ζώνη. Για τη Ρωσία, πάλι, θα προκαλούσε ενδεχομένως νέες, αυστηρότερες κυρώσεις από ΗΠΑ - Ε.Ε. Αυτός είναι και ο λόγος που όλοι επιμένουν πως η εκκεντρική κουσά - στραβά ισχύει, σε πείσμα των πραγματικών δεδομένων.

Πιέσεις προς Ισραήλ για το Παλαιστινιακό

Η κοινή παραδοχή ότι η ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή δεν υφίσταται και ότι η περιοχή βρίσκεται στα πρόθυρα νέας παλαιστινιακής εξέγερσης έχει οδηγήσει σε σειρά διεθνών πρωτοβουλιών για την άσκηση πίεσης στο Ισραήλ. Οι πρωτοβουλίες αυτές κυμαίνονται από τη σχεδιαζόμενη αναγνώριση παλαιστινιακού κράτους από τη γαλλική και την ισπανική Βουλή, ως την εκστρατεία BDS (μποϊκόταζ-αποεπένδυση-κυρώσεις) που κερδίζει έδαφος στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Ευρώπη.

Στις αρχές Νοεμβρίου, 318 πολιτικά κόμματα, συνδικάτα και οργανώσεις από 19 ευρωπαϊκές χώρες ζήτησαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παγώσει τη συμφωνία εμπορικής σύνδεσης Ε.Ε. - Ισραήλ, που ισχύει από το 2000. «Μέσα από τη συνεχιζόμενη ύπαρξη της συμφωνίας σύνδεσης Ε.Ε. - Ισραήλ και την ενίσχυση των διμερών σχέσεων, η Ε.Ε. και τα κράτη-μέλη στέλνουν στο Ισραήλ το μήνυμα ότι δεν υποχρεούται να τηρεί τη διεθνή νομιμότητα» υποστήριξαν οι υπογράφοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται μεγάλα συνδικάτα όπως το ιταλικό FIOM-Cgil, οργανώσεις όπως η Oxfam και η ATTAC, πολιτικά κόμματα όπως το Σοσιαλιστικό Κόμμα της Ολλανδίας, αλλά και εβραϊκές οργανώσεις που διαφωνούν με την πολιτική των διαδοχικών πόλεμων και του συνεχούς ερπυσμού της Ανατολικής Ιερουσαλήμ και της Δυτικής Οχθης. Το

Κόμματα, συνδικάτα, αλλά και εβραϊκές οργανώσεις διαφωνούν με τους διαδικαστικούς πολέμους και τους συνεχείς εποικισμούς.

διμερές εμπόριο Ε.Ε. ανέρχεται σε 29,5 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 17 δισ. είναι εξαγωγές προς το Ισραήλ και τα 12,5 δισ. είναι εισαγωγές από το Ισραήλ.

Σειρά ευρωπαϊκών χωρών έχουν συστήσει στους πολίτες τους να μη συναλλάσσονται με εταιρείες που εδρεύουν σε ισραηλινούς εποικισμούς, ενώ από την αρχή του 2014 η Ε.Ε. απαγόρευσε τη χορήγηση ευρωπαϊκών κονδυλίων σε ισραηλινές επιχειρήσεις και οργανισμούς που εδρεύουν σε εποικισμούς. Πέρσι, Ευρωπαίοι καταναλωτές αγόρασαν από ισραηλινούς εποικισμούς προϊόντα αξίας 230 εκατ. ευρώ. Επίσης, συνταξιοδοτικά Ταμεία από την Ολλανδία και την Νορβηγία έχουν αποσύρει τις επενδύσεις τους σε μεγάλες ισραηλινές τράπεζες επειδή χρηματοδοτούν την κατασκευή εποικισμών. Πρόσφατα η σουηδική κυβέρνηση ζήτησε από την Ολλανδία να μην επενδύσει στην Ολλανδία και την Νορβηγία έχουν αποσύρει τις επενδύσεις τους σε μεγάλες ισραηλινές τράπεζες επειδή χρηματοδοτούν την κατασκευή εποικισμών. Πρόσφατα η σουηδική κυβέρνηση ζήτησε από την Ολλανδία να μην επενδύσει στην Ολλανδία και την Νορβηγία έχουν αποσύρει τις επενδύσεις τους σε μεγάλες ισραηλινές τράπεζες επειδή χρηματοδοτούν την κατασκευή εποικισμών. Πρόσφατα η σουηδική κυβέρνηση ζήτησε από την Ολλανδία να μην επενδύσει στην Ολλανδία και την Νορβηγία έχουν αποσύρει τις επενδύσεις τους σε μεγάλες ισραηλινές τράπεζες επειδή χρηματοδοτούν την κατασκευή εποικισμών.

λείο για να επιτύχει μόνιμο τερματισμό της σύγκρουσης».

Παράλληλα, στις ΗΠΑ, τον τελευταίο καιρό, είναι αξιοσημείωτη η επιτυχία στοχευμένων εκστρατειών μποϊκοτάζ ισραηλινών συμφερόντων στις ΗΠΑ. Μετά τη μεγάλη νίκη των πωλήσεων της, η εταιρεία παραγωγής μηχανημάτων αναψυκτικών SodaStream ανακάλυψε ότι θα κλείσει το εργοστάσιό της σε εποικισμό της Δυτικής Οχθης. Παράλληλα, η ισραηλινή ναυτιλιακή ZISS, έπειτα από τρεις μήνες συνεχούς μποϊκοταρίσματος των πλοίων της στο Οκλαντ της Καλιφόρνιας από ακτιβιστές που διαμαρτυρούνταν για τον πόλεμο στη Γάζα, σταμάτησε εδώ και λίγες εβδομάδες να χρησιμοποιεί το λιμάνι αυτό. Από την αρχή της χρονιάς, πέντε αμερικανικά πανεπιστήμια, μεταξύ αυτών και το Μπέρκλεϊ, έχουν ζητήσει από τα επενδυτικά ταμεία τους να αποσύρουν επενδύσεις από αμερικανικές εταιρείες που διευκολύνουν την ισραηλινή κατοχή. Την ίδια ώρα, όμως, οι Ηνωμένες Πολιτείες εξακολουθούν να παρέχουν πλήρη διπλωματική κάλυψη στο Ισραήλ και να χορηγούν στο Τελ Αβίβ πολλά δισεκατομμύρια δολάρια στρατιωτικής βοήθειας ετησίως. Παρά τις κάκιστες σχέσεις της κυβέρνησης Ομπάμα με την κυβέρνηση Νετανιάχου, αυτό το οκυρό, η ειδική σχέση με τις ΗΠΑ, που αποτελεί το Α και το Ω της ισραηλινής ισχύος, παραμένει απόρρητο.

ΤΕΥΧΟΣ 32 | ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014

ρεϋκολα & σπιτικά

ΜΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΛΟΪΖΙΔΟΥ

Χριστουγεννιάτικο τραπέζι
με γιορτινές μυρωδιές!

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταβολές εβδομάδας

X.A.K.
-2,08%X.A.
-0,19%

Dow Jones

0,22%

Nasdaq

1,02%

Nikkei

4,23%

Dax

-1,06%

FTSE 100

0,24%

ΕΛΛΑΔΑ

Επιστροφή
στην ανάπτυξη
έξι χρόνια
μετά Σελ. 10

Πετρέλαιο

-3,55%

€/€

-0,04%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΣΥΝΤΕΛΕΣΗ

«Προβληματίζει άλλο ένα έτος χωρίς ανάπτυξη»

Μιλώντας στην «Κ», ο γ.δ. της ΟΕΒ, Μιχάλης Πήλικος, σχολιάζει πως η καθυστέρηση που παρατηρείται στην επιστροφή της οικονομίας στην ανάπτυξη προκαλεί προβληματισμό. **Σελ. 6**

ΕΜΠΟΡΙΟ

«Πάγωσε» η αγορά λόγω φόρων

Οι αυξημένες φορολογίες που καλούνται να πληρώσουν οι πολίτες προκάλεσαν μούδιασμα στο λιανικό εμπόριο, με τους πάντες να εναποθέτουν τις ελπίδες στον 13ο. **Σελ. 6**

ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ

Η δυναμική των δύο μνηστήρων

Το προφίλ των δύο υποψήφιων αγοραστών των Κ.Α. σκιαγραφεί η «Κ», αναλύοντας τη δυναμική των εταιρειών και τις πιθανές προοπτικές από την εξεύρεση στρατηγικού επενδυτή. **Σελ. 9**

Σκουπίδια στο τιτίβισμα...

Σε Β- υποβάθμιση το ΙΟΥ της Twitter η Standard & Poor's. Η αξιολόγηση, που είναι χαμηλότερη από εκείνη της Κύπρου, βρίσκεται τρεις βαθμίδες κάτω από το όριο των υγιών επενδύσεων. Το ΙΟΥ της Twitter είναι ύψος 1,8 δισ. δολαρίων, αξιοποιείται από την εταιρεία για να στηρίξει τις στρατηγικές της κινήσεις εξαγορών που αποσκοπούν στην ενίσχυση του προϊόντος της. Ωστόσο, η S&P εκτιμά πως η Twitter δεν θα καταφέρει να επιτύχει κέρδη πριν από το 2016. Η ίδια η εταιρεία ανακοίνωσε πως τα κέρδη της για το τελευταίο τρίμηνο του έτους αναμένεται να κινηθούν χαμηλότερα από τους στόχους της, σπρώχνοντας την μετοχή της εταιρείας σε πτώση 7% την περασμένη Τετάρτη. Η S&P σχολιάσει πως δεν αποκλείεται περαιτέρω υποβάθμιση της Twitter, αλλά εάν η εταιρεία διευρύνει τις πηγές εσόδων της, εκδώσει νέα προϊόντα και διατηρήσει τα μερίδια αγοράς της, τότε η αύξηση της κερδοφορίας της ενδεχομένως να βελτιώσει την αξιολόγησή της. Η εικόνα της εταιρείας αντικατοπτρίζει τα γενικότερα προβλήματα των εταιρειών παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών, που αγωνίζονται να κεφαλαιοποιήσουν τις υπηρεσίες που προσφέρουν.

Σε «προετοιμασίες πολέμου» πλέον οι μεγάλες τράπεζες

Οι εξελίξεις των τελευταίων 20 μηνών αφήνουν πίσω τους ριζικές αλλαγές στον τραπεζικό χάρτη. Ενώ πλέον το τραπεζικό σύστημα μπαίνει σε φάση ανάρρωσης, αυτό που είναι προφανές για τους τραπεζίτες, είναι πως μέσα στους επόμενους μήνες θα πρέπει να αρχίσουν με ένταση οι κινήσεις τους για έλεγχο μεριδίων αγοράς, και για ενίσχυση της κερδοφορίας τους. Ήδη, έχουν αρχίσει οι «προετοιμασίες πολέμου», με τις αλλαγές στα πρόσωπα να είναι ήδη εκτενείς, ενώ αναμένονται κι άλλες. Την ίδια στιγμή, στέλνουν το μήνυμα πως είναι σε θέση να αρχίσουν να παραχωρούν δάνεια και να στηρί-

ζουν την οικονομία, σε μια προσπάθεια να επικοινωνήσουν στο κοινό την καλή «κατάσταση υγείας» τους.

Μετά το τέλος του έτους, αναμένεται πως θα αρχίσει ένα έντονο μπρα ντε φερ, με τα ισοζύγια δυνάμεων να αλλάζουν ουσιαστικά και με την κάθε τράπεζα να επιχειρεί την εδραίωση της θέσης της κάτω από τις νέες συνθήκες. Η καθεμία από αυτές, αντιμετωπίζει τα δικά της διλήμματα και τις δικές της δυσκολίες, αλλά κινούνται, ταυτόχρονα, και με διαφορετικές στρατηγικές με σκοπό να μεγιστοποιήσουν, η καθεμία, τα δικά της συγκριτικά πλεονεκτήματα. **Σελ. 4, 5**

Σε ελεύθερη διακύμανση το ρούβλι προκαλώντας ανησυχία

Οι κυρώσεις, η γεωπολιτική αστάθεια, οι υφιστάμενες τάσεις, η έξοδος κεφαλαίων και επενδυτών, αλλά και η πτώση των τιμών των υδρογονανθράκων, οδήγησαν την Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας στο συμπέρασμα πως δεν θα μπορέσει για πολύ να στηρίξει το ρούβλι.

Εγκαταλείποντας τη διασύνδεση του νομίσματος (peg), κι αφού πρώτα μείωσε τη ρευστότητα στις διεθνείς συναλλαγές σε συνάλλαγμα, επέτρεψε την ελεύθερη, πλέον, διακύμανση

στην ισοτιμία του ρουβλίου. Αναμένεται πως η απόφαση θα αυξήσει τις πληθωριστικές τάσεις στην χώρα.

Η εξέλιξη δεν αφήνει αδιάφορη την Κύπρο, η οποία βλέπει το τουριστικό της –και όχι μόνο– προϊόν να καθίσταται όλο και ακριβότερο, την ώρα μάλιστα που πλήττονται κυρίως οι δημογραφικές ομάδες από τις οποίες αντλεί τον τουρισμό της. Την καταρρέουν τουριστικά γραφεία στη Ρωσία, και η κυβέρνηση «ενθαρρύνει» τον εγχώριο τουρισμό. **Σελ. 3**

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Η φρούσκα πίσω από τη φρούσκα

«Θα είναι τρελοί όσοι πωλήσουν μετοχές της τράπεζας (Κύπρου), η μετοχή πρέπει να πάει πάνω-πάνω-πάνω», είχε δηλώσει ο Σόλων Τριανταφυλλίδης στον Νέο Τύπο τον Οκτώβριο του 2000. Ήταν πλέον αργά, αφού η φούσκα του ΧΑΚ ήταν ήδη στα τελευταία της. Η μετοχή της τράπεζας δεν πήγε, ούτε πάνω, ούτε κάτω, ούτε πάνω.

Η ιστορία του ΧΑΚ, η οποία σήμερα καταγράφεται ως μια μακρινή ανάμνηση «καταδολίου των επενδυτών», όπως λέει το πόρισμα της Βουλής, έχει και μια άλλη πτυχή.

Η Κεντρική Τράπεζα είχε τότε προσπαθήσει, κάπως, να σταματήσει την τρέλα που είχε καταβάλει τις τράπεζες, τους χρηματιστές και τους επενδυτές. Είχε εκδώσει προειδοποιήσεις, είχε πιέσει για τη βελτίωση του νομικού πλαισίου και την ενίσχυση της κουτσής Κεφαλαιαγοράς, είχε ασκήσει πιέσεις και για καλύτερη ενημέρωση. Προέβαλε, μάλιστα, αντίσταση και σε συγκεκριμένες «πιέσεις» που συγκεκριμένα της στελέχη φαινόταν πως δέχτηκαν για συγκεκριμένες επιχειρήσεις (όνομα και μη χωριό). Επέβαλε ακόμα και ποινές

(πρόστιμα) στις τράπεζες για την παραβίαση κανόνων στην παραχώρηση πιστώσεων. Όλα αυτά τα εντόπισε η Βουλή. Αυτό που δεν συζητήθηκε καθόλου, όμως, ούτε στη Βουλή, ούτε από τον τύπο, ούτε από τους πολιτικούς, είναι ο ρόλος που είχε διαδραματίσει η νομοματική πολιτική που ακολούθησε η Κυπριακή Δημοκρατία κατά την περίοδο. Το 1999, στην κορύφωση της φούσκας, οι πιστώσεις στους κατοίκους Κύπρου αυξήθηκαν σχεδόν κατά 1 δισ. λίρες. Η αύξηση έφτασε τα 17% μέσα σε 12 μήνες. Η Κεντρική Τράπεζα είχε μεν επιβάλει ποινές για υπέρβαση όρων στην παραχώρηση πιστώσεων, αλλά δεν έκανε καμία κίνηση για να συγκρατήσει την ίδια την πιστωτική επέκταση.

Αντίθετα, την τροφοδότησε: Η παροχή λίρας στην αγορά αυξήθηκε μέσα στο ίδιο έτος κατά 47%, ξεπερνώντας το 1 δισ. τον Νοέμβριο του 1999. Το ευρύ χρήμα, στο οποίο έχει μεν έλεγχο η Κεντρική Τράπεζα, αλλά όχι απόλυτο, αυξήθηκε κι αυτό κατά 17,4% μέσα στο 1999, φτάνοντας στα 6,5 δισ. ευρώ.

Αν ο δείκτης του ΧΑΚ αυξήθηκε από τις 90 μονάδες στις σχεδόν 714 μέσα στο 1999, αυτό αντικατοπτρίζει

Πίσω από τις απάτες και τους απατεώνες υπάρχουν θεσμικά, διαρθρωτικά ζητήματα. Πάντα.

και την υπερβολική ρευστότητα της αγοράς και μάλιστα με εύκολο και φτηνό χρήμα. Με αυτά τα νούμερα στην παροχή χρήματος, το αποτέλεσμα ήταν αναπόφευκτο: Η «φούσκα του ΧΑΚ» ήταν ένα τυχαίο γεγονός. Κάποια φούσκα, όμως, ήταν αναπόφευκτη. Αν ανέβαινε ο δείκτης του ΧΑΚ 690% σε ένα χρόνο, τότε θα είχαμε κάποια άλλη φούσκα. Ενδεχομένως να είχαμε από τότε κιόλας τη φούσκα των ακινήτων. Ίσως να είχαμε φούσκα σε οχήματα, σε ελιές ή χαρουπιές, σε μανιάνες επενδύσεις στο εξωτερικό, σε ψάρια ή αλουμίνια. Σε λαβάνες, λάμπες ή κουρκουτάδες. Πάντως, θα είχαμε, χωρίς αμφιβολία κάπου κάποια φούσκα.

Οι σήμερα ατιμώρητοι πλάνοι που επωφεληθήκαν από τα χρήματα του κόσμου, θα έβρισκαν την αρπαχτή τους κάπου αλλού. Και θα ήταν εξίσου ατιμώρητοι. Εάν οι Αμερικάνοι, μιλούν

για τις «φούσκες του Γκρήνσπαν», μπορούμε κι εμείς να μιλούμε για τη φούσκα του Αυξέντη.

Πάντως, δεν πρόκειται για δόλο. Εξάλλου, η Κεντρική Τράπεζα είχε προσπαθήσει, έστω και χλιαρά, να συμμαζέψει τη μανία. Συμφώνησε μαζί της και ο τότε υπουργός Οικονομικών, Τάκης Κληρίδης. Τα ίδια έκανε, όμως και ο Γκρήνσπαν, όταν φώναζε για «irrational exuberance» την ώρα που άνοιγε τις κάνουλες του δολαρίου για να τροφοδοτήσει τη φούσκα. Η αύξηση του υποχρεωτικού αποθεματικού από 7% σε 8%, λειτούργησε θετικά για να κατευνάσει την πιστωτική επέκταση. Ήρθε, όμως, το 2000, πολύ αργά για να αποτρέψει αυτό που είχε ήδη γίνει. Μάλιστα και η παροχή της λίρας μαζεύτηκε κατά 14,5%, αλλά κι αυτό δεν έγινε πριν από τον Δεκέμβριο του 2000 κι έτσι αποτελούσε διαχείριση κρίσης και όχι αποτροπή της. Εν τω μεταξύ, στο ίδιο διάστημα τα επιτόκια της Κεντρικής είχαν μειωθεί, κι αυτά, αναλλοίωτα.

Τότε, ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας είχε σχολιάσει πως δεν μπορούσε να κλείσει η πόρτα και να επιβληθούν αυστηρά κριτήρια στις τράπεζες, αφού, έχοντας παραχω-

ρήσει δάνεια, μπορεί και να κατέρρεαν. Η απάντησή του, δηλαδή, ήταν πως, αφού έγινε ό,τι έγινε, αφού απέτυχε στην αποτροπή, ήταν πλέον αργά και μοναδική οδός ήταν ένα «φυσιολογικό» σπάσιμο της φούσκας. Αυτή είναι και η απάντηση που παίρνουμε σήμερα για τον ΕΛΑ: «Αφού κάναμε τη ζημιά, είναι πλέον αργά».

Το μάθημα που προκύπτει από τη φούσκα του ΧΑΚ δεν είναι απλά πως έχουμε γύρω μας απατεώνες που θα συνεχίσουν να είναι ατιμώρητοι (με κάποιες εξαιρέσεις «για παραδειγματισμό»). Πίσω από κάθε απάτη και απατεωνιά, υπάρχει και ένα δομικό, διαρθρωτικό στοιχείο που τη δίνει γόνιμο έδαφος να ριζώσει.

Πέρα από τα γενικά, η ιστορία του ΧΑΚ έχει πολλά να πει και για τα ζητήματα που έχει σήμερα μπροστά της η οικονομία και η κοινωνία. Οι τράπεζες πιέζουν τους δανειολήπτες –και κυρίως του μικρούς. Τα επιτόκια παραμένουν υψηλά. Παρά τις δηλώσεις περί του ανηθάρτου, η ρευστότητα είναι στεγνή, με δάνεια-προς-καταθέσεις στο 130%. Δανεισμός δεν παραχωρείται και βιώνουμε μια προσπάθεια για ανάκαμψη χωρίς πίστη και χωρίς νέες θέσεις εργασίας. Οι επιχειρηματίες πατούν όσο μπορούν

τους εργαζόμενους. Οι μισθοί μειώνονται. Για όλα αυτά, υπάρχει ευθύνη –όχι απάτη όπως του ΧΑΚ, αλλά σίγουρα θηκά ευθύνη– από πλευράς συγκεκριμένων κύκλων. Την ίδια στιγμή, όμως, ούτε οι δηλώσεις, ούτε οι παραιτήσεις, ούτε οι εκκλήσεις θα αλλάξουν κάτι. Και, όσον αφορά στα σκάνδαλα, η φυλάκιση όσων έχουν ευθύνη, είναι μεν απαραίτητη, αλλά είναι ένα μέρος μόνο της λύσης. Τα διαρθρωτικά προβλήματα θα πρέπει επίσης να αντιμετωπιστούν. Η πολιτική που ακολουθείται, αλλά και οι πολιτικές επιλογές –ΕΛΑ, εκποιήσεις, φερεγγυότητα, πίστη, κώδικας συμπεριφοράς– αποτελούν απαραίτητα εργαλεία που μπορούν να κλείσουν τον κύκλο που ανοίγουν (αν γίνουν) οι διώξεις. Αλλιώς, θα έχουμε αντιμετωπίσει τον πυρετό που αποτελεί σύμπτωμα (απάτες), όχι όμως και τη μόλυνση που είναι πίσω του.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει ένα σοβαρό ΓεΣΥ και να εκπονηθεί ΜΔΠ. Και τα λεφτά από το γκάτζι, μακριά από τον προϋπολογισμό.

www.forthetheisland.wordpress.com
 Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy
www.pwc.com.cy

Expertise Solutions Value

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του MATT LEVINE / BLOOMBERG

Μια απάτη που μείωνε το ρίσκο

«Η αγορά συναλλάγματος, στην οποία οι διαπραγματευτές μπορούν να αγοράσουν, να πουλήσουν, να ανταλλάξουν νομίσματα και να κερδοσκοπήσουν με αυτά, είναι μία από τις μεγαλύτερες και πιο δυναμικές αγορές», με μέσο τζίρο 5,3 τρισ. δολάρια. Τα σχετικά αναφέρονται στο κείμενο του πρόσφατου εξωδικαστικού διακανονισμού έξι μεγάλων τραπεζών για χειραγώγηση συναλλάγματος. Οι εν λόγω κατέβαλαν στις αρμόδιες αρχές ΗΠΑ και Βρετανίας σχεδόν 4,3 δισ. δολάρια για να διευθετήσουν τις κατηγορίες χειραγώγησης, ενώ αναμένεται να ακολουθήσουν και άλλες τράπεζες. Οπότε αυτή φαίνεται μια μεγάλη συμφωνία, ακόμα μεγαλύτερη από την αντίστοιχη για τη χειραγώγηση του διατραπεζικού επιτοκίου Libor. Φαντάζομαι πως θα ρωτούσα, «ωραία, αλλά πόσο πολλά χρήματα βγάζουν αυτές οι τράπεζες, χειραγωγώντας μια διεθνή αγορά συναλλάγματος 5,3 τρισ. δολαρίων;». Δεν γνωρίζω και κανείς δεν ενδιαφέρεται.

Οι αρμόδιες βρετανικές αρχές παρατηρούν ότι «δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμο να ποσοτικοποιεί κανείς το χρηματοπιστωτικό όφελος» που κάθε τράπεζα αποκόμιζε από τη χειραγώγηση. Οι αντίστοιχες Αρχές στις ΗΠΑ ούτε καν αναγνωρίζουν πως πρόκειται για ένα ενδιαφέρον ερώτημα. Ωστόσο, μπορεί κανείς να εξετάσει τα κέρδη, που αναφέρονται στα έγγραφα (εντολές) των Αρχών. Η Citigroup, λόγου χάριν, είναι η χειρότερη παραβάτης με συνολικό πρόστιμο 1,02 δισ. δολαρίων (έως σήμερα). Στη σχετική εντολή της Επιτροπής Προθεσμιακών Συναλλαγών αναφέρεται παράδειγμα απόπειρας να χειραγωγηθεί τιμή φίζινγκ στην ισοτιμία ευρώ/δολαρίου. Οπως αναφέρεται, το κέρδος ανερχόταν στη συγκεκριμένη περίπτωση σε 99.000 δολάρια επί συναλλαγών πλάσματικής αξίας 542 εκατ. ευρώ. Τα 99.000 δολάρια τα κέρδισε ο διαπραγματευτής της Citi, συνεργαζόμενος με συναδέλφους του στη διάρκεια ηλεκτρονικής συνομιλίας (σε chat room).

Υπήρξαν και άλλα άσχημα περιστατικά στη Citigroup, αλλά μόνο αυτό το παράδειγμα καταγράφεται, ενώ ούτε αριθμητικά στοι-

χεία κερδών υπάρχουν. Οι έρευνες που διενεργήθηκαν καλύπτουν μια περίοδο εξαετίας, αν και αυτό ίσως φαίνεται λίγο γενναϊόδωρο. Υπολογίστε 250 ημέρες συναλλαγών τον χρόνο και μπορείτε να βγάλετε το συμπέρασμα ότι τα κέρδη ανέρχονται για τη Citigroup στα 150 εκατομμύρια δολάρια, εάν κάθε μέρα ξεχωριστά ήταν τόσο «εξάισια», όπως την περιγράφαν οι διαπραγματευτές που συμμετείχαν στην καταγεγραμμένη από τις Αρχές συναλλαγή. Εάν, ούτως ή άλλως, τα 150 εκατομμύρια δολάρια είναι υποθετικά το ανώτατο όριο κέρδους, τότε η Citigroup πλήρωσε σε πρόστιμο πολύ περισσότερα από όσα αποκόμισε με τη χειραγώγηση.

Τελικά, τι ήταν αυτή η χειραγώγηση του διατραπεζικού επιτοκίου Libor. Φαντάζομαι πως θα ρωτούσα, «ωραία, αλλά πόσο πολλά χρήματα βγάζουν αυτές οι τράπεζες, χειραγωγώντας μια διεθνή αγορά συναλλάγματος 5,3 τρισ. δολαρίων;». Δεν γνωρίζω και κανείς δεν ενδιαφέρεται. Οι αρμόδιες βρετανικές αρχές παρατηρούν ότι «δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμο να ποσοτικοποιεί κανείς το χρηματοπιστωτικό όφελος» που κάθε τράπεζα αποκόμιζε από τη χειραγώγηση. Οι αντίστοιχες Αρχές στις ΗΠΑ ούτε καν αναγνωρίζουν πως πρόκειται για ένα ενδιαφέρον ερώτημα. Ωστόσο, μπορεί κανείς να εξετάσει τα κέρδη, που αναφέρονται στα έγγραφα (εντολές) των Αρχών. Η Citigroup, λόγου χάριν, είναι η χειρότερη παραβάτης με συνολικό πρόστιμο 1,02 δισ. δολαρίων (έως σήμερα). Στη σχετική εντολή της Επιτροπής Προθεσμιακών Συναλλαγών αναφέρεται παράδειγμα απόπειρας να χειραγωγηθεί τιμή φίζινγκ στην ισοτιμία ευρώ/δολαρίου. Οπως αναφέρεται, το κέρδος ανερχόταν στη συγκεκριμένη περίπτωση σε 99.000 δολάρια επί συναλλαγών πλάσματικής αξίας 542 εκατ. ευρώ. Τα 99.000 δολάρια τα κέρδισε ο διαπραγματευτής της Citi, συνεργαζόμενος με συναδέλφους του στη διάρκεια ηλεκτρονικής συνομιλίας (σε chat room).

Υποτίθεται πως δεν πρέπει να το κάνεις αυτό. Μπορείς να συναλλάσσεται πριν από το φίζινγκ ως ένα είδος νόμιμης διαχείρισης ρίσκου των εντολών των πελατών σου. Εντούτοις, όταν γνωρίζεις τι κάνουν όλοι οι άλλοι, τότε εξετάζεται το ρίσκο.

Απλώς κάνεις συναλλαγές με παράνομο τρόπο, για να αυξηθεί η τιμή και με τη σιγουριά πως η ανεπάρκεια σου δεν θα σε κάνει να χάσεις.

ΔΗΚΤΗΣ

Εορτασμοί

Έκθεση φωτογραφίας διοργάνωσε την περασμένη εβδομάδα η πρεσβεία της Γερμανίας με αφορμή την πτώση του τείχους του Βερολίνου και τη μοιρασμένη Λευκωσία. Απογοήτευσε, όμως, η προσέλευση των επισήμων, αφού πέρα από τον πρώην πρόεδρο Βασίλειου και το ζεύγος Λέλλου Δημητριάδη, από ό,τι ακούει η στήλη από καλά ενημερωμένη πηγή, σχεδόν κανένας δεν ενδιαφέρθηκε να εμφανιστεί. Και εις ανώτερα.

Hedge Fund

Όχι, δεν αναφερόμαστε σε επενδυτή για το ομόλογο, ούτε για τις τράπεζες. Ο λόγος για τη Ryan Air, η οποία στα αποτελέσματα που ανακοινώνει, συμπεριλαμβάνει και συγκεκριμένες αναφορές στην αντιστάθμιση του ρίσκου για το κόστος καυσίμων. «Εκμεταλλευθήκαμε», λέει τους επενδυτές, «την πρόσφατη αδυναμία του πετρελαίου για να επεκτείνουμε τις αντισταθμίσεις ρίσκου για τα καύσιμα στο 90% για το οικονομικό έτος 2016, στα περίπου 93 δολάρια το βαρέλι». Η εταιρεία σχολιάζει πως, μόλις βρεθεί μπροστά της η ευκαιρία θα κάνει κι άλλο hedge, για το 2017.

Μάστορες

ΑΗΚ, εταιρείες πετρελαίων, Κυπριακές Αερογραμμές, και λοιποί «ικανοί επικριρηματίες» που επικαλούνται τις τιμές πετρελαίου για να δικαιολογήσουν τις τιμές εκμετάλλευσης και καρτέλ που μας πασάρουν, καλά κάνουν να απαντήσουν μια απλή ερώτηση: Εσείς, βρε μάστορες, τι αντιστάθμιση κάνετε για το ρίσκο στην τιμή καυσίμου; Ή μήπως ακολουθείτε τη λογική του «άλα πιάσει» και βρίσκετε δικαιολογίες όποτε μειώσει την παραγωγή ο Σαουδάραβας;

Είδατε;

Αυτή η εξιπνιάδα, που την πιστεύουν μόνο κάτι μωρά του νηπιαγωγείου, πρέπει επιτέλους να σταματήσει. Τι κινήσεις έκαναν και κάνουν για να προστατευτούν με futures κοντράτα από τα ρίσκα της αγοράς, είναι ένα βασικό ερώτημα που όπαντες οφείλουμε να τους ρωτούμε όποτε θυμηθούν πως ακριβυνε το πετρέλαιο. Μάγκες ή ανίκανοι;

Επέβαλε

Μιας και τα λέμε, με ευχαρίστηση και χαρά είδαμε την είδηση πως η ΕΠΑ, ανερχόμενη από τον λήθαργο, και μετά από τις πιέσεις που προέκυψαν, λόγω της αδυναμίας της να κινηθεί στο θέμα των τιμών των καυσίμων, επιτέλους επέβαλε ένα από τα πιο αυτονόητα πρόστιμα της αγοράς. Επέβαλε πρόστιμο 2,1 εκατ. ευρώ στον Παγκύπριο Οργανισμό Αγελαδοτρόφων για «παράκωλυση, νόθευση και περιορισμό του ανταγωνι-

Hedge κάνει η εταιρεία για το κόστος των καυσίμων, με βάθος ως το 2017. Οι δικοί μας, στην απέραντη ανεπάρκειά τους, αρκούνται στο σχόλιο: «Ε, μα, ακριβύνει η πεζίνα». Δικαιολογούνται, δηλαδή, διά της ανεπάρκειάς τους.

σμού», μέσα από τη σύναψη συμφωνιών αποκλειστικής διάθεσης. Συνεχίστε.

Τουρισμός

Φαί και μάσα τέλος, μας λέει «καλά ενημερωμένη πηγή» στον ΚΟΤ, όπου όποιος έφραε, έφραε. Οι αλλαγές που επέρχονται, με επίκεντρο τον Κ. Χαννίδη, δεν είναι τυχαίες, αλλά ούτε και προκαλούν έκπληξη για όσους παρακολούθησαν το τελευταίο 12μηνο τον οργανισμό που κατά τα άλλα έχει την ευθύνη για την προώθηση του τουρισμού.

Κι αλλού

Αλλά για να είμαστε δίκαιοι, τα κόλπα που έμα-

θαν στον ΚΟΤ, τα διδάξαν κι αλλού, στους φίλους τους. Ανεξάρτητοι αξιωματούχοι έχουν ακολουθήσει τις πρακτικές του φίλου τους και σύντομα θα κάνει πάρτι (κι εκεί) ο γενικός ελεγκτής. Τα χαρτιά, πάντως, τα πολλά έγγραφα και οι παρατυπίες, έχουν ήδη πάρει τον δρόμο τους, και οι εξελίξεις πρέπει να αναμένονται σύντομα. Μπουμ εκεί που νιώθουν ισχυροί...

Συγκίνηση

Πολλά έχουμε να μάθουμε παρακολουθώντας τις συνεντεύξεις τύπου για την προαγωγή του διαστημικού οχήματος της ESA στον κομήτη Rosetta. Δεν είναι μόνο το επιστημονικό επίτευγμα, ούτε η «νίκη» της Ευρώπης στη μάχη της επιστήμης και του διαστήματος. Δεν είναι καν ο όγκος των όσων μπορεί να μάθει η ανθρωπότητα από την αποστολή που μέχρι σήμερα είναι επιτυχής: Το πιο ενδιαφέρον είναι η συγκίνηση, το ρίγος, το βούρκωμα των ματιών και η φωνή που τρέμει όταν οι κύριοι πρωταγωνιστές κάνουν συνεντεύξεις τύπου. Πίσω από αυτά, υπάρχει σκληρή δουλειά, αγωνία, ξενύχτια πάνω από φόρμουλες και κώδικες, και αφοσίωση. Το αίσθημα του επιτεύγματος και της ολοκλήρωσης δεν είναι τίποτε λιγότερο από ζηλευτό. Μπράβο, κι ευχαριστούμε.

Αλλάζουν

Γράφουμε σήμερα πως πολλά αλλάζουν στις τράπεζες, με τους πρωταγωνιστές να φεύγουν και να 'ρχονται, τα πλάνα να σπίνονται και τις στρατηγικές να διαμορφώνονται για την «επόμενη ημέρα». Αυτό που δεν περιμέναμε, πάντως, είναι πως θα αλλάξουν πλέον και τα λογότυπα, τα ονόματα και τα χρώματα, ακόμα και στις πιο παλιές τράπεζες. Κι δεν αναφερόμαστε στη Λαϊκή, αλλά απέναντί.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του HUGO DIXON / REUTERS

Η «βόμβα» της Ισπανίας

Η πολιτική τάξη της χώρας έχει απαξιωθεί, η ανεργία παραμένει υψηλή και το χρέος θα υπερβεί το 100% του ΑΕΠ.

βολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, καθώς οι άνθρωποι θα προσπαθούσαν να βγάλουν εκτός Καταλωνίας τις καταθέσεις τους. Δεδομένων αυτών των καταστροφικών επιπτώσεων το ERC πιθανότατα δεν θα καταφέρει να κερδίσει την υποστήριξη των μετριοπαθών εθνικιστών για μονομερή ανακήρυξη ανεξαρτησίας. Η απαξιωμένη πολιτική τάξη της Ισπανίας δεν ξέρει πώς να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα. Ο μεταρρυθμιστικός ζήλος της κυβέρνησης Ραχόι έχει εξανεμιστεί, καθώς ο πρωθυπουργός προετοιμά-

ζεται για τις βουλευτικές εκλογές του 2016. Οι σοσιαλιστές που αποτελούν την αξιωματική αντιπολίτευση έχουν νέο ηγέτη, τον Πέντρο Σάντσεζ, ο οποίος δεν έχει στιγματιστεί από σκάνδαλα, ωστόσο δυσκολεύεται να αρθρώσει συνεκτική οικονομική πολιτική. Η πλέον αξιοπρόσεκτη ιδέα του είναι να αποδομήσει τη μεταρρύθμιση της αγοράς εργασίας, η οποία αποτελεί την πλέον επιτυχημένη πρωτοβουλία της σημερινής κυβέρνησης. Όλα αυτά έχουν δημιουργήσει ένα τεράστιο κενό στο πολιτικό σκηνικό για το αριστερό λαϊκιστικό κόμμα των Podemos που στα ισπανικά σημαίνει «μπορούμε».

Το Podemos θέλει να καθαρίσει τον χώρο της πολιτικής, πράγμα καλό. Ωστόσο οι ηγέτες του ρέπουν προς τον τσαρισμό αλά Βενεζουέλα: θέλουν να μειώσουν το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης στα 60 έτη, να προχωρήσουν σε λογιστικό έλεγχο του δημοσίου χρέους προτού επιβάλλουν μερική διαγραφή του και

να εγγυηθούν στους πάντες ελάχιστο εισόδημα. Αν αυτό το πρόγραμμα γίνει ποτέ κυβερνητική πολιτική, τότε η Ισπανία θα οδεύει προς τη χρεοκοπία και την έξοδο από την Ευρωζώνη. Στην πραγματικότητα η χώρα χρειάζεται ένα δεύτερο κύμα μεταρρυθμίσεων ώστε να μειωθούν τα προνόμια όσων έχουν μόνιμη εργασία. Η φορολογία της εργασίας θα πρέπει να μειωθεί και σε αντιστάθμιση να αυξηθεί η φορολογία στην κατανάλωση ώστε να αυξηθεί η απασχόληση. Ωστόσο από τις επόμενες βουλευτικές εκλογές είναι πιθανό να προκύψει αυτοδύναμη κυβέρνηση. Είναι πιθανό να υπάρξει συμφωνία σοσιαλιστών-Podemos με βασικό μειονέκτημα ότι η οικονομική πολιτική που θα προκύψει δεν θα είναι καθόλου ελκυστική. Ένας μεγάλος συνασπισμός μεταξύ συντηρητικών και σοσιαλιστών είναι πιθανότερος και θα είχε περισσότερες πιθανότητες να επιλύσει το πρόβλημα της Καταλωνίας. Ωστόσο τα δύο κόμματα διαστίζουν να συνασπιστούν. Οι μόνοι εξαιτίας της παραδοσιακής αντιπαλοποίησής τους αλλά γιατί η συμφωνία τους θα έδινε πιθανότατα στο Podemos να υποστηρίξει ότι τα δύο κόμματα είναι εξίσου κακά. Στη συνέχεια το νέο κόμμα ίσως να είναι σε θέση να καταλάβει την εξουσία στις μεθεπόμενες βουλευτικές εκλογές κατά τον ίδιο τρόπο που ο ΣΥΡΙΖΑ δείχνει έτοιμος να κερδίσει τις επόμενες εκλογές στην Ελλάδα ύστερα από τον συνασπισμό μεταξύ συντηρητικών και σοσιαλιστών.

Global recession or big opportunity?

We believe that the companies which succeed after the downturn are those which have the vision to plan ahead. Deloitte has the experience, insight and knowledge to help you identify opportunities, make plans and implement them. Be one step ahead, visit www.deloitte.com/cy

© 2014 Deloitte Limited

Deloitte.

Απελευθερώθηκε το ρούβλι

Ύφεση, πληθωρισμός και εξελίξεις στη Ρωσία, επηρεάζουν και την Κύπρο

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

H νίσση που ασκείται στο ρούβλι ανάγκασε τελικά τη ρωσική Κεντρική Τράπεζα να αντιδράσει, «απελευθερώνοντας» το ρούβλι από τη διασυνδεσή του με το ευρώ και το δολάριο. Μέχρι πρότινος, οι ισοτιμίες του ρουβλίου διατηρούνταν σταθερές έναντι των δύο «δικυκλών» νομισμάτων μέσα από παρεμβάσεις της Κεν-

Πληττονται κυρίως
οι δημογραφικές ομά-
δες από τις οποίες αντ-
λούμε τουρίστες.

τρικής Τράπεζας της χώρας, η οποία αγόραζε ή πωλούσε ρούβλια στην αγορά για να διατηρήσει την ισοτιμία (soft peg).

Πλέον, οι πιέσεις στο ρούβλι άρχισαν να γίνονται αόφρονες και οι πολλοί αναλυτές έκαναν λόγο τους τελευταίους μήνες για μία παρατεταμένη πτώση του ρουβιζιου. Η προσπάθεια διατήρησης των ισοτιμιών ανάγκαζε την Κεντρική Τράπεζα της χώρας να αγοράζει όλο και περισσότερα ρουβλία, μία πρακτική που απαιτούσε πώληση των αποθεματικών της. Από 510 διο. δολάρια, τα αποθεματικά της μειώθηκαν μέσα στον Οκτώβριο στα 450 διο., αφού σταπνήθηκαν 30 σκεδόν διο. δολάρια για τη στήριξη του νομίσματος.

Πλέον, οι επενδυτές άρχισαν να «ποντάρουν» στην πτώση του ρουβλίου, με τον εξειδικευμένο τύπο στο εξωτερικό να κάνει λόγο και για αύξηση των γυμνών πωλήσεων του ρωσικού νομίσματος (short). Παρά τις προσπάθειες στρίψιξ από την Κεντρική Τράπεζα, η ισοτιμία του

Οι υφεσιακές τάσεις της ρωσικής οικονομίας, σε συνδυασμό και με την αυξημένη οικονομική ανασφάλεια, σίγουρα θα βάλουν «πλαφόν» στο τουριστικό ρεύμα από τη χώρα προς την Κύπρο.

ρουβλίου υποχώρησε κατά σχεδόν 25% σε σχέση με τον Ιούνιο, μια τρομερή πτώση.

Λίγο πριν από την ανακοίνωση της για απελευθέρωση του νομίσματος από τη διασύνδεσή του με τις ισοτιμίες των ξένων νομισμάτων, η Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας μείωσε τη ρευστότητα στην αγορά, περιορίζοντας τα swaps στο 2 δισ. δολάρια την ημέρα. Οι ρωσικές αρχές σχολίασαν πως στο νόμισμα ήταν να «αποτραπούν τα παιχνίδια» των χρηματιστών στο ρωσικό νόμισμα. Σε μετάφραση, η δήλωση σημαίνει πως υπήρχαν φόβοι για αυξημένες πιέσεις λόγω των πωλήσεων short. Με την κίνηση της, η Μόσχα μείωσε ουσιαστικά το ποσό των ρουβλίων που είναι διαθέσιμα για μετατροπή σε άλλο νόμισμα, σε μια προσπάθεια να περιορίσει την πτώση του νομίσματος εν όψει της απελευθέρωσης που ακολούθησε την περασμένη εβδομάδα. Την ίδια στιγμή, η «οκλήρωση» της στάσης της κυβερνήσεως απέναντι στον επιχειρηματικό κόσμο

(όπως έγινε στην περίπτωση της Basneff) αλλά κυρίως η γενικότερη έξοδος κεφαλαίων λόγω της γεωπολιτικής κρίσης, επίσης μειώνουν τη ζήτηση για ρουβλία και ασκούν πίεση στο νόμισμα της χώρας. Με την απελευθέρωση του ρουβλίου, πρέπει πάντως να αναμένεται πως το ρωσικό νόμισμα θα υποχωρήσει περαιτέρω το επόμενο διάστημα. Από τη δική της πλευρά, η Ρωσική Κεντρική Τράπεζα αποφεύγει την αυτοαναγέννησή της σε μία προσπάθεια να στηρίξει το ρουβλί μέχρι να λειψούν, ουσιαστικά, τα αποθεματά της, σε μια προσπάθεια, η οποία σχεδόν ποτέ δεν πετυχαίνει σε τέτοιες περιπτώσεις. Η αντίστοιχη αύξηση των επιτοκίων (είναι ήδη στο 9,5%) θα αντισταθμίσει, όσο γίνεται, τις πιέσεις που δημιουργεί η γεωπολιτική κρίση και θα δώσει κάποια μικρή στήριξη στο ρουβλί. Την ίδια ώρα, όμως, δημιουργείται ο κίνδυνος για νέα τόνωση του πληθωρισμού, κάτι που θα επηρεάσει σοβαρά την ήδη ασταθούς οικονομία. Η μείωση της ισομηνίας

του Ρουβρίου καθιστά μεν φθινότερον την ρωσική αγορά για ξένους εισαγωγείς και άλλους πελάτες, αλλά την ίδια ώρα δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητη η αύξηση των πίδσεων που δημιουργούνται στην ζήτηση των Ρώσων για ξένα προϊόντα. Σε αυτά περιλαμβάνεται, αναπόφευκτα και ο κυπριακός τουρισμός, ο οποίος ήδη αισθάνεται το πλήγμα από τη γεωπολιτική κατάσταση.

Η σειρά πτωχεύσεων ρωσικών ταξιδιωτικών εταιρειών, σε συνδυασμό και με την επίμονη «ενθάρρυνση» από πλευράς της κυβέρνησης για στροφή των τουριστών προς την εσωτερική, ρωσική, αγορά και δη την Κριμαία, σίγουρα δεν έχουν βοηθήσει την κατάσταση.

Πλέον, οι υφεστικάς τάσεις τς ρωστικάς οικονομίας, σ συνδυασμό κά με τν αυξημένη οικονομική ανασφάλεια, σίγουρα θα βάλουν «πλάφον» στο τουριστικό ρεύμα από τν χώρα προς τν Κύπρο. Η επείδειωση τς ισοτιμίας του ρουβλίου προς το ευρώ αποτελεί εξέλιξη η οποία δεν αναμένεται να είναι προσωρινή, αλλά να διαρκέσει αρκετούς μήνες, γεγονός που σημαίνει πως κά και οι κρατήσεις για τον επόμενο χρόνο σίγουρα θα επηρεαστούν. Σημειώνεται πως τα θεμελιώδη στοιχεία τς ρωστικής οικονομίας κά ίδιους του νομίσματος τς χώρας, δείχνουν πως πρέπει επιπλέον να αναμένεται αύξηση του πληθωρισμού, γεγονός που θα επηρεάσει πρώτιστα τα άνω στρώματα τς μεσαίας τάξης –τς δημογραφικής ομάδας δηλαδή, από τς οποίες η Κύπρος ελπίζει να αντιλήσει τουρισμό. Αυτό που εναπόκειται στη δική μας πλευρά, είναι να γίνουν οι σωστοί σχεδιασμοί για τν επόμενη τουριστική σεζόν, οι οποίοι να λαμβάνουν υπόψη τς πιέσεις που διαμορφώνονται όσον αφορά στη ρωσική αγορά.

Συνεχίζει ακάθεκτη η σύγκρουση στον ΚΟΤ

Βαρέλι χωρίς πάτο φαίνεται πως είναι η κατάσταση στον ΚΟΤ. Μετά τη σωρεία καταγγελιών, οι οποίες βαραίνουν κατά κύριο λόγο τον γερικό διευθυντή του οργανισμού, Μάριο Χαννίδη αλλά και τον λειτούργο, Μιχάλη Μεταξά, πλέον η κατάσταση φαίνεται πως έχει φτάσει σε οριακό σημείο. Η επιστολή του υπουργού Εμπορίου για το θέμα, με την οποία ουσιαστικά επιβεβαιώνονται οι καταγγελίες που είχε δημοσιεύσει το InBusiness, αποτελεί κόλαφο για τον κ. Χαννίδη. Σύμφωνα με τις αναφορές του κ. Λακκωτρίπη, προκύπτει μια διαχρονική στάση, με την οποία το Δ.Σ. δεν λάμβανε ενημέρωση, αποφάσεις του δεν τηρούνταν και δαπάνες γίνονταν με τρόπο αντίθετο με το καταστατικό του ΚΟΤ και τις ισχύουσες διαδικασίες.

Οι διαφημιστικές δαπάνες, που γίνονταν χωρίς προσφορές αλλά και με τη ύπαρξη μεσαζόντων, αποτελούν ένα από τα πιο βασικά ζητήματα που απασχολούν την έρευνα για τα όσα γίνονταν στον ΚΟΤ. Την ίδια στιγμή, και δαπάνες για τα ταξίδια του ΓΛ του ΚΟΤ παρουσιάζονται στη σχετική επιστολή ως ιδιαίτερα ύποπτες.

Τα επόμενα βήματα στον ΚΟΤ θα πρέπει πρώτα να περάσουν από συγκεκριμένες διαδικασίες αφενός διότι η διαθεσιμότητα του κ. Μεταξά θα πρέπει να αποφασιστεί με συγκεκριμένο τρόπο, και για διάρκεια όχι μεγαλύτερη από τρεις μήνες, κι αφετέρου διότι η παύση του κ. Χαννίδη θα πρέπει να περάσει από το Υπουργικό Συμβούλιο. Πάντως, η απόφαση για παύση του κ. Χαννίδη πρέπει να θεωρείται ως ειλημμένη.

Πέρα από τον ΚΟΤ

Σημειώνεται, πάντως, πως τα φαινόμενα που εμφανίστηκαν στον ΚΟΤ δεν αποτελούν μια «μοναδική» περίπτωση. Η εικόνα που

Η απόφαση για παύση του γενικού διευθυντή του ΚΟΤ, Μάριου Χαννίδη, η οποία θα πρέπει να περάσει από το Υπουργικό Συμβούλιο, θεωρείται ως ειλημμένη.

έχει δημιουργηθεί, όπως όλα δείχνουν, θα απασχολήσει αρκετά τον γενικό ελεγκτή και ενδεχομένως την δικαιοσύνη, αφού η τεκμηρίωση των καταγγελιών έχει πλέον αρχίσει και σε περιπτώσεις πέρα από τον ΚΟΤ.

Παρόμοιες καταστάσεις έχουν επίσης φτάσει στον γενικό ελεγκτή και για άλλους οργανισμούς κι ανεξάρτητες αρχές της Δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων και δαπανών για προσωπικές δαπάνες υψηλόβαθμων στελεχών, οι οποίες μετά το σταυρωμά τους στη Βουλή, καταβάλλονται με απόφαση του Δ.Σ. από τα αποθεματικά του οργανισμού. Την ίδια στιγμή, συμπεριφορές που θυμίζουν τις κατηγορίες κατά τον κ. Χαννιδί, εκτεμνώνονται πλέον και αλλού. Γι' αυτά τα θέματα, αναμένονται εξελίξεις στο επόμενο διάστημα. Λέγεται μάλιστα πως, και στις άλλες περιπτώσεις που πλέον εκτεμνώνονται, υπάρχει και κάποια διασύνδεση με τον κ. Χαννιδί.

Πλήρης η αλλαγή στην τραπεζική αγορά

Ισορροπίες και ισοζύγια δυνάμεων μετακινούνται, καθώς και η «φρουρά» των υψηλόβαθμων στελεχών έχει ήδη αλλάξει

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Η διάλυση της χρεοκοπημένης Λαϊκής, ο βαρύς τραυματισμός και το γενικό πάγωμα στην Τράπεζα Κύπρου, η ανακεφαλαιοποίηση και η «συσπείρωση» των Συνεργατικών και η άνοδος της RCB δεν ήταν δυ-

νατόν να αφήσουν ανεπηρέαστη την τραπεζική αγορά. Το ισοζύγιο δυνάμεων έχουν ανατραπεί ριζικά. Μετά την ολοκλήρωση των στρες τεστ, όπου το αποτέλεσμα αποδείχθηκε καλύτερο από ό,τι προσδοκούσαν οι πιο πολλοί από τους παρατηρητές, πλέον το τραπεζικό σύ-

στημα βγαίνει από τη φάση της διάσωσης και κινείται προς την ανάρρωση. Ενώ Ελληνική, Κύπρου και Συνεργατισμός κινούνται πλέον ανοικτά, αγωνιζόμενες για το «pole position» όταν θα αρχίσει για τα καλά η κούρσα για έλεγχο μεριδίων της αγοράς ενδεχομένως στο α'

τρίμηνο του 2015, στα «pits» βρίσκεται, έτοιμη να τρέξει και η RCB, που πέρασε από σημαντικές αλλαγές στις εσωτερικές της δομές και είδε τα αποτελέσματά της στο στρες τεστ να προκαλούν τεράστια εντύπωση. Σε γενικές γραμμές, οι μεγαλύτερες τράπεζες έχουν αρχίσει

να προχωρούν σε ουσιαστικά επικοινωνιακές κινήσεις, διαφημιζοντας τη διάθεση και την ικανότητά τους να παραχωρήσουν δάνεια στην αγορά, αρχής γενομένης με δάνεια προς ΜμΕ και για αγορά αυτοκινήτου, ενώ έπονται στο επόμενο διάστημα και νέα προϊόντα για στε-

γαστικά δάνεια. Τα νέα δάνεια, στον βαθμό που θα εξυπηρετούνται, θα μειώνουν (στατιστικά) και το ποσοστό των ΜΕΔ, ενώ από τις αρχές του χρόνου θα αρχίσει και η «σαιζόν» του ανταγωνισμού για ενίσχυση μεριδίων αγοράς και αύξηση της κερδοφορίας.

«Γενική καθαριότητα» στην Κύπρου

Στην Τράπεζα Κύπρου, η στρατηγική του «shrinking to strength» συνεχίζεται, με την τράπεζα να αντιμετωπίζει αργά αλλά σταθερά το βαρύ πρόβλημα των ΜΕΔ. Η τράπεζα συνεχίζει την απομόχλευση της και μάλιστα ετοιμάζεται να ανοίξει, μερικώς, την κάουλα του δανεισμού, αρχής γενομένης με δάνεια για απόκτηση αυτοκινήτου, ενώ αναμένονται και νέα στεγαστικά δάνεια κοντά στο τέλος του έτους. Οι κινήσεις κρίνονται ως πολύ σημαντικές, όχι τόσο διότι η τράπεζα θα ενισχύσει την κερδοφορία της μέσα από νέο δανεισμό – η επίπτωσή θα είναι μάλλον μικρή, λόγω της υψηλής μόχλευσης των πελατών και της χαμηλής ζήτησης – αλλά κυρίως διότι με τα νέα της προϊόντα η Τράπεζα Κύπρου στέλνει ένα σημαντικό μήνυμα: Είναι παρούσα, έχει επιβιώσει και είναι έτοιμη να αναζητήσει ξανά την εμπιστοσύνη του κοινού. Η κίνηση αποτελεί ισχυρή ένδειξη πως η Κύπρου ετοιμάζεται να κινήσει προς την ενίσχυση της κερδοφορίας της, μετά τη μακρά περίοδο αστάθειας και αβεβαιότητας που δημιουργήθηκε με το ζήτημα της αύξησης κεφαλαίου που τελικά έδωσε την τράπεζα αλλά και με τις αλλαγές στη σύσταση του Δ.Σ. που αναμένονται στις 20 Νοεμβρίου.

Σε αντίθεση με άλλα ΧΠ, η Κύπρου έχει την ιδιαιτερότητα πως το μεγα-

λύτερο κομμάτι του προβλήματος αφορά σε ένα σχετικά μικρό αριθμό πελατών με μεγάλα δάνεια. Η προφανής επιλογή θα είναι η πακετοποίηση των δανείων και η αποξήνωση τους, ενώ και εκποιήσεις ή «ενθάρρυνση» για πωλήσεις από τους μεγάλους οφειλότες, θα πρέπει επίσης να αναμένονται. Με τη μείωση των προβληματικών δανείων – κάτι που συνεπάγεται και καταγραφή ζημιών – η τράπεζα θα βρεθεί χωρίς άλλη κίνηση, με πιο ικανοποιητικές προβλέψεις και με λιγότερο ρίσκο στα βιβλία της. Πάντως, η τράπεζα δεν έχει διαφύγει του κινδύνου, ούτε έχουν μειωθεί τα προβλήματα. Ωστόσο, σημειώνεται πως η είσοδος των μεγάλων επενδυτών και δη της Renova και της Invesco, αποτελούν ισχυρότατη ένδειξη πως η τράπεζα δεν θα αφηθεί στο έλεος των παιδιών των λαθών της. Σημειώνεται επίσης και η παρουσία της EBRD, η οποία όπως είχε γραφτεί και στο παρελθόν, έθεσε ως προϋπόθεση την βελτίωση της εταιρικής διακυβέρνησης στην τράπεζα. Έτσι, η συμμετοχή ενός «επίσημου» οργάνου με τις συναλλαγές της με πελάτες της. Κάτι τέτοιο αφορά σαφώς και στην αντιμετώπιση των ΜΕΔ και ιδίως των μεγαλύτερων πελατών που καθυστερούν τις αποπληρωμές των υποχρεώσεων τους. Την ίδια στιγμή,

δη του Wilbur Ross, δημιουργεί εκτιμήσεις για τις επόμενες κινήσεις της τράπεζας. Θα πρέπει να αναμένεται πως θα μετωθούν δραματικά τα κόστη προσωπικού και πως θα γίνουν και «δραματικές» κινήσεις ως προς την αλλαγή λειτουργιών της τράπεζας, τόσο εσωτερικά, όσο και σε σχέση με τις συναλλαγές της με πελάτες της. Κάτι τέτοιο αφορά σαφώς και στην αντιμετώπιση των ΜΕΔ και ιδίως των μεγαλύτερων πελατών που καθυστερούν τις αποπληρωμές των υποχρεώσεων τους. Την ίδια στιγμή,

σημειώνεται με ενδιαφέρον και η παραμονή στο νέο Δ.Σ. των Μάριου Καλοχωρίτη και Ιωάννη Ζωγραφάκη, αλλά και η ένταξη σε αυτό του Τζον Χούρικαν, αποφάσεις που δεν περνούν απαρατήρητες μετά το έντονο μπραντε φερ που προηγήθηκε μεταξύ της παλαιάς φρουράς και της νέας. Οι αλλαγές προσώπων στα υψηλά στρώματα της διοικητικής πυραμίδας της Τράπεζας Κύπρου αναμένεται πως θα συνεχιστούν αμέσως μετά την Γενική Συνέλευση της 20ής Νοεμβρίου.

«Νέος» ο Συνεργατισμός

Ο Συνεργατισμός, πέρα από την ανακεφαλαιοποίησή του, βίωσε δραματικές αλλαγές, με σταδιακή έξοδο της παλαιάς τάξης πραγμάτων, σπάσιμο του φεουδαρχισμού κι αντικατάστασή του με ένα ισχυρό «κεντρικό κράτος» στη μορφή της νεοσύστατης, ουσιαστικά, Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, αλλά και με την ένταξη της υπό την εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας. Η σύμπτυξη των ΣΠΙ σε 18 μονάδες διόρθωσε πολλά από τα προβλήματα, ενώ δεν ήταν λίγοι εκείνοι που εντυπωσιάστηκαν από το αποτέλεσμα του Συνεργατισμού στο στρες τεστ του Οκτώβρη.

Όπως και στα άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ο Συνεργατισμός αντιμετωπίζει πολλά ΜΕΔ και ισχυρές πιέσεις στα βιβλία του.

Σε αντίθεση με άλλα ΧΠ, όπως την Τράπεζα Κύπρου, το «αμarov» παρελθόν του Συνεργατισμού δεν περιείχε μεγάλα ανοίγματα προς συγκεκριμένους καταθέτες, ούτε έκθεση σε προβληματικά προϊόντα όπως το ελληνικό κρατικό χρέος. Περιείχε όμως ένα αστρονομικό αριθμό σοβαρών ατασθαλιών που αφορούσαν όμως σε ποσά που, το καθένα μόνο του, δεν μπορούσε να προκαλέσει πρόβλημα.

Ο τεράστιος αριθμός των πολλών σχετικά μικρών προβλημάτων αντιμετωπίζεται με μια εντυπωσιακή προσπάθεια «καθαριότητας», αλλά υπάρχει ακόμα αρκετός δρόμος για να διανύσει ο Συνεργατισμός.

Πάντως, μετά από πολλές πιέσεις που προκλήθηκαν στη ρευστότητα του Συνεργατισμού, κυρίως εξαιτίας εσκεμμένων «κουτσοπολιών» για κούρεμα καταθέσεων, που διέρρεαν από ανταγωνιστές με σκοπό την αλίευση πελατών, όλα δείχνουν πως ο Συνεργατισμός έχει πλέον μπει σε μια φάση σταθερότητας.

Όπως και στην περίπτωση της Τράπεζας Κύπρου και της Ελληνικής, η Κεντρική Συνεργατική

προχωρεί με νέα δανειστικά προϊόντα, πρώτα προς ΜμΕ και στη συνέχεια, κατά πάσα πιθανότητα σε στεγαστικά.

Πάντως, όπως ισχύει και στις άλλες περιπτώσεις, η ουσία των νέων προϊόντων δεν είναι τόσο πως ο Συνεργατισμός θα αντλήσει κέρδη από νέα δάνεια, αλλά πως στέλνει ένα μήνυμα ότι έχει ξεπεράσει η «ανώμαλη περίοδος», έχουν ολοκληρωθεί οι δραματικές αλλαγές και πλέον μπαίνει σε φάση ομαλότητας.

Σημαντικό επικοινωνιακό στοιχείο αποτελεί και το γεγονός ότι ο Συνεργατισμός απευθύνεται πλέον ρητά σε ένα νεότερο «ακροατήριο». Αντιμετωπίζει το μακροπρόθεσμο πρόβλημα ότι οι πελάτες του είναι, κατά βάση άτομα που προηγούμενων γενιών, και έχει πλέον γίνει αντιληπτό στην Κεντρική Συνεργατική πως θα πρέπει το πελατολόγιο να περιλαμβάνει πλέον και νεότερους, τόσο αγρότες και άτομα που ζουν στην ύπαιθρο, όσο και αστικούς πελάτες.

Εν τω μεταξύ, έχοντας το μεγαλύτερο δίκτυο καταστημάτων, αλλά και πολλές ευκαιρίες για συνεργίες μέσα από συνεργασίες (π.χ. ταχυδρομεία), ο Συνεργατισμός αλλάζει γενικότερα πρόσωπο. Δεν αποκλείεται, μάλιστα, να γίνουν και κινήσεις για την περαιτέρω αξιοποίηση και του δικτύου των καρτών του Συνεργατισμού.

Μπορεί να μιλήσει κανείς, πλέον, για ένα ουσιαστικό και ριζικά «νέο» Συνεργατισμό, ο οποίος μπορεί μεν να έχει κληρονομήσει σοβαρότατες ανισορροπίες, αλλά την ίδια στιγμή καταργεί ένα σημαντικό κομμάτι του παρελθόντος του.

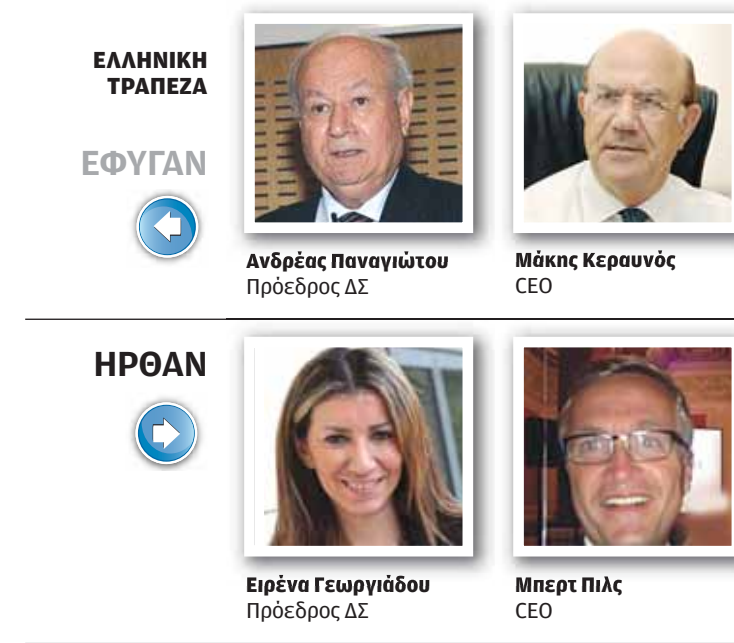
Η επιστροφή του στην αγορά, αλλά και οι συνεχιζόμενες αλλαγές προσώπων και καταστάσεων, δείχνουν πως και ο Συνεργατισμός είναι σε θέση να ανταγωνιστεί με τις άλλες δύο μεγάλες τράπεζες της Κύπρου για μερίδια αγοράς και οικονομική επιρροή.

Δίλημμα για την Ελληνική

Η πιο ενδιαφέρουσα κατάσταση αφορά ίσως στην Ελληνική Τράπεζα, η οποία εξέδωσε Δικαιώματα – περίπου διπλάσια από ό,τι χρειάζεται για να καλύψει το κενό που έδειξε το στρες τεστ – με τους δύο μεγαλύτερους μετόχους της να καλύπτουν περίπου 88 εκατ. ευρώ, σε σχέση με τα 105 εκατ. που είναι οι ανάγκες. Η ενίσχυση της τράπεζας, με εκ νέου αύξηση των ποσοστών της Wargaming και της Third Point, οι οποίες πλέον θα προσεγγίσουν το ποσοστό που κατείχαν πριν από τη μετατροπή των ΜΑΚ (30% έκαστη), δείχνει πως οι μεγαλοεπενδυτές έχουν διάθεση να «ακολουθήσουν τα λεφτά τους» και να επιμείνουν, ουσιαστικά, στο ποντάρισμα που έκαναν προ μηνών, εν μέσω κρίσης. Από τις ανάγκες της τράπεζας, απομένει να καλυφτεί μόλις το 15% με 16%, ένα ποσό κοντά στα 17 εκατ. ευρώ, που θα καλυφτεί μέσα από το roadshow της τράπεζας.

Το σημαντικότερο στοιχείο της Ελληνικής, όμως, είναι το δίλημμα που έχει δημιουργηθεί για την τράπεζα, σε σχέση με τα ρευστά της. Σε αντίθεση με το κενό που έδειξε στα κεφάλαιά της στο στρες τεστ, η τράπεζα σήμερα διαθέτει ρευστό που φτάνει στα 2,5 δισ. ευρώ. Η κατάσταση είναι εξαιρετικά προβληματική για την τράπεζα, αφενός διότι τα ρευστά αυτά δεν αξιοποιούνται για ενίσχυση της κερδοφορίας της τράπεζας, και αφετέρου διότι το «παρκάρισμα» των χρημάτων στην Κεντρική Τράπεζα μεταφράζεται σε αρνητικά επιτόκια – δηλαδή η Ελληνική πληρώνει την Κεντρική για τις καταθέσεις της, αντί να εισπράττει έστω και μικρό

τόκο. Οι τραπεζίτες θεωρούν μια τέτοια κατάσταση ως την μεγαλύτερη αμαρτία που μπορεί να διαπράξει ένας συνάδελφός τους. Η Ελληνική Τράπεζα έχει ανάγκη να αξιοποιήσει τα ρευστά της για να αποκομίσει οικονομικό όφελος από αυτά. Την ίδια ώρα, όμως, το δίλημμα είναι άλλο: μέσα από τη «συνήθη» οδό, αφού οι ισχύουσες συνθήκες στην αγορά δεν επιτρέπουν την παραχώρηση μεγάλων ή πολλών πιστώσεων. Σίγουρα, δεν υπάρχει αρκετή φερεγγυότητα στην αγορά για να παραχωρηθούν δάνεια που να φτάνουν στα 2,5 δισ. ευρώ. Η τράπεζα εξετάζει τις επιλογές της, αλλά υπάρχουν κάποιες κινήσεις που μπορούν να θεωρηθούν ως προφανείς. Πρώτο, η τράπεζα αναγκαστικά θα πρέπει να στραφεί προς την απόκτηση ενεργητικών που να αποφέρουν αποδόσεις. Με τα ομόλογα – κρατικά και επιχειρηματικά – να δείχνουν ιδιαίτερα προβληματικά, και με τις μεγάλες επενδύσεις να παρουσιάζουν υψηλό ρίσκο, η τράπεζα θα πρέπει να στραφεί σε υφιστάμενα δάνεια, ακόμα και ΜΕΔ. Από τη στιγμή που η Τράπεζα Κύπρου, κάποια στιγμή θα πρέπει να προχωρήσει σε πώληση πακετοποιημένων δανείων για να μειώσει το ρίσκο στα βιβλία της και να «κλείσει» ζητήματα που παραμένουν ανοικτά, η Ελληνική προφανώς θα πρέπει να αναμένεται πως θα είναι έτοιμη για να προχωρήσει σε αγορά τέτοιων ενεργητικών. Δεν πρέπει να αποκλείεται επιπλέον, αν και εφόσον ο Συνεργατισμός «ξεφορτωθεί» ΜΕΔ, να κινήσει κι εκεί η Ελληνική για αγορά δανείων. Κάτι τέτοιο ωστόσο εναπόκειται στη διάθεση των άλλων

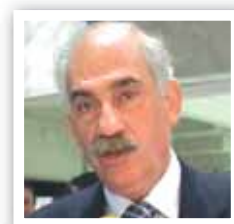

τραπεζών να αποξενωθούν προβληματικά δάνεια, μετά από πακετοποίηση τους. Μια δεύτερη, παρόμοια, στρατηγική θα ήταν επιπλέον να προσπαθήσουν να «απορροφήσουν» δάνεια που υφιστάμενοι πελάτες τους έχουν σε άλλες τράπεζες. Στους άνω ορόφους της τράπεζας, δεν κρύβεται η διάγνωση του ύφους της τράπεζας, πως είναι «η δεύτερη τράπεζα» των μεγάλων πελατών τους. Αυτός ο περιορισμός, όμως, δημιουργεί και την ευκαιρία να γίνει πλέον «η βασική τράπεζα» των πελατών τους, εάν αυτοί «μεταφέρουν τις άλλες τους δουλειές» στην Ελληνική, για αναδιάρθρωση και σύμπτυξη υποχρεώσεων. Θα πρέπει να αναμένεται πως η Ελληνική θα κάνει τις δικές της κινήσεις στο επόμενο διάστημα, ενδεχομένως και αρκετά να-

ρσις, εντός του α' τριμήνου του 2015. Με αυτές, θα αυξηθεί σημαντικά τα μερίδια αγοράς της. Σε κάθε περίπτωση, και η επιλογή του νέου CEO της τράπεζας δημιουργεί συνειρμούς για το κατά πόσον οι μεγαλομέτοχοι της Ελληνικής σκέφτονται και τις δυνητικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται στο θέμα του φυσικού αερίου. Σχετικές έμμεσες δηλώσεις, πάντως, είχαν γίνει και παλαιότερα από τους βασικούς μετόχους της τράπεζας. Πάντως, δεν πρέπει να ξεχνιέται πως και η Ελληνική αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα ΜΕΔ, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσει. Όπως και στις άλλες τράπεζες, αναμένεται πως η αλλαγή «προσώπων και καταστάσεων» θα συνεχιστεί μέσα στο 2015, τουλάχιστον επίπεδο στελεχών -τεχνοκρατών.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΣ

ΕΦΥΓΑΝ

Κωνσταντίνος Λύρας
Έφορος Εποπτείας και
Ανάπτυξης Συνεργατισμού

Ερωτόκριτος Χλωρακιώτης
Γενικός Διευθυντής
Κεντρικής Συνεργατικής

ΗΡΘΑΝ

Νικόλας Χατζηγιάννης
Πρόεδρος ΔΣ Κεντρικής
Συνεργατικής

Μάριος Κληρίδης
CEO Κεντρικής
Συνεργατικής

Αδιάλειπτη συνδεσιμότητα και εντυπωσιακές ταχύτητες μέσω του δικτύου οπτικών ινών της MTN Business

• Αποκλειστική σύνδεση με τη συντομότερη δυνατή δικτύωση • Κάλυψη σε όλες τις αστικές περιοχές της Κύπρου • Μεγάλο εύρος ταχυτήτων έως τα 1000 Mbps (1Gbps)
• Σταθερά υψηλές αποδόσεις σε φωνή, βίντεο και δεδομένα • Απόλυτη διαθεσιμότητα δικτύου • Ενισχυμένη ασφάλεια

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 131 (Γραμμή Εξυπηρέτησης Εταιρικών Πελατών)
E-mail: mtnbusiness@mtn.com.cy
www.mtnbusiness.com.cy

BUSINESS

Βγαίνουν από τον πάγο τα δάνεια

Επόμενο βήμα η στέγαση – Την υποχώρηση επιτοκίων αναμένουν οι τράπεζες για να παραχωρήσουν νέες χρηματοδοτήσεις

Του ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Τη μείωση των επιτοκίων, για την οποία η συζήτηση εκτιμάται ότι θα φουντώσει στο πρώτο τρίμηνο του 2015, προκειμένου να προχωρήσουν στην παροχή ρευστότητας σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά αναμένουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, την ώρα που ήδη άρχισαν να διαφαίνονται τα πρώτα βήματα όσον αφορά στην πα-

Στο επίκεντρο τίθεται η στήριξη των επιχειρήσεων και η παροχή χρηματοδότησης για αγορά αυτοκινήτου.

ραχώρηση νέων δανείων. Ουσιαστικές εξελίξεις, όμως, όσον αφορά στις χορηγήσεις αναμένονται στις αρχές της επόμενης χρονιάς, αν όχι και νωρίτερα, καθώς στους σχεδιασμούς των τραπεζών συμπεριλαμβάνεται η παροχή νέων χρηματοδοτήσεων για στέγαση, μία αγορά η οποία βρισκόταν στον πάγο, μετά και τη διόγκωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στον τομέα και της αβεβαιότητας που είχε προκύψει από τα νομοσχέδια που ρύθμιζαν τις εκπτώσεις ενυπόθηκων ακινήτων. Ήδη η Τράπεζα Κύπρου επεξεργάζεται ειδικό σχέδιο χορήγησης νέων στεγαστικών δανείων, που να ανταποκρίνεται στις συνθήκες της αγοράς σε συνδυασμό με αμελψτέα υποχώρηση στο δανειστικό επιτόκιο αποκλειστικά για τις νέες χορηγήσεις, οι

οποίες θα αποτελέσουν το επόμενο βήμα της Τράπεζας. Πρόθεση στο άμεσο μέλλον για παραχώρηση πιο ανταγωνιστικών στεγαστικών δανείων υπάρχει επίσης και εκ μέρους της Ελληνικής Τράπεζας, ενόψει και της επερχόμενης άντλησης κεφαλαίων, με την Τράπεζα να αναμένει πρωτίστως εξελίξεις όσον αφορά στη μείωση του συνόλου των επιτοκίων την επόμενη χρονιά. Εκφράζοντας ετοιμότητα να προσφέρει επιτόκια βάσει των δεδομένων που θα διαμορφωθούν, θα επιχειρήσει βελτίωση και ενίσχυση των υφιστάμενων στεγαστικών σχεδίων προς όφελος των καταναλωτών. Παράλληλα, κινήσεις αναμένονται και από τον Συνεργατισμό, ο οποίος στο πρώτο τρίμηνο του 2015 εκτιμάται ότι θα προχωρήσει στην παροχή νέου δανεισμού, που θα καλύπτει τις στεγαστικές ανάγκες. Εντούτοις, η πλειοψηφία των τραπεζών επισημαίνει ότι η αβεβαιότητα για τις οικονομικές εξελίξεις, όπως επίσης και η σημαντική μείωση των εισοδημάτων, δεν αφήνουν πολλές επιλογές για τα υπερχρεωμένα ή υπερδανεισμένα νοικοκυριά, με αποτέλεσμα η ζήτηση για χρηματοδότηση να παραμένει αισθητά μειωμένη, ενώ δεν αναμένεται ουσιαστική διαφοροποίηση της κατάστασης στο εγγύς μέλλον, παρά τις όποιες νέες χορηγήσεις. Τονίζοντας ότι το νέο πλαίσιο χορηγήσεων θα πρέπει να συνοδεύεται με μικρή αποκλιμάκωση των καταθετικών, κυρίως, επιτοκίων, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προχωρούν παράλληλα με τις αναδιαρθρώσεις των υφιστάμενων δανείων, ευελπιστώντας ότι οι καινούργιες χρηματοδοτήσεις θα επιφέ-

ρουν υποχώρηση των μη εξυπηρετούμενων. Ωστόσο, οι τράπεζες αναγνωρίζουν ότι θα πρέπει να τύχει λεπτού χειρισμού το θέμα των καταθετικών επιτοκίων, καθώς η οποιαδήποτε μείωση θα προκύψει δεν θα πρέπει να αποθαρρύνει τους υφιστάμενους καταθέτες από το να διατηρήσουν τις αποταμιεύσεις τους.

Κινητικότητα στα οχήματα

Πρώτη κίνηση αισιοδοξίας καταγράφηκε στον τομέα της δανειοδότησης για αγορά οχημάτων, σε μία περίοδο που ο κλάδος των αυτοκινήτων κινείται σε τροχιά σταδιακής ανάκαμψης, μετά το περσινό μούδιασμα. Προσφάτως η Τράπεζα Κύπρου ανακοίνωσε το νέο σχέδιο για δάνειο αυτοκινήτου με κυμαινόμενο επιτόκιο, που καθορίζεται από το είδος αυτοκινήτου, δηλαδή καινούργιο ή μεταχειρισμένο, όπως επίσης και το ύψος της προκαταβολής, η οποία όσο μεγαλύτερη είναι τόσο πιο μειωμένο επιτόκιο προϋποθέτει. Με βάση τη νέα τιμολόγηση καινούργιου οχήματος με δανειοδότηση ενός μέχρι επτά ετών, σε περίπτωση που για παράδειγμα η συνεισφορά υπερβαίνει το 50%, τότε το επιτόκιο μειώνεται στο 5,50% από το 7% της υφιστάμενης τιμολόγησης. Σε περίπτωση, όμως, μεταχειρισμένου αυτοκινήτου, με το δάνειο να διαρκεί από ένα έως πέντε έτη, η τιμολόγηση που προκύπτει είναι μεν υψηλότερη από την τιμολόγηση των καινούργιων οχημάτων, ωστόσο είναι χαμηλότερη από την υφιστάμενη, καθώς για συνεισφορά που ξεπερνά το 50%, το επιτόκιο διαμορφώνεται στο 6,25% από το 7,75%.

Τονίζοντας ότι το νέο πλαίσιο χορηγήσεων θα πρέπει να συνοδεύεται με μικρή αποκλιμάκωση των καταθετικών, κυρίως, επιτοκίων, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προχωρούν παράλληλα με τις αναδιαρθρώσεις των υφιστάμενων δανείων, ευελπιστώντας ότι οι νέες χρηματοδοτήσεις θα επιφέρουν υποχώρηση των μη εξυπηρετούμενων.

Ανάσα στις επιχειρήσεις

Έμφαση σε τομείς της πραγματικής οικονομίας αρχίζουν να δίνουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς είτε έχουν διοχετεύσει δανεισμό σε μερίδα επιχειρήσεων είτε προχωρούν μεσοπρόθεσμα σε νέα σχέδια χρηματοδότησης, τα οποία αναμένεται να συμβάλουν στην τόνωση της αγοράς. Εκτός από το τρέχον προϊόν, το οποίο απευθύνεται σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, παρέχοντάς τους καινούρια δάνεια μέχρι 100.000 ευρώ, η Τράπεζα Κύπρου προχωρεί, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) σε καινούργιο σχέδιο χρηματοδότησης για ενίσχυση των κυπριακών επιχειρήσεων. Το νέο σχέδιο, το οποίο αφορά σε δάνεια από 100.000 ευρώ μέχρι 1,5 εκατ. ευρώ, προγραμματίζεται να τεθεί σε ισχύ το πρώτο τρίμηνο του 2015. Την ίδια ώρα, η Τράπεζα επίσης σε συνεργασία με την ΕΤΕπ εισάγει πρόγραμμα χρηματοδότησης επιχειρήσεων και στήριξης της απασχόλησης των νέων, με ποσό από 1,5 εκατ. ευρώ έως και 12,5 εκατ. ευρώ. Κι ενώ το συ-

νολικό ποσό που θα διατεθεί ανέρχεται στα 66,8 εκατ. ευρώ, από τα οποία 50 εκατ. προέρχονται από την ΕΤΕπ και 16,8 εκατ. από την Τράπεζα Κύπρου, μέχρι στιγμής έχει εκδηλωθεί ιδιαίτερο ενδιαφέρον από υποψήφιους δανειολήπτες, καθώς τα αιτήματα που έχουν υποβληθεί στο μεσοδιάστημα που μεσολάβησε από την υπογραφή της συμφωνίας, τον Σεπτέμβριο, έως σήμερα, αφορούν στα 15 εκατ. ευρώ. Όσον αφορά στην τιμολόγηση του δανείου, θα κινηθεί για τη σταθερή βάση με επιτόκιο από 4% έως 4,95%, ενώ για την κυμαινόμενη με βάση το εξαμηνιαίο Euribor (σειρά επιτοκίων με τα οποία δανείζει η μία τράπεζα την άλλη στην ευρωπαϊκή διατραπεζική αγορά) και προσαύξηση από 3,15% έως 4,10%.

Στο τελικό στάδιο πριν από τις ανα-

κοινώσεις σχετικά με το χρηματοδοτικό σχέδιο, το οποίο υπέγραψε τον Σεπτέμβριο με την ΕΤΕπ ύψους 35 εκατ. ευρώ βρίσκεται η Ελληνική Τράπεζα. Αφού ξεκαθαρίσει στο προσεχές διάστημα η

επιτοκιακή πολιτική που θα ακολουθηθεί για το νέο πρόγραμμα, το οποίο απευθύνεται σε μεσαίου και μεγαλύτερου μεγέθους επιχειρήσεις με δυνατότητα χρηματοδότησης από 600.000 ευρώ και άνω, η Τράπεζα θα δημοσιοποιήσει τις σχετικές λεπτομέρειες, έχοντας ήδη βολιδοσκοπήσει και βολιδοσκοπηθεί από εταιρείες.

Χορηγήσεις σε αγρότες
Ενδιαφέρον έχει εκδηλωθεί για τα 50 εκατ. ευρώ που θα διατεθούν προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, μετά από συμφωνία της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας με την ΕΤΕπ, καθώς ήδη κάποιες δανειοδοτήσεις έχουν ήδη διοχετευθεί σε εταιρείες. Εκτός από το σχετικό δανειοδοτικό πρόγραμμα, το οποίο κυμαίνεται μεταξύ 30.000 και 500.000 ευρώ και απευθύνεται σε επιχειρήσεις που απασχολούν μέχρι και 3000 άτομα, ο Συνεργατισμός προσφέρει ταυτόχρονα χρηματοδοτήσεις για νέες επενδύσεις στον αγροτικό τομέα, μετά από σχετική συμφωνία με το Υπουργείο Γεωργίας.

05 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2014 - 02 ΜΑΡΤΙΟΥ 2015

Τι ξέρουμε στ' αλήθεια για την ιστορία της Γέννησης; Μια ιστορία που αντλείται από τα ευαγγέλια και "χτίζεται" στο πέρασμα των αιώνων, που ερμηνεύεται από γραπτές πηγές και από τη φαντασία των καλλιτεχνών, ξετυλίγεται στη Λεβέντειο Πινακοθήκη. Κείμενα και έργα τέχνης από το Βυζάντιο έως τον 20ό αιώνα συνθέτουν μια διήγηση άρρηκτα δεμένη με την ευσέβεια, με το μυστήριο της Ενανθρώπισης, αλλά και με κάτι βαθιά ανθρώπινο: τη γέννηση, την ελπίδα, τη μητρότητα, την ίδια τη ζωή.

Με τη συμμετοχή Μουσείων και Ιδιωτικών Συλλογών:

Χορηγοί επικοινωνίας:

Με τη στήριξη της:

ΙΣΤΟΡΙΕΣ
ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ
THE NATIVITY STORIES

Λεβέντειος Πινακοθήκη
A. G. LEVENTIS GALLERY

leventisgallery.org | Find us on Facebook

5 Anastasios G. Leventis Street (ex Leonidou)
1097 Nicosia, Cyprus, T. 22668838

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΟΕΒ ΣΤΗΝ «Κ»

Ακούμε, αλλά δεν βλέπουμε ανάπτυξη

Μείωση του κατώτατου μισθού κατά 20%, φορολόγηση του εφάπαξ και πιο μικρή δημόσια υπηρεσία, προκρίνει η ΟΕΒ

Συνέντευξη στην ΕΜΙΛΙΑ ΜΙΝΤΗ

Τις θέσεις της ΟΕΒ (Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων) για μείωση του κατώτατου μισθού κατά 20%, φορολόγηση του εφάπαξ, λιγότερη δημόσια υπηρεσία καταθέτει σε συνέντευξη στην «Κ» ο γενικός διευθυντής της ΟΕΒ Μιχάλης Πήλικος ενώ σε σχέση με τον 13ο μισθό που αποτελεί και θέμα των επόμενων εβδομάδων, σημειώνει ότι εκεί που υπάρχει δυνατότητα θα πρέπει να

Ο κατώτατος μισθός θα πρέπει να μειωθεί σε πρώτο στάδιο κατά 20%. Δεν μπορεί η Κύπρος να έχει κατώτατο μισθό 930-940 ευρώ.

«Δεν ψάχνουμε αφορμές για να διαλύσουμε τις Συντεχνίες», επισημαίνει στην «Κ» ο γενικός διευθυντής της ΟΕΒ Μιχάλης Πήλικος.

δοθεί. Στη συνέντευξη που ακολουθεί ο κ. Πήλικος εκτιμά ότι, ακόμη για ακόμη μια χρονιά δεν θα διαφανεί ουσιαστική ανάπτυξη που θα προέρχεται μέσα από τον κρατικό προϋπολογισμό. Αναφέρεται ακόμα στο πολυνομοσχέδιο της αφερεγγυότητας λέγοντας ότι δεν πρόκειται να γίνουν μαζικές εκποιήσεις επιχειρήσεων ή σπιτιών και καλεί όλους να προχωρήσουν σε διακανονισμό με τις τράπεζες για αποπληρωμή των χρεών τους.

Η κυβέρνηση εμφανίζεται συγκατακρίτως αισιόδοξη για το ποσοστό ανεργίας. Οι δικές σας προβλέψεις ως εργοδότες ποies είναι;

—Η ανεργία θα μειωθεί όμως σε καμία περίπτωση η Κύπρος δεν πρόκειται να ξαναγίνει χώρα χαμηλής ανεργίας. Η ανεργία θα μειώνεται σταδιακά μέχρι το 9-10% περίπου και θα μείνει εκεί για αρκετό καιρό. Δεν πρόκειται να ξαναδώσουμε νούμερα της τάξης του 3%-4%-5%. Με βάση τα δεδομένα που έχουμε αυτή την στιγμή προβλέπω ότι θα μείνει στο 10%. Θα πρέπει όμως και η κυβέρνηση να συνεχίσει τις σημαντικές μεταρ-

ρυθμίσεις που δεν έγιναν. Μιλώ για το ΓεΣΥ, τις ιδιωτικοποιήσεις και για άλλα πολλά πράγματα όπως η αναδιάρθρωση του δημόσιου τομέα. Θα πρέπει να επιμένουμε πάνω σε αυτό. Κάποιες πληροφορίες που έφτασαν κοντά μου και είναι ανησυχητικές, λένε ότι αναμένουμε να βγούμε από το Μνημόνιο—που μακάρι να βγούμε αύριο—για να συνεχίσουμε τα παλιά. Αν θα αρχίσουμε πάλι τα ίδια είναι πραγματικά κρίμα...

—Όταν λέτε «τα παλιά»...

—Εννών τα παλιά λάθη, την παλιά νοοτροπία. Το πρώτο πράγμα που θα κάνουμε είναι να προσλάβουμε κόσμο, να δώσουμε αυξήσεις και γενικά να κάνουμε μια επεκτατική δημοσιονομική πολιτική...

—Ακόμα και αν βγούμε από το Μνημόνιο, το δημόσιο δεν θα είναι ακόμα έτοιμο για να προχωρήσει με τα όσα έχετε αναφέρει;

—Σίγουρα όχι. Εγώ είμαι πλήρως απογοητευμένος. Οι νοοτροπίες δεν έχουν αλλάξει καθόλου. Η δημόσια υπηρεσία εξακολουθεί να εργάζεται όπως προηγουμένως. Τρανό παράδειγμα η πρόσφατη απεργία των δασκάλων. Αυτή είναι μια ένδειξη νο-

στοπίας από τα παλιά και ευχαριστούμε την ΠΟΕΔ που μας θυμίζει ότι αυτές οι νοοτροπίες εξακολουθούν να υπάρχουν σε αυτό τον τόπο. Αν δεν βάλουμε μυαλό, θα έχουμε ξανά τα ίδια. Είναι απίστευτο το πόσο ελαφρά κάποια άτομα εκτιμούν την όλη κατάσταση.

—Θεωρείτε ότι ο δημόσιος τομέας θα πρέπει να συρρικνωθεί περισσότερο;

—Είναι ξεκάθαρο ότι ο δημόσιος τομέας στην Κύπρο εξακολουθεί να είναι μεγάλος, να παράγει ελλείμματα και χρέη και δεν έχει το ικανοποιητικό επίπεδο εξυπηρέτησης που θα έπρεπε. Άρα, αυτά τα συστατικά μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να λιγοστέψει και κυρίως να αλλάξουν οι μορφές. Η γραφειοκρατία να φύγει.

—Και με το εφάπαξ τι θα πρέπει να γίνει; Να φορολογηθεί;

—Βεβαίως. Το εφάπαξ θα πρέπει να φορολογηθεί. Το εφάπαξ και οποιοδήποτε άλλο εισόδημα. Και δεν είναι εργοδοτική ή εργατική θέση. Εισόδημα είναι και να φορολογηθεί. Θέλετε να μου πείτε ποιο είναι το πρόβλημα κάποιος που θα πάρει 200.χιλ, να πληρώσει τις 40 χιλ. για φόρο και να

πάρει τις 160 χιλ. Ποιος υπάλληλος στον ιδιωτικό τομέα, αν του πουν το ίδιο, θα έχει αντίρρηση;

—Η θέση της ΟΕΒ για τον κατώτατο μισθό ποια είναι;

—Πρέπει να καταργηθεί και να μην υπάρχει καθόλου αλλά επειδή ξέρουμε πού ζούμε και με πόσο δυσκολία αλλάζουν τα πράγματα είπαμε να μειωθεί σε πρώτο στάδιο κατά 20%. Δεν μπορεί η Κύπρος να έχει κατώτατο μισθό 930-940 ευρώ.

—Μας λέτε δηλαδή ότι θεωρείται υψηλός;

—Ναι, υπό τα σημερινά δεδομένα θεωρείται υψηλός.

—Πώς μπορεί όμως κάποιος να επιβιώσει στις μέρες μας με 700 ευρώ;

—Η επιλογή δεν είναι μόνο μεταξύ του 700 και του να επιβιώσω αλλά μεταξύ του 700 και του μηδέν. Αν δεν μπορεί να πληρώσει μια εταιρεία θα το κάνει.

—Ο 13ος μισθός, θα πρέπει να δοθεί;

—Εκεί που υπάρχει δυνατότητα πρέπει να δοθεί και αποτελεί υποχρέωση του εργοδότη να τον δώσει. Όμως μεταξύ του να δοθεί ο 13ος

και να υπάρξουν θέσεις εργασίας, εγώ υποστηρίζω τις θέσεις εργασίας. Δεν είναι καιρός για πολυτέλειες. Είναι δυνατόν σήμερα να βασανίζουμε τους ξένους επενδυτές και το πιο απλό έργο να χρειάζεται 16 άδειες; Αυτά τα πράγματα είναι απαράδεκτα. Οι άνθρωποι στη δημόσια υπηρεσία δεν έχουν αντιληφθεί τι γίνεται γύρω τους. Ναι, έχουν μειωθεί οι μισθοί κατά 15%-20%. Έχουμε χωριστεί σε μια κοινωνία του 70%-30%. Το 70% δεν έχει αντιληφθεί τίποτα και εξακολουθεί να ξοδεύει σαν να μην συμβαίνει τίποτα. Το 30% όμως του κόσμου υποφέρει, πρόκειται περίπου για 220 χιλ. κόσμοι. Αν δεν αλλάξουμε με αυτά που πάθαμε, δεν θα αλλάξουμε ποτέ.

—Με τις Συντεχνίες ποies είναι οι σχέσεις σας;

—Εξαιρετικές. Εμείς δεν ψάχνουμε για αφορμές ούτε να διαλύσουμε τις Συντεχνίες, ούτε να κάνουμε σιδηποτε που δεν θα κάναμε υπό κανονικές συνθήκες. Όμως δεν μπορούμε να αγνοήσουμε τις συνθήκες μέσα στις οποίες λειτουργούμε σήμερα.

—Πόσο έχει αλλάξει το επιχειρηματικό μοντέλο και ποies είναι οι επιχειρήσεις του μέλλοντος;

—Όλοι έχουν γίνει πιο προσεκτικοί ως προς τον αριθμό των ατόμων που εργοδοτούν, τον τρόπο που γίνονται οι παραγγελίες, οι συνεργασίες με τους πελάτες. Ήταν φανερό ότι οι δυσκολίες θα επέβαλαν αυτές τις αλλαγές. Η τεχνολογία έχει οδηγήσει επίσης σε πολλούς πλεονασμούς.

—Ποies είναι οι επιχειρήσεις του μέλλοντος;

—Σίγουρα αυτές που έχουν σχέση με την τεχνολογία, την πληροφόρηση, το διαδίκτυο. Στην Κύπρο από βιομηχανική παραγωγή έχουμε τα φάρμακα, τα γεωργικά προϊόντα. Όμως η τεχνολογία θα μας δώσει την ώθηση για να προχωρήσει η οικονομία.

—Πόσες επιχειρήσεις έκλεισαν και πόσες άνοιξαν στην κρίση;

—Έχουν κλείσει πέραν των 3 χιλ. —4 χιλ. επιχειρήσεων. Έχουν αντέξει οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών και μάλιστα οι ξένες εταιρείες είναι μυστήριο, γιατί εξακολουθούν να είναι στην Κύπρο.

Ακόμα ένας χρόνος χωρίς ουσιαστική ανάπτυξη

—Με τους ξένους επενδυτές τι γίνεται, υπάρχει ενδιαφέρον για επενδύσεις στη χώρα μας;

—Αυτή τη στιγμή υπάρχει κόσμος που για ακατανόητους λόγους θέλει να έρθει να επενδύσει. Χρειάζεται όμως 16 άδειες. Δεν είναι δυνατόν να λέμε ότι θέλουμε επενδύσεις και να τους αντιμετωπίζουμε με αυτό τον τρόπο. Κάποιοι άνθρωποι δυστυχώς δεν έχουν αντιληφθεί τι έχει γίνει και δυστυχώς η κυβέρνηση δεν είναι αρκούντως αποφασιστική για να τους μεταφέρει αυτό το μήνυμα.

—Ο νέος κρατικός προϋπολογισμός, λέγεται από αυτούς που τον έχουν μελετήσει—ότι δεν είναι καθόλου αναπτυξιακός. Εσάς ως ΟΕΒ, πόσο σας προβληματίζει;

—Μας προβληματίζει γιατί θα σταταλήσουμε ένα ακόμα χρόνο χωρίς ουσιαστική ανάπτυξη που θα προέρχεται από κρατικές δαπάνες. Όπως είπα προηγουμένως, η ευημερία των αριθμών είναι απαραίτητη για την ευημερία των ανθρώπων. Δεν μπορεί να αλλάξει η κατάσταση αν δεν συνέλθει η οικονομία και για να συνέλθει φαίνεται ότι χρειαζόμαστε περιοριστικά μέτρα. Η δημόσια υπηρεσία εξακολουθεί να παράγει ελλείμματα. Το χρέος αυξάνεται. Έχουμε υπερβεί το 100%. Ποιος θα τα πληρώσει αυτά; Ο κόσμος. Άρα, να έρθει η κυβέρνηση τώρα και να αρχίσει να ξοδεύει δεν είναι λύση. Λύση είναι να ρίξει όλα τα γραφειοκρατικά εμπόδια που εμποδίζουν τις επενδύσεις. Και θα έρθουν οι επενδύσεις.

Απαράδεκτα ψηλά τα δανειστικά επιτόκια στην Κύπρο

—Πόσο σας προβληματίζει το υψηλό ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων που έχουν οι επιχειρήσεις;

—Απαραίτητη προϋπόθεση για βελτίωση της κατάστασης είναι η ευημερία των αριθμών, κάτι το οποίο πάρα πολλοί πολιτικοί στην Κύπρο το έχουν παρεξηγήσει «λέγοντας ότι οι αριθμοί ευμεριούν αλλά ο κόσμος υποφέρει». Δεν μπορεί να ευημερήσει η οικονομία και ο κό-

σμος να βρει δουλειά αν δεν έχουμε βελτίωση των αριθμών. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι έχουν εξαλειφθεί τα προβλήματα. Τα προβλήματα εξακολουθούν να υπάρχουν και αναφέρω χαρακτηριστικά το ψηλό ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων που είναι περίπου τα μισά εξ' αυτών. Ένα πάρα πολύ ψηλό ποσοστό που δεν δικαιολογείται. Η προτροπή μου είναι να γίνει ένας διακανονισμός με τις τράπεζες

και το συντομότερο δυνατόν να βρουν τα απαραίτητα χρήματα (ξέρον πού είναι τα χρήματά τους) και να πληρώσουν τα δάνειά τους. Τότε θα μπορέσουμε να λύσουμε το μεγαλύτερο πρόβλημα από όλα που είναι η μείωση των επιτοκίων τα οποία στην Κύπρο εξακολουθούν να είναι απαράδεκτα υψηλά και οι τράπεζες έχουν ευθύνη να τα μειώσουν. Αυτό που ενδιαφέρει τις τράπεζες δεν είναι το απόλυτο

ύψος του επιτοκίου αλλά το σχετικό ύψος δηλαδή η απόσταση μεταξύ του καταθετικού και του δανειστικού επιτοκίου. Αυτό το επιτόκιο μπορεί να είναι πιο κάτω με μια διαφορά μεταξύ του 2%-3%. Οι τράπεζες θα μπορούν να έχουν ένα λογικό κέρδος αλλά ταυτόχρονα θα γίνει πιο προσβάσιμο το δάνειο, η χρηματοδότηση στους επιχειρηματίες.

—Πόσο προβληματίζει την ΟΕΒ και γενικότερα τον επιχειρη-

ματικό κόσμο το νομοσχέδιο για την αφερεγγυότητα π.χ. ως προς τις εκκαθαρίσεις-πτώσε-

σεις εταιρειών; —Εχω κουραστεί να το λέω. Δεν πρόκειται να γίνει κάτι τέτοιο στο άμεσο μέλλον στην Κύπρο. Γιατί επιμένουν κάποιοι—κυρίως πολιτικοί—δεν μπορώ να το καταλάβω. Δεν πρόκειται να γίνουν ούτε μαζικές εκποιήσεις σπιτιών, ούτε επιχειρήσεων ή οτιδήποτε άλλο προς αυτή την κατεύ-

θυνση. Αυτή τη στιγμή δεν συμφέρει σε κανένα και επειδή δεν συμφέρει δεν θα γίνει. Αυτό που πρέπει να γίνει είναι διακανονισμοί και πληρωμή των δανείων. Όλα τα άλλα είναι εκ του πονηρού. Φαίνεται ότι πολιτικά συμφέρει σε κάποιους να ενοσιπείρουν πανικό στον κόσμο ότι, «ήρθαμε εμείς και σας σώσαμε». Ε, δεν μπορείς να σωθείς από αυτούς που σε έχουν οδηγήσει σε αυτή την κατάσταση.

Ολοι ελπίζουν στον 13ο μισθό

Της ΕΜΙΛΙΑΣ ΜΙΝΤΗ

Στην καταβολή του 13ου μισθού εναποθέτουν τις ελπίδες τους καταστηματάρχες, εργαζόμενοι και απλοί πολίτες προκειμένου να καταφέρουν να αντισταθμίσουν τις απώλειες που προκαλούν τα υψηλά και μαζεμένα φορολογικά τέλη κατά τη διάρκεια του διμήνου Οκτωβρίου-Νοεμβρίου.

Πέραν των σταθερών φορολογιών που πληρώνουν οι πολίτες κάθε χρόνο όπως, τέλη ακίνητης ιδιοκτησίας στους Δήμους, τέλη σκυβάλων, αποχετευτικό, επαγγελματικές άδειες και άδειες υποστατικών, έχει προστεθεί και ο φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας, την ίδια στιγμή που το μισθολόγιο των εργαζομένων υπόστη σοβαρές μειώσεις, οι άνεργοι έχουν αυξηθεί, τα δάνεια έχουν διογκωθεί και οι ανάγκες έχουν πολλαπλασιαστεί με αποτέλεσμα να μειώνεται η αγοραστική δυνατότητα. Δυστυχώς, όπως επισήμαναν στην «Κ» απλοί πολίτες, «κάθε πέσοι και καλύτερα» και παρόλο που έχει δοθεί παρατήρηση στις πληρωμές, οι καθημερινές ανάγ-

Το βαρύ φορτίο των φορολογιών σε συνδυασμό με τις περικοπές των μισθών δεν αφήνουν περιθώριο για «περιττά» έξοδα.

κες είναι τόσες πολλές που δεν επιτρέπουν για παράδειγμα «περιττά» έξοδα όπως π.χ. ρούχα, παπούτσια, έξοδοι σε εστιατόρια, ταβέρνες ή και εκδρομές. Το «βαρύ φορτίο» των φορολογιών και ο αντίκτυπος που έχει σε επίπεδο κατανάλωσης, επιβεβαιώνεται μέσα από τα δεδομένα αλλά και από την τάση που παρατηρείται κυρίως σε επίπεδο λιανικού εμπορίου.

Ήδη, μετά το τέλος του Σεπτεμβρίου άτομα στο χώρο του λιανικού εμπορίου έχουν παρατηρήσει σοβαρή μείωση, αφού όπως μας ανέφερε ο εκτελεστικός γραμματέας του Συνδέσμου Υπεραγορών Ανδρέας Χα-

τζηδάμου υπάρχει μεγάλη δυσκολία στην αγοραστική δύναμη των καταναλωτών.

Αναφέροντας χαρακτηριστικά ότι «η αγορά υποφέρει», επισήμανε «ελπίζουμε στον 13ο μισθό και στην ψυχολογία της αγοράς και των καταναλωτών». Σχολίασε ακόμα ότι η δυσκολία στα νοικοκυριά είναι δεδομένη τον τελευταίο καιρό, προσθέτοντας ότι είναι πάρα πολλές οι φορολογίες που καλείται να πληρώσει ο κόσμος.

Τη θέση ότι οι φορολογίες είναι πολλές εξέφρασε σε δήλωσή του στην «Κ» εκ μέρους του Συνδέσμου Καταναλωτών κ. Γιώργος Στυλιανού σημειώνοντας πως πρόκειται για ένα σπασμα δόσεων που παρατηρείται για χρόνια. Εισήγηση του Συνδέσμου, πρόσθεσε, είναι να υπάρξει περαιτέρω δυνατότητα στους καταναλωτές και στους φορολογούμενους πολίτες να μπορούν να πληρώσουν με ένα σύστημα δόσεων, ώστε να μπορούν να καλύπτουν τις υποχρεώσεις τους απρόσκοπτα. Πέραν των τελών που καλούνται να πληρώσουν κατά τη διάρκεια Οκτωβρίου-Νοεμβρίου υπάρ-

χουν και άλλα τέλη όπως είναι το νερό, το ηλεκτρικό ρεύμα και το τηλεφώνημα, πρόσθεσε.

Επισήμανε ακόμα πως αν και τα προηγούμενα χρόνια ίσως η περίοδος να θεωρείτο κατάλληλη λόγω του 13ου μισθού, σήμερα δεν μπορεί κάποιος να είναι σίγουρος, ενώ πέραν τούτου υπάρχουν και σοβαρές περικοπές στους μισθούς γεγονός που οξύνει το πρόβλημα.

Ο κόσμος πληρώνει

Συνεπώς ως προς τις φορολογικές τους υποχρεώσεις εμφανίζονται σε ένα μεγάλο ποσοστό οι απλοί πολίτες, οι οποίοι μειώνουν τα έξοδά τους από άλλους τομείς π.χ. ψώνια, αφού τα εισοδήματά τους δεν είναι πλέον αρκετά.

Ενδεικτικά, σε επικοινωνία που είχε η «Κ» με τον Δήμο Λευκωσίας και το Συμβούλιο Αποχετεύσεων έχει διαφανεί ότι οι πολίτες στην πλειοψηφία τους έσπευσαν να αποπληρώσουν τις οφειλές τους. Αρμόδιο λειτουργό στα εν λόγω τμήματα σημείωσαν ότι η παράταση που δόθηκε

Μειωμένα ψώνια από τους καταναλωτές το τελευταίο δίμηνο. Καλύτερος αναμένεται ο Δεκέμβριος.

έχει βοηθήσει αρκετούς από τους πολίτες, ενώ όπως μας ανέφεραν σε κάποιες περιπτώσεις δίνουνται και ελαφρύνσεις με τη μορφή δόσεων. Σημείωσαν ακόμα ότι κατά την τελευταία μέρα καταβολής των οφειλών, παρατηρείται αύξηση των ατόμων που σπεύδουν στα ταμεία για να ξεπληρώσουν τους φόρους τους.

Πρόβλημα με developers

Την προθυμία του κόσμου να ξοφλήσει τις φορολογικές του υποχρεώσεις παρατηρεί και το Συμβούλιο

Αποχετεύσεων Λευκωσίας αν και υπάρχει πρόβλημα σε ό,τι αφορά τους επιχειρηματίες ανάπτυξης γης, οι οποίοι, σε κάποιες περιπτώσεις, καλούνται να πληρώσουν τέλη διαμερισμάτων που δεν έχουν ακόμα μεταβιβαστεί.

Ωστόσο, σε ό,τι αφορά τον κόσμο, μέχρι στιγμής φαίνεται ότι το 75% έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, ενώ διαχρονικά το ποσοστό που εξοφλεί τις υποχρεώσεις του τουλάχιστον στη Λευκωσία φτάνει μέχρι και το 90%.

20 Χρόνια Partners / Y&R.

20 χρόνια επαναπροσδιορίζουμε τη διαφήμιση

Συνέντευξη με την Τάσια Γιανναρά Γιαλλουρίδου, Managing Director και τον Λούκα Γρηγορά, Creative Managing Director

Δύο δεκαετίες στο διαφημιστικό τομέα, σε μια αγορά που όλο αλλάζει, τι σημαίνει για εσάς;

Τάσια: Είναι αλήθεια πως η αγορά της Κύπρου είναι πολύ ιδιαίτερη και ο διαφημιστικός τομέας ανατρέπεται συνεχώς. Εξαρχής όμως, αυτό που μας ξεχώριζε ήταν η ανάγκη για τη δημιουργία μιας κουλτούρας που αντιμετωπίζει την αλλαγή ως εξέλιξη. Ακόμη και σήμερα, μέσα στους ραγδαίους κοινωνικούς και οικονομικούς μετασχηματισμούς, βρίσκουμε τρόπους να αναπτυσσόμαστε. Δεν αποδεχόμαστε απλά την έννοια της 'κρίσης', την επαναπροσδιορίζουμε ως 'πρόκληση'. Αυτή είναι άλλωστε και η υπογραφή της ανανεωμένης εταιρικής μας ταυτότητας, την οποία αναπτύξαμε για να σηματοδοτήσουμε τη σημαντική αυτή επέτειο. 20 χρόνια Partners – 20 χρόνια επαναπροσδιορίζουμε τη διαφήμιση.

Αναπτύξετε αυτό το σκεπτικό της ανατροπής και του επαναπροσδιορισμού. Τι σημαίνει ακριβώς και πώς εντάσσεται μια τόσο δυναμική υπόθεση, στη δουλειά σας;

Λούκας: Έχουμε γίνει πλέον γνωστοί για την ικανότητα μας να φέρνουμε τα αταίριαστα μαζί και να αντιστεκόμαστε στα συνηθισμένα. Αν και αυτά που φαίνονται προς τα έξω, αυτά που βλέπει το κοινό δηλαδή, είναι συνήθως δημιουργικά (branding, τηλεοπτικές, έντυπες, εκδηλώσεις και διαδικτυακές εκστρατείες), τα στοιχεία αυτά είναι πάντα αποτελέσματα μιας προσεκτικά ανεπτυγμένης στρατηγικής. Αυτό που επαναπροσδιορίζουμε τότε, είναι ο τρόπος που προσεγγίζουμε την κάθε επικοινωνιακή στρατηγική.

Η πείρα μας δεν μας προκαθορίζει, δεν θεωρούμε την στρατηγική ανάπτυξη ως μια δεδομένη φόρμουλα. Το να δηλώνουμε ότι λειτουργούμε ανατρεπτικά και να επαναπροσδιορίζουμε συνεχώς

τον όρο 'διαφήμιση' δεν είναι τόσο υπόσχεση όσο μια φυσική πραγματικότητα, μια εξήγηση του ποιο είμαστε και του τι κάνουμε.

Η επιτυχία σας όμως δεν έχει ανατραπεί, παραμένει σταθερή. Πώς διατηρείτε μια τόσο δυναμική και ανταγωνιστική παρουσία στο χώρο;

Τάσια: Η επικοινωνία έχει μια τόσο ευρεία έννοια που ο αποτελεσματικός χειρισμός της επικαλείται τη χρήση πολλών καινοτόμων εργαλείων, ανεξάρτητα από το μέγεθος της εκστρατείας ή του προϋπολογισμού. Γι' αυτό διατηρούμε μια ολιστική προσέγγιση στην επικοινωνία η οποία συνδυάζει το σύνολο των υπηρεσιών μάρκετινγκ. Έχουμε επενδύσει, και συνεχίζουμε να επενδύουμε, τόσο σε ερευνητικές υπηρεσίες όσο και στον τομέα των δημοσίων σχέσεων και στη digital επικοινωνία και προώθηση. Είμαστε εκ φύσεως ανήσυχια πνεύματα έτσι βρίσκουμε πηγές έμπνευσης από διάφορα μέσα.

Υπάρχουν κάποιες εκστρατείες ή ενέργειες που θεωρείτε ως τα μεγαλύτερα σας επιτεύγματα;

Λούκας: Αν και όλες οι εκστρατείες που έχουμε δημιουργήσει είναι πολύ κοντά στην καρδιά μας, είμαστε ιδιαίτερα υπερήφανοι για μερικά πολύ ξεχωριστά έργα που νιώθουμε πως δεν πρόκειται να επαναληφθούν. Αυτά συμπεριλαμβάνουν την εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού για το ευρώ και τα εγκαίνια των δύο διεθνών αερολιμένων μας. Αποκορύφωμα βέβαια για εμάς, ήταν και η σύμπραξη μας με τα διεθνή δίκτυα της Young & Rubicam και VML, δύο από τα μεγαλύτερα δίκτυα παγκοσμίως στον τομέα της διαφήμισης και της ψηφιακής επικοινωνίας αντίστοιχα, μέσα από τα οποία έχουμε καταφέρει να συνδέσουμε την τοπική διαφημιστική κουλτούρα και το ταλέντο, με παγκόσμιες διαφημιστικές οικογένειες προς όφελος πάνω απ' όλα των πελατών μας.

Η σημασία της συνεργασίας είναι

ολοφάνερη στην όλη ταυτότητά σας, εξάλλου το λέει και το όνομά σας. Γιατί θεωρείτε πως είναι τόσο σημαντική;

Τάσια: Οι καλές σχέσεις απαιτούν ειλικρίνη και δυναμική συνεργασία και το να τις κτίζεις, είναι τέχνη. Η εταιρία μας ιδρύθηκε με το σκεπτικό πως «τόσο με τους πελάτες μας όσο και με την ομάδα μας έχουμε μια σχέση partners». Για να μεγιστοποιήσεις την επένδυσή σου, πρέπει να αναπτύξεις μια σχέση που να στηρίζεται στον αλληλοσεβασμό, που θα σε οδηγήσει και στη σωστή επικοινωνία. Η επικοινωνία είναι ένα κράμα από ταλέντο, έμπνευση, δημιουργικότητα, πάθος, τεχνικές γνώσεις, στατιστικά στοιχεία, στρατηγική σκέψη, χρονοδιαγράμματα, ψυχολογία, δυνατή κρίση, τρέλα και γνώση. Το να πτίσεις μια δυνατή μάρκα χρειάζεται πειθαρχία και ταυτόχρονα απόλυτη ελευθερία. Ο ανατρεπτικός συνδυασμός όλων των πιο πάνω είναι αυτός που μας έχει δώσει βραβεία, διακρίσεις, δυνατό πελατολόγιο

αλλά και τη διάθεση μετά από 20 χρόνια, κάθε μέρα να αναζητούμε την καινοτομία και τη δημιουργικότητα.

«Once a partner, always a partner», το μότο αυτό μετουσιώνει τη φιλοσοφία μας και τον τρόπο που βλέπουμε τους ανθρώπους μας, τους πελάτες και τους συνεργάτες μας. Είμαστε περήφανοι και ευτυχείς που οι πελάτες μας μάς εμπιστεύονται με πολύχρονης και συνεχώς αναπτυσσόμενες συνεργασίες όπως η Τράπεζα Κύπρου, ο Οργανισμός Κώστα Παπαέλληνα, η εταιρεία Α/φοι Λανίτη, η ΑΗΚ, η Zotiades Trading and Consulting, η εταιρεία Επιφανίου, The Mall of Cyprus, η ΕΥΡΗΚΑ, και πολλοί άλλοι. Έχουμε πελάτες που είναι μαζί μας από την πρώτη χρονιά, όπως τα πολυκαταστήματα Debenhams και η Ασφαλιστική Εταιρεία EuroLife.

Ποιο είναι το μέλλον σας και τι συμβουλές έχετε για νέους marketers που θέλουν να εργαστούν στην Κύπρο;

Τάσια: Για τα 20 χρόνια Partners γιορτάζουμε το μέλλον! Το μέλλον είναι λαμπρότερο από ποτέ και ως Partners νιώθουμε πως αν κι έχουμε κατακτήσει τόσα πολλά, μας περιμένουν άλλα τόσα. Τα πράγματα στο χώρο της διαφήμισης, αλλά και της επιχειρηματικότητας ως σύνολο, έχουν πλέον αλλάξει αλλά εμείς θα κοιτάμε πάντα μπροστά.

Λούκας: Οι καιροί πλέον απαιτούν από τους νέους να γίνονται όλο και πιο ευφάνταστοι, δημιουργικοί και παραγωγικοί, αλλά δεν θα κατορθώσουν τίποτα με το να αντιμετωπίζουν τα πράγματα με φόβο ή παράπονο. Υπάρχει πάντα κάτι καλό στην αλλαγή, φτάνει να κρατάς το κεφάλι σου ψηλά και να τα δίνεις όλα. Υπάρχουν πολλοί ταλαντούχοι και δυναμικοί Κύπριοι νεαροί, και ο τομέας αυτός δεν μένει ποτέ στάσιμος. Είναι ολοζώντανος και πιο ευέλικτος από ποτέ. Ορμάτε.

ΕΡΓΑΣΙΑ & ΖΩΗ

Η διαφορετικότητα στους χώρους απασχόλησης

Δεν είναι μόνο η δημόσια δήλωση του Τιμ Κουκ, διευθύνοντος συμβούλου της Apple, για τον ομοφυλοφιλικό προσανατολισμό του που έφερε σε παγκόσμια επικαιρότητα το θέμα της συγκεκριμένης διαφορετικότητας στην κοινωνία και στους εργασιακούς χώρους ιδιαίτερα. Στις 28 Οκτωβρίου 2014 ήταν η πρώτη φορά που Ευρωπαϊκή Προεδρία –αυτή τη στιγμή ασκείται από την Ιταλία– συγκάλεσε ευρεία σύσκεψη με τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων ευρωπαϊκών ιδρυμάτων «για να δώσει καινούργια ώθηση στην αντιμετώπιση της διακριτικής μεταχείρισης και της εκθρόνισης που αντιμετωπίζουν τα ομοφυλοφιλικά άτομα στην Ευρώπη σήμερα, τόσο στους δημόσιους όσο και στους εργασιακούς χώρους». Για την πρωτοβουλία αυτή συνέπραξε η χρονική συγκυρία της σύστασης της νέας Κομισιόν όπως και του νέου Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Τη συνδιοργάνωση της σύσκεψης είχε η υπηρεσία για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (European Union Agency for Fundamental Rights – <http://fra.europa.eu>), που διευκρινίζει ότι και οι δύο όροι, «ανθρώπινα» και «θεμελιώδη» δικαιώματα, περιέχουν όμοιο περιεχόμενο, όπως το ορίζουν αφενός ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης.

Επισμαίνει επίσης ότι τα κράτη-μέλη έχουν τόσο

τη δικαιοδοσία όσο και την ευθύνη για την άσκηση των δικαιωμάτων σε καθημερινή βάση όπως και στην απασχόληση. Και αναφέρεται στα εξής: το 2008 υπήρχαν εννέα κράτη-μέλη που εστίασαν τη μη διακριτική μεταχείριση των ατόμων αυτών στον τομέα της απασχόλησης. Το 2014 ο αριθμός τους περιορίστηκε σε μόλις τρία κράτη-μέλη. Επίσης, ενώ το 2010 στο πλαίσιο της ελεύθερης κινητικότητας στην Ε.Ε. μόνο οκτώ κράτη-μέλη αναγνώρισαν τον «συζυγικό» σύντροφο ως «μέλος της οικογένειας», σήμερα αυτό ισχύει σε 18 κράτη-μέλη.

Με αυτόν τον τρόπο και αναμενόμενη την καταδική κάθε συμπεριφοράς εκφοβισμού –bullying– και διακριτικής μεταχείρισης εντός και εκτός των εργασιακών χώρων –αλλά και με την προσδοκία ενός εξίσου αυτονόητου και καθολικού «εμπάργκο» σε οιαδήποτε συναίνεση για την ανάλυση «γονικού» ρόλου από τα άτομα αυτά, αναμένουμε την ανακοίνωση των συμπερασμάτων από τις συζητήσεις που έγιναν στις 6 και 7 Νοεμβρίου 2014 στη Ρώμη, στο πλαίσιο της Ιταλικής Ευρωπαϊκής Προεδρίας.

Συμμετείχαν περισσότεροι από 400 εμπειρογνώμονες από την Ευρωπαϊκή Ένωση, με αντικείμενο των συζητήσεων τη βελτίωση των πολιτικών ισότητας σε διαφορετικούς τομείς αρμοδιοτήτων και πως τα κράτη-μέλη μπορούν να προωθήσουν και να ενισχύσουν τη διάχυσή τους.

A STAR ALLIANCE MEMBER

Η ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης των δραστηριοτήτων της και για να καλύψει τις επιχειρησιακές της ανάγκες, αναζητά:

Ιπτάμενες Συνοδούς με έδρα τη Λάρνακα (LCA)

Τυπικά προσόντα:

- Απολυτήριο Λυκείου
- Άριστη γνώση αγγλικών
- Δεύτερη ξένη γλώσσα (γαλλικά ή ρωσικά ή ιταλικά) θα θεωρηθεί προσόν
- Πτυχία ανωτέρων ή ανωτάτων Σχολών θα θεωρηθούν προσόν

Στα βιογραφικά είναι απαραίτητα τα ακόλουθα:

- Η αναφορά του ύψους και του βάρους
- Η επισύναψη πρόσφατης φωτογραφίας

Αποστολή βιογραφικών έως 20/12/2014

στο <http://el.aegeanair.com/i-etairaia/theseis-ergasias/>

με την ένδειξη:
I/Σ LCA

**ΠΩΛΗΣΕΙΣ
ΑΚΙΝΗΤΩΝ**

**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ
ΣΤΕΓΗ**

**ΟΙΚΟΠΕΔΑ
& ΚΤΗΜΑΤΑ**

Τηλέφωνο αυτόματης χρέωσης κλήσεων:
Τηλέφωνο κλήσεων: 22472500 Φαξ: 22472550
Email: mikresaggelies@kathimerini.com.cy

90034210
Εξ.12 ανά κλήση + ΦΠΑ

**ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ
ΑΚΙΝΗΤΩΝ**

**ΖΗΤΟΥΝ
ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ**

ΔΙΑΦΟΡΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

COSTAS TSIELEPIS & CO
CHARTERED ACCOUNTANTS

KENH ΘΕΣΗ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Εκ μέρους πελάτη μας, μια από τις παλαιότερες, μεγαλύτερες και πιο επιτυχημένες βιομηχανίες στην Κύπρο, ζητούμε για άμεση πρόσληψη Γενικό Διευθυντή με έδρα τη Λεμεσό.

Ο Γενικός Διευθυντής θα αναφέρεται στο ΔΣ της εταιρείας και θα είναι υπεύθυνος για την επιτυχή διεξαγωγή όλων των εργασιών της. Οι κατάλληλοι υποψήφιοι πρέπει να τηρούν τα πλέον αυστηρά επαγγελματικά, δεοντολογικά και ηθικά πρότυπα και να είναι εξοικειωμένοι με τις απαιτήσεις και προκλήσεις του ιδιωτικού τομέα.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΕΣ

- Δημιουργία στρατηγικών σχεδιασμών και εφαρμογή των αποφάσεων του ΔΣ
- Συντονισμός προετοιμασίας και εφαρμογή ετήσιων σχεδιασμών, εκθέσεων διαχείρισης, επενδυτικών προτάσεων, σχεδίων ανάπτυξης, μελετών σκοπιμότητας και προϋπολογισμών
- Διαχείριση των καθημερινών εργασιών της εταιρείας. Συντονισμός και εποπτεία των διαφόρων τμημάτων και επιβλέψη και αξιολόγηση των ανώτερων στελεχών τους
- Σχεδιασμός και εφαρμογή διαδικασιών και συστημάτων εσωτερικού ελέγχου επί των πιστώσεων, αποθεμάτων, εξοπλισμού και περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας
- Εκπροσώπηση και προώθηση της εταιρείας με τους καταναλωτές, την επιχειρηματική κοινότητα και τις αρμόδιες κυβερνητικές και άλλες αρχές

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

- Πανεπιστημιακές σπουδές στη διοίκηση επιχειρήσεων, διάφορους τομείς βιομηχανίας ή άλλο παρεμφερή κλάδο
- 10 χρόνια εμπειρία σε ανώτερη ή ανώτατη διευθυντική θέση
- Αποδεδειγμένες διοικητικές ικανότητες και υψηλή επαγγελματική πορεία στο βιομηχανικό, εμπορικό ή και λιανικό τομέα στην Κύπρο ή το εξωτερικό
- Άριστη γνώση της Ελληνικής και Αγγλικής γλώσσας

ΑΠΟΛΑΒΕΣ ΚΑΙ ΟΦΕΛΗΜΑΤΑ

Προσφέρεται ένα ελκυστικό πακέτο αποδοχών αναλόγως προσόντων και πείρας. Πλήρη εταιρικά ωφελήματα.

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται όπως αποστείλουν το βιογραφικό τους σημείωμα το αργότερο μέχρι τη Δευτέρα, 24 Νοεμβρίου 2014 στο careers@tsielepis.com.cy.

Όλες οι αιτήσεις θα τύχουν άκριβης εμπιστευτικού χειρισμού.

Costas Tsielepis & Co Ltd
28ης Οκτωβρίου 205, Λουλουτής Κωφ, 1^{ος} Όροφος, 3035 Λεμεσός, Κύπρος
Τ: +357 25871000 | Φ: +357 25373737 | Ηλ. Ταχ.: info@tsielepis.com.cy | www.tsielepis.com.cy

ΚΥΠΡΟΣ ΘΕΑΤΡΟ ΠΑΛΛΑΣ
23 | ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2014

**GAME CHANGERS
GENERATION WE**

DISRUPTCYPRUS

Unleashing ideas, Celebrating Entrepreneurship

**ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

Περισσότερες πληροφορίες: www.cy.gew.co/activity/disrupt-cyprus

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

ΣΕ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

A STAR ALLIANCE MEMBER

Η ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ Α.Ε.

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης των δραστηριοτήτων της και για να καλύψει τις επιχειρησιακές της ανάγκες αναζητά πληρώματα θαλάμου διακυβέρνησης (ΚΥΒΕΡΝΗΤΕΣ και ΣΥΓΚΥΒΕΡΝΗΤΕΣ):

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ

ΚΥΒΕΡΝΗΤΕΣ:

- Πτυχίο JAR/EASA ATPL και A320 type rating
- Πιστοποιητικό Υγείας (Medical Certificate) σε ισχύ
- Minimum 1.000 ώρες πτήσεων in command σε τύπο αεροσκάφους A320
- Minimum 4.000 ώρες πτήσεων και 5 έτη προϋπηρεσίας σε αεροπορική εταιρία

ΣΥΓΚΥΒΕΡΝΗΤΕΣ:

- Πτυχίο CPL με Frozen ATPL και A320 type rating
- Πιστοποιητικό Υγείας (Medical Certificate) σε ισχύ
- Minimum 500 ώρες πτήσεων σε τύπο αεροσκάφους A320
- Άριστη γνώση ελληνικών και αγγλικών
- Εκπληρωμένες στρατιωτικές υποχρεώσεις

Η διαδικασία επιλογής περιλαμβάνει

- Αξιολόγηση Flight Simulator
- Συνέντευξη

Αποστολή βιογραφικών ηλεκτρονικά έως 20/12/2014

Συνοδεύόμενα απαραίτητα από έγχρωμη φωτογραφία τύπου διαβατηρίου, στο:

<http://el.aegeanair.com/i-etairaia/theseis-ergasias/>

με την ένδειξη:

K1 LCA (για κυβερνήτες)

K2 LCA (για συγκυβερνήτες)

*Βιογραφικά σημειώματα που έχουν αποσταλεί ήδη και τα οποία δεν πληρούν τα απαιτούμενα προσόντα δε θα ληφθούν υπόψη.

Το προφίλ των υποψήφιων μνηστήρων των Κυπριακών Αερογραμμών

Η δυναμική των δύο επιλογών που έχουν απομείνει για εξεύρεση στρατηγικού επενδυτή στον εθνικό αερομεταφορέα

Του ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Την ώρα που η Κομισιόν ζητά την ολοκλήρωση του σχεδίου αναδιάρθρωσης των Κυπριακών Αερογραμμών και την εξεύρεση στρατηγικού επενδυτή, οι δύο υποψήφιες αεροπορικές εταιρείες, οι οποίες παραμένουν στην κούρσα της διεκδίκησης

Αegean Airlines και Ryanair θεωρούνται ως λύση σωτηρίας για τις Κυπριακές Αερογραμμές.

του εθνικού αερομεταφορέα, δεν είναι άλλες από τη Ryanair και την Aegean Airlines. Παρόλο που δεν καθίσταται εύκολη η εξεύρεση επενδυτή για τις Κυπριακές Αερογραμμές, εντούτοις, σε περίπτωση που υλοποιηθούν οι σχεδιασμοί, οι δύο εταιρείες, με υψηλή δυναμική και διεθνή παρουσία στον τομέα των αερομεταφορών, μπορούν να συμβάλουν τόσο στη διάσωση του κυπριακού αερομεταφορέα όσο και στη διεύρυνση του δικτύου του.

Ενώνοντας δυνάμεις

Μία από τις εταιρείες που έχει φερτάρει στενά με την εξαγορά των Κυπριακών Αερογραμμών είναι η Aegean Airlines, ο μεγαλύτερος σε μέγεθος ελληνικός αερομεταφορέας, με ιστορία από το 1992 ως Aegean Aviation και την οριστική ίδρυσή της με τη σημερινή επωνυμία, τον Μάρτιο του 1999. Εξακολουθώντας να διαθέτει τη μετοχική πλειοψηφία

της Aegean, ο Θεόδωρος Βασιλάκης, τον Απρίλιο του 2014, μείωσε το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρεία από 39,80% σε 34,17%, από το οποίο το 23,6% κατέχεται έμμεσα μέσω της Evertrans S.A. και το 10,57% μέσω της Autohellas A.T.E.E., δύο εταιρειών που ελέγχονται από τον κ. Βασιλάκη. Παράλληλα, η Alnesco Enterprises, ελεγχόμενη από συμπεφέροντα της οικογένειας του Παναγιώτη Λασκαριδίου, κατέχει το 9,48%, η Siana Enterprises, ελεγχόμενη από τον Αθανάσιο Λασκαριδίου κατέχει επίσης το 9,48% και ο Αχιλλέας Κωνσταντακόπουλος το 6,39%. Πιο δυνατές τονίζουν ότι βγήκαν από τη συνένωσή τους το 2013 τόσο η Aegean Airlines όσο και η Olympic Air.

Αφότου ένωσαν δυνάμεις, οι δύο εταιρείες διαθέτουν πλέον 50 συνολικά αεροσκάφη, εκ των οποίων 36 Airbus (A320, A321, A319) και 14 ελικοφόρα Bombardier, ενώ για την περίοδο 2015-2016 η Aegean επενδύει 300 εκατ. ευρώ για την προσθήκη επτά ολοκαίνουργιων Airbus A320 στον στόλο της. Ως μέλος της παγκόσμιας αεροπορικής «συμμαχίας», STAR ALLIANCE, από τις 30/06/2010 η εταιρεία εκτελεί πτήσεις σε 87 διεθνείς προορισμούς σε 32 χώρες, όπως επίσης και σε 33 ελληνικά αεροδρόμια. Ένα χρόνο μετά τη σύμπραξη της με την Olympic Air, η Aegean μετρά, 9,8 εκατ. επιβάτες, 2400 εργαζομένους και 13 εκατ. διαθέσιμες θέσεις. Θετικά αποτιμάται η ενοποίηση μέσω των αποτελεσμάτων του πρώτου εξαμήνου του 2014, με τα κοινά έσοδα να ανέρχονται στα 388,6 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 8% σε σχέση με τον κύκλο εργασιών των δύο εταιρειών την αντίστοιχη περυσινή πε-

			
Στόλος	300 Boeing 737-800	36 Airbus (A320, A321, A319) 14 Bombardier	6 Airbus 320
Προορισμοί	183 σε 30 χώρες	87 σε 32 χώρες	12 βασικοί
Επιβάτες Α' εξαμήνου	24,3 εκ. (+4%)	4,3 εκ. (+16%)	1,3 εκ. ετησίως
Εσοδα Α' εξαμήνου	1,496 εκ. ευρώ	(+11%) 388,6 εκ. ευρώ (+8%)	-
Κέρδη μετά τη φορολογία Α' εξαμήνου	97 εκ. ευρώ (+152%)	16 εκ. ευρώ (+131%)	-
Ζημιές 2012 μετά τη φορολογία	-	-	55,8 εκ. ευρώ

ρίοδο. Παράλληλα, τα κέρδη μετά τη φορολογία διαμορφώθηκαν στα 16 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 131% σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2013, την ώρα που το πρώτο φετινό εξάμηνο οι δύο εταιρείες μετέφεραν 4,3 εκατ. επιβάτες, σημειώνοντας άνοδο σε σχέση με το περυσινό διάστημα.

Χαμηλό κόστος

Τις πτήσεις για χαμηλά βαλάντια κατέστησε δημοφιλής και στην αγορά αγορά η ιρλανδική Ryanair. Η αεροπορική εταιρεία χαμηλού κόστους, η οποία εξέφρασε έντονο ενδιαφέρον για απόκτηση των Κυπριακών Αερογραμμών θεωρείται μία από τις δημοφιλέστερες εταιρείες της Ευρώπης μεταξύ των επιβατών που προτιμούν να ταξιδεύουν με λίγα χρήματα. Εντούτοις, με τα νέα προγράμματα Family και Business Plus, επιδιώκει τη διεύρυνση της γκάμας των πελατών της, για υψηλά κόστη.

Εκτελώντας περισσότερες από 1.600 καθημερινές πτήσεις και περισσότερες από 500.000 ετησίως, από 69 βάσεις, η εταιρεία πετά σε 186 προορισμούς σε 30 χώρες. Αν και ήδη στο δυναμικό του διαθέτει 300 νέα Boeing 737-800, ωστόσο, ο ιρλανδικός αερομεταφορέας προχώρησε τον φετινό Σεπτέμβριο σε παραγγελία 200 νέων Boeing 737 MAX 200 με συνολικό κόστος 22 δισ. δολάρια και 197 θέσεις, οκτώ περισσότερες από τα υφιστάμενα αεροσκάφη. Με αυτή την κίνηση η εταιρεία εκτιμά ότι θα μειώσει περαιτέρω το κόστος της, μετακυλώντας τις εξοικονομήσεις στους επιβάτες της, οι οποίοι ανήλθαν στα 84 εκατ. το 2014, την ώρα που ο στόχος για το 2024 τοποθετείται στα 150 εκατ., προσφέροντάς τους χαμηλότερα ναύλα. Παράλληλα, θετικά αποτελέσματα ανακοίνωσε για το πρώτο εξάμηνο του έτους η Ryanair, καθώς καταγράφηκε άνοδος στα έσοδα, στα κέρδη, όπως επίσης και στον

αριθμό των επιβατών. Συγκεκριμένα, στο τέλος Ιουνίου τα έσοδα ανήλθαν στο 1,496 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 11%, τα κέρδη μετά τη φορολογία διαμορφώθηκαν στα 197 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας εντυπωσιακή άνοδο 152%, ενώ οι επιβάτες αυξήθηκαν κατά 4%, φτάνοντας στα 24,3 εκατ. Εξάλλου, στις διεθνείς εξελίξεις όσον αφορά στις τιμές πετρελαίου στηρίζεται η ιρλανδική εταιρεία για την οικονομική πολιτική της, τονίζοντας ότι, λόγω της πρόσφατης υποχώρησης, εκτιμά ότι θα μειωθεί κατά 2% το κόστος των καυσίμων.

Το υφιστάμενο μοντέλο

Νέα δεδομένα θα προκύψουν για τον εθνικό αερομεταφορέα σε περίπτωση εξεύρεσης στρατηγικού επενδυτή, καθώς θα υπάρξει ενίσχυση του υφιστάμενου δικτύου και του στόλου, αν αναλογιστεί κάποιος ότι οι Κυπριακές Αερογραμμές διαθέτουν

μόλις έξι αεροσκάφη τύπου Airbus 320, ενώ πραγματοποιούν ετησίως γύρω στις 7.000 πτήσεις μεταφέροντας περίπου 1,3 εκατομμύρια επιβάτες. Τα αεροσκάφη δύο κινητήρων έχουν ως βασικούς προορισμούς το Άμστερνταμ, την Αθήνα, τη Φρανκφούρτη, το Λονδίνο, τη Μόσχα, το Μόναχο, το Παρίσι, τη Σόφια, τη Θεσσαλονίκη, τη Ζυρίχη, το Τελ Αβίβ, τη Βηρυτό, ενώ το δίκτυο της εταιρείας καλύπτει πέραν των 10 προορισμών με την συμπερίληψη αεροδρομίων όπου πραγματοποιούνται πτήσεις στη βάση συμφωνιών κοινού κωδικού με άλλες αεροπορικές εταιρείες. Ο κύριος μέτοχος στις Κυπριακές Αερογραμμές με 93,67% είναι το κράτος, ενώ το υπόλοιπο 6,33% είναι κατανεμημένο σε ιδιώτες μετόχους. Παρόλο που δίνεται έμφαση στην εξυπηρέτηση των επιβατών τόσο στην οικονομική όσο και στην επιχειρηματική θέση, εντούτοις η τιμολογιακή πολιτική της εταιρείας, ειδικά για ορισμένους προορισμούς, δεν την καθιστά ιδιαίτερα ανταγωνιστική σε σχέση με άλλες εταιρείες. Η πιο πρόσφατη οικονομική έκθεση του Συγκροτήματος που δόθηκε στη δημοσιότητα αφορά στο 2012, κατά το οποίο καταγράφηκαν ζημιές μετά τη φορολογία ύψους 55,8 εκατ. ευρώ, σε σχέση με 23,9 εκατ. ευρώ το 2011, ενώ, σύμφωνα με πρόσφατες αναφορές στη Βουλή, οι ζημιές για το 2013 ανήλθαν στα 29,5 εκατ. Επί του παρόντος τα μάτια είναι στραμμένα στην Επιτροπή Ανταγωνισμού της Κομισιόν, η οποία αναμένει κινητικότητα από πλευράς των Κυπριακών Αερογραμμών στο θέμα του επενδυτή προκειμένου να εγκρίνει το σχέδιο αναδιάρθρωσης.

ΠΡΩΤΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΜΕ ΑΜΕΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Για όσα συμβαίνουν γύρω μας, στην Ευρώπη, στον κόσμο.

• ΕΙΔΗΣΕΙΣ • ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ • ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ • ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Με τους Κυριάκο Πιερδιδάκη και Σταυριανή Κωνσταντίνου

Επιμέλεια παραγωγής-σκηνοθεσία: Πανίκος Νικολάου, Αντρέας Αντρέου

Στο Δελτίο Ειδήσεων η Αγγέλα Νικηφόρου

ΔΕΥΤΕΡΑ ΜΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 7.00 έως 9.30 το πρωί

www.riknews.com.cy

TET-A-TET

ΜΕ ΤΟΝ ΤΑΣΟ ΤΡΥΦΩΝΟΙ

Η Ντόρα Μπακογιάννη στην πιο εξομολογητική συνέντευξη της ζωής της.

ΠΕΜΠΤΗ 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 9.45 μ.μ.

www.riknews.com.cy

Ευχαριστίες:

Χορηγός εκπομπής:

 ALPHA BANK

Επιστροφή στην ανάπτυξη μετά την 6ετή ύφεση

Η ελληνική οικονομία «έτρεξε» με ρυθμό 0,7% στο γ' 3μηνο του 2014 – Καλύτερη επίδοση στην Ευρωζώνη

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Μετά 6 χρόνια ύφεσης και τη συρρίκνωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) κατά 66,2 δισ. ευρώ στο διάστημα αυτό, η ελληνική οικονομία στέλνει τα πρώτα σαφή αισιόδοξα μηνύματα ότι το 2014 θα αποτελέσει έτος ανάπτυξης. Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), προκύπτει ότι από την αρχή του έτους καταγράφεται ανάπτυξη από τρίμηνο σε τρίμηνο, ενώ σε ετήσια βάση το δεύτερο και το τρίτο τρίμηνο η οικονομία κινήθηκε σε θετικό έδαφος.

Από τα νέα στοιχεία για το ΑΕΠ (λαμβάνοντας υπόψη την εποχικότητα), στο τρίτο τρίμηνο

Ο αριθμός των αφίξεων ξένων επισκεπτών κινείται για το σύνολο του έτους προς το ρεκόρ των 23 εκατ.

του έτους η ελληνική οικονομία «έτρεξε» με ρυθμό 0,7% έναντι του δεύτερου τριμήνου. Μάλιστα, το ποσοστό αυτό ήταν το μεγαλύτερο στην Ευρωζώνη σύμφωνα με τη Eurostat, ενώ ήταν από τα μεγαλύτερα στην Ε.Ε. των 28 χωρών. Επίσης, με τα έως τώρα δεδομένα, στο ενδιάμεσο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2014 ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας δια-

μορφώνεται στο 0,6%. Δηλαδή, όσο είναι και ο ετήσιος στόχος που έχει τεθεί.

Στο πλαίσιο αυτό, στο οικονομικό επιτελείο εκτιμούν πως πλέον είναι βέβαιο ότι θα επιτευχθεί ο ετήσιος στόχος για ανάπτυξη 0,6% το 2014, καθώς δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι στο τέταρτο τρίμηνο του έτους θα μειωθεί το ΑΕΠ. Επιπροσθέτως, η Eurobank σε ανάλυσή της εκτιμώσεως πως ο ρυθμός ανάπτυξης φέτος θα κινήσει μεταξύ 0,8% με 1%.

Πέραν αυτών, όμως, και σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ:

1. Το πρώτο τρίμηνο του έτους καταγράφηκε αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,8% σε σχέση με το τέταρτο τρίμηνο του 2013.

2. Στο δεύτερο τρίμηνο του 2014 ο ρυθμός ανάπτυξης ήταν 0,3% έναντι του πρώτου τριμήνου.

3. Στο τρίτο τρίμηνο το ΑΕΠ μεγεθύνθηκε κατά 0,7% σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο του 2014.

Επίσης, με βάση τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία, στο τρίτο τρίμηνο του 2014 έναντι του ίδιου διαστήματος του 2013 το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 1,4%, ενώ βάσει των μη εποχικά διορθωμένων στοιχείων ο ρυθμός ανάπτυξης ήταν 1,7%.

Στην αντιστροφή της πτωτικής πορείας της ελληνικής οικονομίας, συνέβαλε τα μέγιστα η πορεία του τουρισμού. Θετικά επέδρασε και η κατανάλωση, με τα νοικοκυριά να δαπανούν

ελαφρώς υψηλότερα ποσά τους τελευταίους μήνες. Αντιθέτως, η οικοδομή παραμένει ακόμα «βραχνάς» για την ελληνική οικονομία και η βιομηχανία επιδρά αρνητικά στην ελληνική οικονομία.

Οι εξαγωγές δεν έχουν αποκτήσει ακόμα τη δυναμική που επιδιώκονταν, ενώ σημαντικός ανασταλτικός παράγοντας για περαιτέρω ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας είναι η αβεβαιότητα που επικρατεί σε πολίτες και επενδυτές.

Είναι ενδεικτικό ότι από τα δάνεια που εγκρίνουν οι τράπεζες, οι ενδιαφερόμενοι εκταμιεύουν μόνο το ένα τρίτο των ποσών που έχουν αιτηθεί, εν αναμονή των εξελίξεων (πολιτικών και μη).

Στα 6 χρόνια της ύφεσης «εχάθηκαν» €66,2 δισ.

ΟΙ ΑΤΜΟΜΗΧΑΝΕΣ

ΤΑ ΒΑΡΙΔΙΑ

Τουρισμός και ιδιωτική κατανάλωση έδωσαν ώθηση στην οικονομία

Ο τουρισμός κυρίως και η ενίσχυση της ιδιωτικής κατανάλωσης δευτερευόντως ήταν οι ατμομηχανές της επιστροφής της οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, ύστερα από τη μακροχρόνια ύφεση.

• **Τουρισμός.** Ο ελληνικός τουρισμός, φέτος, για πρώτη φορά στην ιστορία του πέτυχε μία από τις καλύτερες επιδόσεις στην Ευρώπη σε επίπεδο αύξησης μεγεθών.

Σύμφωνα με την τελευταία αναθεωρημένη εκτίμηση του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, ο αριθμός των αφίξεων ξένων επισκεπτών κινείται για το σύνολο του έτους προς το ρεκόρ των 23 εκατ. (περιλαμβανομένων των τουριστών με κρουαζιέρα). Θετικές είναι οι μέχρι στιγμής εκτιμήσεις και

για την τουριστική σεζόν του 2015. Επιπλέον, ο ΣΕΤΕ έθεσε στόχο έως το έτος 2021 ο αριθμός των αφίξεων να φθάσει στα 27 εκατ. Παράλληλα, το 2014 βρίσκει τον ελληνικό τουρισμό να συνεισφέρει άμεσα έσοδα 14 δισ. ευρώ και μαζί με τις αερομεταφορές, τις θαλάσσιες μεταφορές, τον εσωτερικό τουρισμό 17,1 δισ. ευρώ ως άμεσο αποτέλεσμα. Με βάση τα στοιχεία του ΙΚΑ Ιανουαρίου - Ιουλίου, τα επαγγέλματα που σχετίζονται με τον τουρισμό δημιούργησαν 115.000 νέες θέσεις εργασίας. Ο ΣΕΤΕ προσθέτει ότι τα έσοδα του ΙΚΑ από τους άλλους κλάδους της οικονομίας παρουσίασαν πτώση, η οποία υπερκαλύφθηκε από την αύξηση των εσόδων από τον τουρισμό. Με βάση τα φρενιλά στοι-

χεία, η συνολική άμεση και έμμεση συμμετοχή του τομέα στο ΑΕΠ υπολογίζεται μεταξύ 20,5% και 24,7% (ανάλογα με τους πολλαπλασιαστές που υιοθετεί το ΙΟΒΕ ή το ΚΕΠΕ). Μεγάλο όμως είναι και το ενδιαφέρον για επενδύσεις στον τουριστικό τομέα. Σύμφωνα με στοιχεία που συγκέντρωσε η «Κ», αυτή την περίοδο βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες για την υλοποίηση νέων τουριστικών επενδύσεων άνω των 5 δισ. ευρώ τα επόμενα χρόνια.

• **Κατανάλωση.** Αναθέρμανση της κατανάλωσης παρατηρείται τους τελευταίους μήνες, η οποία αποτυπώνεται τόσο στα στοιχεία γενικά για τον κύκλο εργασιών στο λιανεμπόριο όσο και στις μετρήσεις που αφορούν ειδικά τις πωλήσεις των σουπερ μάρ-

κετ. Ο δείκτης όγκου στο λιανεμπόριο εμφανίζει θετικό πρόσημο τους τελευταίους τρεις μήνες για τους οποίους υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, με τον Αύγουστο του 2014 να καταγράφει αύξηση 7,4% σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2013. Το σημαντικότερο ίσως είναι ότι στο οκτάμηνο καταγράφεται αύξηση 2,4% σε σύγκριση με το οκτάμηνο του 2013 και εάν συνεχισθεί αυτή η τάση θα είναι η πρώτη φορά από το 2007 που ο δείκτης όγκου πωλήσεων στο λιανεμπόριο θα καταγράφει αύξηση για το σύνολο του έτους.

Τα στοιχεία της εταιρείας μετρήσεων IRI δείχνουν, εξάλλου, ότι στα σουπερ μάρκετ καταγράφηκε για πρώτη φορά μετά από 2 χρόνια θετικός ρυθμός στις πωλήσεις (1,1%), τάση που

τον Ιούνιο και τον Ιούλιο ενισχύθηκε ακόμη περισσότερο με τις πωλήσεις να αυξάνονται κατά 3,6% και 3,5%, αντιστοίχως.

• **Πωλήσεις Ι.Χ.** Πολύ πιο εντυπωσιακή είναι η άνοδος των πωλήσεων στα αυτοκίνητα, ακόμη βεβαίως και αν δεν έχουν φτάσει στα προ κρίσης επίπεδα. Οι πωλήσεις καταγράφουν διαρκώς ανοδική πορεία από τον Νοέμβριο του 2013 μέχρι τον Οκτώβριο του 2014, με το 46% πλέον να πρόκειται για πωλήσεις προς ιδιώτες. Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, τον Οκτώβριο του 2014 χορηγήθηκαν νέες άδειες κυκλοφορίας σε 7.439 επιβατηγά αυτοκίνητα έναντι 5.627 τον Οκτώβριο του 2013, σημειώνοντας αύξηση 32,2%.

Η εκπομπή «Καλή σας μέρα»
έτοιμη να σας ψυχαγωγήσει,
αλλά και να σας ενημερώσει
για κοινωνικά θέματα που σας
απασχολούν.

Παρουσίαση:
Γαβριέλα Χριστοδούλου
Μιχάλης Χατζηγεωργίου

Δημοσιογράφος εκπομπής:
Θεόδωλος Κουϊλθάνης

Επιμέλεια παραγωγής-
Σκηνοθεσία:
Φάνος Χρυσάνθου
**Σόνια Δημητρίου-
Σεργίδου**

Γενική επιμέλεια:
Φάνος Χρυσάνθου

ΔΕΥΤΕΡΑ ΜΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
από τις 10 έως τις 11.30 το πρωί

RIK1
www.riknews.com.cy

THE NEWSROOM

Βραβευμένη με Emmy τηλεοπτική, κοινωνική σειρά

Ο καθημερινός αγώνας των δημοσιογράφων να παρουσιάσουν έγκυρες ειδήσεις, η διαπλοκή καναλιών και πολιτικής, το παρασκήνιο και η Αμερική του σήμερα.

Πρωταγωνιστούν:
Τζεφ Ντάνιελς, Ολίβια Μανν, Ντεβ Πλάττ, Άλison Πιτ, Τζον Γκάλλιχαμ κ.ά.

RIK1
ΔΕΥΤΕΡΑ ΜΕ ΠΕΜΠΤΗ 11.15μ.μ.
www.riknews.com.cy

Ανάμεσα στα 12 μέλη του ΟΠΕΚ επικρατεί διχογνωμία για το ποια πρέπει να είναι η αντίδραση στη ραγδαία πτώση του πετρελαίου.

Ο ΟΠΕΚ δίνει μάχη για την επιβίωσή του χωρίς ενιαία γραμμή

Των **GRANT SMITH** και **MAHER CH-MAYTELLI** / **BLOOMBERG**

Η απόφαση που πρέπει να πάρει ο ΟΠΕΚ εντός του μηνός δεν αφορά μόνον το αν θα μειώσει την παραγωγή πετρελαίου. Θα αποφασίσει εάν ο Οργανισμός είναι πρόθυμος να πολεμήσει για να διατηρήσει την επιρροή που είχε επί δεκαετίες στις αγορές αργού. Σύμφωνα με τη Societe Generale, ο ΟΠΕΚ, που έχει δεχθεί πλήγμα από τη βουτιά των τιμών του πετρελαίου, θα μπορούσε να επιχειρήσει να ανακτήσει τον έλεγχο μειώνοντας την παραγωγή, αλλά έτσι θα παραχωρήσει μεγαλύτερο

Ο ΟΠΕΚ θα μπορούσε να μειώσει την παραγωγή για να στηρίξει την τιμή, αλλά έτσι θα έδινε επιπλέον μερίδιο αγοράς στους Αμερικανούς.

μερίδιο αγοράς στις αμερικανικές βιομηχανίες σχιστολιθικού πετρελαίου. Σύμφωνα με την Goldman Sachs, η εναλλακτική, το να περιμένει δηλαδή ο ΟΠΕΚ να δει εάν η πτώση των τιμών ανακόπτεται την εκπληκτική ανάπτυξη που έχει γνωρίσει η αμερικανική βιομηχανία σχιστολιθικών, θα έθετε μια «νέα τάξη πραγμάτων στο πετρέλαιο», στην οποία οι τιμές θα καθορίζονταν από τις βιομηχανίες αντίληψης στο Τέξας και στη Βόρεια Ντακότα. Οι εκτιμήσεις του ΟΠΕΚ κατατείνουν στο συμπέρασμα πως το μερίδιό του στην παγκόσμια αγορά πετρελαίου θα έχει μειωθεί στο 37% έως το 2017 από το 40% στο οποίο ανερχόταν το περασμένο έτος. Στην περίπτωση αυτή θα βρίσκεται στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 25 και πλέον ετών και σαφώς κάτω από το ρεκόρ του 54% στο οποίο είχε εκτιναχθεί το 1973. Σύμφωνα με τον Βάινμπεργκ, πρέπει να μειώσει την παραγωγή κατά ένα εκατομμύριο βαρέλια την ημέρα, στο ενάμισι εκατ. βαρέλια την ημέρα, προκειμένου να εξάλειψει το πλεόνασμα προσφοράς και να τονώσει τις τιμές. Μια μείωση αυτής της κλίμακας θα συρρικνώσει την παραγωγή του καρτέλ στα χαμηλότερα επίπεδα από το 2011, σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg. Σημειώονταν ότι τον Οκτώβριο ο ΟΠΕΚ παράγγαγε 31 εκατ. βαρέλια την ημέρα, υπερβαίνοντας κατά 3,3% τον στόχο των 30 εκατ. βαρελιών. Ο Χάρι Τσιλντν-κ

κούριαν, αναλυτής της BNP Paribas, υποστηρίζει πως πολλά από τα μέλη του ΟΠΕΚ δεν εξετάζουν καν την προοπτική να αφήσουν το πετρέλαιο να υποχωρήσει σε επίπεδο που θα υπονομεύσει την παραγωγή σχιστολιθικών στις ΗΠΑ, προκειμένου να διατηρήσει το μερίδιο αγοράς του. Μια τέτοια στρατηγική θα προϋπέθετε τη διατήρηση του Brent γύρω στα 70 δολάρια το βαρέλι για παρατεταμένη περίοδο, αλλά το επίπεδο αυτό είναι υπερβολικά χαμηλό για τα περισσότερα μέλη του ΟΠΕΚ. Όπως ανέφερε σε σχετική έκθεσή του το ΔΝΤ, με τις υπάρχουσες τιμές μόνον το Κουβέιτ, το Κατάρ και τα Αραβικά Εμιράτα θα έχουν αρκετά κέρδη για να ισοσκελίσουν τους προϋπολογισμούς τους, ενώ Ιράν, Ιράκ και Αλγερία χρειάζονται μια τιμή της τάξεως τουλάχιστον των 100 δολαρίων το βαρέλι. Όπως, όμως, επισημαίνει ο Ολε Σλντ Χάνσεν, αναλυτής της Saxo Bank, υπάρχει ο κίνδυνος οι παραγωγοί στην Αμερική να αντιδράσουν στη μείωση των τιμών επινοώντας φθνότερους τρόπους για τον εντοπισμό και την παραγωγή πετρελαίου, οπότε η παραγωγή των σχιστολιθικών θα εξακολουθήσει να αυξάνεται με χαμηλότερες τιμές. Ήδη από το 2012 το κόστος της παραγωγής έχει μειωθεί κατά 30 δολάρια το βαρέλι, σύμφωνα με τον Άνταμ Λόνγκσον, αναλυτή της Morgan Stanley.

Ανάμεσα στα 12 μέλη του ΟΠΕΚ επικρατεί διχογνωμία για το ποια πρέπει να είναι η αντίδραση στη βουτιά του πετρελαίου. Σύμφωνα με τον Σαμίρ Καμάλ, εκπρόσωπο της Λιβύης στο καρτέλ, ο ΟΠΕΚ πρέπει να μειώσει συλλογικά την παραγωγή του στα 29,5 εκατ. βαρέλια την ημέρα. Ο υπουργός Οικονομικών του Ισραηλ, Φάουστο Ερέρα, αναφέρει πως η κυβέρνηση του συνεργάζεται με τη Βενεζουέλα και άλλα μέλη του ΟΠΕΚ με σκοπό τη βελτίωση των τιμών. Ο υπουργός Πετρελαίου του Κουβέιτ, Αλί αλ Ομάρ, δεν πιστεύει πως θα υπάρξει μείωση της προσφοράς και προβλέπει πως οι τιμές θα σταθεροποιηθούν όταν η αγορά απορροφήσει το πλεόνασμα παραγωγής. Τον Σεπτέμβριο ο ομόλογός του της Σαουδικής Αραβίας, Αλί αλ Ναιμί, δήλωσε πως δεν συντρέχει λόγος για μια έκτακτη σύνοδο του ΟΠΕΚ με αντικείμενο την πτώση των τιμών καθώς οι τιμές «πάντα παρουσιάζουν διακυμάνσεις και αυτό είναι φυσιολογικό».

Την τελευταία φορά που υπήρξε ανάλογη αδυναμία να επιτευχθεί συναίνεση, τον Ιούνιο του 2011, διατηρήθηκε αμετάβλητος ο στόχος της παραγωγής.

Το φθηνό πετρέλαιο δεν αλλάζει τις γεωπολιτικές ισορροπίες

Οι κυβερνήσεις Ρωσίας, Ιράν, Σαουδικής Αραβίας και Βενεζουέλας δεν κλονίζονται

Του **IAN BREMMER** / **REUTERS**

Η πτώση των τιμών του πετρελαίου στα χαμηλά τριετίες θα αποβεί προς όφελος των καταναλωτών. Μήπως θα είναι καθοριστική για τις πετρελαιοπαραγωγούς χώρες; Μάλλον όχι. Παρά την εξάρτησή τους από τα έσοδα του πετρελαίου, οι κυβερνήσεις Ρωσίας, Ιράν, Σαουδικής Αραβίας και Βενεζουέλας δεν κλονίζονται. Δεν πρόκειται για την «Αραβική Άνοιξη» και οι τιμές δεν οδηγούν σε ανατροπές κυβερνήσεων. Η πτώση των τιμών ούτε που θα αλλάξει τη στάση των χωρών αυτών επί των γεωπολιτικών θεμάτων που απασχολούν την Ουάσιγκτον. Το φθηνό πετρέλαιο δεν θα αλλάξει τη στάση του Ιράν στις διαπραγματεύσεις για το πυρηνικό του πρόγραμμα. Το Ιράν αρνείται να ακυρώσει το μεγαλύτερο μέρος των αποθεμάτων του σε εμπλουτισμένο ουράνιο και μηχανές φυγοκέντρησης. Η Ουάσιγκτον επιμένει πως οποιαδήποτε πρόταση χωρίς αυτές τις παραχωρήσεις θα οδηγήσει σε αδιέξοδο. Και όμως το Ιράν δεν πιέζεται να υποχωρήσει ιδιαίτερα, όταν η Μόσχα έχει προσφερθεί να το στηρίξει εάν δεν αρθούν οι κυρώσεις.

Στο μεταξύ, η οικονομία του Ιράν έχει κάπως σταθεροποιηθεί: από το περασμένο έτος, οπότε ανέλαβε καθήκοντα ο πρόεδρος Χασάν Ρουχανί, ο πληθωρισμός έχει υποχωρήσει από το 40% στο 21%. Είναι ακόμη πιθανόν να επιτευχθεί συμφωνία, αλλά ως αποτέλεσμα δημιουργικής διπλωματίας και βαθύτερου συμβιβασμού από τις δύο πλευρές. Όχι επειδή το πετρέλαιο ανάγκασε το Ιράν να παραδοθεί. Τιποτε δεν θα αποτρέψει τον Βλαντίμιρ Πούτιν από το να διατηρήσει την επιρροή του στην Ουκρανία. Η Ρωσία μπορεί να αντέξει τις οικονομικές επιπτώσεις των κυρώσεων και το

Το φθηνό πετρέλαιο δεν θα αλλάξει τη στάση του Ιράν στις διαπραγματεύσεις για το πυρηνικό του πρόγραμμα, ούτε θα αναγκάσει τους Ρώσους να μεταβάλουν την πολιτική τους στην Ουκρανία.

Δεν πρόκειται για την «Αραβική Άνοιξη» και οι τιμές δεν οδηγούν σε ανατροπές κυβερνήσεων.

φθηνό πετρέλαιο για το εγγύς μέλλον. Παρά τις μαζικές εκροές κεφαλαίων και την πτώση του ρουβλίου, ο Πούτιν έχει ακόμη τη θέληση, τα συναλλαγματικά διαθέσιμα και δημοτικότητα στα ύψη και μπορεί να διατηρήσει την ίδια επιθετική στάση.

Επί του παρόντος, η Σαουδική

Αραβία παραμένει ο προμηθευτής πετρελαίου ύστατης προσφυγής. Μπορεί να μειώσει και να αυξήσει την παραγωγή για να αλλάξει τη δυναμική προσφοράς-ζήτησης. Το Ριάντ έχει συγκεντρώσει τεράστιες αποταμιεύσεις για τις «δύσκολες ημέρες». Η Σαουδική Αραβία θα συμμετάσχει στην εκστρατεία της Ουάσιγκτον κατά του «Ισλαμικού Κράτους» μόνο στον βαθμό που αυτή συνάδει με τους δικούς της στόχους. Κύριος άξονας στην εξωτερική πολιτική της Σαουδικής Αραβίας είναι η έμφρα προς τους σιίτες. Το φθηνό πετρέλαιο δεν θα αλλάξει αυτή τη στάση. Οι χαμηλές τιμές του πετρελαίου αποτελούν πρόσθετη πίεση προς τη

χειμαζόμενη οικονομία της Βενεζουέλας, όμως μια τιμή 75 με 80 δολάρια το βαρέλι δεν θα την εξωθήσει σε πτώχευση. Ο πρόεδρος, Νίκολας Μαδούρο, δεσμεύεται να εξυπηρετήσει το χρέος της χώρας και έχει περιθώρια ελιγμών: η Βενεζουέλα μάλλον θα καταφύγει σε υποτίμηση του νομίσματός της και θα απελευθερώσει πρόσθετη ρευστότητα από πωλσεις περιουσιακών στοιχείων και αλλάζοντας τους όρους δανείων με την Κίνα. Το Καράκας μπορεί να χειριστεί προς το παρόν τα οικονομικά του προβλήματα χωρίς να προκαλέσει πολιτική αστάθεια, που θα εξωθούσε τον στρατό να αποσύρει τη στήριξη του στον Μαδούρο.

Η κινεζική επιρροή ενισχύεται σημαντικά

Μακροπρόθεσμα, είναι σαφές πως η υπερβολική εξάρτηση όλων αυτών των χωρών από τα πετρελαϊκά έσοδα μπορεί να απειλήσει την επιβίωσή τους. Ωστόσο, κάθε μία από αυτές αντιμετωπίζει τα δικά της προβλήματα, που δεν συνδέονται μεταξύ τους. Σε ό,τι αφορά, λοιπόν, την πολιτική σταθερότητα, μην περιμένετε ακόμη πολλά από την πτώση του πετρελαίου. Υπάρχει, όμως, κάτι άλλο που τις επηρεάζει όλες: η αλλαγή του ενεργειακού τοπίου θα τις καταστήσει πολύ πιο εξαρτημένες από την Κίνα. Φαίνεται ήδη με τη Ρωσία και τη Βενεζουέλα. Η Βενεζουέλα εξαρτάται από δάνεια που της έχει χορηγήσει η Κίνα, τα οποία αποπληρώνει με μελλοντικές εξαγωγές πετρελαίου. Η Μόσχα απαντά στην επιδείνωση των σχέσεών της με τη Δύση προσεταιριζόμενη το Πεκίνο. Τον Μάιο, οι δύο χώρες ολοκλήρωσαν συμφωνία για την πώληση ρωσικού αερίου αξίας 400 δισ. δολαρίων για 30 χρόνια, όταν η Μόσχα υποχώρησε στο θέμα της τιμής.

Δύο διαρθρωτικές αλλαγές θα επισπεύσουν την προσέγγιση της Ρωσίας με την Κίνα στο εγγύς μέ-

Η Μόσχα απαντά στην επιδείνωση των σχέσεών της με τη Δύση προσεταιριζόμενη το Πεκίνο. Οι δύο χώρες ολοκλήρωσαν συμφωνία για την πώληση ρωσικού αερίου αξίας 400 δισ. δολαρίων για 30 χρόνια, όταν η Μόσχα υποχώρησε στο θέμα της τιμής.

Τα σχιστολιθικά κοιτάσματα αλλάζουν τον χάρτη

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΠΕΚ, η παραγωγή από σχιστολιθικά κοιτάσματα έχει μειώσει το μερίδιο αγοράς του κατά 1% και θα το περαιοίσει στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων τουλάχιστον 25 ετών στη διάρκεια της δεκαετίας. Η μείωση της παραγωγής είναι μια πολύ σκληρή απόφαση, όταν υπάρχουν πολλοί ανταγωνιστές έτοιμοι να προμηθεύσουν όσους πελάτες έχει απομακρύνει ο ΟΠΕΚ. Στις ΗΠΑ η παραγωγή αυξήθηκε το περασμένο έτος κατά 14% φθάνοντας στα 8,97 εκατ. βαρέλια

την ημέρα, σύμφωνα με την αμερικανική Υπηρεσία Ενέργειας που καταγράφει στοιχεία το 1983. Σύμφωνα με την Commerzbank AG, η απόφαση της Σαουδικής Αραβίας να μειώσει τις τιμές στους πελάτες της στην Ασία ήταν σημάδι πως η μεγαλύτερη σε εξαγωγές πετρελαίου χώρα στον κόσμο ενδιαφέρεται να διατηρήσει τον όγκο των πωλήσεών της παρά να υπεραισιοθετεί τις τιμές. Στη συνέχεια, αύξησε εκ νέου τις τιμές προς Ασία, ενώ διευρυνε τις εκπτώσεις

που παρείχε σε πελάτες της στις ΗΠΑ. Σε ανάλογες αλλαγές προέβη και η δεύτερη σε παραγωγή χώρα του ΟΠΕ, το Ιράκ.

Ο γενικός γραμματέας του ΟΠΕΚ, Αμπντάλ ελ Μπάντρι, εξέφρασε την εκτίμηση πως οι σημερινές τιμές του πετρελαίου μπορούν να αφαιρέσουν από την αγορά το 50% της παραγωγής σχιστολιθικών. Ήδη η εκπληκτική ανάπτυξη που γνώρισε η βιομηχανία αντίληψης σχιστολιθικών έδειξε σημάδια επιβράδυνσης την περασμένη εβδομάδα. Σύμφωνα με

τον Γιουζίν Βάινμπεργκ, στέλεχος της Commerzbank στη Φρανκφούρτη, «ο ΟΠΕΚ δείχνει ότι κάνει μια αλλαγή υποδείγματος καθώς οι χώρες-μέλη του δεν ενδιαφέρονται πλέον τόσο για τις τιμές όσο για το μερίδιο αγοράς τους». Όπως τονίζει ο Τζεφ Κιουρί, στέλεχος της Goldman Sachs στη Νέα Υόρκη, το καρτέλ εγκαταλείπει τον παραδοσιακό του ρόλο της άσκησης επιρροής στις τιμές με την αύξηση ή τη μείωση της παραγωγής με σκοπό τη διατήρηση μιας ισορροπίας στην αγορά.

Μέσω των σχιστολιθικών κοιτασμάτων η αμερικανική παραγωγή αυξήθηκε το περασμένο έτος κατά 14% φθάνοντας στα 8,97 εκατ. βαρέλια την ημέρα, «κλέβοντας» μερίδιο από τον ΟΠΕΚ.

H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2014

ΔΙΕΘΝΗ

Ενδιαφέρον καταγράφεται και σε δημοπρασίες που πραγματοποιούν οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στις αρχές Οκτωβρίου, ο Δήμος της Λισαβόνας δημοπράτησε 14 δημοτικά κτίρια, με τους Κινέζους και σε αυτή την περίπτωση να καταλαμβάνουν τη μερίδα του λέοντος.

Κινέζοι το 20% των ξένων αγοραστών ακινήτων στην Πορτογαλία

Κορυφώνεται το αγοραστικό ενδιαφέρον των Κινέζων για την απόκτηση ακινήτων στην Πορτογαλία. Είναι χαρακτηριστικό ότι σε πρόσφατη κρατική δημοπρασία για την πώληση διαμερισμάτων και καταστημάτων του Δημοσίου, σχεδόν το 90% εκείνων που κατάθεσαν προσφορές ήταν Κινέζοι. Εντέλει, όπως αναφέρει σχετικό δημοσίευμα του πρακτορείου Bloomberg, απέκτησαν πάνω από τα 2/3 των συνολικά 45 ακινήτων που δημοπρατήθηκαν.

Σύμφωνα με σχετική αναφορά της Ένωσης Επαγγελματιών του Κλάδου των Ακινήτων και Κτηματομεσιτών της Πορτογαλίας, η χώρα της Ιβηρικής Χερσονήσου αποτελεί τον τελευταίο στόχο των Κινέζων επενδυτών, οι οποίοι αγοράζουν κτίρια ανά τον κόσμο τα τελευταία χρόνια, μετά την απόφαση της Κίνας να απελευθερώσει την κίνηση κεφαλαίων εντός κι εκτός της χώρας. Είναι χαρακτηριστικό ότι κατά τη διάρκεια του εννιαμήνου του έτους, οι Κινέζοι απέκτησαν σχεδόν ένα στα πέντε ακίνητα που αποκτήθηκαν από ξένους στην Πορτογαλία. Ήταν δηλαδή υπεύθυνοι για το 20% των αγορών ακινήτων από το εξωτερικό, δείγμα της στροφής όλο και περισσότερων Κινέζων προς την πορτογαλική αγορά ακινήτων. Ανάλογο ενδιαφέρον καταγράφεται και σε δημοπρασίες που πραγματοποιούν οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για παράδειγμα, στις αρχές Οκτωβρίου, ο Δήμος της Λισαβόνας δημοπράτησε 14 δημοτικά κτίρια, μεταξύ των οποίων τα πρώην κεντρικά γραφεία της Banco Santander και δύο παλάτια από τον 18ο και τον 20ό αιώνα. Οι Κινέζοι ήταν, και σε αυτή την περίπτωση, οι επενδυτές που απέκτησαν τη μερίδα του λέοντος, μαζί με Γάλλους και Ρώσους.

Ασφαλώς, σημαντικό ρόλο στη ροή κινεζικών κεφαλαίων προς την αγορά ακινήτων της Πορτογαλίας έχει διαδραματίσει και το πρόγραμμα χορήγησης βίζας για τους αγοραστές από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι Κινέζοι, μαζί με τους Ρώσους είναι οι κύριοι ωφεληθέντες από το σχετικό πρόγραμμα, το οποίο χορηγεί άδεια παραμονής σε όσους αποκτήσουν ακίνητα αξίας τουλάχιστον 500.000 ευρώ. Ένας ακόμα από τους λόγους της προτίμησης των Κινέζων στα ακίνητα της χώρας είναι οι χαμηλές τους τιμές, συγκριτικά με άλλες χώρες. Για παράδειγμα το κόστος απόκτησης ενός καταστήματος στους πιο εμπορικούς δρόμους της Λισαβόνας είναι 25 φορές μικρότερο από το κόστος ενός αντίστοιχου καταστήματος στην οδό Μποντ του Λονδίνου. Ταυτόχρονα, τα ενοίκια στην οδό Μποντ είναι μόλις 10 φορές υψηλότερα (περίπου 10.000 ευρώ/τ.μ. μηνιαίως, σε σχέση με τα αντίστοιχα στη Λισαβόνα). Αυτός είναι κι ένας από τους λόγους, σε συνδυασμό βέβαια και με την έξοδο της χώρας από την οικονομική κρίση, που συγκεντρώνει όλο και μεγαλύτερο αριθμό ενδιαφερομένων επενδυτών ακινήτων. Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας παροχής υπηρεσιών ακινήτων Cushman & Wakefield, κατά το τρέχον έτος, υπολογίζεται ότι θα ερειφύσουν συνολικά κεφάλαια 800 εκατ. ευρώ για την αγορά επαγγελματικών ακινήτων στην Πορτογαλία, έναντι 322 εκατ. ευρώ το 2013.

Δίχως τέλος η υποχώρηση των αδειών οικοδομής

Μειώθηκαν 7,4% το πρώτο οκτάμηνο, διευρύνοντας την ύφεση στον κατασκευαστικό τομέα

Του ΜΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Συνεχίστηκε και τον Αύγουστο η πτώση στις κατασκευές, η οποία εντάθηκε εξαιτίας των πολιτικών εξελίξεων και της αβεβαιότητας που είχε προκύψει σχετικά με τα νομοσχέδια για τις εκποιήσεις ενυπόθηκων ακινήτων. Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, οι άδειες οικοδομής που εκδόθηκαν από τις δημοτικές αρχές και τις επαρχιακές διοικήσεις κατά τον μήνα Αύγουστο ανήλθαν στις 298, σε σχέση με 449, τον Ιούλιο. Η συνολική αξία των αδειών

Με εξαίρεση την Πάφο, μείωση στις άδειες οικοδομής καταγράφηκε στις άλλες επαρχίες.

διαμορφώθηκε στα 48,5 εκατ. ευρώ, το συνολικό εμβαδόν 47.000 τετραγωνικά μέτρα (τ.μ.), ενώ με τις συγκεκριμένες άδειες αναμένεται να ανεγερθούν 227 οικιστικές μονάδες.

Παράλληλα, υποχώρηση καταγράφηκε την περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου όσον αφορά στις άδειες οικοδομής, οι οποίες έφτασαν τις 3.307, σημειώνοντας πτώση 7,4% σε σύγκριση με το περσινό οκτάμηνο. Αισθητά μειώθηκαν επίσης και η συνολική αξία των αδειών που εκδόθηκαν, αφού διαμορφώθηκε στα 563.464 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση 29,1%. Ταυτόχρονα, εξίσου σημαντική υποχώρηση καταγράφηκε και το συνολικό εμβαδόν των αδειών, φτάνοντας στα 64.129 τ.μ., σημειώνοντας πτώση 30,2% σε σχέση

Με την έκδοση 3.307 αδειών οικοδομής, την περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου, αναμένεται να ανεγερθούν 1.774 οικιστικές μονάδες, παρουσιάζοντας σημαντική πτώση σε ποσοστό 37,7% συγκριτικά με το αντίστοιχο περσινό οκτάμηνο.

με τους πρώτους οκτώ μήνες του 2013. Όσον αφορά στις οικιστικές μονάδες που προβλέπεται να ανεγερθούν, ανήλθαν στις 1.774, παρουσιάζοντας μείωση 37,7% συγκριτικά με το αντίστοιχο περσινό οκτάμηνο.

Από τις συνολικά 3.307 άδειες οικοδομής που εκδόθηκαν την περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου, οι 3.186 αφορούσαν μικρά έργα έναντι 3.372 την περσινή περίοδο, ενώ οι 121 αφορούσαν μεγάλα έργα, με εμβαδόν άνω των 900 τ.μ., έναντι 199 την αντίστοιχη περίοδο του 2013. Επιπρόσθετα, οι άδειες που εκδόθηκαν για οικιστικά κτήρια ανήλθαν στις 2.227, μειωμένες κατά 10,35% σε σχέση με το περσινό οκτάμηνο, ενώ οι άδειες οικοδομής για μη οικιστικά κτήρια, όπως ξενοδοχεία, τουριστικά

διαμερίσματα και εστιατόρια, διαμορφώθηκαν στις 677 έναντι 568 το περσινό διάστημα.

Πτωτικές τάσεις στην έκδοση αδειών οικοδομής παρατηρήθηκαν στην πλειοψηφία των επαρχιών, καταδεικνύοντας ότι η ύφεση στον κατασκευαστικό τομέα αγγίζει σχεδόν το σύνολο των πόλεων. Την πρωτιά στην έκδοση αδειών κατέλαβε και αυτό το οκτάμηνο η Λευκωσία, εκδίδοντας 1.1218 άδειες, μειωμένες κατά 1,94% σε σχέση με το αντίστοιχο του 2013. Η αξία των αδειών οικοδομής υποχώρησε κατά 21,37%, φτάνοντας τα 183.004 εκατ. ευρώ, το εμβαδόν κυμάνθηκε στα 160.602 τ.μ., καταγράφοντας πτώση 29,17%, ενώ εκτιμάται ότι θα ανεγερθούν 479 οικιστικές μονάδες, σε σύγκριση με 816

το περσινό οκτάμηνο. Την πρωτεύουσα ακολούθησε η Λεμεσός, στην οποία εκδόθηκαν 858 άδειες οικοδομής, σημειώνοντας πτώση 11,28% σε σχέση με το πρώτο οκτάμηνο του 2013, με συνολική αξία 142.182 εκατ. ευρώ, μειωμένη κατά 27,15%, συνολικό εμβαδόν 129.522 τ.μ. και πτώση 26,22%, την ώρα που οι οικιστικές μονάδες που αναμένεται να ανεγερθούν έφτασαν τις 421, σε σύγκριση με 632 το περσινό οκτάμηνο. Σε αντίθεση με τις υπόλοιπες επαρχίες, η Πάφος κατέγραψε ελαφριά άνοδο σε ποσοστό 3,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, καθώς εκδόθηκαν 618 άδειες οικοδομής, με συνολική αξία 111.529 εκατ. ευρώ και μείωση 4,92%, συνολικό εμβαδόν 107.478 τ.μ. και υποχώρηση 2,36%, ενώ οι οικιστικές μονάδες που προβλέπεται να ανεγερθούν διαμορφώνονται στις 557 συγκριτικά με 612, το περσινό οκτάμηνο. Την τάση των πλειστών επαρχιών ακολούθησε και η Λάρνακα, στην οποία εκδόθηκαν 463 άδειες, μειωμένες κατά 15,36%, με συνολική αξία 104.852 εκατ. ευρώ έναντι 187.785, συνολικό εμβαδόν 82.361 τ.μ. και σημαντική υποχώρηση 42,53%, ενώ βάσει των προβλέψεων θα εκδοθούν 254 οικιστικές μονάδες σε σχέση με 385 το περσινό διάστημα. Εξάλλου, στην επαρχία Αμμοχώστου παρουσιάστηκε η χαμηλότερη έκδοση αδειών οικοδομής, οι οποίες διαμορφώθηκαν στις 150 σε σχέση με 219, συνολική αξία 21.857 εκατ. ευρώ σε σχέση με 62.133 ευρώ, εμβαδόν 23.690 τ.μ. σε σύγκριση με 65.626 τ.μ. Στην επαρχία Αμμοχώστου αναμένεται να ανεγερθούν μόλις 63 οικιστικές μονάδες συγκριτικά με 401, την αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρονιάς.

Η σύσταση ΑΕΕΑΠ ανοίγει σε ξένους την αγορά ακινήτων της Ινδίας

Το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της κυβέρνησης Μόντι στην Ινδία έχει αρχίσει να γίνεται αισθητό και στην αγορά ακινήτων, καθώς μετά τις κινήσεις που έγιναν πρόσφατα για τη διευκόλυνση της ιδρύσεως και λειτουργίας εταιρειών επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία (ΑΕΕΑΠ), πλέον τίθεται επί τάπητος το άνοιγμα της ινδικής αγοράς στους ξένους επενδυτές. Συγκεκριμένα, έχοντας θέσει στόχο την ανάπτυξη «έξυπνων» πόλεων και την ανέγερση μιας κατοικίας για κάθε πολίτη της χώρας έως το 2019, η ινδική κυβέρνηση έσπευσε να χαλαρώσει το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την ανάπτυξη ακινήτων και τις κατασκευές από ξένους ομίλους. Συγκεκριμένα, πλέον οι ξένες εταιρείες ανάπτυξης ακινήτων θα μπορούν να εμπλέκονται

σε επενδυτικά σχέδια μεγέθους τουλάχιστον 20.000 τ.μ., έναντι ελάχιστου ορίου 50.000 τ.μ. που ίσχυε μέχρι πρότινος. Αντίστοιχα, απαλείφθηκε εντελώς και το ελάχιστο όριο οικοπέδου που ίσχυε, ενώ μειώθηκε στο μισό η μέγιστη επένδυση που επιτρεπόταν ύψος επένδυσης.

Από τον Απρίλιο του 2000 μέχρι σήμερα, οι άμεσες ξένες επενδύσεις για την κατασκευή κατοικιών και συνοικιών στην Ινδία ανέρχονται σε 18,65 δισ. ευρώ. Υπενθυμίζεται ότι μέρος των προεκλογικών εξαγγελιών του προέδρου Μόντι ήταν το άνοιγμα της αγοράς της Ινδίας σε περισσότερα ξένα επενδυτικά κεφάλαια με κατεύθυνση σε κλάδους της οικονομίας που δημιουργούν θέσεις εργασίας και ανάπτυξη.

Από τον Απρίλιο του 2000 μέχρι σήμερα, οι άμεσες ξένες επενδύσεις για την κατασκευή κατοικιών στην Ινδία ανέρχονται σε 18,65 δισ. ευρώ.

Μικρότερες πόλεις, υψηλότερες αποδόσεις

Στις μεσαίου μεγέθους πόλεις της Ευρώπης θα πρέπει να στραφούν οι επενδυτές ακινήτων αν επιθυμούν καλές αποδόσεις των κεφαλαίων τους, αναφέρει πρόσφατη έρευνα της εταιρείας παροχής υπηρεσιών ακινήτων CBRE. Οι επενδυτές αναζητούν περιοχές όπου η οικονομία ανθεί και η απασχόληση αυξάνεται. Σε αυτές τις πόλεις, η επένδυση σε κτίρια γραφείων θεωρείται ένα «ασφαλές στοίχημα». Τέτοιες προοπτικές προσφέρουν πλέον όλο και λιγότερες περιοχές της Ευρώπης, δεδομένου ότι οι παραδοσιακές αγορές, όπως το Λονδίνο, εμφανίζουν έλλειψη επαρκούς προσφοράς, ενώ ταυτόχρονα στις αγορές που έχουν τηθεί σε τροχιά ανάκαμψης, όπως η Ισπανία, οι τιμές αυξάνονται με γοργούς ρυθμούς, περιορίζοντας σημαντικά τις επενδυτικές ευκαιρίες. Σύμφωνα με τη CBRE, πλέον οι επενδυτές θα πρέπει να στραφούν προς μικρές και μεσαίου μεγέθους πόλεις της Ευρώπης, αρκεί να συγκεντρώ-

νουν μια σειρά από προϋποθέσεις που να καθιστούν την επένδυση σε ακίνητο ελκυστική επιλογή. Σύμφωνα με την ανάλυση της εταιρείας, για να συμβεί κάτι τέτοιο, θα πρέπει η απασχόληση στη συγκεκριμένη πόλη να καταγράφει σταθερή αύξηση κατά τη διάρκεια των τελευταίων 15 ετών, ιδίως μάλιστα αν κάτι τέτοιο επιτεύχθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου της ύφεσης (2009-2013). Ως εκ τούτου, οι πέντε καταλλήλότερες πόλεις για επενδύσεις σε ακίνητα γραφείων είναι, κατά σειρά, η Μπολόνια της Ιταλίας, η Μάλαγα της Ισπανίας, το Εδιμβούργο της Σκωτίας, η Νυρεμβέργη της Γερμανίας και το Κέμπριτζ της Αγγλίας. Στην ανάλυσή της, η CBRE λαμβάνει υπόψη, πέραν της οικονομικής συμπεριφοράς των πόλεων κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ετών, και τις μελλοντικές προοπτικές τους. Έτσι εξηγείται για παράδειγμα η παρουσία της Μάλαγας στη σχετική λίστα.

Γερμανικές τράπεζες επενδύουν σε ενοικιαζόμενες κατοικίες

Εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ έχουν επενδύσει οι γερμανικές τράπεζες σε ενοικιαζόμενες κατοικίες της Ολλανδίας. Σύμφωνα με σχετική έρευνα της Capital Value μεταξύ 40 τραπεζών, προέκυψε ότι τουλάχιστον οι μισές σχεδιάζουν να διαθέσουν ένα μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων τους για τη χρηματοδότηση επενδύσεων ανάπτυξης ενοικιαζόμενων κατοικιών στην Ολλανδία τα επόμενα χρόνια. Μάλιστα, από αυτές τις τράπεζες, το 22% έχει ήδη εμπειρία από την ολλανδική αγορά κατοικίας.

Σύμφωνα με τη σχετική ανάλυση, οι σταθερές τιμές των ενοικίων και

Οι σταθερές τιμές των ενοικίων και οι ελκυστικές αποδόσεις στην Ολλανδία είναι οι σημαντικότεροι λόγοι.

οι ελκυστικές αποδόσεις είναι οι δύο σημαντικότεροι λόγοι για την εν λόγω εξέλιξη, σε συνδυασμό βέβαια και με την υψηλότερη ζήτηση χρηματοδότησης στην αγορά της Ολλανδίας, όπως επίσης και η υψηλή ρευστότητα που υπάρχει στη

γερμανική τραπεζική αγορά. Η επιστροφή των γερμανικών τραπεζών οφείλεται αφορά και στην ανάκαμψη της αγοράς κατοικίας της Ολλανδίας, η οποία διάνυσε μια περίοδο τεσσάρων ετών συνεχούς μείωσης των τιμών, με αποτέλεσμα σήμερα οι αξίες να είναι περίπου 25% χαμηλότερες σε σχέση με το 2008.

Πάντως, όπως τονίζει η ανάλυση της Capital Value, οι περισσότερες γερμανικές τράπεζες θα επιχειρήσουν να χρηματοδοτήσουν αγορές ολόκληρων χαρτοφυλακίων κατοικιών στην Ολλανδία, συνολικής αξίας αρκετών εκατοντάδων εκατ.

ευρώ. Κατά μέσο όρο, το ελάχιστο ποσό χρηματοδότησης ανά συναλλαγή εκτιμάται ότι θα κυμανθεί μεταξύ 15 και 20 εκατ. ευρώ. Για τον λόγο αυτό, οι υπηρεσίες των τραπεζών είναι διαμορφωμένες κατά τρόπο ώστε να εξυπηρετούν τους θεσμικούς επενδυτές ή τους πολύ εύπορους ιδιώτες επενδυτές. Ασφαλώς και οι ολλανδικές τράπεζες είναι ιδιαίτερα ενεργές στον συγκεκριμένο τομέα και πρόθυμες να χρηματοδοτήσουν τέτοιες αγοραπωλησίες.

Οι γερμανικές τράπεζες που ενδιαφέρονται για τέτοια έργα αναμένεται να κινηθούν για τη χρη-

ματοδότηση διαμερισμάτων, προ-
 ιόν με το οποίο είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένες από την εγχώρια αγορά τους. Ταυτόχρονα, θα επιδιώξουν τη χρηματοδότηση είτε νεόδμητων ακινήτων είτε συγκροτημάτων που έχουν κατασκευαστεί πρόσφατα (έως πέντε χρόνια), κυρίως λόγω των χαμηλών εξόδων συντήρησης που συνεπάγονται τέτοια ακίνητα. Παράλληλα, από πλευράς τοποθεσίας, η προτίμηση των τραπεζών στρέφεται προς περιοχές υψηλής ποιότητας στάθμης, δηλαδή περιοχές με μεγάλη ζήτηση ή περιοχές όπου υπάρχει έλλειψη προσφοράς κατοικιών προς ενοίκιαση.

Όπως τονίζει η ανάλυση της Capital Value, οι περισσότερες γερμανικές τράπεζες θα επιχειρήσουν να χρηματοδοτήσουν αγορές χαρτοφυλακίων κατοικιών στην Ολλανδία.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2014

Ταξίδι στον Αρη χωρίς επιστροφή

Αν το πρόγραμμα Mars One ευοδωθεί, τέσσερις από τους 705 υποψηφίους θα μετοικήσουν στον Κόκκινο Πλανήτη το 2024

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΣΑΝΟΥΔΟΥ

Μόλις το επικίνδυνο ταξίδι φτάσει στο τέλος του, οι άποικοι θα ασχοληθούν με την κατασκευή του νέου τους σπιτιού: ενός χώρου 500 τ.μ., όπου θα μπορούν να κοιμούνται, να μαγειρεύουν, να γυμνάζονται, ακόμα και να «σερφάρουν» στο Ιντερνετ, αν και οι ιστοσελίδες θα κάνουν έως και 45 λεπτά για να «φορτώσουν». Θα καλλιεργούν, θα καλύπτουν τις ενεργειακές τους ανάγκες μέσω φωτοβολταϊκών, θα ανακυκλώνουν τα σκουπίδια και το νερό τους, θα διεξάγουν πειράματα και θα στέλνουν αναφορές στη βάση τους. Για την ακρίβεια, η αποστολή τους θα μπορούσε να λαμβάνει χώρα σε κάποιο απομακρυσμένο τοπίο της Γης - με μία διαφορά: οι εθελοντές συμμετέχοντες του προγράμματος Mars One θα βρίσκονται στον πλανήτη Αρη, δίχως τη δυνατότητα να γυρίσουν πίσω, καθώς δεν διαθέτουμε την τεχνολογία για ένα διαπλανητικό ταξίδι μετ' επιστροφής.

Η συγκεκριμένη λεπτομέρεια δεν

“

Ερευνα του MIT, που υποστηρίζει ότι οι συμμετέχοντες στο Mars One θα αρχίσουν να πεθαίνουν δύο μήνες μετά την άφιξή τους στον Αρη, δεν προβληματίσε τους 200.000 υποψηφίους.

Αποικίες στον Αρη από το πρόγραμμα Mars One. Οι πρώτοι τέσσερις άποικοι αναμένεται να αναχωρήσουν το 2024 - μία δεκαετία νωρίτερα από τους αστροναύτες που σχεδιάζει να στείλει η NASA.

φαίνεται να προβληματίζει τα περισσότερα από 200.000 άτομα από 140 χώρες, που κατέθεσαν αιτήσεις συμμετοχής σε διάστημα πέντε μηνών. Τέσσερις από τους 705 υποψηφίους, που πέρασαν με επιτυχία τα πρώτα στάδια επιλογής, αναμένεται να επανδρώσουν την πρώτη ανθρώπινη αποικία στον Αρη, αφού ολοκληρώσουν ένα οκταετές πρόγραμμα εκπαίδευσης. Μολονότι η μη κυβερνητική οργάνωση Mars One υπολογίζει στην οικονομική στήριξη του ευρέος κοινού -ο καθένας έχει τη δυνατότητα να γίνει «χορηγός» της αποστολής μέσω της ιστοσελίδας www.mars-one.com, οι ιδρυτές της δεν είναι ονειροπόλοι ερασιτέχνες, αλλά επαγγελματίες της επιστήμης και των επιχειρήσεων, ενώ στους μόνιμους συμβούλους τους συμπεριλαμβάνονται αστροφυσικοί, αεροναυπηγοί κ.ο.κ.

Πώς, όμως, δικαιολογείται η επένδυση

έξι δις. δολαρίων για την αποστολή τεσσάρων ανθρώπων στον Κόκκινο Πλανήτη σε εποχή οικονομικής ύφεσης, πολέμων και επιδημιών; Ο αστροναύτης Μπαζ Ολντριν, ο δεύτερος άνθρωπος που πάτησε το 1969 στη Σελήνη, λίγα λεπτά μετά τον Νιλ Αρμstrong, επιχειρεί να δώσει μία απάντηση στο βιβλίο του «Αποστολή στον Αρη». Υποστηρίζει ότι οι ΗΠΑ πρέπει να θέσουν ως στόχο τη μόνιμη εγκατάσταση στον Αρη. Την άποψη πως η αποίκηση άλλων πλανητών είναι απαραίτητη για την επιβίωση της ανθρωπότητας ενστερνίζονται, μεταξύ άλλων, ο Στίβεν Χόκινγκ, ο διοικητής της NASA, Τσαρλς Μπόλντεν, αλλά και προσωπικότητες εκτός του επιστημονικού χώρου - όπως ο σκηνοθέτης Κριστοφερ Νόλαν, που στην πολυαναμενόμενη νέα ταινία του, το «Interstellar» (αναμένεται στις αίθουσες αρχές Νοεμβρίου), εστιάζει στην αναζήτηση ενός

νέου «σπιτιού» για τους κατοίκους της ανεπαρκώς εξοπλισμένης Γης.

Από τεχνική άποψη, οι λόγοι που καθιστούν τον Αρη ιδανικό για εγκατάσταση είναι απλοί: βρίσκεται σχετικά κοντά, διαθέτει υπόγεια αποθέματα νερού και ατμόσφαιρα, οι μέρες του διαρκούν λίγο περισσότερο από τις γήινες -για την ακρίβεια 24 ώρες, 39 λεπτά και 35 δευτερόλεπτα-, η θερμοκρασία του δεν είναι υπερβολικά υψηλή ή χαμηλή και η βαρύτητα του είναι μόλις 38% μικρότερη από της Γης.

Πόσο κινδυνεύουν;

Αν όλα εξελιχθούν σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, οι άποικοι του Mars One θα αναχωρήσουν το 2024 και θα φτάσουν στον προορισμό τους οκτώ μήνες αργότερα - τουλάχιστον μία δεκαετία νωρίτερα απ' ό,τι οι επαγγελματίες αστροναύτες, που σχεδιάζει να αποστείλει η NASA. Εκεί θα τους περιμένει ο απαραίτητος εξοπλισμός, που θα έχει μεταφερθεί από αυτοματοποιημένα οχήματα στη διάρκεια οκτώ μηνών επανδρωμένων δοκιμαστικών αποστολών. Δύο χρόνια μετά την εγκατάστασή τους θα καταφτάσει η δεύτερη τετραμελής ομάδα εθελοντών και η κοινότητα θα συνεχίσει να εμπλουτίζεται.

Κανένας δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι η ζωή στον Αρη θα είναι βιώσιμη. Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα επιστημονικής ομάδας του MIT, οι συμμετέχοντες στο Mars One θα αρχίσουν να πεθαίνουν σε περίπου δύο μήνες εξαιτίας της υπερβολικής αύξησης των επιπέδων οξυγόνου και της πτώσης της ατμοσφαιρικής πίεσης στο εσωτερικό των οικίσκων, συνέπεια της καλλιέργειας φυτών στο εσωτερικό τους - εφόσον οι άποικοι καλλιεργούν επαρκείς ποσότητες για να καλύψουν το σύνολο των διατροφικών αναγκών τους. Η απάντηση της ομάδας Mars One, κατόπιν δικού μας σχετικού ερωτήματος, είναι πως θα αξιοποιήσουν υπάρχουσες τεχνολογίες για την αφαίρεση οξυγόνου, αλλά και πως όλα τα συστήματα θα ελεγχθούν διεξοδικά πριν από την αποστολή. Πάντως, η Γενική Αρχή Ισλαμικών Υποθέσεων των ΗΑΕ έχει απαγορεύσει στους μουσουλμάνους να δηλώσουν συμμετοχή στην αποστολή, με το επιχείρημα ότι ισοδυναμεί με αυτοκτονία.

Μιλήσαμε με δύο εθελοντές που συμμετέχουν στο Mars One

«**Με πάνω** από 200.000 αιτήσεις συμμετοχής, μιλάμε για την πιο περιζήτητη θέση εργασίας στην Ιστορία», αναφέρει στην «Κ» ο συνιδρυτής και CEO του Mars One, Bas Lansdorp. Η ανταπόκριση του κοινού αποδεικνύει ότι οι εμπνευστές του πρότζεκτ είχαν δίκιο να θεωρούν πως η φαινομενικά παράλογη ιδέα τους θα αποτελούσε όνειρο ζωής για κάποιους -όχι τρελούς ή απελπισμένους, αλλά υγιείς, ευφυείς ανθρώπους, που προτιθενται να θυσιάσουν τα πάντα για μια ευκαιρία να χαρτογραφίσουν νέους τόπους, κατακτώντας παράλληλα την αθανασία.

«Εκώ συναισθηση του ρίσκου και του αντίκτυπου» λέει στην «Κ» ο 29χρονος Ισπανός Daniel Fernandez, μεταδιδασκτικός ερευνητής στο τμήμα Φυσικής του Πανεπιστημίου Κρήτης και ένας από τους 705 υποψηφίους αστροναύτες. Όμως αν το επιχείρημα υλοποιηθεί, θα είναι «το μεγαλύτερο ορόσημο στην Ιστορία της ανθρωπότητας», προσθέτει, υποστηρίζοντας ότι οι άνθρωποι θα θυμούνται για χρόνια τους πρώτους αποίκους του Αρη. «Φυσικά δυσκολεύομαι να φανταστώ τον εαυτό μου να εγκαταλείπει οριστικά τη Γη. Θα μου έλειπαν τόσα πράγματα που θεωρούμε δεδομένα. Να αναπνέεις καθαρό αέρα, να βλέπεις τον ήλιο, να κολυμπάς, να τρέχεις στην ύπαιθρο. Οι άποικοι του Αρη θα μοιράζονται τις ζωές τους ανάμεσα σ' ένα εχθρικό και ένα τεχνητό περιβάλλον. Τώρα όμως είμαι ενθουσιασμένος», συνεχίζει, τονίζοντας ότι έχει αρκετό χρόνο για να συμφιλιωθεί με την ιδέα του ταξιδιού.

Πιο ανυπόμονος είναι ο νεότερος Shayan Nejad, που γεννήθηκε στην Αγγλία αλλά πέρασε ένα κομμάτι της παιδικής του ηλικίας στην Ελλάδα. «Το νόημα της ζωής είναι να χτίζεις γέφυρες, να επεκτείνεις τους ορίζοντές σου και να μαζεύεις εμπειρίες. Με αυτό το επιχείρημα θέτουμε τα θεμέλια

Ο 21χρονος Shayan Nejad από την Αγγλία λατρεύει να εξερευνά άγνωστα μέρη.

Ο Daniel Fernandez εργάζεται ως μεταδιδασκτικός ερευνητής στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.

για ένα διαπλανητικό δίκτυο, που θα προσφέρει στις επόμενες γενιές την ευκαιρία να εξαπλωθούν πέρα από τον δικό μας κόσμο», υπογραμμίζει. «Δεν φοβάμαι να φύγω, ούτε το ταξίδι. Θα είναι μεγάλο και επικίνδυνο, όμως θα είναι μια περιπέτεια σε ανεξερεύνητο έδαφος με ασύλληπτες επιστημονικές ανακαλύψεις. Και αυτό θα μου δίνει δύναμη να συνεχίζω».

Το εσωτερικό: οι άποικοι θα καλλιεργούν, θα καλύπτουν τις ενεργειακές τους ανάγκες μέσω φωτοβολταϊκών, θα ανακυκλώνουν τα σκουπίδια και το νερό τους, θα «σερφάρουν» και στο Ιντερνετ, αν και οι ιστοσελίδες θα κάνουν έως και 45 λεπτά για να «φορτώσουν».

Ατζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

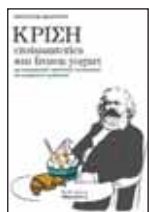
9.11-15.11.14

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
art@kathimerini.com.cy

ΒΙΒΛΙΟ

Η κρίση διά χειρός
Ν. Ιωάννου

«Κρίση», croissanteries και frozen yogurt, τιτλοφορείται το νέο βιβλίο του Νέαρχου Ιωάννου, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Μικρόκυκλος. Αυτή του η δουλειά είναι «μια χιουμοριστική, προκλητική, τεχνολογική και ανατρεπτική προσέγγιση» της οικονομικής κρίσης. Το βιβλίο θα παρουσιαστεί την Τρίτη 18 Νοεμβρίου στις 7:00 μ.μ. εντός της Δημοτικής Αγοράς Λεμεσού. Δευτέρα 24 Νοεμβρίου στις 7:00 μ.μ., στο Πολυδύναμο Πολιτιστικό Κέντρο, Παλαιά Αγορά Παλλουριώτισσας, Λευκωσία. **Πληρ. 22797869.**

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«Νέα έργα»
από τον Χρίστο
Χρίστου

Θεωρείται ένας από τους πιο σημαντικούς σύγχρονους δημιουργούς με εξαίρετο έργο ζωγραφικής και πλούσιο λόγο στο έργο του όπου μέσα από αυτό αποκαλύπτεται ένας κόσμος ιδεατός με προεκτάσεις παραδοσιακές και ιστορικές. Το έργο του Χρίστου εκπνέπει μια δυναμική που δεν στηρίζεται μόνο στην άρτια τεχνική αλλά και σε ένα καθαρά επικοινωνιακό αισθητικό τρόπο έκφρασης. Σήμερα είναι ένας φτασμένος ζωγράφος που δημιουργεί με το δικό του ταμπεραμέντο έναν κόσμο λυρικό και ποιητικό που αγγίζει τις ευαίσθητες χορδές του θεατή. Τα έργα του διακρίνονται όπως πάντα από την έμφαση στη φιγούρα η οποία αποδίδεται με σαφείς επηρεασμούς από τη βυζαντινή εικονογραφία και ένα ενδιαφέρον προσανατολισμό στη τεχνική αρτιότητα του αποτελέσματος. Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τη Δευτέρα 24 Νοεμβρίου στην γκαλερί Αποκάλυψη στη Λευκωσία. **Πληρ. 22300150.**

Στην παρούσα έκθεση θα παρουσιασθούν 30 νέα έργα διαφόρων διαστάσεων.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

BIENNE
ΕΚΘΕΣΗBank Austria Kunstforum Wien
www.kunstforumwien.at

«Ανρί ντε Τουλούζ-Λοτρέκ»: Ο δρόμος προς το μοντέρνο». Η έκθεση είναι ένα μεγάλο αναδρομικό αφιέρωμα στον Τουλούζ-Λοτρέκ (1864-1901), τον Γάλλο ζωγράφο και χαράκτη ο οποίος πρόσφερε μέσα από τα έργα του ένα εκπληκτικής αυθεντικότητας χρονικό της ζωής στο μποέμικο Παρίσι της εποχής του. Γόνος αριστοκρατικής οικογένειας της γαλλικής επαρχίας, με βαριά αναπηρία που τον σιμάδεψε από τα παιδικά του χρόνια, ο Τουλούζ-Λοτρέκ γοητεύτηκε από την ατμόσφαιρα και τα πρόσωπα που κατοικούσαν στον «demi-monde» της Μονμάρτρης, όπου και ο ίδιος συχνάζε: αρτίστες του καμπαρέ και τρόφιμοι των οίκων ανοχής, ζογκλέρ του τσίρκου και τζοκί των ιπποδρομιών, παρακμιακοί θαμώνες των νυχτερινών καφέ. Τα πρόσωπα αυτά έγιναν οι κύριοι πρωταγωνιστές των έργων του, ενώ ο θρύλος της προσωπικής διαδρομής του -η οποία έχει εμπνεύσει μυθιστορήματα και ταινίες- ενίσχυσε την καλλιτεχνική φήμη του. Εως τις 25 Ιανουαρίου.

ΛΟΝΔΙΝΟ

ΘΕΑΤΡΟ

Almeida Theatre
www.almeida.co.uk

«Our Town». Γραμμένο το 1938, το έργο του Θόρντον Γουάιλντερ (που έχει παρουσιαστεί επανειλημμένως στο ελληνικό θέατρο με τον τίτλο «Το τέλος της μικρής μας πόλης») ανήκει στην κλασική θεατρική εργογραφία του 20ού αιώνα. Η νέα διασκευή του από τον Αμερικανό σκηνοθέτη και ηθοποιό Ντέιβιντ Κρόμερ έχει κερδίσει ενθουσιώδη σχόλια από την κριτική, που του πιστώνει μια «εκπληκτική αναζωογόνηση» του έργου. Η παράσταση αναδεικνύει τη διαχρονικότητα αυτής της φαινομενικά απλοϊκής ιστορίας, όπου η καθημερινή ζωή σε μια μικρή αμερικανική πόλη γίνεται αλληγορία της ανθρωπίνης ύπαρξης («όλοι μεγαλώνουμε, ερωτευόμαστε, κάνουμε οικογένεια, και όλοι πεθαίνουμε. Αυτή είναι η ιστορία μας», λέει κάποια στιγμή ο αφηγητής, που τον ερμηνεύει ο ίδιος ο Κρόμερ). Ο σκηνοθέτης, ο οποίος παρουσίασε αρχικά το έργο στη Νέα Υόρκη, χρησιμοποιεί στην παράσταση του Λονδίνου Βρετανούς ηθοποιούς, προτρέποντάς τους να αποδώσουν τους ρόλους τους με προφορά που παραπέμπει στις διαλέκτους της ιδιαίτερης πατρίδας τους. Εως τις 29 Νοεμβρίου.

ΜΙΛΑΝΟ

ΕΚΘΕΣΗ

Palazzo Reale

www.mostrasegantini.it

«Segantini - Il ritorno a Milano». Ο Τζορβάνι Σεγκαντίνι (1858-1899), σημαντικός εκπρόσωπος του ρεαλιστικού συμβολισμού, έγινε ιδιαίτερα δημοφιλής στη διάρκεια της καλλιτεχνικής καριέρας του για τα τοπία των Άλπεων. Γεννημένος στην Ιταλία, πέρασε δύσκολα παιδικά και νεανικά χρόνια στο Μιλάνο πριν εγκατασταθεί στην Ελβετία, όπου έμεινε και εργάστηκε μέχρι τον θάνατό του. Το αναδρομικό αφιέρωμα στον ζωγράφο περιλαμβάνει έργα από τα δύο πιο σημαντικά ιδρύματα που διαθέτουν συλλογές πινάκων του, τη Δημοτική Πινακοθήκη Μοντέρνας Τέχνης του Μιλάνου και το Μουσείο Σεγκαντίνι του Σεντ Μόριτς. Παρουσιάζοντας πάνω από 120 έργα, η έκθεση παρακολουθεί την εξέλιξη του Σεγκαντίνι από την τοπιογραφία έως τον συμβολισμό. Εως τις 18 Ιανουαρίου.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Αφιέρωμα στον Καββαδία από τον Γ. Κούτρα

Αφιέρωμα στον ποιητή της θάλασσας Νίκο Καββαδία και στα μελοποιημένα του ποιήματα παρουσιάζει την ο Γιάννης Κούτρας. Ο μουσικοσυνθέτης ερμηνεύει το «Σταυρό του Νότου» σε μουσική του Θάνου Μικρούτσικου, 35 χρόνια μετά την κυκλοφορία του δίσκου (1979). Στη συναυλία θα παρουσιαστούν επίσης μελοποιημένα ποιήματα του Νίκου Καββαδία από άλλες δισκογραφικές δουλειές σε μουσική του Θάνου Μικρούτσικου, από τους Ξέμπάρκους (Ηλία Αριώτη-Νότη Χασάπη), Μαρίζας Κωχ, Γιάννη Σπανού και Δημήτρη Ζερβουδάκη. Μαζί με τον Γιάννη Κούτρα εμφανίζονται οι Μιχάλης Πουργουρίδης και Κωνσταντίνος Στυλιανού, συνοδευόμενοι από το μουσικό σχήμα Fata Morgana. Σε σημειωμά του ο Μιχάλης Πουργουρίδης, ο οποίος επιμελείται το αφιέρωμα, αναφέρει μεταξύ άλλων: «Τα τραγούδια του Νίκου Καββαδία μας «ακολουθούν» εδώ και πολλά χρόνια. Από τότε που αρχίσαμε να «πλάθουμε» τον κόσμο γύρω μας. Δευτέρα 17 Νοεμβρίου, μουσική σκηνή RED Λευκωσία στις 9:00 μ.μ. **Πληρ. 22767711**, Τρίτη 18 Νοεμβρίου, Θέατρο Ριάλτο Λεμεσός στις 8:30 μ.μ. **Πληρ. 77777745.**

35 χρόνια μετά την κυκλοφορία του δίσκου (1979), ο σπουδαίος ερμηνευτής Γιάννης Κούτρας τραγουδάει το «Σταυρό του Νότου».

ΒΙΒΛΙΟ

«Το Τερατώδες Είδωλο
της Ευρώπης»

Εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου «Το Τερατώδες Είδωλο της Ευρώπης» (Εκδόσεις Σύγχρονοι Ορίζοντες) του πρύτανη του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου καθηγητή Κώστα Γουλιάρου. Ομιλητές: Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Νίκος Χριστοδουλίδης, ο βουλευτής ΑΚΕΛ Νίκος Κατσογιρίδης και οι καθηγητές Γιάννης Μυλόπουλος, Θεόδωρος Παπαθεοδώρου, και Πάρις Τσάρτας. Η εκδήλωση θα γίνει την Τετάρτη 19 Νοεμβρίου 2014, ώρα 6:00 μ.μ., στο Αμφιθέατρο Βήτα του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, στη Λευκωσία. **Πληρ. 22713269, 22559440.**

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Απονομή βραβείου
λογοτεχνίας

Στη συγγραφέα Ήβη Μελεάγρου θα απονεμηθεί φέτος το βραβείο «Γ.Φ. Πιερίδης» της Ένωσης Λογοτεχνών Κύπρου. Για το έργο της Ήβης Μελεάγρου θα μιλήσουν ο συγγραφέας Μιρτώ Αζίνα και ο μελετητής Λευτέρης Παπαλεοντίου. Αποσπάσματα από έργα της θα διαβάσει η ηθοποιός και εκπαιδευτικός Δήμητρα Νικολαΐδου. Η απονομή του βραβείου θα γίνει την Τετάρτη, 19 Νοεμβρίου στις 7:00 μ.μ., στην αίθουσα εκδηλώσεων στο ισόγειο των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, Λευκωσία.

ΘΕΑΤΡΟ

«La Belote»
του Αντώνη Γεωργίου

Πρεμιέρα για το καινούργιο έργο του Αντώνη Γεωργίου «La Belote» αυτή την εβδομάδα από τις «Παραπλεύρωσες Παραγωγές» σε σκηνοθεσία Ευριπίδη Δικαίου. Το έργο διαδραματίζεται στην Κύπρο σε δύο διαφορετικές περιόδους το 1998 και το 2010 γύρω από ένα τραπέζι με μία παρέα πέντε αντρών να παίζουν πλότα. Το έργο είχε παρουσιαστεί σε μορφή σκηνοθετημένου αναλογίου στην τελική φάση του προγράμματος ανάπτυξης και προώθησης της κυπριακής θεατρικής γραφής PLAY. Πρεμιέρα το Σάββατο 22 Νοεμβρίου στις 8:30 μ.μ. στο Wherehaus 612 στην Παλουριώτισσα. Τακτικές παραστάσεις κάθε Σάββατο και Κυριακή μέχρι 4 Ιανουαρίου και τις Παρασκευές 26 Δεκεμβρίου και 2 Ιανουαρίου. **Πληρ. 99803832.**

ΕΠΙΣΗΣ | Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο σκελετός, ο γάμος και η ντουλάπα...

... με τα μυστικά! Όταν πρωτοδιάβασα την είδηση ξεκαρδίστηκα στα γέλια: «Δεν είμαστε παντρεμένοι και επομένως δεν μπορούμε να πάρουμε διαζύγιο. Είμαστε ήδη διαζευγμένοι και προσπαθούμε να παντρευτούμε», δήλωσε ο Τούρκος Υπουργός Ε.Ε. Βολκάν Μπόζκιρ, απαντώντας σε ερώτηση αν θα μπορούσε να υπάρξει ένα βελούδινο διαζύγιο στην Κύπρο (ΚΥΠΕ 7/11/14).

Την επόμενη στιγμή που το ξανασκέφτηκα καυχήθηκα ως εγωιστικό όν: Καλά το έλεγα πάντα (κι ως προσευχομαι ακόμα να διαψευσθώ) ότι η Τουρκία θα υπογράψει λύση μόνο όταν πάρει προίκα έναν ικανοποιητικό πολιτικό έλεγχο σε όλο το νησί: «ή επαρχία μου ο Βορράς, ή δоруφός μου ολόκληρη η Κύπρος». Ποια άλλη πολιτική ερμηνεία μπορεί να δοθεί στο λεχθέν: «Είμαστε διαζευγμένοι και προσπαθούμε να παντρευτούμε» από υπουργό που μιλάει εκ μέρους της Τουρκίας;... Συνέχονται: Έλα τώρα, εννοούν ότι τα «στέφανα» θα αλλάξουν με την κόρη στον Βορρά... Έστω, κι έτσι όμως,

μου θυμίζει σενάριο από τις εφτά πεθερές: «Εάν παντρευτούμε κόρη μου το προικοσύμφωνο θα το εγκρίνω πρώτα εγώ!» Και εκεί είναι που ανατρίχιασα: Για σκέψου μια πεθερά των 80 τόνων (εκατομμυρίων), μόνιμα εγκατεστημένη δίπλα και παρεμβαίνουσα σε κάθε ενδοοικογενειακή συζήτηση ή διαφωνία με τα δικά μου 600 kg (χιλιάδων)... Αμάν!

Και η δική μου η μαμά; Μόνο να κάνει δηλώσεις, να στέλνει γράμματα κι αφιερώσεις. Αλλά, και πού να τρέχει η έρμη 900 χιλιόμετρα μακριά. Ακούω τη γλυκιά φωνή της: «Ψυχικά είμαι κοντά σου». Και εγώ που νόμιζα ότι καθάρισα με το σύμφωνο συμβίωσης που υπέγραψα με αυτήν την αλλοπρόσαλη πολυγαμική παρέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ότι «κατοχύρωσα» και την κόρη του Βορρά στη «μεγάλη οικογένεια»! Αλλά αυτή δεν θέλει τα καλά που της υπόσχομαι. Θέλει και τη μάνα της μαζί! «Προσπαθούμε να παντρευτούμε...» δηλώνει η μαμά της.

Θέλουν μάνα και κόρη να μπουνε μαζί στην πολυγαμική μας «ευρωπαϊκή οικο-

γένεια». Αυτήν που θυμίζει σαπουνόπερα οικογενειακών δολοφονιών στυλ «Δυναστείας»... Που με έχει βάλει σε τιμωρία επιτήρησης επειδή χρεοκόπησα τις τράπεζες, ακολουθώντας τη μαμά που ξόδευε αβέρτα και «πείραζε» τους λογαριασμούς. Μάνα και γιος πηγαίναμε γυρεύοντας να νοιάσουμε λίγο μνημονιακό μαστίγιο επάνω στη σάρκα μας. Και πολλούς εμπειρογνώμονες, μην ξεχνάμε τους εμπειρογνώμονες! Από αυτούς που επικαλούνται οι πολιτικοί άνδρες.

Από εκείνους που τόσα χρόνια δεν είχαν ιδέα για τους σκελετούς μέσα στην ντουλάπα και ακόμη σφυρίζουν κλέφτικα. Π.χ. ο φρέσκος πρόεδρος της Κομισιόν, ο φίλτατος Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, που κατηγορήθηκε ότι ως πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου υπέθαλπε επί δύο δεκαετίες ένα γκριζό καθεστώς, όπου οι μυστικές συμφωνίες του Μεγάλου Δουκάτου με διεθνείς επιχειρήσεις, οδηγούσαν και οδηγούν σε φοροδιαφυγή εκατοντάδων εκατομμυρίων για τα υπόλοιπα κράτη-μέλη. «Δεν ήξερα τίποτα, η φορολογική αρχή στη

χώρα μου είναι ανεξάρτητη»! Δηλαδή, ως πρωθυπουργός δεν ήξερε από πού έρχόντουσαν τα έσοδα των προϋπολογισμών του επί 20 χρόνια! Πέ άλλο 'να ρε! Η Κύπρος το πλυντήριο και το Λουξεμβούργο το στεγνωτήριο. Ανέλαβε βέβαια την πολιτική ευθύνη, αλλά δεν παραιτήθηκε (κάτι που θυμίζει). Την Κύπρο τη στραπατσάρανε -όταν τους σέρβριε η ίδια την ευκαιρία- και το Λουξ το καϊδεύουνε για να αλλάξει νομοθεσία. Ω, λα, λα!

Υ.Γ. Ζήτη η Αμφιπόλη, ο σκελετός της και η τουριστική ανάπτυξη της. Λέω να αρχίσουμε το σκάψιμο σε κάθε ύποπτο κυπριακό λόφο. Αρχίζοντας από τον λόφο του ΡΙΚ, όπου 100 μελλοντικοί σκελετοί θα αποδεδειγμένα «γιατί αυτό κατέδειξε η μελέτη των εμπειρογνομένων» (που δεν ξαναμπήκαν σε ραδιοτηλεοπτικό σταθμό στη ζωή τους). Ανέκδοτο: εμπειρογνώμονας είναι ο ειδικός σε έναν τομέα, που έχει εμπειρία και βαθιά γνώση και καλείται να γνωμοδοτήσει σε θέματα της ειδικότητάς του! Όι, πε άλλο 'να...

Ο σύγχρονος θάνατος της συζήτησης

Πρότζεκτ του φωτογράφου Babycakes Romero, με ασπρόμαυρες εικόνες από παρέες που προτιμούν το κινητό από τις λέξεις

Του ΧΑΡΗ ΦΑΝ ΦΕΡΣΕΝΤΑΛ

Η γνώριμη εικόνα μιας σύγχρονης συμμετρίας: ανθρώπινα κεφάλια στην ίδια παρέα, σκυμμένα πάνω από τη φωτεινή οθόνη ενός «έξυπνου» κινητού. Λίγα αντικείμενα ενσωματώνουν καλύτερα την αμφισβησία της τεχνολογικής προόδου. Απεριόριστε δυνατότητες διασύνδεσης, ενημέρωσης και εξυπηρέτησης μέσα στην παλάμη του χεριού, επισκιάζονται από τον κίνδυνο μιας εκτροχιασμένης σχέσης αφέντη-υπηρέτη: αγένεια, αντικοινωνικότητα, ψυχαναγκασμός, απομόνωση.

Ηταν η σκοτεινή πλευρά που ενέπνευσε το πρόσφατο πρότζεκτ του φωτογράφου δρόμου που ακούει στο καλλιτεχνικό ψευδώνυμο Babycakes Romero. Η σειρά των ασπρόμαυρων εικόνων τιτλοφορείται «Ο θάνατος της συζήτησης» (The death

«Οπτικά, μου τράβηξε την προσοχή η συμμετρία αυτών των ανθρώπων, κλειδωμένοι καθώς ήταν ταυτόχρονα, αλλά και καθένας ξεχωριστά, στην ίδια πράξη», λέει ο Babycakes Romero στη συνέντευξη που παραχώρησε στην «Καθημερινή».

“

«Ο κόσμος επιλέγει την ψηφιακή επικοινωνία ενώ είναι με παρέα. Προτιμάει να συνδεθεί με κάποιον που είναι αλλού, παρά με κάποιον που βρίσκεται στον ίδιο χώρο».

of conversation) και είναι σχεδόν όλες καρπός των καθημερινών του περιπλανήσεων στο Λονδίνο, την πόλη όπου γεννήθηκε, μεγάλωσε και ζει.

«Ήταν κάτι που παρατηρούσα ξανά και ξανά και, ενίοτε, βίωνα από πρώτο χέρι. Οπτικά, μου τράβηξε την προσοχή η συμμετρία αυτών των ανθρώπων, κλειδωμένοι καθώς ήταν ταυτόχρονα, αλλά και καθένας ξεχωριστά, στην ίδια πράξη», λέει σε συνέντευξη που παραχώρησε στην «Καθημερινή». «Στην αρχή νόμιζα πως ο κόσμος χρησιμοποιούσε τα smartphones ως βοήθημα για να κρύψει την αμηχανία του, για να γεμίσει τις σιωπές.

Αλλά καθώς συνέχισα να παρατηρώ και να καταγράφω το φαινόμενο, διαπίστωσα πως την αμηχανία και τη σιωπή τις προκαλούσαν στην πραγματικότητα οι ίδιες οι συσκευές. Βασικά κάνουν τους ανθρώπους να αποσύρονται αντί να αλληλοεπιδρούν». Παραπονιέται πως οι καλοί τρόποι συμπεριφοράς όσον αφορά τη χρήση του τηλεφώνου μέσα στον κοινωνικό περίγυρο τείνουν προς εξαφάνιση. «Η συσκευή προηγείται του ατόμου που είναι παρόν και αυτό μου φαίνεται λάθος. Είναι ένα είδος απόρριψης, είναι μειωτικό». Οι ειδικοί προειδοποιούν πως οι κακοί τρόποι δεν είναι καν το μεγαλύτερο

πρόβλημα. Το email και τα μηνύματα, αλλά και εφαρμογές όπως το Facebook, το Twitter ή το Pinterest, διεκδικούν αδιάκοπα τον χρόνο και την προσοχή μας. Ερευνες έχουν δείξει πως κάθε φωτεινή ένδειξη για «νέο μήνυμα» προκαλεί «έκρηξη» ντοπαμίνης, της ίδιας νευροχημικής ουσίας που απελευθερώνεται στον εγκέφαλο με την κατανάλωση αλκοόλ ή ναρκωτικών.

Σύμφωνα με πρόσφατη αμερικανική μελέτη, έξι στους δέκα νέους ασχολούνται κατά μέσο όρο ένα οκτώωρο την ημέρα με τα κινητά τους τηλέφωνα. Παράλληλα, ένας στους τρεις Αμερικανούς θεωρεί

πως είναι εθισμένος στο «έξυπνό» του τηλέφωνο.

«Καθώς παρατηρούσα και φωτογράφιζα αυτούς τους ανθρώπους, μου έδιναν την εντύπωση πως δεν ήταν παρόντες στον πραγματικό κόσμο. Ήταν συνδεδεμένοι με έναν εικονικό κόσμο που ήταν δικό τους δημιουργήμα», λέει ο φωτογράφος. «Είναι τρελό, αλλά ο κόσμος επιλέγει την ψηφιακή επικοινωνία ενώ είναι με παρέα. Προτιμάει να συνδεθεί με κάποιον που είναι αλλού, παρά με κάποιον που βρίσκεται στον ίδιο χώρο».

Όλες οι φωτογραφίες του πρότζεκτ τραβήχτηκαν τον περασμένο χρόνο. Ο

Babycakes Romero δεν βγήκε στον δρόμο αναζητώντας κάποια εικόνα, απλά τις συνάντησε μπροστά του: στην καφετέρια, στο εστιατόριο, στη στάση, στο λεωφορείο, στο πάρκο. Σημειώνει πως καμία δεν είναι σκηνοθετημένη. «Δεν στήνω φωτογραφίες, ποτέ. Δεν με ενδιαφέρει. Θέλω να παρουσιάζω τον κόσμο όπως τον βλέπω, όχι όπως θα ήθελα να είναι», λέει, αν και παραδέχεται πως η απορρόφηση των ανθρώπων έκανε τη δουλειά του κάπως πιο εύκολη.

Γιατί όμως ο κόσμος προτιμάει την online από την offline επικοινωνία; «Όταν προστατεύεται πίσω από μια οθόνη και είσαι οπλισμένος με ένα πληκτρολόγιο, δεν υποφέρεις από τις αγωνίες ή την αμηχανία που θα είχες πρόσωπο με πρόσωπο». Είναι και η άνοδος του ναρκισσισμού. Οι περισσότεροι πλέον καταφεύγουν στον διαδικτυακό κόσμο για μια συναισθηματική ένεση, για μια δόση ανακούφισης ή επιβεβαίωσης, για κάτι που θα ταΐσει το «εγώ» τους. «Γνωρίζουν πως κάθε μήνυμα που φτάνει στη συσκευή τους κάπως τους αφορά, ενώ σε μια κανονική συζήτηση δεν θα είσαι πάντα το επίκεντρο. Είναι σαν να μην μπορούμε πια να επεξεργαστούμε τη ζωή κάποιου άλλου επειδή είμαστε υπερβολικά απασχολημένοι με τη δική μας».

Αν και δεν είναι κατά της τεχνολογίας, όπως λέει, ανησυχεί πως έχει αρχίσει να επηρεάζει την κοινωνική συνοχή. «Πρέπει να ξέρουμε πότε να κατεβάσουμε τον διακόπτη, διαφορετικά θα καταλήξουμε μόνιμα αποκλεισμένοι από τους άλλους».

Και σε περίπτωση που αναρωτιέται κανείς, όχι, δεν έχει smartphone. «Βλέπω πόσο απαιτητικό είναι και ξέρω πως μάλλον δεν θα τα κατάφερνα καλύτερα στο να περιορίζω τη χρήση του. Μου αρέσει να παρατηρώ τον κόσμο γύρω μου και φοβάμαι πως θα έχανα υπερβολικά πολλά αν όλη την ώρα έστρεφα το βλέμμα μου προς μια οθόνη».

Περισσότερες πληροφορίες στο babycakesromero.com

ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ
ΚΟΡΙΝΑ ΚΟΝΤΑΞΑΚΗ

ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΘΕΑΤΡΟ ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΘΟΚ (ΠΡΩΗΝ ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ ΘΟΚ)
ΤΕΤΑΡΤΗ & ΠΕΜΠΤΗ (ΑΠΟ 8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ)

ΟΛΕΣ ΟΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΣΤΙΣ 8.30Μ.Μ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΘΕΑΤΡΟ ΘΟΚ, ΤΗΛ. 77772717
(ΓΡΗΓΟΡΗ ΑΥΣΕΝΤΙΟΥ 9, 1096 ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΧΩΡΟΣ ΠΑΛΙΟΥ ΓΣΠ)

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ
€12 / €6

Ποιο σώμα;

ΤΩΝ **Κορίνας Κονταξάκη** και **Ελένης Κοσμά**

WWW.THOC.ORG.CY

ΘΟΚ/THOC @ThocOfficial

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

LOVE 109.7 FM

Η πόρνη από πάνω

του Αντώνη Τσιπιανίτη
με την **Κατερίνα Διδασκάλου**
σκηνοθεσία: **Σταμάτης Πατρώνης**

28 Νοεμβρίου 2014, Παρασκευή, 20:30

Χορηγοί Επικοινωνίας:

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

LOVE 109.7 FM

77 77 77 45
e-tickets
www.rialto.com.cy

Θεατρο Rialto
Πολιτιστική Προσφορά Συντακτικού Ταμείου Αλφειού
15 YEARS

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ / Του ΛΕΥΤΕΡΗ ΚΑΛΟΣΠΥΡΟΥ

Η κληρονομιά του Ντέιβιντ Φόστερ Γουάλας

Στις αρχές του Σεπτεμβρίου βρέθηκαν στο Παρίσι για να συμμετάσχω στο συνέδριο για τον Ντέιβιντ Φόστερ Γουάλας που διοργάνωσε το Πανεπιστήμιο της Σορβόννης σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Ντιντερ. Η αφορμή για τη διεξαγωγή του συνεδρίου στον συγκεκριμένο τόπο και χρόνο ήταν διπλή: στις 12 Σεπτεμβρίου συμπληρώθηκαν έξι χρόνια από την ημέρα που ο Αμερικανός συγγραφέας έθεσε τέλος στη ζωή του, ενώ στους επόμενους μήνες, πιθανότατα τον Ιανουάριο του 2015, αναμένεται από τις εκδόσεις Éditions de l' Olivier η γαλλική μετάφραση των 1.079 σελίδων του magnum opus του, «Infinite Jest». Το «Infinite Wallace/Wallace Infinite conference» ευτυχώς δεν εξελίχθηκε σε διαγωνισμό εγωπάθειας για οξυθυμους ακαδημαϊκούς, τυφλωμένους από την πίστη στο επιστημονικό τους αλάθητο. Το αντίθετο, οι διαλέξεις που εκφωνήθηκαν στο υποβλητικό σκηνικό του θεμελιωμένου το 1767 κεντρικού αμφιθεάτρου του Τμήματος Αγγλικών Σπουδών της Σορβόννης και στην κομψή αίθουσα διδασκαλίας της École Normale Supérieure, που διατέθηκαν για τις ανάγκες του τριήμερου συνεδρίου, αλλά και οι συζητήσεις στα διαλείμματα ανάμεσα στους νεαρούς, στην πλειοψηφία, καθηγητές πανεπιστημίου, υποψήφιους δάκτορες, μεταφραστές και ειδικούς στον Γουάλας (Marshall Boswell, Adam Kelly, Lee Konstantinou, Mary Holland, Κώστας Καλτσός κ.ά.) πάλλνοντας από αλληλέγγυα θέρημ και αναξυπωρώνονταν από το δονκιωτικό πάθος που εμπνέει η συναισθηση της κοινής εξερεύνησης των κρυπτογραφημένων ιδεών ενός συγγραφέα που στον αγγλοσαξονικό κόσμο θεωρείται ήδη κλασικός και μελετάται ως τέτοιος.

Το συνέδριο στο Παρίσι δεν ήταν το πρώτο για τον Γουάλας που διεξήχθη σε ευρωπαϊκό έδαφος: είχαν προηγηθεί εκείνα στα πανεπιστήμια του Λίβερπουλ και της Αμβέρσας. Στη γενέτειρά του Γουάλας, το Ιλινόι, το τοπικό πανεπιστήμιο έχει καθιερώσει ετήσιο συνέδριο προς τιμήν του. Ξέχωρα από τις επίσημες ακαδημαϊκές συ-

Ο Αμερικανός συγγραφέας Ντέιβιντ Φόστερ Γουάλας.

ναντήσεις, μόνο τα τρία τελευταία χρόνια έχουν εκδοθεί εννέα τόμοι με δοκίμια και άρθρα σχετικά με το έργο του, καθώς κι επιλεγμένες και σχολιασμένες συνεντεύξεις του ίδιου. Αδιαμφισβήτητη η αυτοκτονία του συγγραφέα το 2008 σε συνδυασμό με την αγιοποίησή του για εμπορικούς σκοπούς από τα media, επέσπευσαν την ένταξή του στον κανόνα της αμερικανικής λογοτεχνίας. Όμως η αποδοχή του από τον ακαδημαϊκό κόσμο δεν προέκυψε ως ενδοκικός φόρος τιμής ή σπασμωδική αντίδραση στην είδηση του θανάτου του. Οι πρώτες διδακτορικές διατριβές άρχισαν να γράφονται λίγο μετά την έκδοση του «Infinite Jest», ενώ ο πληρέστερος οδηγός κατανόησης του βυζαντινά περιπλοκού corpus του, το εξαιρετικό και ευκολοδιάβαστο «Understanding David Foster Wallace» του Marshall Boswell, εκδόθηκε όσο ο συγγραφέας ήταν ακόμη εν ζωή (2003). Οι ίδιοι οι μόντεχνο του DFW, ο Τζορτζ Σόντερς, η Ζένιτι Σμιθ και πολλοί άλλοι, έσπευσαν εγκαίρως να μεταλαμπαδεύσουν τις πρωτοποριακές μετα-αφηγηματικές στρατηγικές του στους ανήλικους φοιτητές τους στα προγράμματα δημιουρ-

γικής γραφής, τους προθάλαμους της ακαδημαϊκής αναγνώρισης, τουλάχιστον στα αμερικανικά πανεπιστήμια.

Τα βιβλία του Γουάλας έγιναν γρήγορα αντικείμενο επιστημονικής μελέτης τόσο εξαιτίας των διαδοχικών «πατροκτονιών» που ο συγγραφέας εκτέλεσε στον δρόμο προς την καλλιτεχνική του αυτοδιάθεση, βγάζοντας σιγά σιγά από τη μέση τους συγγραφείς (Μπαρθ, Πίντσον, Φόκνερ κ.ά.) που καθόρισαν τα λογοτεχνικά μανιφέστα της νιότης του, όσο κι εξαιτίας των φιλοσοφικών θεμάτων που δεσπόζουν στο έργο του: ο Γουάλας δεν φοβήθηκε να ασκήσει δριμύεια κριτική στις ιδέες του Λακάν ή να ενσωματώσει στη λογοτεχνία του τα γλωσσικά παίγνια του Βιτγκενστάιν. Ωστόσο, οι θεμελιώδεις λόγοι για τους οποίους τόσο πολλοί νεαροί ακαδημαϊκοί έπεσαν με τα μούτρα στη μελέτη του, δεν διαφέρουν από εκείνους που προσείλκυσαν ένα ευρύτερο αναγνωστικό κοινό κοντά του: Η συγκινητική πίστη του Γουάλας στις δυνατότητες της λογοτεχνίας σε μια εποχή που η πολιτισμική επιρροή του σύγχρονου μυθιστορήματος είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Η εύχυμη, δαιδαλώδης, χιουμοριστική, ιλιγγιώδης πρόα του που σκάβει επίμονα στο υποσυνείδητο του αναγνώστη μοχλώντας να του χαρίσει τη λύτρωση, αφού όμως πρώτα ανασύρει τις απαγορευμένες σκέψεις και τα ταπεινωτικά μυστικά που εκείνος έχει από καιρό εξορίσει στη λήθη. Η θαρραλέα προσπάθειά του να αντιπαλέψει την ειρωνεία, την πολιτισμική επιδημία των καιρών μας, και τις μεταστάσεις της, τον άκρατο σολιψισμό, την υποκριτική αφέλεια και τον αποκάλυπτο κυνισμό, αντιτάσσοντας την επιστροφή στις υποτιθέμενες παλιομοδίτικες οικουμενικές αξίες: την πίστη (με την ευρύτερη έννοια, όχι τη στενή θεολογική), την ενσυναίσθηση, τον ηθικό στοχασμό. Τον Σεπτέμβριο άνθρωποι από όλα τα μέρη του κόσμου μαζευτήκαμε στο Παρίσι για να τιμήσουμε τον συγγραφέα που θυσίασε τον εαυτό του για να παραμείνει αμείλικτα ειλικρινής απέναντι στην τέχνη και στο κοινό του.

ΚΡΙΤΙΚΗ / Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΧΙΝΑ

Το μυθιστόρημα της απλυστίας

FRANK NORRIS: ΜακΤιγκ. Μια ιστορία από το Σαν Φρανσίσκο
Πρόλογος, μτφρ., σημειώσεις: Μιχάλης Μακρόπουλος
εκδ. Gutenberg, Orbis Litterae, σελ. 480

Ο **Φρανκ Νόρις** έζησε λίγο (πέθανε 32 ετών από περτονίτιδα) και έγραψε πολύ. Έγραψε «με σκοπό», επιδιώκοντας, μέσω του μυθιστορήματος, να μελετήσει τις κοινωνικές δυνάμεις και τον αντίκτυπό τους στο άτομο. Ανήκει, μαζί με τον Στίβεν Κρέιν και τον Θίοντορ Ντράιζερ, στην πλούσια παράδοση του αμερικανικού νατουραλισμού που σφράγισε τη λογοτεχνία της χώρας ανάμεσα στο 1890 και το 1920. Οι μεγάλες μυθιστορηματικές τοιχογραφίες του πάλλονται από τη βούληση να «συνδυάσει ακριβεία και αλήθεια», να υποκρίνει τον αναγνώστη «να αντικρίσει κατάματα τα βάσανα και τις οδύνες του ανθρώπου», να αποδεχτεί «ότι η αδικία, το έγκλημα και η ανισότητα πράγματι υπάρχουν». Τα δικά του δράματα κορυφώνονται στη συντριβή.

Τον άγνωστο (καθότι αμετάφραστο) στην Ελλάδα Φρανκ Νόρις εισαγάγει τώρα η πολύτιμη σειρά Orbis Litterae των εκδόσεων Gutenberg, δημοσιεύοντας, σε μετάφραση Μιχάλη Μακρόπουλου, το πρώτο μεγάλο του έργο «ΜακΤιγκ», μια συναρπαστική μελέτη της διάλυσης του χαρακτήρα υπό συνθήκες οικονομικής πίεσης, μια «ιστορία απλυστίας». Η υπόθεση είναι απλή: Ο βαρύς, κουτός, απλοϊκός, αυτοδι-

δακτος οδοντίατρος ΜακΤιγκ γνωρίζει στο υποτυπώδες ιατρείο του τη χαριτωμένη, νοικοκυρεμένη αλλά φιλόργουη Τρίνα. Η εξέλιξη θα είναι μοιραία: έρωτας (πρόκειται όμως πράγματι για έρωτα, ή μήπως για ένα εφημερο σεξουαλικό πάθος, καταδικασμένο να εκφυλιστεί σε μίσος και απέχθεια;), γάμος (λανθασμένη, βεβιασμένη επιλογή), συμβίωση (αταίριαστη), εξαθλίωση (ραγδαία), φόνος και τιμωρία. Οι δυο κεντρικοί ήρωες του βιβλίου, χαρακτήρες ανίσχυροι και πεζοί, θα αποσυντεθούν από κοινού, επιβαρύνοντας ο ένας την αδυναμία του άλλου. Έτσι κι αλλιώς είναι οι δυο πόλοι μιας ασυμφιλίωτης αντίθεσης, που εκφράζεται ήδη από την αρχή, στο πεδίο της σεξουαλικότητας. Όταν

ο ΜακΤιγκ διαπιστώνει ότι η Τρίνα είναι έτοιμη να ενδώσει, ο πόθος του μαρινείται. Ο ΜακΤιγκ, λοιπόν, και η Τρίνα ποτέ δεν θα μπορέσουν να συναντηθούν. Κι όσο οι δυο σύζυγοι απομακρύνονται, τόσο αναπληρώνουν τις μεταιώσεις τους με ευτελή υποκατάστατα. Στο τέλος, η φιλαργυρία της Τρίνα θα πυροδοτήσει τη βαναυσότητα του αλκοολικού, πια, ΜακΤιγκ και η εξοργιστική αδιαλλαξία της θα τον κάνει δολοφόνο.

«Κάτω από τη λειπή στόφα όσων μέσα του ήταν καλά», σημειώνει ο Νόρις περι-

γράφοντας τον ΜακΤιγκ, «έρρεαν τα δυσώδη νεαρά στον οχετό του κληρονομικού κακού. Τα βίτσια κι οι αμαρτίες του πατέρα του κι όλων των προηγούμενων πατεράδων, ως την τριακοσιστή και τετρακοσιστή και πεντακοσιστή γενιά, τον διέφθιραν, τον μίαιναν. Το κακό μιας ολόκληρης φυλής κυλούσε στις φλέβες του. Πατί; Δεν το 'θελε. Ήταν δικό του το φταίξιμο». Το κληρονομικό κακό είναι πανίσχυρο: το μόνο που μπορεί να του αντιτάξει ο ΜακΤιγκ είναι «μια ενστικτώδης αντίσταση, πεισματική, αλλά και τυφλή και νωθρή».

Αλλά δεν είναι μόνο η ζωή του ΜακΤιγκ ντετερμινιστικά καθορισμένη και οι υπόλοιποι ήρωες μοιράζονται τη μοίρα του. Ανθρωπιά και κτηνωδία θα αντιπαλεύουν άένα μέσα στον άνθρωπο και η δεύτερη θα έχει πάντα πολύ περισσότερες πιθανότητες να επικρατήσει. Κι έτσι, δεν θα καταλήξει μονάχα ο ΜακΤιγκ στον φόνο: η ελάσμων δράση του μυθιστορήματος θα παρασύρει ένα ακόμη ζευγάρι του βιβλίου, την εξωτική και ανεξχνιαστή Μαρία Μακάνα και τον εξηνταβελόνη Εβραίο Ζέρκοφ (γέννημα του πιο θλιβερού αντισημιτισμού, όπως επισημαίνει ο μεταφραστής στον Πρόλογό του) στο έγκλημα. Ούτε η πλεονεξία θα βαρύνει μόνο πάνω στους δύο πρωταγωνιστές.

500 ΛΕΞΕΙΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΜΗΤΑ

Η Ευγενία Μπογιάνου γεννήθηκε το 1968 στη Θεσσαλονίκη, αλλά ζει κι εργάζεται στην Αθήνα. Έχει εκδώσει δύο συλλογές διηγημάτων. «Το Μυστικό» από τις εκδόσεις Ροές το 2004 και την «Κλειστή Πόρτα» από τις εκδόσεις Πόλις το 2012. Πολύ πρόσφατα κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Πόλις το πρώτο της μυθιστόρημα με τον τίτλο «Ακόμα φεύγει».

Ποια βιβλία έχετε αυτόν τον καιρό πλάι στο κρεβάτι σας;

Το «Ακριβή μου ζωή» της Alice Munro, την επανέκδοση των διηγημάτων του Κουμανταρέα «Σεραφείμ και Χερουβείμ», τις «Γυναικες» του Μπουκόβσκι, τη συγκεντρωτική έκδοση των ποιημάτων της Κατερίνας Αγγελάκη Ρουκ, καθώς και την «Αποθέωση του πραγματικού» του Yves Bonnefoy σε μετάφραση του Χριστόφορου Λιοντάκη.

Ποιος ήρωας/ηρώδα θα θέλατε να είστε και γιατί;

Αποφεύγοντας τον πειρασμό να πω η Ιουστίνη από το Αλεξανδρινό κουαρτέτο του Ντόρελ, θα πω η σκοτεινή και σαγηνευτική Λέιλα από το ίδιο έργο, γιατί υποκλινόμαι μπροστά στην πολυπλοκότητά της.

Με ποιον συγγραφέα θα θέλατε να δειπνήσετε;

Χωρίς κανένα δилημμα, με τον Φίλιπ Ροθ.

Ποιο ήταν το τελευταίο βιβλίο που σας έκανε να θυμώσετε;

Το «Φάλκονερ» του Τζον Τσίβερ. Είναι τόσο καλό που σε κάνει να θυμώνεις.

Και το τελευταίο που σας συγκίνησε;

«Το Βιβλίο της Κατερίνας» του Αύγουστου Κωτά. Απτό και σπαρακτικό. Σε καθλώνει. Και βαθιά συγκινητικό.

Ποιο είναι το χειρότερο βιβλίο που έχετε διαβάσει;
Οτιδήποτε δεν με κερδίζει

μέσα στις πρώτες δέκα δεκαπέντε σελίδες το εγκαταλείπω χωρίς τύψεις. Μ' αυτό τον τρόπο έχω αποφύγει πολλά κακά βιβλία (ίσως κι ένα δυο καλά που δεν τους έδωσα τον απαραίτητο χρόνο) κι έτσι δεν μπορώ να απαντήσω στην ερώτηση.

Ποιο κλασικό βιβλίο δεν έχετε διαβάσει και ντρέπεσθε γι' αυτό;

Τον «Οδυσσέα» του Τζέιμς Τζόις (νομίζω πως δεν πρωτοτυπώ καθόλου), παρ' όλο που το έχω κι αυτό στο κομοδίνο μου - και που και πού διαβάζω καμιά σκόρπια σελίδα - με την ελπίδα πως για όλα έρχεται κάποτε η κατάλληλη στιγμή.

Πότε αποφασίσατε ότι θέλετε να γίνετε συγγραφέας;

Αυτό αποφασίστηκε θαρρείς από μόνο του. Δεν ξέρω ποια ακριβώς ήταν η χρονική στιγμή, πάντως σίγουρα απέχει πολλά χρόνια από την ώρα που αποφάσισα πως ίσως άξιζε να εκδώσω τα όσα έγραφα.

Έχετε φρέ, τουίτερ; Πόσο σας απασχολεί καθημερινά;

Έχω facebook, αλλά όχι τουίτερ. Μπαίνω σχεδόν καθημερινά στο facebook, ενημερώνομαι, διαβάζω κριτικές, χαζεύω, έρχομαι σε επαφή με ανθρώπους που ίσως σε άλλη περίπτωση δεν θα γνωρίζαμε

και ο ένας την ύπαρξη του άλλου και καμιά φορά απ' αυτές τις «τυχαίες» συναντήσεις προκύπτουν ωραία πράγματα. Ε, βέβαια, για το καθετί έχει σημασία ο τρόπος που το χρησιμοποιείς. Χρειάζεται μέτρο. Κάτι που δεν είναι πάντοτε εφικτό.

Και επίσης πρέπει να καταβάλλεις μεγάλο κόπο για να ξεχωρίζεις, μέσα σ' αυτή την υπερπληθώρα πληροφοριών, το ασήμαντο απ' το σημαντικό.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτή την εβδομάδα **ΜΕΛΕΤΕΣ, ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ, ΒΙΟΓΡΑΦΙΕΣ**

1 Πλάτωνος συμπόσιο
του Βασ. Γιοντζή (Μυρμιδόνες).

2 Για την Ελλάδα και την Αριστερά
του Δημ. Μπρόπουλου (Λιβάνης).

3 Μνηδέν, μνηδέν, μνηδέν - Πώς η κοκαΐνη κυβερνάει τον κόσμο
του Ρομπέρτο Σαβιάνο (Πατάκης).

4 Η άγνωστη πλευρά του Βυζαντίου
συλλογικό (Μεταίχμιο).

5 Η δισκογραφική καριέρα του Βασίλη Τσιτσάνη 1936-1983
του Ν. Ορδουλίδη (Ιανός).

Αυτή την εβδομάδα **Λογοτεχνία**

1 Επειδή είναι η καρδιά μου
του Αύγουστου Κωτά (Πατάκης).

2 Ανατολή
της Βικτόρια Χίσλοπ (Διόπτρα).

3 Σαν τα φύλλα του καπνού
των Λίας Ζώτου - Θοδ. Καραγεωργίου (Ψυχογιός).

4 Ματωμένα τριαντάφυλλα
της Αναστασίας Κιλάρογλου (Ψυχογιός).

5 Οι κατασριδες
του Τζο Νέσμπο (Μεταίχμιο).

• Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από το βιβλιοπωλείο «Τσιτοπελάκος» (Ασκληπείο 15, Τρίκαλα).

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΑΙΡΗ ΣΕΛΕΪ

Φρανκενστάιν ή Ο σύγχρονος Προμηθέας
μτφρ.: Μαρία Αργυράκη
εκδ. Μίνωας, σελ. 350

Όταν ο Λόρδος Βύρνας πρότεινε στη νεαρή Μαίρη Γκόντουν και τον εραστή και μελλοντικό σύζυγό της, Πέριρ Σέλεϊ, να συμμετάσχουν σε έναν διαγωνισμό ιστορίας τρόμου, εκείνη συνέλαβε την ιστορία ενός φιλόδοξου επιστήμονα που αποπειράται να κατασκευάσει μια απομίμηση ανθρώπου στο εργαστήριό του. Το μυθιστόρημά της, που κυκλοφόρησε ανώνυμα το 1818, θεωρείται σήμερα ένα από τα πρώτα έργα επιστημονικής φαντασίας.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΑΝΟΥΔΟΥ

ΜΕΛΕΤΗ

ΛΙΜΠΥ ΤΑΤΑ ΑΡΣΕΛ

Με τον διωγμό στην ψυχή. Το τραύμα της Μικρασιατικής Καταστροφής σε τρεις γενιές
εκδ. Κέδρος, σελ. 526

Παίρνοντας συνεντεύξεις απ' τα παιδιά και τα εγγόνια της Μικρασιάτισσας προσφυγοπούλας μνάας της, η Ελληνίδα ψυχολόγος Λίμπτυ Τατά Αρσέλ διερευνά το ψυχοκοινωνικό τραύμα. Οι περισσότερες ελληνικές μελέτες για το Μικρασιατικό είναι ιστορικές και κοινωνιολογικές. Σε μια εποχή όπου η λογοτεχνία και οι Σπουδές του Τραύματος ανθούν, η συγγραφέας, εμπλουτίζει την ελληνική βιβλιογραφία με μια προσέγγιση που μας λείπει: την ψυχολογική ανάλυση του οδυνηρού τραύματος.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

PHILIP ROTH

Διαβάζοντας τον εαυτό μου και άλλους

μτφρ.: Κατερίνα Σχίνα
εκδ. Πόλις, σελ. 430

Η εμβληματική συλλογή με δοκίμια και συνεντεύξεις του Φίλιπ Ροθ, καλύπτοντας ένα μεγάλο διάστημα της συγγραφικής του πορείας. Προσφέρεται ιδανικά για τους φανατικούς του αναγνώστες αλλά και για όσους θα ήθελαν να μυηθούν στον συγγραφικό του κόσμο χωρίς να ξεκινήσουν με κάποιο από τα μυθιστορήματά του. Μαζί με τις «Κουβέντες του σιναφιού» αποτελούν έναν πρώην τάδεως οδηγό σε μια οδό που κινείται κάπου ανάμεσα στη θεωρία και την πράξη, στον στοχασμό πάνω στη γραφή.

ΗΛΙΑΣ ΜΑΓΚΛΙΝΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΗΤΑΣ

Το σπίτι

εκδ. Κίχλη, σελ. 136

Ο Γιώργος Μήτας είναι ένας προικισμένος πεζογράφος. Όπως και στη διηγηματογραφική του συλλογή «Ιστορίες του Χαλ» (2011) έτσι και στη νέα του βέλτα του δημιουργεί μια εξαιρετικά ατμοσφαιρική αφήγηση η οποία αυτή τη φορά αντλεί από τη μακρά παράδοση της λογοτεχνίας που φανταστικού και των γοητικών ιστοριών μυστηρίου. Ο αναγνώστης αγωνιά τι θα συμβεί στον συμπαθή ήρωα από τη στιγμή που πατά το πόδι του στην κοντινή και ταυτόχρονα μυθική Υδρα. Το τέλος ωστόσο είναι απογοητευτικό.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΤΖΙΑ

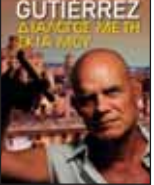
ΜΑΡΤΥΡΙΑ

PEDRO JUAN GUTIERREZ

Διάλογος με τη σκιά μου

μτφρ.: Κλεοπάτρα Ελαιοτριβιάρη

εκδ. Μεταίχμιο, σελ. 320

Ο Κουβανός που αγαπήθηκε από το ελληνικό κοινό αυτή τη φορά το ρίχνει στην ενδοσκόπηση: τρόπος του λέγειν, βέβαια. Διότι ενώ μιλά, υποτίθεται, με τον εαυτό του, εμφανίζεται πιο εξωστρεφής από ποτέ. Γαργαλιστικός όπως και στα μυθιστορήματά του, αναλώνεται σε αναφορές σε γυναίκες, ποτά, γυναίκες, πόυρα, γυναίκες, ξενύχτια, γυναίκες κ.ο.κ. Μιλάει πολύ και για τη σχέση του με το γράψιμο. Αλλά αυτό μάλλον είναι το λιγότερο ενδιαφέρον κομμάτι του βιβλίου.

ΗΛΙΑΣ ΜΑΓΚΛΙΝΗΣ

Εγκλημα χωρίς αποδείξεις

Ο «Αγγελιοφόρος πρέπει να πεθάνει» είναι ένα πορτρέτο του αμφιλεγόμενου ρεπόρτερ Γκάρι Γουέμπ

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ

Η κινηματογραφική ιστορία του Αμερικανού δημοσιογράφου Γκάρι Γουέμπ ίσως θα έπρεπε να αρχίζει από το τραγικό του τέλος: την αυτοκτονία του με δύο (!) σφαίρες στο κεφάλι, που αφήνει τη φαντασία αλλά και τις θεωρίες συνωμοσίας να οργιάζουν. Το συμβάν, τον Δεκέμβριο του 2004 στην Καλιφόρνια, έκλεισε τον κύκλο της ζωής ενός ρεπόρτερ ο οποίος παρ'αίτιο να ζήσει δόξα σαν και αυτή των Μπομπ Γούντγουορντ και

Ο Αντι Γκαρσία (αριστερά) ενσαρκώνει έναν βαρύνον της κοκαΐνης που βρίσκεται στη φυλακή και ο Τζέρεμι Ρένερ τον δημοσιογράφο Γκάρι Γουέμπ.

οι προβολείς που στράφηκαν προς τη San Jose Mercury News ήταν σαν τις λάμπες στα γραφεία όπου οι αστυνομικοί ανακρίνουν υπόπτους.

Το εκτυφλωτικό φως έκαψε τον Γουέμπ, ο οποίος είχε ήδη μοιραστεί ένα Πούλιτζερ με τους συναδέλφους του για άλλη υπόθεση, βυθίζοντας το «Dark Alliance» στο σκοτάδι.

Στο πρώτο μέρος της ταινίας παρακολουθούμε ένα χρονικό, στο δεύτερο, που είναι και το καλύτερο, ένας πράκτορας της CIA εμφανίζεται νύχτα στο διαμέρισμα του Γουέμπ και του επιβεβαιώνει το ρεπορτάζ του. Αρνείται όμως να μιλήσει δημοσίως. Παράλληλα, στη CIA εντοχιστώνεται μια επιχείρηση σπύλων του Γουέμπ, στην οποία αφήνεται να εννοηθεί πως συνέργησαν με τη σιωπή τους και τα κυρίαρχα media.

Στις ΗΠΑ η ταινία έχει προκαλέσει συζητήσεις για το «Dark Alliance». Στο αριστερό περιοδικό The Nation, ο Γκρεγκ Γκράντιν υπερασμύεται των όσων υποστηρίζουν ο Κουέστα και ο σεναριογράφος του, Πίτερ Λέιντμαν, επιρρίπτοντας ευθύνες στα μεγάλα συγκροτήματα του Τύπου.

Στη Washington Post, αντίθετα, ο Τζεφ Λιν διατυπώνει την άποψη πως ο Γουέμπ δεν ήταν «ήρωας της δημοσιογραφίας, παρά τα όσα μας λέει η ταινία», καθώς δεν είχε «σαφείς αποδείξεις για να κατηγορήσει τη CIA για συνειδητή και εσκεμμένη εμπλοκή της» σε εμπόριο ναρκωτικών. Πάντως, δεν αμφισβητεί ότι οι μυστικές υπηρεσίες έκαναν τα στραβά μάτια, ούτε αποκλείει σχέσεις τους με ανθρώπους του υποκόσμου.

Σύμφωνα πάντα με την ταινία,

dbouras@kathimerini.gr

“ Η προβολή της ταινίας έχει προκαλέσει συζητήσεις στις ΗΠΑ για την υπόθεση «Dark Alliance», όπως ήταν και ο τίτλος των άρθρων του Γουέμπ με θέμα την ανάμιξη της CIA σε εμπόριο ναρκωτικών.

Καρλ Μπερνστάιν, που αποκάλυψαν το Ουότεργκεϊτ.

Το 1996 ο Γουέμπ δημοσίευσε τρία άρθρα του στη San Jose Mercury News, μικρή αλλά έγκριτη εφημερίδα, σχετικά με την ανάμιξη της CIA σε εμπόριο ναρκωτικών για την εξεύρεση πόρων προς υποστήριξη των παραστρατιωτικών Κόντρας στη Νικαράγουα. Μέγα πολιτικό σκάνδαλο για την κυβέρνηση Ρέιγκαν, το ρεπορτάζ όμως φαίνεται πως είχε κενά. Ο Γουέμπ καταστράφηκε επαγγελματικά και στη συνέχεια έπεσε σε κατάθλιψη. Δύο χρόνια μετά, όταν βγήκαν στη φόρα πολλά άπλυτα της CIA επιβεβαιώνοντας εν μέρει τις «φανταστικές»

ιστορίες του, ξέσπασε το «ροζ» σκάνδαλο του Κλίντον και της Μόνικα Λεβίνσκι, το Μόνικαγκέϊτ, και όλα ξεχάστηκαν μεμιάς.

Η ταινία του Μάικλ Κουέστα «Ο αγγελιοφόρος πρέπει να πεθάνει» φέρνει όλα αυτά στην επικαιρότητα. Ο τίτλος της, φαινομενικά ασύνδετος με το περιεχόμενό της, ανακαλεί στη μνήμη το θεατρικό έργο, αλλά και την ταινία του Τομ Στόπαρντ «Ο Ρόζενγκραντς και ο Γκίλντενστερντ είναι νεκροί». Εκεί, η μοίρα των μικρών και ασήμαντων ανθρώπων, που εμπλέκονται με μηχανισμούς της εξουσίας, είναι ο θάνατος.

Ο Γουέμπ, υπέρμαχος της ερευ-

νητικής δημοσιογραφίας, είχε αρκετές γνωριμίες με «κακούς» – τους θεωρούσε πιο ειλικρινείς από τους «καλούς». Μια έρευνά του γύρω από κατασχέσεις περιουσιών ατόμων που κατηγορούνταν για εμπόριο ναρκωτικών πριν ακόμη δικαστούν και καταδικαστούν, τον έφερε κοντά στο μεγάλο λαβράκι. Η φιλενάδα ενός μεγάλου έμπορου του έδωσε ένα εμπιστευτικό έγγραφο των ανακριτικών αρχών, από το οποίο διαφαίνονταν η διαπλοκή της CIA με τους βαρώνους της κοκαΐνης. Ο Γουέμπ έφτασε μέχρι τις φυλακές της Νικαράγουας για να μαζέψει αποδείξεις. Τα στοιχεία φαινόταν πως είχαν δώσει μεταξύ τους, έλει-

Δείτε

Ο αγγελιοφόρος πρέπει να πεθάνει (Kill the Messenger, 2014)

Πολιτικό θρίλερ του Μάικλ Κουέστα. Πικρή και απαισιόδοξη ταινία γύρω από τον ρόλο του Τύπου, με αφορμή την ιστορία του Γκάρι Γουέμπ, που επιχείρησε να ρίξει φως σε μια σκοτεινή υπόθεση της CIA. Με τον Τζέρεμι Ρένερ.

The Insider (1999)

Ο δημοσιογράφος στην εποχή του infotainment business. Του Μάικλ Μαν. Με Αλ Πατσίνο, Ράσελ Κρόου. (Σε dvd)

Ολοι οι άνθρωποι του προέδρου (All The President's Men, 1976)

Πολιτικό θρίλερ του Άλαν Πάκουλα για το Γουότεργκεϊτ και τη δημοσιογραφία που έχει ως θεμελιώδη αρχή της την ψυχρή αντικειμενικότητα. Με Ρόμπερτ Ρέντφορντ, Ντάστιν Χόφμαν. (Σε dvd)

Αποστολή στη Νικαράγουα (Under Fire, 1983)

Περιπέτειες ενός φωτορεπόρτερ του Time στη Νικαράγουα των Σαντινίστας, αλλά και πιυχές της πολιτικής των ΗΠΑ στη φλεγόμενη χώρα. Του Ρότζερ Σπότης. Με τον Νικ Νόλτε (φωτ.). (Σε dvd).

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

Ο ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΟΡΚΟΠΗΣ
εναντί τη μοναχική του ΜΙΚΗ
ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΟΦΙΑ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

ΤΡΙΤΗ 25/11
 ΟΡΑ ΕΝΑΡΧΗΣ 20:30
 ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 26/11
 ΟΡΑ ΕΝΑΡΧΗΣ 20:30
 ΤΡΑΚΑΣΟΛ ΜΑΡΙΝΑ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΚΛΑΡΙΝΟ ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΑΛΕΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
 LOVE 100.7 FM 88.7
 E3

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
 ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
77777040

ΛΕΜΕΣΟΣ
 ΤΑΜΕΙΟ «ΕΙΡΗΝΗΣ 158»
25372855
25878744

Tickethour.com.cy

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

MUSICAL PROJECT WITH DIASTASIS

2&5
12.2014
 ΩΡΑ 20:30

ΧΩΡΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ VENUE
ΘΙΑΤΡΟ ΡΙΑΛΤΟ

Τηλ. Ταμείου: 77 77 77 45
e-ticket: www.rialto.com.cy

ΧΟΡΗΓΟΙ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ HELLENIC BANK
 ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ
 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
 LOVE 100.7 FM 88.7
 E3

Τηλεοπτικό πρόγραμμα διαδικτυακά

Δημιουργία ανεξάρτητης πλατφόρμας με χαμηλή μηνιαία συνδρομή

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ

Πώς θα σας φαινόταν να βλέπατε τηλεόραση με προγράμματα της επιλογής σας, από όλο τον κόσμο, όπου και αν βρίσκεστε, οποιαδήποτε ώρα της ημέρας και χωρίς να χρειάζεστε τον παραδοσιακό τηλεοπτικό δέκτη; Αυτό το σενάριο, που πριν από μερικά χρόνια φάνταζε τουλάχιστον δύσκολο, φαίνεται πλέον να μπαίνει στην τελική τροχιά υλοποίησής του.

Τη χρονιά που μας πέρασε το αμερικανικό τηλεοπτικό δίκτυο CBS ανακοίνωσε μερικά κέρδη της τάξης των 3.63 δισ. δολαρίων! Είναι το δίκτυο με τη μεγαλύτερη τηλεθέαση στις ΗΠΑ, όπου η συνδρομητική τηλεόραση —η λεγόμενη καλωδιακή— γνωρίζει και τα τελευταία χρόνια τεράστια άνοδο προσφέροντας τόσο ποσότητα όσο και ποιότητα προγραμμάτων. Παρ' όλα αυτά, οι υπεύθυνοι των καναλιών αυτών μόνο ήσυχοι δεν είναι. Γνωρίζουν καλά πως η διάδοση του γρήγορου Ιντερνετ και των δυνατοτήτων που αυτό προ-

σφέρει μπορούν εύκολα να ανατρέψουν τη σημερινή εικόνα της ευημερίας.

Ηδη το πλήρως ιντερνετικό δίκτυο του Netflix, ανεξάρτητο (και πολύ πιο φθινό) σε σχέση με τις δικές τους «καλωδιακές» χρεώσεις, διεκδικεί μεγάλο μερίδιο της αγοράς έχοντας συμπληρώσει πάνω από 30 εκατομμύρια συνδρομητές στις ΗΠΑ και κοντά στα 50 εκατομμύρια παγκοσμίως. Η τακτική του μάλιστα να δημιουργεί πλέον το ίδιο τις δικές του τηλεοπτικές παραγωγές —αντί να φιλοξενεί υλικό τρίτων— το μεταβάλλει αυτόματα σε πολύ πιο υπολογίσιμο παίκτη, γεγονός που φάνηκε και στην εκθροική στάση που κρατήθηκε έναντι των τηλεοπτικών σειρών του Netflix στην περασμένη απονομή των Emmy.

Μηνιαία συνδρομή

Η πολεμική ωστόσο σπάνια λύνει τα προβλήματα. Αυτό αντιλήφθηκαν καθώς φαίνεται και οι επικεφαλής των παραδοσιακών καναλιών και έσπευσαν σε κινήσεις προσαρμογής στα νέα δεδομένα. Ηδη στα μέσα του προηγούμενου μήνα και με μόλις μία ημέρα διαφορά το ένα από το άλλο, τόσο το CBS όσο και ο έτερος τηλεοπτικός κολοσσός HBO ανακοίνωσαν τη δημιουργία ανεξάρτητης διαδικτυακής πλατφόρμας την οποία θα προσφέρουν έναντι σχετικά μικρού αντιτίμου (5-6 δολάρια ανά μήνα) στους ενδιαφερόμενους. Η υπηρεσία θα προσφέρει το πλήρες πρόγραμμα των καναλιών (εξαιρούνται προς το παρόν μόνο τα

Το πολιτικό θρίλερ «House of Cards» είναι από τις κορυφαίες παραγωγές του αποκλειστικά διαδικτυακού καναλιού Netflix.

σπορ, όπου τα δικαιώματα είναι τεράστια) σε live streaming και on demand, καθαρά μέσω Διαδικτύου και με τις ανάλογες εφαρμογές για tablet και smartphone.

Με τον τρόπο αυτό η διόλου ευκαταφρόνητη συνδρομή των περίπου 100 δολαρίων τον μήνα για πάνω από 1.000 κανάλια καθίσταται πλέον περιττή. Σε μια (παραπάνω από) πιθανή εισαγωγή και άλλων δικτύων σε παρόμοιες πλατφόρμες, ο καταναλωτής πια θα μπορεί να επιλέγει και να πληρώνει μόνο τα κανάλια, ακόμα και τις εκπομπές, που τον ενδιαφέρουν.

Πρωτοβουλίες λοιπόν που απαντούν στις ανάγκες των καιρών. Η όλο και αυξανόμενη —και πρακτικά ανεξέλεγκτη— διαδικτυακή πειρατεία οδηγεί τους παραγωγούς σε πιο έμμεσες λύσεις επικεντρωνόμενοι ακόμα πιο εξαντλητικά σε εκείνα που το κοινό ζητάει, με την προσδοκία να περιοριστούν οι απώ-

Και η Sony

Χωρίς να υπάρχουν επίσημες ανακοινώσεις ακόμα, πρόσφατα διέρρευσε πως και η Sony ετοιμάζει τη δική της διαδικτυακή πλατφόρμα, χωρίς μάλιστα να έχει προηγουμένως παρουσίαση της συνδρομητικής τηλεόρασης. Τα δύο ελληνικά συνδρομητικά κανάλια (Nova και Ote TV) προσφέρουν στους πελάτες τους ήδη περιεχόμενο on demand μέσω των ιστοτόπων τους. Ωστόσο δεν έχει γίνει προς το παρόν λόγος για ανεξάρτητη υπηρεσία. Με δεδομένο ότι οι πάροχοι του Ιντερνετ είναι σε γενικές γραμμές οι ίδιοι με εκείνους της συνδρομητικής τηλεόρασης, οι οικονομικές απώλειες είναι ουσιαστικά ανύπαρκτες, αφού υπερκαλύπτονται από τα κέρδη της αυξημένης διακίνησης δεδομένων.

λίες. Επίσης είναι φανερό πως τα τηλεοπτικά δίκτυα στοχεύουν στην προσέγγιση του κοινού εκείνου, συνήθως νεανικού, που προτιμά να βλέπει τηλεόραση εναλλακτικά και δεν διατίθεται να πληρώσει συμβατικές συνδρομές.

Όπως δήλωσε χαρακτηριστικά ο επικεφαλής του CBS Λέσλι Μουντς, «το κανάλι θέλει να μείνει σε επικοινωνία με τη νέα γενιά που δεν είχε ποτέ καλωδιακή (cord nevers) αλλά και με όσους έχουν διακόψει τη συνδρομή τους (cord cutters). Είναι σημαντικό κομμάτι του μέλλοντός μας. Δουλειά μας είναι να παράγουμε το καλύτερο περιεχόμενο και να αφήσουμε το κοινό να το απολαμβάνει με όποιο τρόπο θέλει. Ο κόσμος πηγαίνει προς αυτή την κατεύθυνση».

Και στην Ευρώπη

Πόσο όμως εύκολη η πιθανή είναι η εξαίρεση αυτών των πρακτικών και εκτός ΗΠΑ; Μάλ-

λον αναπόφευκτη, είναι η απάντηση. Όσο περισσότερο τα δίκτυα οπτικών ινών αντικαθιστούν τα παραδοσιακά καλώδια προσφέροντας υψηλότερες ταχύτητες τόσο η πρόσβαση σε ανάλογες υπηρεσίες θα γίνεται απλούστερη και «αναγκαία». Ηδη άλλωστε το Netflix έχει επεκτείνει τη δραστηριότητά του σε έξι ευρωπαϊκές χώρες (με χρέωση 8 ευρώ/μήνα) και με προοπτική για άμεση περαιτέρω εξαίρεση.

Όπως καταλαβαίνει κανείς, είναι απλά ζήτημα χρόνου η «απάντηση» και από την πλευρά των Ευρωπαίων παρόχων, μιας και ο ανταγωνισμός, για την προσέλκυση ιδιαίτερα του λεγόμενου δυναμικού κοινού, είναι πραγματικά ανελέητος. Χαρακτηριστικό είναι άλλωστε πως μετά τις ανακοινώσεις των δύο τηλεοπτικών δικτύων που αναφέρθηκαν παραπάνω, η αξία της μετοχής του Netflix κατρακύλησε...

“
Οι υπηρεσίες, όπως έχουν ήδη ανακοινώσει CBS και HBO, θα προσφέρουν το πλήρες πρόγραμμα των καναλιών (εκτός από τα σπορ) σε live streaming και on demand.

PIK1

ΤΗΛ.: 22862000

21.30 Ο Ηλίας του 16ου

- 07.30 Θεία λειτουργία
- 10.15 Πόσα ξέρεις - (Ε)
- 11.15 Πέτρινο ποτάμι - (Ε)
- 12.30 Η Κύπρος κοντά σας
Μια ζωντανή γέφυρα επικοινωνίας με τους όμορους γειτονικούς.
- 13.30 Αμύνεσθαι περί πατρικής εκπομπής με τον Πέτρο Κωνσταντίνου.
- 14.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 14.15 Κυπριώτικο σκετς - (Ε)
- 15.30 Σπίτι στη φύση
- 16.00 Ο ουρανοκατέβαστος Κωμικός, με τους Μίμη Φωτόπουλο, Μπεάτα Ασπμακοπούλου, κ.ά.
- 17.30 Θαλασσογραφία
Μουσικό ταξίδι στο απέραντο γαλάζιο, στις ομορφιές της Ελλάδας, που μνημονεύουν οι ποιητές και τραγουδιστές οι μουσικές.
- 18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 18.15 Χωρίς αποσκευές
Ταξιδιωτική εκπομπή με την Αλεξία Αναστασίου.
- 18.45 Το καφενείο
Κωμική σειρά. Επ. 12ο.
- 19.20 Πατάτες 10 - (Ε)
Σατιρική εκπομπή.
- 20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.30 Ο Ηλίας του 16ου
Κωμική σειρά, με τους Πέτρο Φιλιππίδη, Θανάση Τσαλταμπάση, κ.ά.
- 23.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 23.15 Ελληνική ταινία - (Ε)
- 00.45 Πατάτες 10 - (Ε)
- 01.15 Σπίτι στη φύση - (Ε)
- 01.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Ε)
- 03.30 Αμύνεσθαι περί πατρικής - (Ε)
- 04.00 Κυπριώτικο σκετς - (Ε)

PIK2

ΤΗΛ.: 22862000

21.40 Detective Vera

- 07.00 ΓΙΟΥΡΝΙΟΥΣ
- 08.00 Παιδική ζώνη
α. Γέλα χαμογέλα β. Ο μύλος του Σάμερτον γ. Μήλας δ. Ποκόγιο ε. Πολύχρωμα ψαρόκια στ. Τουνίκλ ο μικρός εξωγήινος ζ. Φλίπερ και Λόγκα η. Τομπαλούκα θ. Πίπι Φοκιδούμπε ι. Κλίφορντ κ. Ο Όκι Ντοκ λ. Φετς και τα ζωάκια μ. Χάινσελ και Γκρέτελ
- 12.45 Παιδική ζώνη - (Ε)
- 15.00 Στη χώρα του γιστι - (Ε)
- 15.30 Το σαφάρι της Σκόουτ
- 16.00 Η ζωή της Κέτλιν
- 16.30 Οικογένεια Στίβενς
- 17.00 Είμαστε εδώ
συζητώντας - (Ε)
- 17.30 Διάσημες παροιμίες του κόσμου - (Life's a beach). Επεισόδιο 12ο. «Εσσοουρα-Μαρόκο».
- 18.00 Παράθυρο στον κόσμο Μαρακές - (A window on-Marakech).
- 18.30 Προκριματικά Euro2016
Pregame αγώνα «Κύπρος - Ανδόρρα»
- 19.00 Euro2016 Αγώνας «Κύπρος-Ανδόρρα»
- 21.00 Προκριματικά Euro2016
Post-game αγώνα «Κύπρος-Ανδόρρα»
- 21.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (αγγλική)
- 21.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (τουρκική)
- 21.40 Detective Vera:
Sandancers
Τηλεταινία μυστηρίου.
- 23.10 Football Art: Η Βραζιλία του 1982 - Ντοκιμαντέρ.
- 00.00 Προκριματικά Euro2016
- 00.30 ΓΙΟΥΡΝΙΟΥΣ

MEGA

ΤΗΛ.: 22477777

21.20 Star Κύπρος (Τελικός)

- 07.00 Θεία λειτουργία
Απειθείας μετάδοση.
- 10.00 Joy It's Inside you - (Ε)
Ψυχαγωγικό μαγκαζίνο.
- 11.40 Σαββατογεννημένες - (Ε)
Ελληνική σειρά, με τους Ελένη Ράντου, Σάκη Μπουλά, κ.ά.
- 12.30 Η ώρα η καλή - (Ε)
Ελληνική σειρά με τους Πάνο Μιχαλόπουλο, Μπέου Μάλα, κ.ά.
- 13.20 Πενήντα πενήντα - (Ε)
Ελληνική σειρά με τους Σάκη Μπουλά, Πέτρο Φιλιππίδη, κ.ά.
- 14.20 Μάνα Χ ουρανού - (Ε)
Ελληνική σειρά, με τους Μαρία Σολωμού, Τάσος Γιαννιού, κ.ά.
- 15.00 UNA Φάτσα - (Ε)
- 16.00 Το δαχτυλίδι της φωτιάς - (Ε)
Ελληνική σειρά.
- 18.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 18.40 Την τύχη μου μέσα - (Ε)
Κυπριακή σειρά με τους Λένια Σορόκου, Αντρούλα Ηρακλέους, κ.ά.
- 20.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 21.20 Star Κύπρος 2014 -
Feel Fantastic - Live (Τελικός) Show ομορφιάς, με τη Χριστίνα Αριστοτέλους.
- 00.10 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 01.00 Something to talk about
Κωμική σειρά, με τους Τζούλια Ρόμπερτς, Ντένις Κουέντ, κ.ά.
- 02.30 Έχεις μέσον - (Ε)
Ενημερωτική εκπομπή.
- 04.30 Έχουμε και λέμε - (Ε)
Ψυχαγωγική εκπομπή.

ANT1

ΤΗΛ.: 22200200

21.15 DWTS

- 06.20 Πρωινή ενημέρωση
Ενημερωτική εκπομπή.
- 07.00 Δείξε μου
το φίλο σου - (Ε)
- 08.30 Super μπαμπάς - (Ε)
Ελληνική σειρά.
- 09.20 Την πάτσα - (Ε)
Κυπριακή σειρά.
- 10.40 Τύχη βουλό - (Ε)
Ελληνική σειρά.
- 11.30 Όμιλκρον θετικό - (Ε)
Δραματική σειρά.
- 13.00 Music and more - (Ε)
- 13.50 Extreme makeover - (Ε)
- 15.10 Λόλα - (Ε)
Ελληνική σειρά.
- 16.00 Αίγλη Φυξία - (Ε)
Κυπριακή σειρά.
- 16.50 Ζόρικας επαγγέλματα -
Ο Σπύρος Σούλης παρουσιάζει διάφορα δύσκολα επαγγέλματα.
- 17.45 Τα νέα του ANT1 σε 10'
- 18.10 Οι συμμαθητές
Κωμική σειρά, με τους Παύλο Χαϊκάλη, Μαρίαννα Τσιμασάου, κ.ά.
- 19.30 Πρώτη σταγόνα - (Ε)
Νέα κωμική σειρά, με τους Δώρα Κακούρατου, Αντώνη Κατσαρά, κ.ά.
- 20.20 Τα νέα του ANT1
- 21.00 Dancing with the Stars 5
Ζωντανό χορευτικό talent show με τη Δούκισσα Νομικού.
- 00.45 Τίτλοι ειδήσεων
- 00.50 Wanted - (Ε)
Prank show.
- 01.40 Τα μαχαρώματα - (Ε)
Ελληνική σειρά.
- 02.30 Ποτέ δεν ξέρεις - (Ε)
- 03.20 Τα νέα του ANT1 - (Ε)
- 04.10 Mystifier - (Ε)

ΣΙΓΜΑ

ΤΗΛ.: 22580100

22.45 Το πάρτι της καταστροφής

- 07.05 Ζωή ποδήλατο - (Ε)
Κυπριακή σειρά.
- 07.55 Max Steel 2
Παιδικό πρόγραμμα.
- 08.15 Μπάμμι το μυστικό
μιας νεράιδας
Παιδική ταινία κινουμένων σχεδίων μεταγλωττισμένη στα ελληνικά.
- 09.30 UEFA Champions League
- 10.00 Σπίτι μου σπιτάκι μου
Ψυχαγωγική εκπομπή.
- 13.55 The Social Media Show
- 14.30 Άκου τι είπα! - (Ε)
Τηλεταινία με τον Χρίστο Φερντινάντο.
- 15.50 Ειρτά ουρανού και σύννεφα αλτιές - (Ε)
Κυπριακή σειρά.
- 16.30 Όρκος σιωπής - (Ε)
Δραματική σειρά, με τους Κάρλα Δανδουλάκη, Δάνη Κατσανιδή.
- 17.50 Γεγονότα σε συντομία
- 18.00 Κόκκινο ποδήλατο
Εκπομπή μαγειρικής με τον Αλέξανδρο Παπανδρέου.
- 18.40 Πάμε πακέτο - (Ε)
Εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.
- 20.20 Τομές στα γεγονότα
- 21.30 Μην αρχίζεις τη μουρμούρα - (Ε)
Ελληνική σειρά με τους Αντώνη Αντωνίου, Ελένη Κοκκίδου, κ.ά.
- 22.45 Το πάρτι της καταστροφής
Κωμική σειρά με τους Τζούλια Στάιλς, Ντέιβιντ Κρος.
- 23.55 Γεγονότα σε τίτλους
- 00.00 NCIS, VII
Ξένη αστυνομική σειρά.
- 00.50 Σπίτι μου σπιτάκι μου - (Ε)

MAD

ΤΗΛ.: 22472472

17.30 Fashion Music Project

- 08.00 Breakfast
- 11.00 Greeks Only Mixer
- 12.00 MAD Greekz Top 10
- 13.00 Greeks Only Mixer
- 14.00 Breaking MAD
- 15.00 Zone M
- 17.00 Mixer
- 17.30 Fashion Music Project
- 18.00 Λάικ στα ελληνικά
- 19.00 Hits Non Stop
- 21.00 Στη Διασπορά
- 23.00 Zone M
- 00.00 TV War
- 01.30 Insomnia Mixer
- 06.00 Wake Up...Hits

CAPITAL

ΤΗΛ.: 25577777

20.00 Mitsi show

- 07.15 Παιδική ζώνη
- 09.45 Στα καλά καθούμενα
Ψυχαγωγική εκπομπή.
- 13.55 Αποκαλυπτικά
Ψυχαγωγική εκπομπή.
- 17.00 Τηλεαγορά
Μαγειρεύουμε παρέα
Εκπομπή μαγειρικής.
- 19.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 20.00 Mitsi show
Σατιρική εκπομπή, με τον Γιώργο Μπισκώστα.
- 21.00 Mississippi burning
Θρίλερ.
- 23.35 Fligh of black angel
Περιπέτεια.
- 01.20 Frequency
- 03.20 Hard country

TV PLUS

ΤΗΛ.: 22600600

21.10 Blood diamond

- 07.00 Παιδική ζώνη
- 12.30 On Air
Μουσική εκπομπή.
- 13.30 Τηλεαγορά
- 13.45 Το καρέ του έρωτα
Ελληνική ταινία.
- 15.45 Επικαιρα - (Ε)
Πολιτική εκπομπή.
- 17.15 Τηλεαγορά
- 18.15 Όμορφη μέρα - (Best of)
- 18.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 19.00 Όμορφη μέρα - (Best of)
- 20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 20.15 Αστροσκόπιο - (Ε)
Αστρολογική εκπομπή με τον Δημήτρη Παπέ.
- 21.10 Blood diamond
Περιπέτεια, με τους Λεονάρντο Ντι Κάπριο, Τζένιφερ Κόνελλι, κ.ά.
- 23.30 Love & Action
In Chicago (Ξένη ταινία)
- 00.45 On Air
- 01.30 Επικαιρα - (Ε)

EXTRA TV

ΤΗΛ.: 25715111

- 07.15 Extra Kids
- 12.00 Ελληνική ταινία
- 14.00 Ταξίδι ζωής
- 16.00 Παιδική ζώνη
- 16.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ (νοηματική)
- 17.00 Ελληνική ταινία
- 18.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 19.30 Ελληνική ταινία
- 21.30 Μουσικό πρόγραμμα
- 22.30 Ελληνική ταινία
- 23.55 Ξένη ταινία
- 00.00 Υπαστυνόμος Ρεξ (Ξένη σειρά)
- 01.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
- 01.30 Ελληνική ταινία
- 03.15 Το πάρτι της ζωής σου
- 04.00 Ελληνική ταινία

NOVACINEMA 1

07.40 The Big Chill 09.30 Cine News 10.00 Jesse Stone: Benefit Of The Doubt 11.30 Hyde Park On Hudson 13.10 Percy Jackson: Sea Of Monsters 15.00 Cedar Cove, II 15.50 Person Of Interest, IV 16.40 Silicon Valley 17.20 NCIS, XII 18.10 Super Buddies 19.35 Lay The Favorite 21.15 Silicon Valley 22.00 Philomena 23.50 Ο εχθρός μου 01.45 Gomorra 02.50 Seal Team Eight: Behind Enemy Lines 04.30 Insidious: Chapter 2

NOVACINEMA 2

05.50 Swinging With The Finkels 07.20 Cine News 08.00 New York Stories 10.05 Au Bonheur Des Ogres 11.45 Cine News 12.25 Seven Pounds 14.30 When A Man Loves A Woman 16.40 Last Vegas 18.30 Groundhog Day 20.20 Your Sister's Sister 22.00 Public Enemy No.1 00.00 Ματζουράνα 01.35 The Godfather 3 04.25 Cine News 04.50 The Man With The Iron Fists

NOVACINEMA 2

07.00 Super League 2014/15 Πρωτάθλημα ΟΠΑΠ (Λεβαδειακός-Πλατανιάς) (Ε) 09.00 Παιζουμε Ελλάδα! Λεπτό προς Λεπτό 14.30 TODAY 17.00 Basketball League 2014/15 - 6η Αγωνιστική (Live) Volley League ΟΠΑΠ - 4η αγωνιστική (ΑΕΚ-Παναθηναϊκός) (Live) 21.00 Στιγμιότυπα Γαλλικού Πρωταθλήματος (Ε) 22.00 Αγώνας Ποδοσφαίρου

NOVASPORTS 1

06.00 Γαλλικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (Καέν-Ναντ) (Ε) 12.00 Στιγμιότυπα Γαλλικού Πρωταθλήματος (Ε) 15.00 Αγώνας Ποδοσφαίρου 19.00 Ο Κόσμος του Ποδοσφαίρου (Ε) 19.30 TODAY 22.00 Αγώνες Αυτοκινήτων Nascar - Sprint Cup Series - Miami Speedway (Live)

«Σκόνη» η μεγαλύτερη ανακάλυψη

Τα ευρήματα του διαστημικού τηλεσκοπίου Planck έδειξαν ότι τα βαρυτικά κύματα που είχαν εντοπιστεί ήταν διαστρική σκόνη

Της **ΑΣΠΑΣΙΑΣ ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ**

Τον περασμένο Μάρτιο μία ομάδα αστρονόμων από το Κέντρο Αστροφυσικής Χάρβαρντ-Σμιθσόνιαν των ΗΠΑ, που έγινε γνωστή ως ομάδα BICEP, παρατήρησε, από το ισχυρό τηλεσκόπιο της στον Νότιο Πόλο, «ζάρες στο ύφασμα» του Διαστήματος που πιθανώς να αποτελούν το απομεινάρει της ακτινοβολίας της Μεγάλης Εκρήξης. «Μία νέα εποχή στην κοσμολογία», «η μεγαλύτερη ανακάλυψη του 21ου αιώνα» και άλλα διθυραμβικά σχόλια συνόδευσαν τα ευρήματα, παρότι η επιστημονική κοινότητα, συμπεριλαμβανομένης της ομάδας BICEP, τόνισε την ανάγκη επιβεβαίωσης των αποτελεσμάτων.

Οι πρώτες σκιές αμφιβολίας ξεκίνησαν να πέφτουν τον Ιούνιο, όταν η ίδια ερευνητική ομάδα μετά εβδο-

Το εργαστήριο που στεγάζει το τηλεσκόπιο BICEP2 κοντά στον Νότιο Πόλο και όπου οι επιστήμονες προσπάθησαν να ανιχνεύσουν το σήμα των βαρυτικών κυμάτων.

“

Οι ρυτιδώσεις που αναζητούν οι επιστήμονες αποτελούν τη σφραγίδα της βίαιης διαστολής του σύμπαντος κατά τη διάρκεια των πρώτων στιγμών της δημιουργίας του.

μάδες συζητήσεων, διαπληκτισμών και αντιπαραθέσεων με ανεξάρτητους κριτές επιστημονικών περιοδικών και άλλους αστροφυσικούς, παραδέχτηκε, με δημοσίευση στο επιστημονικό περιοδικό Physical Review Letters, ότι υπάρχει πιθανότητα η διαστρική σκόνη να ευθύνεται για ένα ποσό ή και για ολόκληρο το σήμα που κατέγραψαν. Οι ελπίδες της επιστημονικής κοινότητας εναποτέθηκαν στα ευρήματα του διαστημικού τηλεσκοπίου Planck της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος (ESA) που τελικά, πριν από λίγες εβδομάδες, όπως ανακοινώθηκε στο επιστημονικό περιοδικό Astronomy & Astrophysics, επιβεβαίωσε ότι η διαστρική σκόνη... έχει βάλει το χέρι της στα αποτελέσματα. «Η ομάδα BICEP είχε πράγματι επιλέξει μία από τις πιο καθαρές περιοχές του ουρανού για να ψάξει για βαρυτικά κύματα. Τώρα όμως που με

το Planck έχουμε στα χέρια μας τον χάρτη της κατανομής της σκόνης σε ολόκληρο τον ουρανό, βλέπουμε ότι δεν υπάρχει περιοχή του ουρανού χωρίς καθόλου σκόνη», λέει στην «Κ» ο Τίμοθι Πίρσον, από το Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Καλιφόρνιας και μέλος της ερευνητικής ομάδας του διαστημικού τηλεσκοπίου Planck.

Οι ρυτιδώσεις που αναζητούν οι επιστήμονες ονομάζονται βαρυτικά κύματα και, αν αποδειχθεί η ύπαρξή τους, αποτελούν τη σφραγίδα της βίαιης διαστολής του σύμπαντος κατά τη διάρκεια των πρώτων στιγμών της δημιουργίας του. Η «βρεφική» αυτή εικόνα του σύμπαντος εκτός ότι μπορεί να δώσει πληροφορίες για τη δημιουργία των γαλαξιών, μπορεί να επιβεβαιώσει τη θεωρία του κοσμολογικού πληθωρισμού και ότι το ορατό μας σύμπαν αποτελεί ένα απειροελάχιστο κομμάτι ενός πολύ μεγαλύτερου

κόσμου. Οι επιστήμονες του BICEP προσπάθησαν να ανιχνεύσουν το σήμα των βαρυτικών κυμάτων σε ένα μικρό τμήμα του ουρανού, μέσω της πόλωσης της Κοσμικής Μικροκυματικής Ακτινοβολίας Υποβάθρου, γνωστή ως CMB (Cosmic Microwave Background), δηλαδή να παρατηρήσουν την πόλωση της ακτινοβολίας-απομεινάρει της Μεγάλης Εκρήξης στο ηλεκτρομαγνητικό φάσμα μικροκυμάτων. «Δεν λέμε ότι τα αποτελέσματα της ομάδας BICEP είναι λανθασμένα, έκαναν ό,τι καλύτερο μπορούσαν με τα στοιχεία που είχαν μέχρι εκείνη τη στιγμή. Το μόνο που λέμε είναι ότι υπάρχει πολύ μεγάλη πιθανότητα η σκόνη να έχει αλλοιώσει τα αποτελέσματά τους», λέει ο δρ Πίρσον. Για να «ξεσκονίσουν» τα ευρήματά τους οι επιστήμονες προσπαθούν να καταλάβουν τα χαρακτηριστικά της σκόνης και να μελετήσουν την πόλωσή

της, ώστε να μπορέσουν να αφαιρέσουν τη συνεισφορά της από τα ευρήματά τους.

«Η σκόνη που υπάρχει στο Διάστημα ανάμεσα στα αστέρια, και η οποία μοιάζει με τη σκόνη όπως την ξέρουμε στο σπίτι μας, αποτελείται από υπολείμματα νεκρών αστεριών» εξηγεί στην «Κ» ο καθηγητής αστροφυσικής Κωνσταντίνος Τάσσης από το Πανεπιστήμιο Κρήτης, ειδικός στη φυσική της μεσοαστρικής ύλης. «Καθώς πεθαίνουν τα αστέρια επιστρέφουν το υλικό τους στο μεσοαστρικό χώρο, ένα υλικό που λειτουργεί σαν λιπασμα για να φτιαχτούν καινούργια αστέρια», προσθέτει η Βασιλική Παυλίδου, επίσης καθηγήτρια αστροφυσικής στο Πανεπιστήμιο της Κρήτης, η οποία μαζί με τον κ. Τάσση μετρούν την πόλωση της κοσμικής ακτινοβολίας μέσα από το τηλεσκόπιο του Πανεπιστημίου στον Ψηλορείτη.

Το πολωσίμετρο του Ψηλορείτη

Για να κατανοηθεί σε βάθος η συνεισφορά της σκόνης σε τέτοιες έρευνες, σύμφωνα με τους Έλληνες ερευνητές, είναι χρήσιμο να διερευνηθεί η δράση της όχι μόνο στα μικροκύματα, αλλά σε ολόκληρο το ηλεκτρομαγνητικό φάσμα, συμπεριλαμβανομένου του ορατού. Παρότι η σκόνη από τη μία είναι πολύ ψυχρή και δεν ακτινοβολεί στο ορατό φάσμα, την ίδια στιγμή απορροφά μέρος του φωτός των αστεριών. Όπως πέφτει η ένταση του φωτός του ήλιου όταν αυτό περνά μέσα από τα σύννεφα, έτσι και η ακτινοβολία κάποιου αστεριού που περνά μέσα από ένα νέφος σκόνης πέφτει, γιατί ένα μέρος του φωτός απορροφάται από τη σκόνη. Η σκόνη, η οποία λειτουργεί σαν φακός polaroid, πολώνει αυτήν την ακτινοβολία. Την κατεύθυνση αυτής της πόλωσης, όπως και άλλων κοσμικών πηγών, μπορεί να μετρήσει το πολωσίμετρο RoboPol που έχει εγκαταστήσει μία διεθνής ερευνητική ομάδα στο μεγάλο τηλεσκόπιο του Πανεπιστημίου Κρήτης και του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Ερευνας στο Ηράκλειο. «Όταν παρατηρείς πόλωση στο ορατό δεν βλέπεις την CMB (Κοσμική Μικροκυματική Ακτινοβολία) βλέπεις μόνο σκόνη, οπότε μπορείς να δημιουργήσεις ένα χάρτη της σκόνης», λέει η κ. Παυλίδου, η οποία μαζί με τον κ. Τάσση ανήκουν στην ερευνητική ομάδα του RoboPol. «Στο μέλλον μία από κοινού ανάλυση της πόλωσης του αστρικού φωτός με τη μικροκυματική πόλωση που καταγράφει το Planck, θα μπορούσε να μας δώσει μία πληρέστερη εικόνα του γαλαξία, με την κατανομή της σκόνης και των μαγνητικών πεδίων σε αυτόν, ενώ σίγουρα θα βοηθήσει στην κατανόηση μαλλοντικών παρατηρήσεων της CMB», λέει ο κ. Πίρσον, που εκτός από επιστήμονας του Planck συμμετέχει και στην ερευνητική ομάδα του RoboPol. «Αν η ομάδα BICEP έχει δικαίωμα μέρος του σήματος που ανίχνευσε οφείλεται πράγματι σε βαρυτικά κύματα, μέσα σε ένα-δύο χρόνια θα μπορέσουν να το επιβεβαιώσουν με τηλεσκοπία από την επιφάνεια της Γης», λέει ο κ. Πίρσον. «Αν όμως αποδειχθεί ότι η ποσότητα της σκόνης στον ουρανό είναι τόσο πολλή που δεν μπορεί να διακριθεί το αρχέγονο φως, θα χρειαστεί να μπει σε εφαρμογή ένα νέο διαστημικό σχέδιο, ένα νέο διαστημικό τηλεσκόπιο», προσθέτει, εξηγώντας ότι σε αυτήν την περίπτωση δεν πρέπει να περιμένουμε σύντομα απαντήσεις, τουλάχιστον μέσα στα επόμενα 10 χρόνια.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ

Την Πέμπτη 20 Νοεμβρίου και ώρα 9ημ στη Δημοσιογραφική Εστία (δίπλα από το Αρχηγείο Αστυνομίας) στη Λευκωσία, θα διεξαχθεί μεγάλος Πλειστηριασμός που θα περιλαμβάνει 106 αντικείμενα όπως αυτοκίνητα μάρκας Ισούζου Τρούπερ, Τογιάτα Στάρλετ κ.α., μικρά λεωφορεία Τογιάτα & Μπισουμπισσι, Ασθενοφόρα, Διπλοκάμπινα Μπισουμπισσι & Τογιάτα, Ημιφορτηγά, Βυτιοφόρα, 2 Finisher μάρκας Voge Super & Blaw-Knox με καινούργια εξαρτήματα, 2 Οδοστρωτήρες ασφάλτου, Ηλεκτρογεννήτρια Partner 55KVA, 1 ΦΟΡΤΗΓΟ Νίσσα με ηλεκτρογεννήτρια Rolls Royce-156KVA, αντλίες νερού, 15 Λεωφορεία (DAF, Mercedes, Renault και άλλα), 1 Διαστημική μηχανή Bedford, διάφορες μακέτες ναυτομηχανικής του ΑΤΙ καθώς και 2 χρυσές λίρες και πολλά άλλα είδη.

Οι ενδιαφερόμενοι αγοραστές μπορούν να εξετάσουν τα αντικείμενα, τα οποία βρίσκονται, κυρίως, στις Αποθήκες των Κρατικών Αγορών και Προμηθειών (δίπλα από το ΣΟΠΑΖ στην Βιομηχανική Παλλουριώτισσα) αλλά και σε διάφορους άλλους χώρους από την Παρασκευή 14/11/14 μέχρι και την Τετάρτη 19/11/14 (εργάσιμες μέρες) μεταξύ των ωρών 8ημ-2ημ καθώς και το πρωί του πλειστηριασμού μεταξύ 7.30-8.30ημ.

Για περισσότερες πληροφορίες και κατάλογους απευθύνεστε στους Δημοπράτες: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΛΤΔ Τ. Παπαδόπουλου 6, Άγιος Δομέτιος, Λευκωσία (Απέναντι από ξενοδοχείο "ΑΣΤΥ") ΤΗΛ 99639733, 22778751

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα στη Λακατάμια 2 υπνοδωματίων, πλήρης επιπλωμένο, με όλα τα είδη οικιακών συσκευών. 75τ.μ. και 15τ.μ. βεράντα, στον 3ο όροφο με ανασέρ σε ολοκαίνουργια πολυκατοικία 1 ετών και με γκαράζ στεγασμένο. Τηλέφωνο επικοινωνίας 99184295. Τιμή €370,00.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ γυναικείο διαμέρισμα 2 υπν., 6 ετών, με σαλοτραπεζαρία, κουζίνα με όλα τα χρεώδη, wc, μπάνιο, έστρα wc και ντους στο 1 υπν., γύρω βεράντες, α/c παντού, πάρκινγκ, αποθήκη. Μικρή νέα οικοδομή, κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, περιοχή Κοιμητηρίου Κωνσταντίνου και Ελένης. Ενοίκιο €370 και κοινόχρηστα, κατ'άλληλ και για φοιτητές. Τηλ. 99623267, Λευκωσία.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ μεγάλο μονόρι, πλήρως επιπλωμένο με όλες τις ηλεκτρικές συσκευές και κλιματιστικά σε μικρή μοντέρνα πολυκατοικία κοντά στην Πατισμιοπόλη, ιδανικό για φοιτητές. Τηλ. 99585045 Τάσος Νικολάου.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ διαμερίσματα 2 & 3 υπν. στον Λυκαβηττό, επιπλωμένα ή μη, εντοιχισμένη κουζίνα, θέρμανση, κλιματισμός, ηλιακός, χώρος στάθμευσης, κλειστό σύστημα παρακολούθησης. Τηλ. 99682782.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ή πωλείται μοντέρνο διαμέρισμα, υπερούχρο, ανεξάρτητο, 170τ.μ., στον τρίτο όροφο, συγκρότημα Laxia Boutique, με κοινόχρηστη πισίνα. Μεγάλο μέγεθος, βεράντα 32τ.μ., κυρίως υπνοδωμάτιο με γκαρνταρόμπα και χώρο υγιεινής walkthrough, υπνοδωμάτιο en-suite, με πλήρη ποιοτικό εξοπλισμό και φωτιστικά σώματα. Για φωτογραφικό υλικό και άλλες πληροφορίες: info@grandad.com.cy ή τηλέφωνο 99621380.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ διαμέρισμα 2 υπν. 105 τ.μ. στην περιοχή Παλουριώτισσα, έναντι Πύλης Αμμοχώστου, σε άριστη κατάσταση, Εντοιχισμένη κουζίνα, 2WC, Storage Heaters, επιπλωμένο, Air Conditions σε όλους τους χώρους, ηλιακός, αποθήκη και στεγασμένο χώρο στάθμευσης. Τιμή €400. Για περισσότερες πληροφορίες στα τηλ. 99490942, 99566540.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ AUDI A3 CONVERTIBLE

AUDI A3 CONVERTIBLE κυπριακό, σε εξαιρετική κατάσταση, εγγραφή KYF/2011, με μόλις 29.000χλμ.

Χρώμα λευκό με μαύρη οροφή και πολλά extras. Ένας ιδιοκτήτης, λογική τιμή για γρήγορη πώληση.

Δευτέρα - Παρασκευή
Τηλ: 22 44 44 30 (Ωρες 08:00 - 16:00) Λευκωσία.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

Η εταιρεία G.K. DIGITAL ACTIVA LTD η οποία δραστηριοποιείται παγκύπρια στην διανομή αυτών, ζητά να προσλάβει πωλητή για την επαρχία Λευκωσίας.

Απαιτούμενη πείρα στον τομέα των πωλήσεων.

Ικανοποιητικό οικονομικό πακέτο.

Για πληροφορίες καλέστε στο 22 61 00 77 ή αποστείλετε CV στην ηλεκτρονική διεύθυνση digital.activa@cytanet.com.cy

Πωλείται

Πωλείται εμπορικό ακίνητο στη Λεωφόρο Στροβόλου στη Λευκωσία κατάλληλο για γραφεία - Showroom με εμβαδό 550τ.μ. συν 380τ.μ. υπόγειο σε οικόπεδο 577τ.μ. σε συντελεστή 160:1. Για πληροφορίες 99687168

Ενοικιάζεται

Ευρύχωρο διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου, με καθιστικό κουζίνα και μεγάλη βεράντα, εξοπλισμένο με κλιματισμό (ζεστό - κρύο) και όλες τις ηλεκτρικές συσκευές. Διαθέτει στεγασμένο parking. Ευρίσκεται σε καινούργια πολυκατοικία στην Αγλαντζιά κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ιδανικό για φοιτητές και νεαρά ζευγάρια. Τηλ. 99699132

Πωλείται

Πωλείται μεγάλο διαμέρισμα 260 τ.μ. στο Λυκαβηττό, 1ος όροφος, 4δωροφυ κτίριο, μεγάλη σαλοτραπεζαρία με ξύλινη επένδυση και bar, hall με βιβλιοθήκη ξύλινη, 3 μεγάλα υπνοδωμάτια, τζαμαρία, αποθηκώλια, ανεξάρτητη κεντρική θέρμανση και κλιματιστικά. Πληροφορίες στο τηλ. 96809113

Rent for your wedding. Info 99626987, Angelos

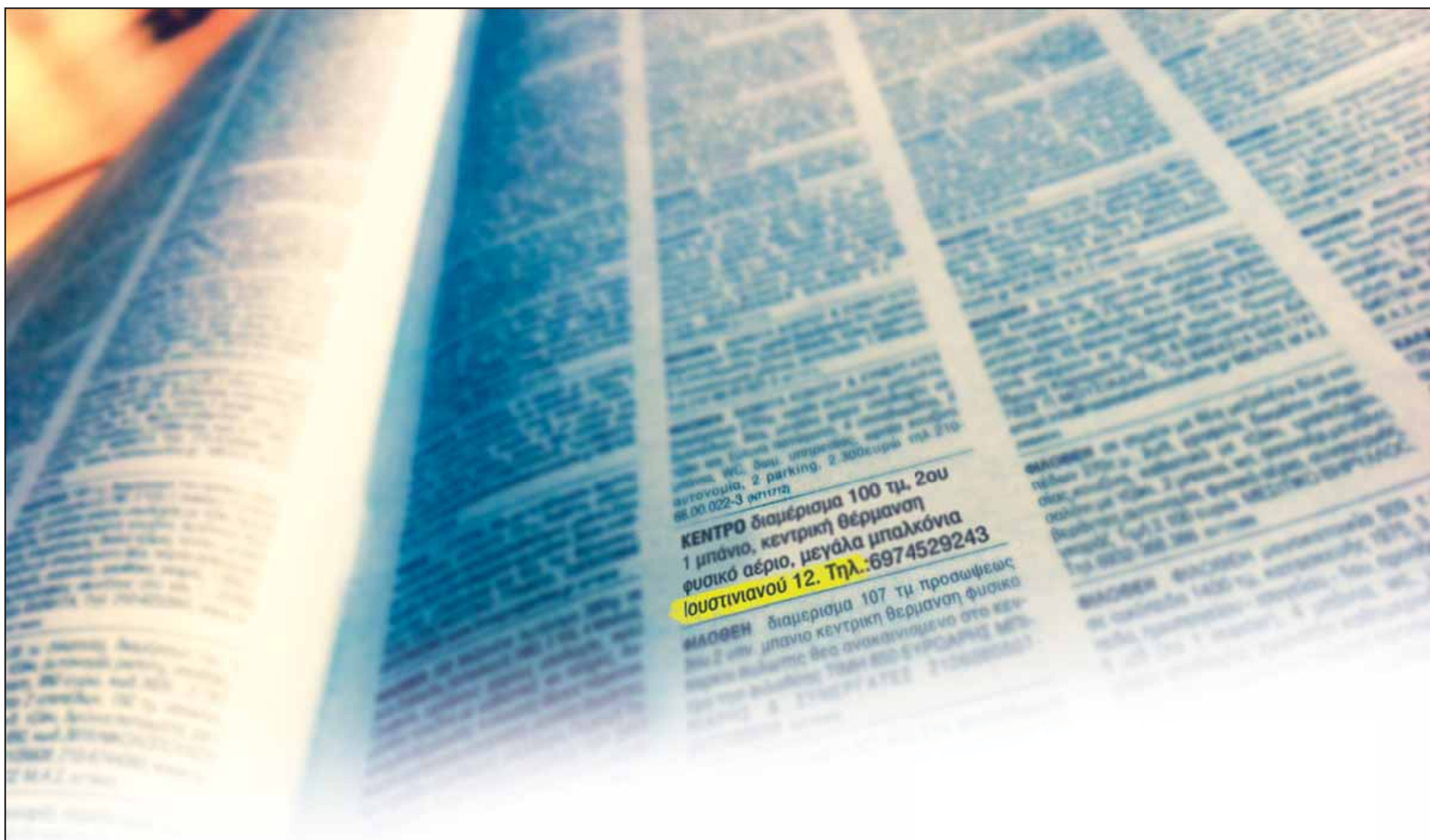

Πελάτες μας Μεγάλος Οργανισμός αναζητά αδειούχο φαρμακοποιό για συνεργασία / εργοδότηση για την Επαρχία Πάφου. Το άτομο αυτό πρέπει να είναι:

- Δυναμικό
- Φιλόδοξο
- Να έχει Οργανωτικές / Διοικητικές Ικανότητες

Οι ενδιαφερόμενοι να αποστείλουν τα βιογραφικά τους στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@qualitylink.com.cy το αργότερο μέχρι τις 30/11/2014.

Qualitylink: Tel: 22450085, Fax: 22450086

Τους συναντάμε κάθε μέρα. ΠΟΣΟ ΚΑΛΑ ΤΟΥΣ ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ;

Έλληνες Ηγέτες.
Μία μοναδική συλλογή.

Γνωρίστε τον άνθρωπο πίσω από τον αυτοκράτορα.
Την αλήθεια πίσω από την προσωπικότητα.
Την ιστορία πίσω από την Ελλάδα.

Τέταρος Τόμος:
Ιουστινιανός

ΧΟΡΗΓΟΣ

Την Κυριακή 23 Νοεμβρίου μαζί με την

www.kathimerini.com.cy